

အ မြို့ ရောင် နေ တူး စာ ဝါး - ၁

ပယောင်းတိုင်တစ်တိုင်၏အလင်းရောင်

နှင့်

အသံရသုဝတ္ထုတို့များ

မေတ္တာရှင် (ချေဖြည့်ထာ)

ဖောင်းတိုင်ဘမ်တိုင်၏အလင်းရောင်

နှင့်

ဒသရရာဝတ္ထုတို့များ

မေတ္တာရှင် (နွဲဖြည့်သာ)

စာရေးသူ (၂၈)နှစ်သားအရွယ်က
ပထမဆုံး ရေးခဲ့သော စာမျှဖြစ်သည်။

၁၁၆၉၅၈၃၈၁၁၀၂

ပုန်ပုတ်တမ်း

စာမျက်ဗျာမျက်ဗျာ
သာမနာဇရဝန်ကြော့နာ
သာမနာဇရဝန်ခို့နာ
ပုန်ပုတ်ကျွန်ကြော့ရှုဖူးလင်နှင့်
ဖုန်ပုတ်အဗုံ—လဆဲ / ဝါထော်ကြော့ ရိုက်နိုင်ပြုသည်။
မျက်ဗျာတုံးနှင့် ဘဏ္ဍာင်ပြီး
ဦးမြော့မြော့ သူရေအောင် ပုန်ပုတ်၊
အဗုံ ဘရာ(ခ)၊ ၆/ ၁၀—ရုပ်ရှုပါ လအိုးယန်ကြော်လုပ်မှု
နှေ့ပြည်သာပြီးနောက် ရန်စန်ဖြေ
မျက်ဗျာတုံးပန်းချို့
ငြော့မာန် BURMESE CLASSIC
ဘဏ္ဍာင်လင်
လို့
ထုတ်စောင်း
ဆောဒအဗြိုံ၊ ပြုရတ်ပါ ၂၀၁၀—၂၁၅
အုပ်စရိတ်
၂၀၁၀
၂၀၁၀
တန်း
၁၂၁၀ ကျိုး
ပြန်ချိုးလေး
နှေ့ပြည်သာဆော် ယန်လျော်ကျော်
၆/ ၁၀—ရုပ်ရှုပါ နှေ့ပြည်သာပြီးနောက်
ရန်စန်စိုး
ရန်စန်စိုး

မာတိတာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
စာရေးသူ၏ အမှာစာ	
အဖြူရောင်မေတ္တာ၏ စကားပလွင်	
၁။ ယဉ်ကျေးမှုမှ ဂိုင်းနိုင်းမှုသို့.	၁
၂။ မိကျောင်းမင်းရေကင်းပြခြင်း	၂၀
၃။ ဘုရားဟောကို ဆန့်ကျင်သူ	၂၆
၄။ အကိုသားသုံးပါးအရေးတော်ပုံ	၄၀
၅။ ဖယောင်းတိုင်တစ်တိုင်၏အလင်းရောင်	၄၉
၆။ မီးစတစ်ဖက် ရော့မှတ်တစ်ဖက်	၇၆
၇။ ဂျင်ကျွန်းသာဖြစ်လိုက်ရင်	၉၇
၈။ အစွဲဆွဲတုံး	၁၁၄
၉။ တရားဥပဒေနှင့် ဘုရားဥပဒေ	၁၃၅

မာမြေသူ၏ အမှား

••••••••••••••••

“ ဟဲလို . . . မေတ္တာရှင်ဆရာတော်နဲ့ စကားပြောချင်လိုပါ”

“ ဆရာတော် ပြောနေပါတယ်”

“ ဆရာတော် တပည့်တော် အဖြူရောင်မေတ္တာက လှမြင့်အောင်ပါ ဘုရား”

“ ဆရာကြီးဦးအောင်သင်းကို နာယကတင်ထားတဲ့ ညီနောင်ငါးယောက်လား”

“ ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား”

“ ဘာအကြောင်းပေါ်လိုလဲ”

“ ဆရာတော်သိတဲ့အတိုင်း တပည့်တော်တို့က လူငယ်ပါးယောက်အားပံ့ခိုးတဲ့ ‘အဖြူရောင်မေတ္တာ’ အဖွဲ့ပါ။ တပည့်တော်တို့ကြီးမားနေတာက အမျိုး ဘာသာ၊ ပညာ တိုးတက်ပြန့်ပွားရောပါ။ ဓမ္မဘာသာဝင်လူငယ်တိုင်းအတွက် ဓမ္မဝင်စာအုပ်ထုတ်ပြီး လျှိုတယ်။ ကျောင်းနေအချက်ကလေးယောက်တွေအတွက် ဗလာစာအုပ်စိုက်ပြီး လျှိုတယ်။ ပဲခူးကဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေး ကျောင်းမှာ စာသင်ဆောင်လေးတစ်ဆောင်လည်း ဆောက်တယ်ဘုရား၊ လုပ်စရာတွေ၊ လုပ်နေတာတွေက များလွန်းတော့ တပည့်တော်တို့အင်အားနဲ့ မနိုင်တော့ဘူးဘုရား၊ ဒါကြောင့် တပည့်တော်တို့တိုင်ပင်ပြီး နာမည်ကြီး စာရေးဆရာကြီးတွေသို့က စာမျှတွေအလျှော့ခြုံး စာအုပ်ထုတ်ချင်ပါတယ်။ ရတဲ့အမြတ်ငွေတွေကို ပရဟိတာလုပ်ငန်းတွေမှာ သုပါမယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာတော်သို့ကလည်း စာမျှလေးများ ချိမြင့်ပေါ့ဖို့ တောင်းပန်တာပါဘုရား”

“ ပရဟိတာအတွက် သက်သက်ပဲပေါ့နေ့”

“ပရဟိတာစိစ်ပါ ဘုရား တပည့်တော်တို့က နာမည့်ကျော်ချင်လို မဟုတ်ပါဘုံး၊ ငွေကုန်လူပန်ခံပြီး လုပ်နေကြတာ ဆရာတော်လည်း သိခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား”

“ ကောင်းပြီ၊ ဒါဆိုရင် စာနှစ်အုပ်ဟာရှိတဲ့ စာမျက်းကို လျှော့လိုက်မယ်။ တစ်အုပ်က ဖယောင်းတိုင်တစ်တိုင်၏အလင်း၊ ရရှင်နှင့် အသေနရသ ဝါယွေးတိများ နောက်တစ်အုပ်ကတော့ ဘဝရိတာ ကိုယ်အရှုံးပေါ်မှုရှုံးတာ (သို့) ကိုယ့်ခုံကိုယ်ချွှမ်း နော်မြေသန်ပါ။ ဆရာတော် (ဂ-၂၉)အရွယ်ဝန်း ကျင်က ရောခဲ့တဲ့ စာအုပ်တွေပါ။ တစ်ခါမ မရှိက်ရသေးပါဘူး”

“ဝမ်းသာလိုက်တာ ဘူရာ။ ကျေးဇူးလုပ်ပါတယ် ဘူး”

“အေး- ဆရာတော်ကလည်း ဝစ်သာတယ်။ ဒီစာအပ်ကို ဝယ်ယူ
ဖတ်ရှုတဲ့ သူတွေမှာလည်း ပရဲဟိတအတွက် လျှို့ပြုသား ဖြစ်သွားတော့
ကုသိလ်ရတာပေါ့”

10

“အဖြူရောင်မေတ္တာ”အဖွဲ့အကြောင်ကို ပြောလိုက်ပြုမည်။ သူတို့
သည် ဘာအသင်း ပျော်စွဲတာလုံး၊ မဟုတ်။ သူငယ်ချင်း ပါးယောက်
လောက်ချို့ အိတ်စိုက်လူမှိုက် ပညာရေးနှင့် ပရဟိတလုပ်ငန်းကို လုပ်နေ
ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုကြောင့် ပညာရေးကို ရေသားဟောပြောလေ့ရှိသော
စာရေးဆရာတို့ ဦးအောင်သင်ကို ‘နှယ်က’တင်ထားကြသည်။ ဆရာကြီး
ဦးအောင်သင်ကတော့ သူတို့ကို ‘လူမှိုက်ကြီးပါးဦး၏ အဖြူရောင်မေတ္တာ
အဖွဲ့’ ဟု ရယ်မောပြောတတ်သည်။ သို့သော် ဤသို့ ရယ်ရင်မောင်က
ပင် သူတို့အဖွဲ့အတွက် အလျှင့်တစ်သိမ်း လျှလိုက်သေးသည်။

ယခုလည်း သူတို့ “အဖြူရောင်မေတ္တာ” အစွဲက ပဲခူးမြို့ရှိ ဘုန်း
တော်ကြီးသင်ပညာဓရေးကျောင်းတွင် စာသင်ကျောင်းတစ်ဆောင် ဆောက်
လုပ်နေရာ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းတွေက ဖျောတက်လာ အဖြူရောင်စရာ
တွေကလည်း ရှိနေသေးသောကြောင့် ဇွဲပြတ်နေသဖြင့် ဆရာတော်ထံ
စာများလျှော်စြင်းဖြစ်သည်။ တကယ့် အဖြူရောင်မေတ္တာရှင်များပေတ္တာ
မှုဒ္ဓပြတ်ရှင်၏ပရဟိတမေတ္တာတတ်

မှုဒ္ဓပြတ်ရှင်သည် နှစ်ကာလကပင် ပရဟိတမေတ္တာတော်ကြီးမား
လှကြောင်း နိုင်ဗြာဓသမင်မင်းအောင်တော်မှာ ထင်ရှားလှသည်။ သမင်သား
ကို မက်မောလှသော မြှုပ္ပါဒတ်မင်းကြောင့် သမင်များသောကြောင့်သည်
အပြင် လူတို့၏ လုပ်ခင်းကိုင်စ်များပါ ပျက်စီရေသောကြောင့် သမင်အား
လုံး ဥယျာဉ်တွင်သွင်းဖြီး တစ်နေ့လျှင် တစ်ကောင်ကျစီ လည်စင်းပြီး
အသတ်ခံကြရသည်။ တစ်နေ့သော် ကိုယ်ဝန်ရှိနေသည့် သမင်မှာ
ရင်သွေးအတွက်ပါ ကြကွဲရဓသောကြောင့် အလောင်းတော်သမင်မင်းထံ
အသနားခံသည်။ ထိုအခါတွင် အလောင်းတော်က သမင်မဏ်ကိုယ်စား
စဉ်တော်တုံးတွင် လည်စဉ်းပြီးပေါ့ခဲ့သည်။ ထိုအခါတွင်မှ မြှုပ္ပါဒတ်မင်းက
အလောင်းတော်၏ ပရဟိတစီတိကို ကြည်ညိုလှသဖြင့် ထိုရာခုကို
အတောင်းနိုင်သည်။ ဤသို့အာဖြင့် သမင်အားလုံး သောမြဲချုပ်သာရာရဲ့
လေသည်။

ထိုကဲ့သို့ နှစ်ကာလသာမက၊ ရင့်မှာသောဘဝသာမက ဘုရား
စင်စစ် ဖြစ်တော်မှလာသောအခါတွင်လည်း ပရဟိတကျင့်စဉ်ကို မပြတ်
ကျင့်သုံးတော်မှသည်။

ရှင်တိသောမည်သောမထောင်သည် ရဟန်းပြုပြီးမကြာစီ တစ်ကိုယ်
လုံးတွင် ဥသွေ့စီးယောကုရှိ အဖြူးများထွက်၊ သွေ့ပြည်စက်စက်ယိုလျက်

အပုပ်နဲ့များ တစ်ကျောင်းလုံးလိုင်နေသဖြင့် သူ့ထံပါ။ သူ့ကျောင်းနှာဆိုး၊ မည်သူမှုမကပ်နိုင် ကြတော့ပေ။ မူရင်းက တိသုဓထော်ဖြစ်သော်လည်း ပုပ်ဟောင်လွန်းလှသောကြောင့် “ပုတိဂတ္တိသုဓထော်” ဟုသာ ခေါ်ကြတော့သည်။

ဘုရားရှင်က ဘာလုပ်သည်ထင်ပါသနည်း။ ထိုမထောက်၏ အညွှန် အကြေး သက်နဲ့တို့ကို ကိုယ်တိုင်လျှော်ဖွံ့ဖြိုးစိုင်ပေးလျက် ပြုစုတော်မူ သည်။ ထိုအခါတွင်မှ အခြားသောရဟန်းတို့လည်း စိုင်းဝန်းပြုစုကြောည်း။ ဘုရားရှင်က “မကျွန်းမာသူကို ပြုစုသည် ငါဘုရားအားပြုစုသည်နှင့် အတူတူပုပ်ဖြစ်သည်” ဟု လက်တွေ့ကျင့်သုံးလျက် သင်ခန်းတွေ့ကြိုက်ခဲ့လေ သည်။

ကုသိုလ်ကိုအမင်လာထင်သောမှုဒါဘာသာဝင်များ

ခေါင်းတလား၊ အသုဘယာဉ်တို့ကို အမင်လာဟု ယူမှားတတ်ကြ သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုလုပ်ငန်းကို ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလုပ်ကိုင်ကြသော ဘာသာ မြားများမှာ မြန်မာတွေ့သေလေလေ စီးပွားတက်လေလေ ဖြစ်လာကြတော့ သည်။

ထိုအချက်ကိုသိမြင်သော ဖန္တလေးဖြို့၊ တောင်စလင်းတို့ကိုသစ်၊ ဝါခင်းကုန်း၊ ဆရာတော်က အသုဘယာဉ်များတည်ထောင်ပြီး အမဲ့ပဲ့ပဲ့ ဆောင်ပေးခြင်း စတင်ခဲ့သည်။ ထိုအသုဘယာဉ်များ တည်ထောင်စက ဆရာတော်ကို အားပေးစိုးဝေးစွဲ ရွှေတ်ချသူများ စိုင်းစိုင်းလည်းနေခဲ့သည်။ အချို့အကာရင်း၊ တပည့်ရင်းများကပင် အသုဘယာဉ်များကို မတွေ့ချင် မဖြင့်ချင်သောကြောင့် ကျောင်းကိုပင် ရောင်ကြိုးကြော်လေသည်။

ယခုသော်ကား မြို့နယ်အတော်များများတွင် နာရေးကွားလွှာအသင်း များ ပေါ်ပေါ်ကြလေပြီး တောင်စလင်းတို့ကိုသစ် ဆရာတော်ကြိုး၏

၌းဆောင်လမ်းပြု ကျော်ကား ကြိုးလှပါပေ၏။

နိဂုံးမေတ္တာရုံတောင်းလွှာ

ဘုရားတာည်ခြင်း ကျောင်းဆောက်ခြင်းတို့ကား ကုသိလ်တရာ့နှင့်
များဖြစ်ပါပေ။ သို့သော ပညာနှင့်ယဉ်သော ဓာတ်ဘာသာဝင်များ ဖြစ်လာ
အောင် လူထယ်တို့၏နှစ်လုံးသားကို သိမ်ဆွင်သွန်သင်ပေးသော ပရဟိတ
ဘုန်းတော်ကြိုးဘာသင်ကျောင်းများ တည်ထောင်ခြင်းကား ပို၍ပင်မြင့်မြတ်
သော ဘုရားရှင်၏ အလိုတော်ကျေဖြစ်သော ကုသိလ်ကြိုးပါပေတည်။

ဘုရားရှင်၏တရားတော် ဘုရားရှင်၏အလိုတော်ကျေ အသိအလိမ္မာ
ကို ရရှိသွားသော လူထယ်တို့သည် သာသနာတော်အကျိုးကိုလည်းကောင်း
လောကအကျိုးကိုလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သော၊ သားစဉ်မြေးဆက်
ဘုရားရှင်၏ တရားတော်ကို နှစ်လုံးသွင်းသော ပရဟိတာဓာတ်ဘာသာဝင်များ
ဖြစ်လာကြပါလိမ့်မည်။

ထိုကြောင့် ဒီမိတ်ငယ်လက်ရာ ဝတ္ထုတိစာမူများကို 'အဖြူရောင်
မေတ္တာ' အဖွဲ့သို့ လျှော့ခိုးလိုက်ပါသည်။

ဤကောင်မူကြောင့် ဓာတ်ရှင်၏အလိုတော်ကျေ ပရဟိတာလုပ်ငန်း
များကို သက်ရည်ကျန်းမာရှည်ကြောစွာ လုပ်ဆောင်နိုင်ရပါလိမ့်။

အဖြူရောင်မေတ္တာအဖွဲ့ဝင်တို့သည်လည်း စီးပွားရွှေ့ဖြူးဆထက်တို့၏
သည်ပို့ချက်ဆောင် ပညာရောင်ကို တွန်းပြောင်ထိန်လင်း ဆောင်ကြည့်နိုင်ပါ
စေကုန်သတည်။

ဤစာအုပ်ကို အားပေါဝယ်ယူလျှော့ခိုးသာမျှ သဒ္ဓါရှင်တို့မှာလည်း
တစ်ထွားပြလျှင် တစ်တောင်မြင်း တစ်တောင်ပြလျှင် တစ်လံမြင်းသော
ညာထိုလျှင်ကြီးမား သူတော်စင်များ ဖြစ်ကြပါစေသေတည်။

မေတ္တာရှင်(ရွှေပြည်သာ)

ကောင်းသောအလုပ်ဖြစ်စေ၊ မကောင်းသောအလုပ်ဖြစ်စေ၊
ကြာကြာလုပ်လျှင် စွဲသွားတတ်သည်။
ထို့ကြောင့် ကောင်းသော၊ အကျိုးရှိသော အလုပ်ကိုသာ
ကြာကြာ လုပ်သင့်သည်။
ဆေးလိပ်၊ ကွမ်း၊ အရက်တို့ကို
မသုံးစွဲရ မနေနိုင်အောင် စွဲသွားခြင်းသည်
နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာကြာလုပ်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်သည်။
ပရုဟိတာအလုပ်ကိုလည်း
ကြာကြာလုပ်လျှင် စွဲသွားလိမ့်မည်။
အများအကျိုးကို လုပ်ခြင်းသည်
ငါကောင်းစားဖို့ (ဒီဇိုင် နှင့် လောဘ) ကိုလေသာစိတ်များကို
ဝိပဿနာအမည်မခံဘဲ တစ်ဖက်လူည်းနှင့်
ပယ်သတ်ပေးနေခြင်းဖြစ်သည်။
မုဒ္ဒလက်ထက်က ရဟန္တာတစ်ပါနောက်
ကြိုးကြာတစ်ကောင် အသက်ရှင်ဖို့အတွက်
မိမိအသက်ကိုပင် အသေခံသွားခဲ့သည်ကို
ထောက်ထားသောအားဖြင့်
ကိုလေသာနည်းလေ အများအကျိုးကို များများဆောင်နိုင်လေ
ကိုလေသာကုန်ပြီးသောသူကား အများအကျိုးကို
အဆောင်နိုင်ခုံးသူပင် ဖြစ်ပါလေ၏။

ପେଡ୍‌କାର୍ଡ (କ୍ଷେତ୍ରିକୀୟ)

အဖြူရောင်မေတ္တာ၏စကားပလွင်

ကျွန်တော်တိသုကယ်ချင်တီးယောက် ကိုယ့်ချွေးနဲ့တာထဲက နိုင်သလောက်လေးရှုပြီး လစဉ်အလျှော်တစ်ခုရုလ်ဖို့ ၂၀၀၆-ခန့်ကတည်းက တိုင်ပင်ဝါကြောသည်။ ပထမတော့ လူဗြိုင်ဖို့ အမိဘပေါ့။ နောက် ပြန်စဉ်းစားကြောသည်က လူတာကတော့ ဟုတ်ပါပြီ။ ဘယ်လိုနေရာတွေကို ဘာတွေ လူမှာလဲပေါ့။ ဒီတော့ အမှန်တကယ် လိုအပ်သည့်နေရာ၊ အမျိုး၊ ဘာသာ၊ ပညာ တိုးတက်အောင်၊ တည်တိအောင်၊ ပြန်ပွားအောင်ဆောင်ရွက်နေထဲ နေရာတွေ၊ ဆောင်ရွက်နေထဲ အလုပ်များတွေမှာ လိုအပ်တာ လေးတွေကို နိုင်သလောက် ပါဝင်လူဗြိုင်းကြဖို့ တည်းတည့်တည်းဆုံးဖြတ်ကြောသည်။ ဒီလို လူဗြိုင်းခြင်းသည် ကိုယ်ကျိုးမေမျှုပ်ကိုးဘဲ အဖြူရောင်သန့်သန့်မေတ္တာဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကိုယ်ကို “အဖြူရောင်မေတ္တာ” ဟု ကင်ပွန်တပိုက်ကြောသလို ကျွန်တော်တို့၊ ရည်ရွယ်ချက်ဆောင်ပုဇွဲအဖြစ် “အမျိုး၊ ဘာသာ၊ ပညာ ဂုဏ်ပိုစွန်းလင်းစေမှာ အဖြူရောင် မေတ္တာ” ဟု သတ်မှတ်လိုက်ကြသည်။

ဒီလိုနဲ့ (၁-၁-၂၀၀၇)ကနေစလိုက်ကြတာ အခု (၂၀၁၀) ဆိုရင် သုံးနှစ်ပြည့်လို့ လေးနှစ်ထဲတော်ရောက်ခဲ့ပါပြီ။ ဒီအချိန်တွေအတွင်းမှာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ ဝါသနာတူ၊ ရည်ရွယ်ချက်တူသူ အလျှောင်တွေကလည်း သူတို့စွမ်းသရွှေ့ လစဉ် ထည့်ဝင်လူဗြိုင်းကြောသည်။ ဒီလိုအလျှောင်လေးတွေကို လစဉ်လိုအပ်တဲ့နေရာတွေကို လူဗြိုင်း၊ ပိတဲ့ငွေကိုလည်း ရန်ပုံငွေအဖြစ်စုင်း “မွှေ့ဘာသာဝင်လုကယ်တိုင်းအတွက် ရုပ်စုံမွှေ့ဝင် အကျော်များ” စာအုပ်လေးကို ပန်းချို့ခြော့ပေါ်ရဲ့ ပန်းချို့ပုံတွေနဲ့အတူ ဓမ္မဒါန ထုတ်ဝင်လူဗြိုင်းဖြစ်ကြောသည်။ နောက်ပြီး “အဖြူရောင် မေတ္တာ”

ပလာစာအပ်လေးတွေ ရိုက်နိုပ်ပြီး ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေးကျောင်းများကို လှူဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ကွယ်လွန်သူ ပန်းချိန္တားဟန် ရေးဆွဲခဲ့သော ဓာတ်ဝင်ပန်းချိန္တာများကို (၃ပေ၊ ၂ပေ)အရွယ် Vinyl များထုတ်ပြီး ဘာသာ ရေးဆိုင်ရာ သာသနကအဆောက်အအုံများ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေး ကျောင်းများကို လှူပါန်ဖြစ်ကြသည်။ ပဲခူးရှိ ဘုန်းတော်ကြီးသင်ပညာရေး အလယ်တန်းကျောင်းတွင် (၃ဝပေ၊ ၂ဝပေ)အကျယ်ရှိ တစ်ထပ် စာသင် ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်ကိုလည်း လိုအပ်ချက်အရ ဆောက်လုပ်လျှို့ဝှက် ဖြစ်ကြသည်။

အလှူအတန်းလေးတွေများလာသလို အလှူရှင်တွေတိုးလာပြီး အလှူငွေလေးတွေလည်း တိုးလာကြသည်။ အလှူငွေလေးတိုးသာရလာ ပေမယ့် တစ်ခါတစ်ရု အလှူတွေကများပြီး မလောက်မင်တောင် ဖြစ်လာ သေးသည်။

အစကတော့ ကိုယ်နိုင်သလောက် လုပ်မယ်လို့ ရည်ရွယ်ခဲ့ကြပေ မယ့် တဖြည်းဖြည်း လိုအပ်တာလေးတွေကို ဖြည့်ဆည်းရင်နဲ့ လုပ်နိုင်နိုင် မနိုင်နိုင် လုပ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ဒီလို ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပေမယ့် ကျွန်းတော်တို့မှာ ရန်ပုံငွေအင်အားက တောင့်တောင့်တင်းတင်း မရှိပါဘူး။ ဒီတော့ ရန်ပုံငွေကို ဘယ်လိုရာမလဲ စဉ်းစားကြရပြန်ရေား။ ကျွန်းတော်တို့ စဉ်းစားမိတာက အမျိုး ဘာသာ ပညာဆိုင်ရာ စာမူလေးတစ်ပုဒ်စီကို စာရေးဆရာတစ် ယောက်စီကနေ အလှူခံပြီး စာအပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေရောင်းချကြမည်။ ကျွန်းတော်တို့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း ဆောင်ရွက်ပြီးဖြစ်သလို ရလာတဲ့ အမြတ်အစွမ်း လေးကိုလည်း ရန်ပုံငွေအဖြစ်ထားရှိနိုင်မည်ပေါ့။ ဒီမှာတင် ကျွန်းတော်တို့ ပဲ(အဖော်ကြီး) ဆရာတိုးအောင်သင်းကို အပူကပ်ပြီး အကူအညီတောင်းကြရ တော့သည်။ အဖော်ကလည်း အဖြူရောင်မေတ္တာ၏ ‘နာယက’အဖြစ် စာမူတောင်းလွှာ စာလေးရောသားပေးပြီး စာရေးဆရာတွေဆီကို ပန်ကြေား

ເປົ້າລ້ວງນູ້

ကျွန်တော်တို့လည်း အဖော်းရဲ့စာလေးနဲ့ လက်လှမ်းမျိုးသမျှ
စာရေးဆရာတွေသိ ကိုယ်တိုင်အလျှော့ထွက်ကြသည်။ အချို့ဆရာကြီး
များကိုတာဆင့် အကူအညီတော်းကြရသည်။ အချို့ဆရာကြီးများကိုတော်း
တယ်လီဖုန်းဖြင့် အကူအညီတော်းကြသည်။ ထိုသို့အကူအညီ တော်းကြ
ရာတွင် စာရေးဆရာ အတော်များများက ထိုက်လိုက်လဲလဲ ရေးသားလျှိုဒ်နဲ့
ကြပါသည်။

ဒီလိုလူ။ဒါန်ကြသည့်ထဲတွင် 'ဆရာတော် အရှင်ဝေန' (မေတ္တာရှင်-
ချေပြည်သာ) လည်း အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ထူးခြားသည်က ကျွန်တော်တို့က
စာမှတစ်ပုဒ်သာ အလျော့ခဲ့ပေမယ့် ဆရာတော်က စာအပ်နှစ်အပ်စာမှုကို
ရက်ရက်ရောရော လူ။ဒါန်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့တစ်တွေ
ဝါသာလုံးကိုကြသည့် ဖြစ်ခြင်း။

ဤစာအုပ်ရောင်းချွင်းမှ ရရှိလာသော အကျိုးအမြတ်များကို
အမျိုး ဘာသာ၊ ပညာဆိုင်ရာ ပရဟိတလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်
အတွက်သာ သုခွဲသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ကိုဝယ်ယူခြင်းသည်
အမျိုး ဘာသာ၊ ပညာဆိုင်ရာ ပရဟိတလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်
ခြင်း၊ လျှပ်ဒါန်းခြင်းမည်ပါပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဝယ်ယူလွှာဒါန်းကြပါရန်
လည်း မေတ္တာရပ်ခံ တိုက်တွန်းအပ်ပါသည်။ ဤစာအုပ်ကဲ့သို့ “အဖြူ
ရောင်မေတ္တာ”၏ ရန်ပုံငွေစာအုပ်များလည်း ဆက်လက်ထွက်ရှိလာပါပြီး၊
မည် အကြောင်းကိုလည်း စာဖတ်သွေများအား အသိပေးအပ်ပါသည်။

ତାମ୍ବଗୀ ଆପ୍ରିଲେନ୍ ଯକ୍ଷମ ମେଟ୍ରୋଫିଲ୍ ପ୍ରିଣ୍ଟ ଲ୍ୟାବିକ୍ସ ହେବା ହରାତେବୀ
ଆଗିନ୍ ଡାକ୍ ଟିକ୍ଟ୍ (ମେଟ୍ରୋଫିଲ୍ - ଶ୍ରେଧିତ୍ୟ ହୁଏ) । ତାଅପରିପ୍ରିଣ୍ଟ ମ୍ବାର୍କ ରେବେଅଟ୍ୟୁକ୍

ရိုင်းဝန်ကူညီပေးကြသည့်အပြင် ရိုက်နှစ်ထဲတ်ဝေပေးသော ဧရားမြို့သာ
တာပေမှ ဦးစိုးတင့်နှင့် ဦးဆန်းတွန်း၊ စာအုပ်ကို ဝယ်ယူလျှော့ဒိန်းကြမည့်
အလျှော်များနှင့် အခြားကျေးဇူးတင်ထိုက်သူ များအားလုံးကို လိုက်လဲဖွာ
ကျေးဇူးတွေပကာရတင်ရှိပါကြောင်း ...

အဖြူရောင်သန့်သန့်မေတ္တာများဖြင့်

အဖြူရောင်မေတ္တာ

ကိုလုမြင်အောင် ဖုန်း - ၀၉ ၅၁၁၂၄၁၆

ကိုဝေလွှင်အောင် ဖုန်း - ၀၉ ၅၀၄၄၁၅၇

နွေကျောင်းပါတ်တဲ့အချိန်ဆိုရင်လည်း

ပိမိသားသမီးများကို

နှီးစပ်ရာဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ

အခြေခံသာသာရေးအသိတွေ သင်ရအောင်

မိဘတွေကိုယ်တိုင် အပ်နှုံပေးသင့်တယ်။

ကလေးသူငယ်တွေရဲ့ နှလုံးသားမှာ

ဘုရားတည်ပေးတဲ့အလုပ်ကို ခုအချိန်ကတည်းက

ပေါက်ပေါက်ရောက်ရောက်၊ ထိထိမိမိ မလုပ်ကြဘူးဆိုရင်

နောက်အနှစ်တစ်ရာလောက်ရှိတဲ့အခါ

ပုဂံနဲ့တကွ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးမှာရှိတဲ့

ဘုရား ပုထိုးစေတိတွေဟာ

သြော်- ဒီမြန်မာပြည်ဟာ ဟိုးတစ်ချိန်တုန်းက

ယူဒွာသာသာဖြစ်ဖူးတဲ့

နိုင်ငံတစ်ခုပါလားလို့.

အသိအမှတ်ပြုရရှု သကောတတစ်ခုအနေနဲ့ပဲ

ကျော်ရစ်လိမ့်မယ်။

သယ်ယူပို့စ်ဝိုင်အလျင်မှတ်၏ အသနပုဂ္ဂိုလ်

- ၁ -

ယဉ်ကျေးမူမ ရှိင်းခိုင်းမူသီး

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်မိသားစုအားလုံး သားယောက်၏လေးတစ်ယောက်
ပါလာပြီဆိုသည်နှင့် ရှင်ပြုပေးရန်ဆိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်က အပြည့်အဝ
ရိုနေပြီးပင် ဖြစ်ကြသည်။ တဗြားအလူ။ မလုပ်နိုင်လျှင်နေပါစေ ရှင်ပြု
အလျှော့ကြော်ကိုကား မဖြစ်မနေ ပြုလုပ်ကြသည်။ ဤသည်ကား ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင် မြန်မာဘာစ်မျိုးသားလုံးတို့၏ တူညီသော ယဉ်ကျေးမူကြီး တစ်ခုပင်ဖြစ်
ပါ၏။

တစ်မျိုးသားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော ယဉ်ကျေးမူကြီး၏ အနုက်
အမိုးယ်ကို တစ်မျိုးသားလုံးပင် ကျကျနှစ်သိထားသင့်ကြသည်။ ရှင်မပြုပါ
ဝတ်ရသော ရှင်လောင်းဝတ်စုကို မင်းမြောက်တန်ဆာဟုခေါ်သည်။ ကိုရင်
လောင်းကို အဘယ်ကြောင့် မင်းမြောက်တန်ဆာဆင်ယင်ပေးရသနည်း။

အလှအတွက်သက်သက်မဟုတ်ပါ။ သာသနူဘောင်သို့ ဝင်ရောက်
မည့် ကိုရင်လောင်းကို လူ့ဘာဝတွင် အမြင့်မြတ်ဆုံးဖြစ်သော မင်းအဖြစ်ကို
တင်မြောက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ ရှင်လောင်းလျည့်ခါနီးတွင် ဆိုင်ရာရှိရာနတ်
များကို ပြသခြင်းကို နတ်ပြသည်ဟု ခေါ်ကြသည်။ ဘယ်အတွက်ပြရ
သနည်း။ ဆိုင်ရာရှိရာနတ်တို့က အမြင့်မြတ်ဆုံးဘာဝသို့ ရောက်ရှိမည့်ရှင်
လောင်းများအား ရှိခိုးပူဇော်စောင့်ရောက်ကြရန်သာဖြစ်ပါသည်။

ထိကဲသို့၊ သေချာမသီသောအလူရှင်များက ရှင်လောင်းတို့ကို
နတ်တို့အား ရှိရှိစိုးခြင်းကေား မှားခြင်းကြီးမှားပေစွာ ရှင်လောင်းလှည့်ခြင်း
သည်လည်း အပိုကြားခြင်းသက်သက်မဟုတ်၊ ရှင်လောင်းများအား တွေ့
သမျှ လူတို့က ပူဇော်နိုင်ရန်အတွက် အပူဇော်ခံ တိုင်းခန်းလှည့်ကြွောင်းသာ
ဖြစ်ပေသည်။

ရှင်လောင်းလှည့်ပြီး၌ သံမဟုတ်ဘုန်းကြီးကျောင်ဆို၊
ပြန်လာသည့်အခါ ရှင်လောင်းလှည့်ရာတွင်မလိုက်ပါနိုင်ကြသော ထောက်ဝါဒ
ပြုသူအချို့က ရွှေကြီးတားကြသည်။ အမိဘာယ်က “မောင်ရှင်လောင်းတို့
တွေ့ခဲ့ ဆိုင်းငံတော်မူကြပါ။ အကျွေနိုင်တို့မှာ ထောက်ဝါဒများ ပြုလုပ်
ဆောင်ရွက်နေရသည့်အတွက် အသင် မောင်ရှင်လောင်းတို့အား ရှိရှိပူဇော်
ခွင့် မရလိုက်ပါ။ ယခုမှသာရှိရှိပူဇော်နိုင်ပါတော့သည်” ဟု ပြောဆိုပြီး
ရှိရှိုး ပူဇော်ကြရန်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ ထိကဲသို့၊ တားသောအခါတွင်လည်း
တွေ့ကရာ ကြိုးများဖြင့်မတားရပါ။ တကယ့်ရွှေခွဲကြိုးများကို ဖြတ်ပြီး
တားကြရသည်။ တားမြစ်ခြင်း၏အမိကရည်ရွယ်ချက်က ရှင်လောင်းတို့အား
ရှိရှိပူဇော် ကန်တော့ရန်ပင်။ သို့သော် ကာလကြားသောင်းလာသောအခါ
ယဉ်ကျေးမှုနေရာတွင် ရှင်းစိုင်းမှာက အစားထိုးဝင်ရောက်လာခဲ့သည်။

မဏ္ဍာ်ထဲ သို့မဟုတ် ဘုန်းကြီးကျောင်းစိုင်းထဲသို့ ဝင်ရောက်လာ
သော ရှင်လောင်းများကို တွေ့ကရာကြိုးများဖြင့် ဝင်မရအောင်တားပြီး
အလူရှင်များထဲမှ ငွေညာစွဲကြသည်။ အလူလူရှိန်အတွင်း အကုသိုလ်
မဖြစ်လိုသော အလူရှင်များကလည်း တောင်သမျှပေးကြသည်သာ။

ထိအညာကိုသိတားသောလူလည်းအချို့က အပျော်သဘောမျိုး
မဟုတ်တော့ဘဲ အလူရှင်သွှေပျောက်လောက်အောင် လူပြန်ပေးဆွဲသလို
မတန်တာဆ ငွေတောင်းလာကြသောအခါ အချိုးအလူရှင်နှင့် ရွှေဆွဲကြိုး
တားသူများ စကားများသည်အဆင့်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။

“ကောင်းမှုနှင့်သိ သာအိတ်ထို့” ဟုသောစကားအတိုင်း အလူရှင်

- 3 -

ဘက်မှ လိုက်လောမှန်သိတဲ့သောအခါ ရွှေဆွဲကြိုးတားရုံနှင့် အားမရ^၁
ကြတော့ဘဲ ရှင်လောမွှေက်သည်အဆင့်အထိ ရောက်လာကြပါတော့သည်။
တောင်းသမျှငွေကို အလှုံရှင်ကမပေးနိုင်ခဲ့လျှင် ရှင်လောင်းကိုတွေ့ရဖို့
မလွယ်တော့ပါ။

ရှင်လောင်းကိုမတွေ့ရလျှင် အလူဖွဲ့ပျက်စိုးသာရှိပါတော့သည်။
အလူဖွဲ့အပျက်မခံနိုင်သောကြောင့်လည်း ရှင်လောင်းပြန်ပေးသမားတို့၊
တောင်းသမျှငွေကို အလူရှင်တို့က မဖြစ်မနေပေးကြရရှာသည်။ မြန်မူ
ယဉ်ကျော်နှစ်ယယ်တွင် အစားထိုစ်ဝေရောက်လာသော ရှင်လောင်းပြန်ပေး
ခွဲ့မှတည်ဟူသော ရိုးနိုင်မှုကြီးကို ရဟန်ရှင်လုအာအလုံးတို့က ရောသားမှာ
ဖော်ပြောမှု ပညာပေါ်တို့ဖြင့် ပျောက်ပျက်အောင် မတိုက်ပျက်နိုင်ခဲ့ပါလျှင်

1

“ဆရာတော် တပည့်တော်သာလေးနှစ်ယောက်ကို ဆရာတော်
ကျောင်းမှာ ရှင်ပြုပေးချင်လိုပါဘူး”

“ရှင်ပြုတာက ဟုတ်ပါပြီ။ ဒက္ခကြီးသားတွေရဲ့အသက်ကိုလည်း
ပြောပါစိုး”

“အင်ယ်က ပါးနစ်၊ အကြီးက ခန်းနစ်ပါ ဘုရား”

“အင်း - အကြီးကတော့ သရဏရှိလည်း ပါမယ်။ သက်နဲ့လည်း နိုင်မယ်။ အငယ်ကတော့ သရဏရှိလည်း မျှမဟုတ်သလို သက်နဲ့လည်း နိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ ဒါတော့ အကြီးကောင်ပဲသက်နဲ့ဝတ်လို့ဖြစ်ပယ်။ အငယ်ကောင်ကတော့ နောက်နံနစ်လောက် စွောင်လိုက်ပါစိုး”

“ହା ଅତେଲି ଶ୍ରୀରଞ୍ଜନପ୍ରିଯିଲି ଟେ? ଅନ୍ତର୍ମାତ୍ରାବ୍ଦୀ ତଥାର୍ଥ କାହାରେ
ଫୋର୍ମାର୍କିଟିକ୍ ଲୁଚ୍‌ମୁଲଗାର୍ଡର୍ସ କାବ୍ରା:”

“ဒေသရင်လည်း နှစ်နှစ်လောက်စောင့်ပြီးမှ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက် စလုံး ရင်ပြုတာပေါ့”

ပြီးဆုန်းမောင်တစ်ယောက် တော်တော်စိတ်စာတ်ကျသွားရှုံးသည်။

ଶ୍ରୀକୃତ୍ସନ୍ଦେହବିଜ୍ଞାନ

ဒီသားနှစ်ယောက်ရှင်ပြုနိုင်ရန် လက်လုပ်လက်စာဖြစ်သောသူအဖို့ ခြို့ခြုံကုတ်ကုတ်ဖြင့် နှစ်နှင့်ချိုကာ စုဆောင်းခဲ့ရသည်။ ပန်းရန်ဆရာတစ်ယောက် တစ်နောင်းရာရသဖြင့် အကြောင်းမသိသောအဖို့ရလခေါ်စားတို့က ခေါင်းထောင်ကြည့်ကြသည်။

အလုပ်ပြတ်သွား၍ မဆင်းရသည်အခါ နေထိုင်မကောင်းသဖြင့် မဆင်းနိုင်သောအခါများမှာ သူတို့လခေါ်များကဲ့သို့ ခွင့်ယူ၍ရသည်ကိုမှ သတိထား မိကြဟန်မတူပါ။ သားနှစ်ယောက်အထက်က သမီး (၃)ယောက် ကလည်း အထက်တန်းကျောင်းသူချည်းဖြစ်၍ တစ်နှစ်တစ်နှစ် သူတို့ ကျောင်းလခကိုက နည်းသည်မဟုတ်။

ဒေါ်သည်၏စက်ချုပ်ခနှင့် စိုက်ထားသော ကိုလိမာလကာဆယ်ပင် တို့၏အထောက်အပံ့ကြောင့်သာ ငွေလောင်းသောင်းကျော်မနည်းရအောင် ရုပြီး ရှင်ပြုပေါ်နိုင်ခြင်းပါ။ သားနှစ်ယောက် ရှင်ပြုစို့ စုဆောင်းနေရသည်နှင့် အိမ်ကလေးတောင် သွေ့မပို့နိုင်သေး။ ဓနိုးနှင့် စခန်းသွားနေရသည်မှာ အတော်ကြောပေါ်။ ယခု ငွေကြောလေးပြည့်စုံပြန်တော့ သားတွေက အသက်ငယ်လွန်းနေပြန်သည်တဲ့။ စိတ်ထဲက အဖုအထစ်ကြောင့် စောဒက တက်မိပြန်သည်။

“ဆရာတော် တစ်ခုလောက်မသိလို့မေးပါရစေဘူရာ။ တချို့ ကျောင်းတွေမှာ အသက်လောင်းနှစ်လောက် အရွယ်ရှိတဲ့ကလေးတွေ ကိုရင် ဝတ်ထားတာတွေသလားလို့ပါဘူရာ”

“ဟုတ်တယ် ဒကာကြီး။ အဲဒါ ဆရာနဲ့ဒကာပေါင်းပြီး ကလောကို အပါယ်ကျအောင်လုပ်ထားတာပေါ့”

“ဘာဖြစ်လို့ပါလဲဘူရာ”

“ဘာဖြစ်ရမလဲဒကာခဲ့။ ကလောက်ငွှန်တော့ သရဏရှုံးမပါသူ။ သရဏရှုံးမပါသော ကိုရင်မဖြစ်ဘူး၊ ကိုရင်မဖြစ်ဘဲနဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမ တွေပဲ့ပစ္စ်းလေးပါတွေ သုံးဆောင်စိတော့ အကြေးယူရာ၊ နီးယူစာရွာ

အကျင်းမြန်မာစိန္တရေးရုပ်ပွဲ၊ အမှေအားဖြူ

- 9 -

ରୋଗିତାଯି” ଅତି ପ୍ରକୃତିରେଖିଆର୍ଗ୍ରେଟେଗ୍ରୀ ଫୋର୍ମାର୍କାର୍ଗ୍ରେଟେ ?
ଏହାକୁ ରଦ୍ଦିପ୍ରିୟ ଅର୍ଗ୍ରେଟର୍ସର୍ବଧିତାଯି” ଛିନ୍ଦିଥିବା କୁଠାର୍ଥିରେ ଯୁଦ୍ଧରେ
ତା ଅତିଆର୍ଗ୍ରେଟେପେ”

ဦးညွန့်မောင်တစ်ယောက် ယခုမှုပင် ဆရာတော်က အသက်ငယ်
လွန်သူများကို ရင်ပြုပေးခြင်းအကြောင်းကို သေချာကျန်စွာ သိရှာလေ
တော့သည်။ မိမိသားများအတွက်လည်း တော်တော်ထိတ်လန့်သွားမိရှာ
သည်။ တော်ပါသေးရဲ့ ဆရာကောင်း၊ သမားကောင်းနဲ့လာတွေ့ပေလို့။
ဘုရား မျက်နှာမကြည့်ဘဲ အများမျက်နှာကြည့်သည့် ဆရာတော်ဖူးဆိုရင်
မိမိသားများ ကိုယ်ကျိုးနည်းရပေတော့မည်။

“ဒါနဲ့ ဘရားသရကယ်ကို ဆရာတော့ တပည့်ရောပိသမု ကိုရင်
ဖြစ်တယ်ဆိတာကတော့ ရှင်ပါပြီဘရား သက်နှစ်တယ်၊ မနိုင်ဘူးဆိတာ
ကတော့ ဘာကိုပြောတာပါလဲဘရား။ တပည့်တော်အထင်ကတော့ ရှင်တွေ
စောင့်ထိန်းရတဲ့ ဆယ်ပါးသီလကို စောင့်ထိန်းနှစ်ရင် သက်နှစ်တယ်၊
မစောင့်ထိန်းနှစ်ရင် သက်နှစ်ယောက်လို့ ဆိတ်ပိတယ်ထင်တာပဲဘရား”

“ଭାର୍ତ୍ତପିତାଯ ଅନ୍ଧାଳ୍ମୁଖଃ”

“ହ୍ୟାଯିପିଇବିଲଲୋକରଙ୍ଗରେ? ରୋଧିତିକ୍ଷଣିକ୍ଷିଣିଲିଖିତ ଦାନପି ତାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କାମକାରୀରୁଠିଲି”

“ଶ୍ୟବ୍ଦିଃ ଶ୍ୟକମଳତକାନ୍ତିଃ”

“ဒါဆို ဘယ်လောက်များရှိပါသလဲဘူး”

“ဘဏ္ဍာ-ပါး တောင်ရှိတယ်ဒက္ခာကြီး၊ သေခိယသိက္ခာပုဇွဲပါ။ လိမ့်-ဘ ပါး ဒက်-ဘဝါး စုနွေသခနကဝတ်(ဘင်)ပါး စုစပ်ပိုင်း-ဘဏ္ဍာပါ၊ ပေါ့”

“မနာသိပါလာဆရာတော်”

“ဘယ်နည်းမလဲ။ ဒက္ခရိုးစိုးသိတာအတာက ရွှေ့ပြုတဲ့
ဝါနီးတွေသိလောက် သိတာအတာကို။ ကျွန်ုင်သုံးရမယ်ဆိုတဲ့ စာမျက်နှာသိလဲ

၁၅၂၃၃၈၃၈၁၀၁၀

- 6 -

ଓଡ଼ିଆର୍ଥ (ଓଡ଼ିଆବ୍ୟାକ)

“ତଥ୍ୟତେବ ଯାହାପିକିନ୍ତାରଲୟପିତ୍ରୀରୁବାବୁ ତିଳୋଡ଼
ଦେବକି(ଜ)ନ୍ତ ପ୍ରୟୟମୁଖ ଧରିପ୍ରୟେଷଣିତେବୁଅର୍ଯ୍ୟରୁବାବୁ”

10

အပြင်ပဟိဒ္ဓမှာတည်သောဘရားထက် ကလေးသူငယ်တို့၏ နှလုံးသားတွင်တည်သည့်ဘရားက ပိုအရေးကြီးပုဂ္ဂိုလည်း ဦးညွှန်းဟောင်ကောင်းကောင်းကြီး သဘောပေါက်ခဲ့ပြီ ပြီခဲ့သောရက်အနည်းငယ်က ဆွမ်းကျေးတစ်ခုတွင် ဦးညွှန်းဟောင်တို့ ဆရာတော်ဟောခဲ့သော တရားသံက ဦးညွှန်းဟောင်နားထဲမှ မထွက်တော့။

“ဒကာ၊ ဒကာမတို့ ပြင်ပစဲဟန်မှာ ဘုရားတစ်ဆူပြီးတစ်ဆူ
တည်သလို စွဲဘာသာကလေးကယ်တွေရဲနဲ့သားမှာလည်း အန္တာ
ဘုရားတွေ အဆက်မပြတ်တည်ပေဆင့်နေပြီ။ ဒီကနေ့ ကျောင်းသူ၊
ကျောင်းသားတွေကို သင်ကြားပေနေတဲ့ စွဲဘာသာယဉ်ကျေးမှုသင်တန်း
တွေဟာ ကလေးတွေရဲ အန္တာနှင့်သားမှာ ဘုရားတည်ပေနေတာပဲပါ။

ଫୋର୍ମି ଟ୍ରେନେଗାର୍ଡ଼ିଙ୍କିଂଟ୍ଯୁଅଫିଶିଆଲିଟିର୍ ଲମ୍ବ୍ୟୁଁ ପିଲିଖାତୁଣିଏଥା
କି ଫିରିବାରୁକୁଣ୍ଡିଙ୍କିଟ୍ରେନେଗାର୍ଡ଼ିଙ୍କିଏଥା ଅଟ୍ରିପ୍‌ହାତୁଣାରେଇବିଟେ ବର୍ଦ୍ଧ
ଆଏନ ପିଲାଟେଟ୍ରିଯିଟିଙ୍କି ଅର୍ଥକୁଣ୍ଡିଲାଯିଙ୍କିଟ୍ରେନ୍‌ଗା ଗଲେମ୍ବୁଣ୍ଡିଯିଟେର୍କୁ
ଫଳ୍ପିଲାହାତୁଣା ଉଠାରାତର୍ମ୍ୟୁସେଟ୍ରିଅଲ୍ପିଲିଙ୍କି ଉତ୍ତରାଫ୍ରିଜିର୍ଦିଙ୍କି ଫୋର୍ମିଅଫିଶିଆଲିଟିର୍

၁၁၆၃၈ ၂၈၉၁ စာ

သယ်ယူပို့တော်မှတ်နှင့် အောင်ရှုံးများ

- ၅ -

လေဘက်ရှိတဲ့အခါ ပုဂ္ဂနဲ့တွေ မြန်မာတစ်ပြည်လုံးများတဲ့ဘုရား စေတိပုံမျိုး
တွေဟာ ဉာဏ် ဒီမြန်မာပြည်ဟာ ဟန်တစ်ခိုက်တုန်ကာ ဓမ္မဘာသာဖြစ်ဖူးတဲ့
နိုင်ငံတစ်ခု ပါလာလို့ အသိအမှတ်ပြုရရှိ သက်တေတစ်ခုအနေနဲ့ပဲ
ကျွန်ုရုံလိမ့်မယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အဲဒီအချိန်မှာ မြန်မာတစ်ပြည်လုံး
ဓမ္မဘာသာ တစ်ယောက်ပုဂ္ဂမှာမဟုတ်တော့လို့ဘဲ။ အင်္ဂါနီရှားနိုင်ငံ၊
ဂျာမားကျွန်ုမှာ ကမ္မာအကြော်ဆုံးမောရော့ပုဂ္ဂရုံဆိုတဲ့ ကျောက်စေတိကြီး
ရှိတယ်။ အာဖက် နစ်တန်နိုင်ငံ၊ ဘာမီယန်ဖြူ့ခဲ့အထက်ပိုင်းမှာလည်း
(၁၉)မီတာနဲ့ (၃၉) မီတာစီမြှင့်တဲ့ မတ်ရပ်ဓမ္မရပ်ပွားတော်ကြီးတွေ၊
ဆင်တွေတော်ကြီးတွေရှိနေလို့သာ ဒီနှစ်နိုင်ငံဟာ တစ်ခိုက် ဓမ္မဘာသာ
ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ နိုင်ငံပါလာလို့ သိကြရတာ။ အခုအချိန်မှာတော့ ဓမ္မဘာသာ
တစ်ယောက်မှ မရှိကြတော့ပါဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကလေသူငယ်
တွေခဲ့ နလုံးသာမှာ ဘုရားတည်မပေါ်ခဲ့ကြတဲ့ အတွက်ပဲ”

ဆရာတော်၏ဆွမ်းကျွေးမြတ်အတရားက တိုတိုနှင့် ထိရောက်လှ
သည်။ ထိုတရားကိုကြားနာမိမှ အိပ်ပျော်နေသောဘာသာရေးအသိများ
ပြန်လည် နိုက်ဗျားလာကြသည်။ ဓမ္မဘာသာယဉ်ကျွေးမှုသင်တန်းကို ပေါ့ပေါ့
တန်တန်သဘောမထားတော့ဘဲ သားငယ်သမီးငယ်တို့အား မရောက်
ရောက်အောင်ပို့ဖြစ်ကြသလို ကျောင်းကန်ဘုရားသွားလျှင်လည်း သားသမီး
များကို မပါပါအောင် ခေါ်လာမိကြသည်။

ယခုလည်း ဘုန်းကြီးကျောင်းပို့ပြု၍ တစ်လအရားပင် ဦးဆွဲနဲ့မောင်
၏ အနှစ်နှစ်အလလကြီးဟာခဲ့ရသော ရှင်ပြုဖွဲ့ကြီးကို ပြိုင်ပြိုင်ဆိုင်ဆိုင်
ကျင်းပေါ်ပါတော့သည်။ ရန်ကုန်မြို့သစ်တို့၏ ထုံးစံအတိုင်း ဘုန်းကြီးကျောင်း
မှာပင် ရှင်ပြုအလုပ်ပွဲကျင်းပေါ်ပြုခဲ့သည်။ ပေ(၄၀)၊ ပေ(၆၀)သာရှိသော
ဦးဆွဲနဲ့ မောင်တို့၊ အီမိန့်ရှိရှိသော်လည်းကောင်း၊ လူနေဖြစ်ရဲ့သာ
ရှိသည်မဟုတ်ပါလာ။ (ဒါတော် ဦးဆွဲနဲ့မောင်တို့က ဝကတည်းက
ရောက်တဲ့သူများရှိပါ။) နောက် ကျမှုရောက်သူများမှာ ပေ(၂၀)၊ ပေ(၆၀)သာ

၁၁၀၈၃၈၃၈၈၁၀၀၀၅

ကြေတော်သည်

စနေနေ့အလျှပင်၊ တန်ခိုးနေ့၊ အလျှကြီး၊ ဒါကလည်း ဝန်ထမ်း
များသော သူတိဖြူတိုးစံ။ ရုံးပိတ်ရက်ကိုသာ အမိကထားပြီး အလျှ
အတန်း ပြောကြရသည်။ ဒါမှလည်း အများစုဖြစ်သော ရုံးသူ၊ ရုံးသာများက
လာနိုင်မည် မဟုတ်ပါလာ။ စနေနေ့၊ ရှင်လောင်းလျည်း၊ စံချာ ဂိုရင်ဝတ်။
တန်ခိုးနေ့နှင့်နက် ကျွေးမွှေးတည်း၊ နေ့လည်(၁)နာရီ တရားနား၊ ဆရာ
တော်ရေးပေးလိုက်သော အစီအစဉ်စာချက်လေးကိုဖတ်ရင်း ဖနီးဖြစ်သူ
ဒေါ်မြင်ဘက်သို့လျည်၍-

“မိန့်မရော- ဆရာတော်က ငါတို့သားနှစ်ယောက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး
ထူးထူးခြားခြား စကားနှစ်စွဲနှင့်ပြောလိုက်တယ်။ အဲဒါ မင်္ဂလာ ငါပြန်ပြော
ရှုံးမယ်”

“ဆရာတော်က ဘာတွေများပြောလိုက်လို့တဲ့”

“အေး- ပထမတစ်ရက် လူတစ်ယောက်ခဲ့အတိတ်က ဖြည့်ဆည်း
စူးခုံတဲ့ပါရမိ ဘယ်လောက်ပါတယ် ပေါ်ဘူးဆိုတာ ဘုရားရှင်မှတစ်ပါး
ဘယ်သူမှ သိနိုင်ဘူတဲ့။ အဲဒါကြောင့် တို့သားနှစ်ယောက်ကို ကြိုးသင်ပေး
တဲ့ထဲမှာ တစ်ပွဲက ကမ္မဏာနှစ်ပါ သင်ပေးထားတယ်တဲ့ဟာ”

“တစ်ပွဲကဆိုတာ အရေလျှင်ငါခုမြောက်ရှိသော ကမ္မဏာနှစ်ပါ့
အစိပ္ပါယ်ရသတဲ့။ ဆံပင်၊ အမွှာ၊ ခြောသည်။ လက်သည်။ သွား၊ အရေ
အဲဒီငါခုကို ဆံချေနေတဲ့အချိန်မှာ ရှင်လောင်းရဲ့နှစ်တော်ကနေ ခွတ်ဆိုပွားများ
နေရတာတဲ့။ ပါရမဲ့ပြည့်တဲ့ကလေးဆိုရင် ဆံချေအပြီးမှာတင် ကိုလေသာ
အသင်္တာရန်ခဲ့ရ ရဟန္တာဖြစ်သွားရောတဲ့။ အမယ်လေးလေး ငါသာတွေ
များ ရဟန္တာတွေရဲ့ခမည်းတော်နဲ့ မယတော်ဖြစ်ရောပေါ့ကွာနော့”

“ဒါဆို ဒီကမ္မဏာနှစ်က တော်တော်ကျော့များတာပဲနော်”

“ကျော့များတာတော့ မပြောနဲ့ပော့ ဘုရားလက်ထက်က (၇)နှစ်

အယောက်ပိုင်းစိန်များတွင် အသုတေသနများ

- ၉ -

သာနဲ့ ရဟန္တဖြစ်ကြတဲ့ကိုရင်လောက်ဘာ အံဒါကမ္မာန် စွတ်ဖတ်လိုကြနဲ့
ရင်နဲ့ ခေါင်းစိတ်လိုက်တာ တချို့ဆိုရင် သင်စိန်တော် ခေါင်းပေါ်တင်တိန်ရှိ
သော အောက်ကရဟန္တဖြစ်နေရောတဲ့၊ အံဒါအစာစောင်မှာ တစ်ပွဲက
ကမ္မာန်းပွားများရင်း ဆံချုပ်အလေ့အထပ်၊ ၁၂၁၈၈၁၂

“ဆရာတော်ပြောတာက ရှင်တယ်ဟဲ၊ ရဟန္တဖြစ်တာ၊ မဖြစ်တာ
ဘူးအလုပ်တဲ့။ တစ်ပွဲက ကမ္မာန်သင်ပေးရမှာက ဆရာသမာရဲ့အလုပ်
တဲ့။ တကယ်လို့ ကိုယ်ကသင်ပေးသင့်တာကို သင်မပေးတဲ့အတွက်
ရှင်လောင်ဟာ ရဟန္တဖြစ်ထိုက်တဲ့ပါရပါရိုပါလျက် တစ်ပွဲကကမ္မာန်အနဲ့
မရလို့ ရဟန္တမဖြစ်တော့ဘူးဆိုရင် သင်မပေးတဲ့ ဆရာဟာ ရှင်လောင်ရဲ့
အရဟန္တမင်း၊ အရဟန္တဖိုလ်အညွှန်းကို ချီးပစ်ရာ ရောက်သတဲ့ဟာ”

“ဒီလိုဆိုတော့လည်း ဆံချုပ်ဆိုတာ သမန်ကာလျှောက် မဟုတ်
ဘဲ အရေးကြီးတာပဲပေါ့နော်”

“အေးပေါ့ကျွဲ့”

ဦးညွှန်းမောင်က ဒေါ်မြင့်၏အမေးကို အတိုချုပ်ဖြေရင်း အကြမ်း
ပန်းကန်ထဲသို့၊ ရေနေးငှဲထည့်လိုက်သည်။ အာအတော်ပြောက်သွားပြီ
မဟုတ်ပါလာ။

“တော်ရေနေးက အသာထားစမ်းပါဌီး၊ ဆရာတော်ပြောတဲ့
နောက်တစ်ခုနဲ့ကို ဆက်စမ်းပါဌီး”

“ပြော်-အေးအေး။ ဒုတိယပြောတဲ့စကားကလည်း တို့စုံ
ဘာသာဝင် ဖြို့သူဖြို့သာအားလုံး သတိထားသင့်တဲ့အချက်ပဲကျွဲ့။ ဆရာ
တော်ပြောတာက ဒကာကြိုးတို့သာတွေ သာသနာဘောင်မှာ ပျော်သွားရင်
တစ်သက်လုံး ဘုန်းပြုးစတ်ပါပေး။ ဒုတ် လူမှတ်ကိုနိုင်ဖို့တဲ့ ဖြို့သူဖြို့သာ
တွေဟာ ရဟန်သံယာတွေကို အလျှောက်လာဆောင်ရှိတဲ့အခါလောက်ပဲ
သတိရကြပြီး၊ အသုံးချုစရာ ပစ္စည်းတစ်ရုလောက်သာ သဘောထားမယ်

၁၆၃၈၄၈၈၀၁၁၀၅၇

ဆိုရင်၊ ပါရမိရှိတဲ့ စီစိတိရဲ့သာသမီးတွေကို သာသနာရေးအားမပေး
ဘူးဆိုရင် ရေသာကိုဖြေစီးပြောက်ရင် သစ်ပင်ကြီးသောရသလို တောာက်က
သာသနာမျိုးဆက်သစ်တွေသာအလျှပ်စီအောင် ဖွောက်တော့ဘူးဆိုရင် ဒါ
သာသနာကြိုး ထောက်ကြုံပျောက်မှာပဲတဲ့အဲဒါကြောင့်ဒါကာကြိုးရဲ့သာသတွေ
သာသနာဘောင်မှာ တကယ်ပျော်နေပြုဆိုရင် စွတ်မထွက်နိုင်ပါနဲ့တဲ့”

“ဆရာတော်ပြောတာမှန်တာပေါ့၊ ကျွန်မတဲ့ စွဲဘာသာဝင် ဖြို့သူ
ဖြို့သာတွေဟာ အသီသာတာရှင်တာ အပင်မှမစိက်ချင်ကြဘဲ၊ ကျွန်မ
တော့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး၊ သာနှစ်ယောက်လုံး သာသနာဘောင်မှာ ပျော်လို့
ကတော့ တစ်သက်လုံးနေပစ်တော့၊ ဘယ်တော့မှ မထွက်နိုင်တော့ဘူး၊
ရှင်ကရော”

“ဝစ်သာလိုက်တာ မိန်မရာ၊ ငါလည်း ဆရာတော် အမိန့်ရှိ
ကတည်းက သာတွေကို ဘယ်တော့မှ လူမထွက်နိုင်တော့ဘူးလို့
ဆုံးဖြတ်ပြီးသားပါ”

“တစ်လောက ဓမ္မကထိကဆရာတော်တစ်ပါးဟောတဲ့ သာနှု
သာမဏေးအကြောင်း တရားကိုနာရကတည်းက ကျွန်မက သာနှစ်ယောက်
လုံးကို သာသနာဘောင်မြဲစေချင်နေတာ”

“အမယ် - ဓမ္မကထိကဆရာတော်က ဘယ်လိုများ ဟောသွား
သလဲကဲ့ လုပ်စပ်ပါအေး နာကြည်ရအောင်”

“အကုန်တော့ မမှတ်စီတော့ဘူး”

“အကုန်မမှတ်စီတော့ဘူးဆိုတော့ ငါက ဘာသွားနာထောင်
ရတော့မလဲ”

“နည်းနည်းတစ်ဝက်တစ်ပုက်တော့ မတ်စီသေးဘယ်လို့ ပြောမလို့
ပါ”

“တော်သေးတာပေါ့ကွား၊ စာသင်တိုက်တစ်ခုကိုရောက်လာစာ
စာသင်သာရဟန်တစ်ပါးလို့များ ဖြစ်နေသလာလုံးပါ”

သင်္ကနာရိတ်ဝင်္ကနာရိတ်အမြတ်အမြတ်

- CC -

“အဲဒီ စာသင်သေးရဟန်က ဘယ်လိုပြစ်လို့တော်း”

“**କ୍ଷେତ୍ର** ଅତିକୋର୍ଦ୍ଦିନୀରୁ ଉଦ୍‌ଦୟେ ମୃଦ୍ଗିର କୋର୍ଦ୍ଦିନୀରୁ
ଫେରୁଣ୍ଡର୍ଦ ରହାନ୍ତିର୍ଦ ପିତିଷେବାନ୍ତିକଳାର୍ଥିରୁ ପ୍ରତିକଳାଯିତ୍ବୀ॥ ଗନ୍ଧିର୍ଦ ସ୍ଵର୍ଗର୍ଦ
ଦେଖିଲୁଏ ଲିଙ୍ଗପାତ୍ରି ଅନ୍ୟପାତ୍ରି ଆଜୁରୁ ପ୍ରତିକଳାଯିତ୍ବୀ॥ ଅତିକ୍ରିୟା
ଅବଶ୍ୟକ ଲାଭେ ରହାନ୍ତିକି କୋର୍ଦ୍ଦିନୀରୁ ପାତ୍ରାତ୍ୱର୍ଗିରୁ ଗୁରୁ ଗୁରୁ
ତିକୋର୍ଦ୍ଦିନୀରୁ ଫେରୁଣ୍ଡର୍ଦ ପିତିଷେବାନ୍ତିକଳାର୍ଥିରୁ ପ୍ରତିକଳାଯିତ୍ବୀ
ଅତିରହାନ୍ତିକାବ୍ରାତୀବୁତ୍ତୀ॥ ‘ତାବ୍ୟନ୍ତିରେ ଆଗନ୍ତୁ ମଧ୍ୟାହ୍ନାରୁ
ପାତ୍ରାତ୍ୱର୍ଗିରୁ ଗୁରୁ ଗୁରୁ
ରହାନ୍ତିକଳାର୍ଥିରୁ ପ୍ରତିକଳାଯିତ୍ବୀ’ ଲ୍ଯାଙ୍କ ପ୍ରାତୀତ୍ତୀ”

“ရသလောက်ပြန်လိုက်ရောလား”

“မင်းကလည်း ဆုံးအောင်နားထောင်စစ်ပါဒီအံး။ အဲဒီကျတော်ရဟန်လေးက တပည်တော်အကုန်ပရာ့သိတာ တစ်လုံးမှမရဘူးလို့ ပြောတာပါဘုရားတဲ့။ မင်းလည်းအခုခမ္မကထိကဟောသွားတာ အကုန်မဖော်မိဘူးဆိုတော့ အဲဒီရဟန်လို့ တစ်လုံးမှမဖော်မိဘူးများ ပြစ်နေသလားလို့ပါဘာ။”

“ଦୟାରୀମୁଖ ଅଯାଇଲେଖିଗଠିତାଟେବୀ । ଲ୍ୟାର୍ଡନ୍‌ଆପ୍ଲାଇନ୍‌ଲେଖି
ଟେବୀ ଏବାମୁଦିତହୀବିତାଯ”

“ကဲကဲ ပြောစမ်းပါဘီဂျာ”

“ဘုရားရှင်လက်ထက်တော်အခါက သာဝတ္ထိပြီးမှာ သာနဲ့ အမည်
ရှိတဲ့ ကိုရှင်လေးတစ်ပါးရှိသတဲ့။ တရားဟောကလည်း သိပ်ကောင်းတာ
ပဲတဲ့။ ရဟန်ဆုံးခါနီးအခွယ်ရောက်လာတော့ ကာမဂ္ဂထုဘက်စိတ်ပြောင်ဆွဲး
လူထွက်ချင်လာရောတဲ့။ တစ်နေ့တော့ လူထွက်တော့မယ်ဆိုပြီး ဒါဘာ
သိပ်ပြန်အလာမှာ အီမီလည်းရောက်ရော သီလျှောင်းအတော့တာပဲတဲ့”

“ဒါကတော့ သောတာပိုမြစ်တဲ့ အရှင်အာနနာဝိတော် မာရ်တဲ့

အမြိုက္ခာင်လတ္ထာစာစာစွဲ

- ၁၂ -

ဝေးလွှာရှင် (၁၉၆၆ခု)

က စကားမပြောနိုင်အောင် ဖုပ်နိုင်သေးတော့၊ အခုက္ခရင်သာနက ပုထုဇူး
လည်းဖြစ်ပြန်၊ ကာမရကဲ့အာရုံထဲစိတ်ရောက်ဆဲလည်းဖြစ်ပြန်တော့
ဘီလူ့က ဝင်စိနိုင်တာပေါ့ ပြီးတော့ ဒီဘီလူ့က ရှိနှိမ်ဘီလူ့မဟုတ်ဘူးလေ”

“ဘာလ နှိမ်ဘီလူ့မဟုတ်ရင် ရှယ်ဘီလူးလား”

“ဟုတ်တယ်။ ရှင်ပြောသလို ရှယ်ဘီလူ့ပေါ့။ သူကနတ်ဘီလူး
ဖြစ်တဲ့အပြင် ကိုရင်သာနရဲ့အတိတ်ဘဝတစ်ခုက မိခင်ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ဘီလူ့မ
ဖြစ်နေတယ်”

“ဟ-မင်းဟာက ရွှေနောက်မည်းသူတော်သေးဟိုဘူး မိခင်ဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့
ဘီလူ့မဆိုရင် ကိုယ့်သာဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့ ကိုရင်ကို ဘေးမရောက်အောင် စောင့်
ရောက်ဖို့ ရှိပါတယ်။ အရတော့ ဘယ့်နယ် သူကိုယ်တိုင်တောင်ဝင်စီးပြီး
နှုဂ္ဂပေးနေတယ်ဆိုတော့?”

“ရှင်ကလည်း စကားတော့ ဆုံးအောင်နာမထောင်ဘူး၊ သူဝင်စီး
တာကိုက ကိုရင်သာနကို သာသနရှုဘောင်မှာဖြစ်ချင်လို့ ဝင်စီးတာ။
စီးပြီးတာနဲ့ ဘီလူ့မက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ ဒီသာနကိုရင်လေး
သာသနရှုဘောင်ဖြေနေတဲ့အတွက် သူ့မှာသွားလေရာ မျက်နှာမွန်လင်းပြီး
ထင်ပေါ် ကျော်စောနေတယ်တဲ့။ နတ်သာင်အစည်းအဝေးသွားလည်း
သာနကိုရင်ရဲ့ မယ်တော်ဆိုပြီး နေရာပေးကြုံစိုကြုံတယ်တဲ့”

“ကိုရင်သာနသာသနရှုဘောင်ကတွက်သွားရင် သူ့မှာလည်း
စောစော ကပြောတဲ့ ဂဏ်တွေမရရှိနိုင်တော့သလို ကိုရင်သာနမှာလည်း
လူ့လောကမှာ ဆင်းရော့ခုက္ခရောက်ဖို့ပဲရှိတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုရင်သာန
သာသနရှုဘောင်မှာ မနေဘဲ လူဝတ်လဲပယ်ဆိုရင် ဒီထက်ခုက္ခရောက်စော့
မယ်လို့ ဦးမြို့မြို့ကိုပြီးမှ ထွက်သွားသတဲ့။ ကိုရင်သာန သတိပြန်လည်း
လာတဲ့အခါကျူးမှ အဖြစ်မှန်တွေသိပြီး၊ သံဝေးရသွားရှို့ သာသနရှုဘောင်
မှာနေရင်း ဆက်ကြုံစာမျက်နှာတော် ရဟန်ကြုံးတောင် ဖြစ်သွားသတဲ့။

အဲဒီမှာ ကျွန်မစဉ်စာမျက်နှာက စီစဉ်သာမတစ်ယောက် သာသန?

၁၉၆၇ ဧပြီ ၁၁ ၀၅

သောင်းကိုပြန်လည်ဖန်တီး အသုတေသနပူးများ

- ၁၃ -

ဘောင်ရောက်နေရင် အရင်ဘဝကတော်ဝပ်ခဲ့ဖူးတဲ့ မိဘများတောင် ဂတ်ကျက်သရေစိုးတော်နေရင် အနာဝော မိဘတွေကတော့ ပြောစရာတောင် ရှိတော့မယ်မထင်ဘူးလို့”

“အဲဒါကြောင့် မင်္ဂာ သာတွေကို သာသနူဘောင် မြှုအောင် ထားတော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်ပေါ့”

“ဒါပေါ့”

“ကောင်းလေစာ၊ ကောင်းလေစာ၊ ကောင်းလေစာ” သာဓာ၊ သာဓာ၊ သာဓာ”

⊕ ⊕ ⊕

ဒါသောင်းဆိုသောငွေသည် ပစ္စည်းရှိအလျှောင်များအတွက် ဆိုင်းပိုင်းကြီး တစ်ညာစာသာရှိပါသော်လည်း ဦးညွှန်းမောင်တို့လို ကာယ လုပ်သား အလျှောင်များအတွက်ကား သက်နှုံးပရိကွာရာ၊ အကျော်အမွှာ နိုးပတ်ပိုင်းကာအစ အပြီးပါအောင် စီစဉ်ကြရသည်။ ဆင်လည်း ဆင့်အတွား ဆိတ်လည်း ဆိတ်အတွာပင် မဟုတ်ပါလာ။

သာရှောင်ပြုအလျှောင်မှာ စုစွဲသာသာဝင်တစ်မျိုးသားလုံး မလုပ် လျှင် မဖြစ်ဟန်ပူးယူထားသော ယဉ်ကျေမှုကြီးတစ်ခုဖြစ်ရာ သူငြွှယ် ကလည်း လူသာလို လက်လုပ်လက်စား ဆင်းရဲသားကလည်း လူသာည်ပင် ဖြစ်ရာ သူငြွှေးသူငြွှယ်အတွက်က ပြောစရာမရှိသော်လည်း ဦးညွှန်းမောင် တို့လို လက်လုပ်လက်စား ဆင်းရဲသားများ၏ အလျှောကတော့ ပြောစရာ ဖြစ်လာသည်။ အခြားတော့မဟုတ်။

ပရီမဲ့၊ ရှိမဲ့ မဖြစ်မနေလျှောင်သောအလျှောင်သောကြောင့် အကျိုး အကျော်နည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် ဘုန်းကြီးကျောင်းကိုသာ အစစ်အရာရာ အားကိုနှုံးရတော့သည်။ ခြေထီးအစ၊ ကွမ်းတောင်ပန်းတောင်အဆုံး၊ ဘုန်းကြီး ကျောင်းမှုသာ အခဲ့လှားရမ်းကြရသည်။ ပစ္စည်းရှိသူများကတော့ ဆိုင်မှ အသစ်ကိုဝယ်သုံးပြီး အလျှောင်သည်နှင့် ကျောင်းမှုတစ်ခါတည်း

အမြဲ့အစွဲ ၈၁၀၌

လူပစ်ခဲ့ကြသည်။

ချိုက္ခာသောအလူရှင်များ ဘန်းကြီးကျောင်းမှာ လူဖြီးသွားလျှင် များသောအားဖြင့် အလူကို လက်ခံကျင့်ပစ္စ်ရသော ဘန်းတော်ကြီးများ အရှုံးပေါ်ရကြောင်းကို ဟာသလေးနောပြီး ဟောသွားသောဓမ္မကထိက ဆရာတော်တစ်ပါး၏ ထိမိသောပုံတိပတ်စလေးတစ်ခုကိုလည်း ဦးမျွဲ့နှင့် မောင် ဘယ်တော့မှမမေ့။

“ပရီတ်သတ်တွေကြာရှုံးလားတော့မသိဘူး၊ ကံများဆိုလာဌြို့ဆိုရင် အလကားရတဲ့ကန်စွန်းခြက် ရွှေသွားရောင်းတာတောင် ငွေတစ်မတ် ဆုံးတယ် ဆိုတာလေး၊ တစ်ခါတော့ ဒကဗာမတစ်ယောက် ဆင်ခဲ့ရှာလွန်လို့ အရင်းတောင်မတော်နှင့်တာနဲ့ စိုင်ရှင်မဲ့ ရွောင်းဘေးမြှောင်းဘေးက ကန်စွန်း ခြက်တွေချုပြီး ရွှေသွားရောင်းသတဲ့။ ရွှေးထဲရောင်းတာဆိုတော့ ရောင်းရတာ၊ မရောင်းရတာအပထား။။ ရွှေးထဲဝင်တာနဲ့ ရွှေးကောက်ကို ငွေတစ်မတ် ပေးရတယ်။”

“အဲဒါ ရွှေးကောက်ကိုတစ်မတ်ပေါ်ပြီး ကန်စွန်းခြက်စဉ်းတွေ ဖုံးပြီး ကာစရိတ်သောယ်၊ အကြွော်သီသန့်ထားတဲ့ ပိုက်ဆံအိတ်လေး မေ့ကျွဲ့ ခဲ့လို့ အော်ပြန်အယူများ မျက်စိလည်ပြီး ရွှေးထဲဝင်လာတဲ့နားတစ်ခုပိုက ပုံထားတဲ့ ကန်စွန်းခြက်တွေ အကုန်စားပစ်လိုက်လို့ အလကားရတဲ့ ကန်စွန်းခြက် ရောင်းတာတောင် တစ်မတ်ဆုံးသွားရတော့တာပေါ့။”

“အစုလည်း တရှို့မသိတတ်တဲ့ဒကာတွေ ကျောင်ကိုအလူဗျာ လုပ်ရင် ကျောင်ထိုင်ဘန်းကြီးကတော့ နေရင်ထိုင်ရင်အရှုံးပေါ်တွေ့တာလဲး ကြည့်ပါလာ။ လာလူဗျာတဲ့ဒကာတွေက နေရာ၊ ရေ၊ လျှပ်စစ်မီးအလကား ဆုံးတယ်။ ဒါကတော့ ထားတော့။ ကိုယ့်ကျောင်းလူဗျာလို့ ကိုယ်ကလည်း တတ်နှင့်သလောက် ကူညီရတယ်ပေါ့။ ဆုံးတာက သူတို့ဝယ်လာတဲ့ ထင်းမလောက်ရင် ကျောင်းကယူသုံးတယ်။ ဆန်ကန်သွားရင် အရေးပေါ်ကျောင်းက ယူသုံးတယ်။ အဲဒါတွေ အလူဗျာလည်ဖြုံးရော တစ်ခါတော်း မေ့ပစ်လိုက်

- 39 -

ଦେଉ ଅଲାଙ୍କାରରୁ କାନ୍ତିଫଳଗାନ ଶୈଖ୍ୟାବନ୍ଧିତା ତତ୍ତ୍ଵତର୍ଫ୍ରେଣ୍ଟରୁ ଦେଖି
କୌଣସିଯିବାକୁ କ୍ରିଏଟୋଲାମ୍ ଅଲ୍ପଲାଗର୍ ପରିବାର ଫେରଣ୍ଡିଯିବାରେ
ହାତରେ ହାତରେ”

ဒီလိတာရားလေးနာကြားထားတော့ ဦးချွန်းမောင်ကတော့ အလုပြီး
တာနဲ့ ကျောင်းဝယ်ပစ္စအတွက် ကိုယ်တတ်နိုင်သလောက် လျှော့ခါန်ခဲ့ရန်
ဆုံးဖြတ်ပြီးသားပါ။ ရှင်လောင်းလူညွှန်တော့လည်း လူကအတော်လေး
စည်လှ သည်။ စည်ပေမပဲ့။ ဒိုးပတ်ဝိုင်းကလည်းပါ။ လမ်းတစ်လျှောက်
ပိုက်ဆံကြတာလည်းပါတော့ ကလေးရော၊ လူကြီးပါ။ လုံးတွေးနေကြ
တော့သည်။ ကျောင်းဝိုင်းထဲဝင်ပြီးလို့ ဆရာတော်ဆံချို့ စီစဉ်နေချိန်မှာပင်
စိတ်ဆင်းရဲစရာ ပြသာနာကစပါလေပြီ။

ရှင်လောင်နှစ်ယောက်လုံး ရှာမတွေ့တော့? ဦးညွှန်းမောင် သိလိုက်ပါပြီ။ အချိန်ဆွဲမဖနေတော့? အပျက်အပျက်နဲ့ နာခေါင်သွေးလည်း မထွက်လိုတော့ပါ။ ထိုကြောင့် “ကဲဟဲ-မင်းတို့လိုချင်တဲ့ငွေပြောကွာ။” အချိန်သိပ်မရှိတော့ဘူး။ နေဝင်တော့မယ်။ ဘယ်လောက်ပေးရမလဲပြော” ဟုလူအုပ်ဘက်လွှဲည့်ကာ မေးလိုက်သည်။ ဦးညွှန်းမောင်၏အဖော်အဆုံးများပင်လူအုပ်ထဲမှ အသံတစ်သံ ထွက်လာသည်။

“သုတေသနမှ ၈၀၂၁၁။ သုတေသနမရရင်တော့ ဒီနေ့ရင်ပြုခိုး
ဂတ်မကူးနဲ့တော့?”

အသံလာရာကို ဦးညွှန်းမောင်ကြည့်လိုက်တော့ မောင်နဲ့ အရက်
ကလည်း အတော်သောက်ထားဟန်တူသည်။ မျက်နှာကနီးရဲနေသည်။
ဘယ်သူ့ကိုမှုလည်း အမူထားဟန်မရှိ။ အလိပ်လိုက်တက်လာသော
ဒေါသကို ဦးညွှန်းမောင် ဖနည်းချုပ်တည်းထားလိုက်ရသည်။ အလျှောမ
ဒေါမြင့် မျက်နှာမှာလည်း သွေးမရှိတော့။ ဦးညွှန်းမောင်၏ဒေါသကို
ရိုင်စားပို့သွားသော ဓမ္မရောင်ခြေည်ဝတ်အသင်းဒေါင်းဆောင် ဦးကြည့်က-

"ଶ୍ରୀ-ମହାନ୍ତିରୀ, ଏଣେଠିକୁ ହାତାକାଳିଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିଲାଗୁବା॥ ଦୁଇପରିଷଦେ

- ၁၆ -

ဝဝဇ္ဈာရှင် (အန္တိပြည်သာ)

ဆွဲတာဘူမ္ဒတာသဲ့ လောင်းရာလောက်ရ တော်ရွှေပေါ်ကျွဲ့ ဦးညွှန်းမောင်
တို့မှာလည်း ပေါ်မှာစွဲနဲ့ လူဗျာမှမဟတ်တဲ့ဟာကို”

“ဟာရာ-ဒါမျိုးက ကြိုခဲ့သိတောင်းပဲ။ အခွင့်အရေးရတုန်း
တောင်ထားရတာ သူတို့မပေါ်ရင် ကျေပိတို့ကလည်း ရှင်လောင်မပေါ်ဘူး
ရှင်ရှင်းလေးပဲ”

ဒီတော့ ဒေါ်မြင့်ပါမနေနိုင်။ ဝင်ပါရတော့သည်။ ကြာရင်အခြေအနေ
က သည့်ထက်ဆိုးလာနိုင်သည် မဟုတ်ပါလာ။

“ကဲပါ ငဲ့တူရှုပါ။ ကိုယ့်ရှင်ကွက်သာချင်း ဒီလောက် စိတ်ဆင်ရဲ
အောင် မလုပ်ကောင်းပါဘူး။ တစ်ထောင်လောက်ရှင်တော်ရွှေပေါ်ကျယ်။
ဟောဒီမှာရော့။ အရေးပေါ်လိုရင်သုံးရအောင် အဒေါ်ဆောင်ထားတာလေး
ပါ။ ပြီးတော့ အဒေါ်တို့မှာ ဘုန်းကြိုးကျောင်းဝေယျာဝွှေအတွက် လိုအပ်တာ
သုံးရအောင် လူဗျာနဲ့ကလည်းရှိသောတယ်လေး။ ဒါကြောင့်ပါ။ ကဲ-ရွှေ့ရေ့
ယူလိုက်ပါ”

“မရဘူးများ။ မရဘူးများ ကျေပိတို့အဖွဲ့က အများပြုပြီးပဲ။ ငွေတစ်ထောင်
နဲ့ ဘယ်လိုမှမရဘူးများ။ သုံးထောင်ပေးမဲ့ ရှင်လောင်းတွေကို တွေ့ရမယ်။
သုံးထောင်မပေးရင် ရှင်လောင်းတွေကိုလည်း မပေးဘူး”

အခြေအနေက ကဖြည်းဖြည်းတင်းမာလာသည်။ ရွေးအလျှော့
အတင်းက ဘယ်လိုမှည့်၍မရ။ နေပ်ဝင်စပြုလာပြီ ဖြစ်သောကြာင့်
ကျောင်းအပေါ်ထပ်ဝရ်တာမှ စာရာတော်၏အသံထွက်ပေါ်လာသည်။

“ဒာ့ဌ်ညွှန်းမောင်တို့ ရှင်လောင်းတွေဆုံးရှုမပြုးသော်ဘူးလား
ပြီးရင်ခေါ်ခြဲကြလေး၊ စိုးတောင်ချုပ်တော့မယ်”

ဦးညွှန်းမောင်ပျော်ပျော်သလဲ လှမ်းလျောက်ထားပြန်သည်။

“မှန်ပါ။ ခဏနေရင်ပြီးတော့မှာပါဘူးရား”

ဒီအတိုင်းဆိုရင်မဖြစ်တော့ လူမိုက်နဲ့လူလိမ္မာ၊ လူမိုက်ကိုပဲဗီးစား
ပေးရတော့မည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လူလိမ္မာက တောင်းပန်၍

အကောင်းဖိန်တိုင်၏အလုပ်အရှင်၏ အသုတေသနပြုရုံး

- ၁၇ -

ရသော်လည်း လူမှိုက်ကတောင်ပေါ်၍ မရနိုင်သောကြောင့်ပင်။ ထိုသို့ တွေးမီသည်နှင့် ဆရာတော်ထဲ ဝေယျာဝစ္စအတွက် ကပ်လျှော်ဆောင် ထားသော မိမိထံမှငွေနှစ်တော်နှင့် အရေးပေါ်ရှိလျှင်သုံးရန် အသင့်ထား သော ဇန်သည်ထံမှ တစ်တော်တို့ကိုယူ၍ ရှင်လောင်းပြန်ပေးသမားတို့ အား ပေးလိုက်ရတော့သည်။

ငွေသုံးထော်ကိုရသည်နှင့် မောင်နှီက မပြုခုံဘာမယ် ထွက်ခွာသွားသည်။ ခဏအကြာမှာပင် မောင်နှုန်းအပေါင်ပါသုံးယောက်တို့ ရှင်လောင်းနှစ်ပါးကို ပွေ့ချီလာသည်ကို ခိုလှမ်းလှမ်းမှ လှမ်းမြင်နေရသည်။ ဦးညွှန်းမောင်စိတ်ထဲ အဝေဒပါဖြစ်သွားသည်က ရှင်လောင်းနှစ်ပါးကို ပစ္စားပေါ်ထံးမလာဘဲ အဘယ်ကြောင့် ပွေ့ချီလာကြသနည်း၊ မကိုယ့်တွေ့ စဂျယ်တွေတော့ ကျိုးကြောက့်နေသူမှာပဲ။

ရှင်လောင်းနှစ်ပါးလုံးခဲ့ခေါင်းတွေကလည်း ဘာကြောင့် နောက်ကို လန်ကျေနေရတာလဲ။ လက်တွေကလည်း တွဲလောင်းကြီးဖြစ်လို့။ ဦးညွှန်းမောင်၏ သံသယကား သိပ်မကြာလိုက်ရပါ။ ရှင်လောင်းတွေအနားမရောက်မိမှာပင် သားနှစ်ယောက်၏ ကျောင်းနေဖက်သွေးထဲ့ချင်း မောင်ဇင်မင်း ဦးညွှန်းမောင်အနားသို့ မျက်လုံးပြုမှုက်ဆံပြုနှင့် အရေးတကြီး ပြောကပ်လာကာ—

“ဦးလေး-ဦးလေး ကျော်ဦးနဲ့ သော်ဦး အသက်ရှုံးကျပ်ပြီး သေသွားပြီ”

“ဦးလေးသားနှစ်ယောက်လုံး သေသွားပြီး ဟိုလူကြီးတွေက ဦးလေးခဲ့သားနှစ်ယောက်စလုံးကို ပိုပါတဲ့ထည့် အဖုံးပိတ်ပြီး အပေါ်က ကျောက်တုံးကြီးနဲ့ ဖိထားတယ်။ ကျော်ဦးနဲ့ သော်ဦးက မွန်းလို့အော်ကြတာ ကိုလည်း ဘယ်သွားမလာပြီး ပိုပါအဖုံးကို ဖွင့်မပေါ်ကြဘူး။ ကျွန်တော်ကို လည်း ဦးလေးတို့ကို သွားပြောမှုနဲ့ဆိုပြီး အိမ်ထဲကနေ ဘယ်ဖုံးမသွားဘ

၁၆၉၄ ၂၈ ၁၁၀၅

- ८७ -

ပေါ်မျက် (ဝန်ဆောင်သာ)

ဘူယ် အစုမှ ရွှေတိပေဒနိဂုံလာပြောတာ။ ပို့မှာ ကျော်စီးနဲ့ သော်တို့တို့မဲ့ အလောင်းတွေကို သယ်လာပြီ”

“ లండ్... ”

ဦးညွန့်မောင်၊ ဒေါ်မြင့်နှင့်တက္က အနားများရှိကြသည့် လူအားလုံး
ကြက်သေသေသွားကြသည်။ ဦးညွန့်မောင်သည်ခဲ့ဖိုင်သော အတိုင်အတာ
ကား လွန်သွားလေပြီ။ ငွေကိုမတန်စာဆတောင်စဉ်ကလည်း သည်ခံပြီး
မရှိမဲ့ရှိမဲ့ ပေါ်ခဲ့ရသည်။ ယခုတစ်ဖန် သားနှစ်ယောက်ကိုလည်း သတ်လိုက်
ကြပြန်ပြီ။ “ငါသာန်ယောက် ရင်တောင်ဖြစ်ခွင့်မရဘဲ လူလောကထဲက
ထွက်သွားခဲ့ရပြီ။ ဒင်းတို့တစ်တွေကို လူပြည်မှာမထားဘူး”

“ဒေသများ အတွက် နောက်တိ – ဒေသပုဂ္ဂာည် အကျိုးအကြောင်း၊ အဆိုအကောင်း ဘာမှမသိ”

နောက်ဆုံးစာရင်းချုပ်လိုက်သောအခါ ဦးညွှန်မောင်တစ်ယောက်
သားနှစ်ယောက် ဆုံးရုံးရသည်အပြင် မောင်နိန္တုတာကွ အပေါင်းအပါ
သုံးဦးကို သတ်ဖြတ်မှုဖြင့် ဥပဒေ၏အရေးယူမှုကို ခံခဲ့ရရှာပါတော့သည်။
ဤသည်ကား ယဉ်ကျေးမှုနေရာတွင် အစားထိုးဝင်ရောက်လာသော
ရှင်စိုင်းမှု၏ရလဒ်ပင် မဟုတ်ပါလော့။

~ ~ ~ ~

ଓইয়া প্রেরণ কৰিব যান্ত যুক্তি কৰিব আবশ্যিক হ'ল।
 (পৃষ্ঠা)

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତପ୍ରକାଶନ

အယင်းသိမ်းပို့ခို့ကောင်းစွဲ့၏ အသုတေသနပို့ရှုံး

- ၁၉ -

“မိဘ္ဂာင်းမင်း ရေကာင်းပြု၊ ဘုန်းကြီးစာချု”
ဟူသော စကားပုံတို့က
ဆရာကသာတပည့်ကို ဆုံးမရမည်။
တပည့်ဖြစ်သူက ဆရာအား
မဆုံးမရဟု ပြုနေသည်။
ထိုစကားပုံတို့သည်
မသိမှုအခို့ကို အကုန်အစင်ပယ်ပြီးသော
ရဟန္တာတို့အတွက်သာ ဖြစ်နိုင်သည်။
အခို့ မပယ်ရသေးသော
ပုထုဇွဲတို့အတွက်ကား မဖြစ်နိုင်ချေ။
အဘယ်ကြောင့်နည်း။
မောဟ မကင်းသေးသူမှန်သမျှ
အမှားနှင့် မကင်းသေးသောကြောင့်ပါတည်း။

မိကျောင်းမင်း ရေကှင်းပြုခြင်း

“မိကျောင်းမင်း ရေကှင်းပြု ဘုန်းကြီးစာချွဲ” ဟူသော စကားပုံ
တို့က ဆရာကသာတပည့်ကို ဆုံးမရမည်။ တပည့်ဖြစ်သူက ဆရာအား
မဆုံးမရဟု ပြနေသည်။ ထိုစကားပုံတို့သည် မသိမှုအပို့စာကို အကုန်အစင်
ပယ်ပြီးသော ရဟန်ဘတို့အတွက်သာ ဖြစ်နိုင်သည်။ အပို့စာမပယ်ရသေး
သော ပုံစုစွဲတို့အတွက်ကား မဖြစ်နိုင်ခြေ။ အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ မောဟ
မကင်းသေးသူမှုန်သမျှ အမှားနှင့် မကင်းသေးသောကြောင့်ပါတည်း။

သီဟိုင်းကျွန်း၊ တလောက်ရအရပ်၍ သီတင်းသုံးနေထိုင်တော်မူသော
ဓမ္မဒီဇိုး အမည်ရှိ ရဟန်ဘထောက်မြတ်ကြီးသည် ဉာဏ်ပါဝါကအရပ်၍
သီတင်းသုံး နေထိုင်တော်မူသည် ကမ္မားနာစရိယဆရာဖြစ်တော်မူသော
မဟာနာဂမထောက်ကြီးကို အဘယ်ကဲ့သို့ဆုံးမရမည်ကို စဉ်းစား၍မရအောင်
ရှိနေတော် မူရှာလေသည်။

အစဉ်းစားရကြုံမည်ဆိုလျှင်လည်း ကြပ်စရာပါပေါ် အဘယ်ကြောင့်
ဆိုသော် မဟာနာဂမထောက်ကြီး၏ နည်းပေးလမ်းပြုမှုဖြင့် ဓမ္မဒီဇိုးမထောက်
နှင့်တက္က တပည့်ပေါင်းသုံးသောင်းကျော်တို့သည် ကိုလေသာအာသဝါ
ကုန်ခန်း ရဟန် ဖြစ်တော်မူကြရသည်။ သို့သော် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် ရဟန်
ဖြစ်ပြီး၍ ဆရာဖြစ်သူ၏စိတ်ကို မိမိတို့စိတ်ဖြင့် ပိုင်းခြားဝေဖန်၍ ကြည့်လိုက်

သယ်စိန်တိုင်အပ်ဆင့်၏ အာရုံသူမျှဟိုနဲ့

- ၂၁ -

သောအခါ ထူးပေါ်နဲ့ပေစွာ၊ အဲ့၍ ပြုစရာကောင်းပေစွာ။

ဆရာဖြစ်သူ မဟာနာဂမထေရ်ကြီးကား တစ်ထောင့်ငါးရာ ကိုလေ
သာကို တစ်ပါးမှုမသတ်ရသေးသော ပုထိဇ္ဇာဝသာ ရှိသေးသည်ကို
တွေကြာရသောကြောင့်ပေတည်။ ဝါတော်ဝိုး-ကျော်သက်တော်ဝိုး-ကျော်
မထေရ်ကြီးလည်းဖြစ်ပြန်၊ မိမိတို့ရဟန်ဖြစ်ရန် တရားပြပေးသော ဆရာ
လည်းဖြစ်ပြန် ဤအကြောင်းကြီးနှစ်ချက်ကြောင့် မည်သည့်တပည့်ကမျှ
အသိပေး လျှောက်ထားခြင်း မရှိကြပါဘူး။

ကိုလေသာက်းကွာခြင်းသည် လျှပ်စစ်လက်သကဲ့သို့၊ တဒ်ကင်း
ကွာခြင်း၊ မှော်တော်ထဲခဲ့ပစ်လိုက်သကဲ့သို့၊ ဝိကွဲမှုနဲ့ = အနည်းငယ်ကြာ
အောင် ကင်းကွာခြင်း၊ မိုးကြီးပေါ်ချုသကဲ့သို့၊ နောင်သံသရာတံ့လျောက်
ဘယ်တော့မှ ထပ်ဖြစ်တော့အောင် သမုတ္မား= အမြစ်ပြတ်ကင်းကွာခြင်း
ဟု သုံးမျှရှိရာ အဘိညာဦးသမာတ်အရာ အမြှင်စားနိုင်လောက်အောင်
နိုင်နင်းတော်မူသော မဟာနာဂမထေရ်ကြီး၏သွောန်၌ အဘိညာဦး၏ တန်ခိုး
ဖြင့်နစ်ပေါင်း ၆၀-ကျော်ကြာအောင် ကိုလေသာများ ဝိကွဲမှုနပဟာန်အားဖြင့်
ကင်းကွာနေရာ အရဟတ္တုမဟုရရှိပြီး ရဟန်ဖြစ်၍ ကင်းကွာနေတာဟု
ထင်လျှင်လည်း ထင်စရာပါပေ။ အကယ်၍ ဆရာဟူသောရဂါးကြောင့်
မည်သည့်တပည့်ကမှ အသိပေးဆုံးမခြင်းမရှိခဲ့လျှင် ရဟန်တပည့်
သုံးသော်းကျော်ကို မွေ့ဖျားပေါ့သော မဟာနာဂမထေရ်ကြီးကား ပုထိဇ္ဇာ
အဖြစ်နှင့်သာ ပုံတော်မူရပေတော့မည်။

ထိုအဖြစ်ကို ဖြင့်တော်မူရရှိရာသော ဓမ္မဒီဇိုမထေရ်မြတ်ကြီးသည်
မဖြစ်ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် အသိပေးဆုံးမတော်မူမည်ဟူသော စေတနာဖြင့်
မဟာနာဂမထေရ်ကြီး သိတင်းသုံးရာ ဥစွာဝါလိကအရပ်သို့ ဤကြောက်တော်
မူခဲ့လေသည်။ ဓမ္မဒီဇိုမထေရ်ကိုဖြင့်လျှင် မဟာနာဂမထေရ်ကြီးက-

“တို့ရှင် ဓမ္မဒီဇို အခါမဟုတ်ဘဲ အဘယ်သို့သော အကြောင်းထူး
ကြောင့် လာခဲ့ပါသလဲ”

- JJ -

၁၀၂၁၁၃၂၅ (၇၇၆၉၂၁)

“မှန်ပါ အရှင်ဘုရားထံတွင် ပြဿနာလေးများ မေးလျှောက်ရန် အတွက် လာခဲ့ခြင်ဖြစ်ပါသည်ဘုရား”

“ငါရှင်ဓမ္မဒီဇိုင် မေးပါ။ သိလျှင်လည်း ဖြေပါမယ်”

သို့နှင့် လောက္ဂူရာရေးနှင့်ပတ်သက်ဆက်စပ်သော ပြဿနာ ပေါင်း တစ်ထောင်ကိုမေးမြန်ရာ လွယ်လင့်တကူပင် ဆုတ်ဆိုင်းခြင်းမရှိ၊ ဖြေတော်မှ နိုင်သည်။ ထိုအခါ ဓမ္မဒီဇိုင်ထောင်မြှတ်က—

“အရှင်ဘုရား၊ ဥာဏ်တော်ဟာ ထက်မြှုက်စုံရတော်မှလှပါတယ်။ အရှင်ဘုရား ဒီတရားထူးကို ဘယ်အချိန်ကာလလောက်က ရရှိခဲ့ပါသလဲ ဘုရား”

“ဂျုန်ခဲ့သောအနှစ်ကြောက်ဆယ်လောက်က ရခဲ့ပါတယ်”

“အရှင်ဘုရား သမာဓိတန်ခိုး(အသိညာဉ်တန်ခိုး)အသုံးပြုပါသေး သလာဘုရား”

“ငါရှင် သမာဓိအသုံးပြုခြင်းသည် မခဲယူပါ”

“ဤသို့ဆိုလျှင် တပည်တော်ကို ဆင်တစ်ကောင် ဖန်ဆင်ပြုပါ ဘုရား”

ထိုအခါ မဟာနာဂမထောင်ကြီးက အစွယ်ကြီးတကားကားနှင့် ကြီးမားထွားကြိုင်းလှသော ဆင်ဖြူတော်ကြီးတစ်ကောင်ကို ဖန်ဆင်ပြုလိုက် သည်။

“အရှင်ဘုရား၊ အဲဒီဆင်ကြီးဟာ နာရွက်ကုပ်၊ အမြှေးထောင်ကာ နာမောင်ကို ခံတွင်၊ ထံထည်ပြီး ကြောက်မက်စွယ်အသံပေးလျှက် အရှင် ဘုရားထံ တည့်တည့်ပြေးလာဟန် ဖန်ဆင်ပြုတော်မှုပါပြီဘုရား”

ဓမ္မဒီဇိုင်ထောင်၏ စကားအဆုံးမှာပင် မဟာနာဂမထောင်ကြီးက ဖန်ဆင်ပြုတော်မှုလိုက်ရာ အသိညာဉ်တန်ခိုးဖြင့် ဖန်ဆင်ထားသော ဆင်သည် တကယ်မှန်ယိုနေသည့် ဆင်တစ်ကောင်၊ ဦးသို့ ပြေးလာရာ ပုထိုးမျှသာရှိသေးသော မဟာနာဂမထောင်ကြီးသည် မိမိဖန်ဆင်းသော

၁၆၂၈၄၃၈၈၁၁၁၀၂၂

အကျင့်ဖို့စေလိုက်အတော်ဆုံး အသုတေသနပြုပို့များ

- ၂၃ -

ဆင်ကိုပင် ကြောက်လန်ရှာလွန်သူဖြင့် ထပြောရန် ဟန်ပြင်လိုက်ရာ
ထိအချက်ကို သတိထားနေသော ဓမ္မဒီဇိုမထောင်မြတ်က မဟာနာဂမထောင်
ကြီး၏ သက်နှစ်းစကို လှမ်းဆွဲလိုက်ပြီး မေလျောက်လိုက်သည်မှာ -

“အရှင်ဘုရား-ရဟန္တများမှာ ကြောက်စွဲထိတ်လန်ဖြင့် နှိပါသေး
သလာဘုရား”

ထိအခါကျမှ မဟာနာဂမထောင်ကြီးမှာ မိမိပုဂ္ဂနိုင်အဖြစ်ကို သိရာ
တော်မှာဖြင့် တပည့်ဖြစ်သူ ဓမ္မဒီဇိုမထောင်ရှုတွင် လက်အပ်ဖို့ဆောင့်ကြား
ထိုင်လျက်

“ကျော်ကြီးလှပါသည် ငါရှင်ဓမ္မဒီဇို့ ငါရှင် တို့စားသာ လာရောက်
ဆုံးမသောကြားသာလျှင် တပည့်တော်သည် မိမိပုဂ္ဂနိုင်အဖြစ်ကို
သိရပါသည်။ တပည့်တော်အား ကိုလေသာကို အဖြစ်ဖြတ် ပယ်သတ်ပေး
နိုင်မည် ကမ္မာန်နည်လေ၏ကို ပေသာနာတော်နှပါ” ဟု ကမ္မာန်းတောင်း
ရာ ဓမ္မဒီဇိုမထောင်မြတ်ကလည်း ပေသာနာတော်မှာသဖြင့် ကမ္မာန်းကိုသင်
ယူပြီး စကြော်မှာရင်းအားထုတ်ရာ ခြေသုံးလှမ်းအရမှာပင် ရဟန္တဖြစ်တော်
မူခဲ့ရပါသည်။ ဤသည်လည်း အောင်မြင်သောဆုံးမခြင်းပေတည်း ...

မှားလွင်းရှုတွယ်လည် မေတာမတင်းလွှဲလွှဲတိုးနှင့်ဆတ်စံ။

လွှဲတစ်ဝါးမှားလွှဲပ် အရှင်ရရာတ်အောင် ဝါဖြောင်ဝည်။

ဝါရားလွှဲပ် လွှဲတစ်ဝါးအဖြောင်တိုး ဝါစံပည်။

ဝါတို့ဖြောင်လွှဲတိုး ဝါဆရာတ် အရှတ်ဖြောဝည်။

လွှဲတစ်ဝါးအတူးတိုး ဝါလိုလားရ

ဝါအတူးတိုး လွှဲတစ်ဝါးတာ လိုလားစည်။

၁၁၅၈၉၄၈၁၀၀၀၆

- ၂၄ -

••အော်မျှုပ် (မန္တပြည်သာ)

ဂါတာဝန်တိ ပါတိယတိဝိယိ၍ စဆာင်ရွက်စည်။
ဂါအလိုလိုယာ တစ်စတ်ယတိလိုတ်ယူစွာ
ဂါမိတ်စဉ်စတုတ်
ယုခမ်းရီးစစ်ဖြစ်စသာ ခုတွဲတိ
ရဲ့စွာ ပါစ်ယူစည်။
ခုတွဲမ်းရီးစစ်ဖြစ်စသာ ယုခတိ
ရဲ့စွာ ပါဓရာဝိရားစည်။
ဂါအလုပ်နှင့်တူစသာအကျိုးတိ
စချုတ်ပိုရာစည်။

(အသိစေဟာရွှေရွှေ
ပညာင်တိန်းမြို့၊ ဧရာသာတောရာ
စထူးစကျောင်းဆရာတော်ဘုရား၊
ဘဒ္ဒန်ပလ်)

သေယာ၏ရှင်တိုင်းဆက်နေရာ၏ အသုတေသနများ

- ၂၅ -

ကျေးသောလက်မဆန့်ခင်၊ ဆန့်သောလက်မကျေးခင်

သေခြင်းတရား ရောက်လာနိုင်တယ်လို့。

ဗုဒ္ဓဟောကြားခဲ့တာဟာ

သက်တစ်းကုန်လို့၊ သေခြင်းတစ်မျိုးကိုသာ

ရည်ရွယ်ပြီးဟောကြားခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။

သေခြင်းအကြောင်းလေမျိုးလုံးကို ရည်ရွယ်ပြီး

ဟောကြားခဲ့တာဖြစ်တယ်။

ဘုရားဟောကို ဆန့်ကျင်သူ

ကျေးသောလက်မဆန့်ခင်၊ ဆန့်သောလက်မကျေးခင် သေခြင်း
တရား ရောက်လာနိုင်သည့်အတွက် ကြကို အဖျားမှစ၍မစာသဲ အရင်း
ကသာ စဉ်စာသင့်ကြော်း မွန်ပညာရှိအမတ်သီဟပတေ့ ပြောကြားချက်
ကို မြန်မာပညာရှိ အမတ်ကြီးသိုးရာဇာက လက်ခံနာယူခဲ့သော်လည်း
အမရပူရပြီး နှစ်ဦးတော်ရာစံပြောက်သဲစ် ရပ်ကျက်တွင်နေထိုင်သော ဦးဖြူသီး
ကတော့ လက်မခံ။

ရပ်ကျက်တွင်း သာရေးနာရေးဝကားထိုင်းရှိတိုင်း ဦးဖြူသီး၏ မိန့်
ဗောင်းသံမပါသော မိန့်ခေါ်သံကို သို့ကလို ကြားရတတ်သည်။

“သေခြင်းဆိုတာ သုံးဖျိုးရှိတယ်ဗုံး၊ ခဏီကမရဏာ၊ သမတိမရဏာ၊
သမဇ္ဈာဒ္ဒ မရဏာတဲ့။ ခဏီကမရဏာဆိုတာ ရပ်တရား၊ နာစ်တရားတွေရဲ့
အမြဲပြုတ် တရာစပ်ဖြစ်ပျက်နေတာကိုပြောတာ။ ခဏာတိုင်း သေနေတယ်
ပေါ့ဗြာ။ ဘယ်လောက်ထိ သေလဲဆိုရင် မျက်စိတစ်ရိတ်၊ တစ်စူးနှင့်အတွင်း
မှာ ရပ်တရားက ကုမ္ပဏီးထောင့်ရှစ်ရာ ရှစ်ဆယ်ကျော်ပျက်တယ်။
နာစ်တရားက ကုမ္ပဏီးသိန်းပျက်တယ်။ ပျက်တယ်ဆိုတာ သေတာပဲပဲပါ။
အဲဒါကို ခဏီကမရဏာလို့ ခေါ်တယ်။”

“သမတိမရဏာဆိုတာကတော့ အစ ဘကြီးအေးသေသွားတယ်လို့

အထောက်ပို့ဆိုတဲ့ အသေးစိန္တာ

- ၂၅ -

ဘွဲ့တော်တို့ ပြောကြတယ်။ သမုတ်ကြတယ်။ အဲဒါ သမုတ်မရထဲ့။

“ဘုရား ပစ္စာမျိုး၊ ရဟန္တာတွေ ပရိနိမှာနိဝင်စိတာကိုတော့ နောင် ဘယ်တော့မှုပြန်မသောတော့ဘဲ အမြဲ့မြဲပြတ်သောခြင်းမြဲတဲ့အတွက် သမုတ္တာ မရထဲ့လို့ ခေါ်တယ်။”

အရပြောပြောနေကြတဲ့ ကျေသောလက်မဆန့်ခင်၊ ဆန့်သော လက်မကျေးခင် သေခြင်းတရား ရောက်လာနိုင်တယ်လို့ ပြောတဲ့သေခြင်း တရားဟာ သမုတ်မရထဲ့ကို ပြောတာ။ အဲဒီကားကို ဘုရားဟောတာ ဖြစ်ဖြစ် ရဟန္တာဟောတာဖြစ်ဖြစ် ဘွဲ့တော်လက်မခံဘူး”

ဤစကားရောက်သည်နှင့် ဘုရားဟောကို ပုတ်ခတ်နေသော ဦးဖြူသီးကို နာရေးစကားပိုင်းအတွင်းရှိလှုများက ကြောက်သော၊ ခဲ့သော မျက်လုံများဖြင့် ပိုင်းကြည့်လိုက်ကြသည်သာ။ ထိုအကြည့်ကိုပင် ဦးဖြူသီး က တစ်ပျိုးအဓိပ္ပာယ် ကောက်လိုက်သည်။ ဘုရားဟောတရားကို ဝေဖန်ရဲ လို့ ငါ့ကိုအထင်ကြီးပြီး ကြည့်ကြတာဟူ၍။ ထိုအကြည့်ပြီးသည်နှင့် သူမျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း တစ်ယောက်ယောက်ကတော့ ယခုလုံ ထမေးပါတော့သည်။

“နေပါ့ုံး-မောင်ဖြူသီးရဲ့ ကျေသောလက်မဆန့်ခင်၊ ဆန့်သော လက် မကျေးခင် သေနိုင်တယ်ဆိုတဲ့စကားကို မင်းကာဘာလို့ လက်မခံ နိုင်တာလဲ”

“ဟာ-ဦးလေးနယ် မဖြစ်နိုင်လို့ပေါ့ယု”

“ဘယ်လိုမဖြစ်နိုင်တာလဲ။ မင်းကိုယ်မင်း မနက်ဖြစ်မသေဘူးလို့ ပြောနိုင်သလား”

“ပြောနိုင်တယ်။ ဘွဲ့တော်မနက်ဖြစ်မသေဘူး။ တကယ်လို့ ဘွဲ့တော် မနက်ဖြစ်ခါသေမယ်လို့သိတဲ့လူရှိရင် ဘွဲ့တော်နဲ့ အလောင်း အစား လှပ်မယ်။ မနက်ဖြစ်ခါ ဘွဲ့တော်သေရင် ဘွဲ့တော်ကလက်မှတ် ထိုးထားခဲ့ပြီး ငွေတစ်သောင်းပေးမယ်။ အကယ်၍ မသေဘူးဆိုရင်

၁၆၉၈၃၈၁၀၁၁၄၂

- ၂၈ -

ဝေဇ္ဇာန် (၁၉၆၅ခု)

အခါလူက စွဲတိသောင်းပေးရမယ်။ ကဲ-ဟောဒိစကားရိုင်းထဲက
လောင်းရဲတဲ့လူရှိရင် ထွက်ပါ။ အစုပဲလောင်းပဲမယ်”

(မှတ်ချက်။ ။ လွှန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း(၃၀)ကော်က တစ်သောင်းဖြစ်သည်)

ထိုစကားအဆုံးမျာတော့ စကားရိုင်းတစ်ခုလုံး အပ်ကျသံပင် ကြား
လောက်အောင် တိုတ်ဆီတို့ပြုမြင်သက်သွားတော့သည်။ ကောင်းသော
ပြုမြင်သက်ခြင်းတော့ မဟုတ်။ ဦးဖြူဗြို့စကားကို တရားနည်းလမ်းမကျမှန်း
သိကြသော်လည်း ဘယ်လိုမှမရေးပိုင်သဖြင့် ကြိုတ်မနိုင်ခဲ့မရာ၊ ဒေါသဖြင့်
ပြုမြင်သက်နေကြခြင်းသာ။ ဤနည်းဖြင့် သာရေးနာရေးစကားရိုင်းများတွင်
ဦးဖြူဗြို့သီး မင်းမှုနေသည်မှာ နှစ်အတန်ကြာပေပြီ။

၆၆၆

ဝင်ဟူသည် အစဉ်လိုက်တတ်သည် သဘောရှိသည်အတိုင်း
တစ်နွဲအေားအခါတွင် ဦးဖြူဗြို့ထက်ပင် အကော်အကပ် အပြုံးသန်သော
စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ မန်ကျည်းစဉ်ချာသား ဦးချုပ်ဝင်းဆိုသူလူတစ်ယောက်
ထိုရပ်ကွက်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ဦးချုပ်ဝင်ကေား အခြားသူမဟုတ်။
စာရေးသူ၏ ဦးလေးအရင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ အမေ၏ တစ်ဦးတည်းသော
မောင်တစ်ယောက်ပင်။

ဦးလော်၏ ဥပုဒ်တစ်ခုမှာ ဘယ်သူနဲ့ပြုမြင်ပြုမြှော် အနိုင်ရမှုကျန်းသည်။
တစ်ဘက်လှုအုပ်စုနိုင်သည်အချက်အလက်များကိုလည်း တစ်ခဏာချင်း
တွေးခေါ်နိုင်သည်။ သူတစ်ပါးတွေ့ဘယ်လိုမှ ဖြေစိနိုင်ဟုယူဆထားသော
အရာသည် သူ့အတွက် အလွယ်ကလေးဖြစ်နေတတ်ပြန်သည်။ အတိတ်
ပါရမိဟုပင် ဆိုရလေမည်လောမသိ။ မှတ်မိပါသေးသည်။ တစ်ခုသော
ပိုးတွင်းကောလ ရက်တစ်ရက်တွင် မန္တလေးမြို့မှ ဦးလေး၏မိတ်ဆွေသုံး
ယောက် ဆိုင်ကို အလည်အပတ် ရောက်လာကြသည်။ ရောက်ရောက်ခြင်း
ဝည်သည်များ ပြောလိုက်သည်က -

“ဟူးရှစ်ဝင်း မင်းတို့ရပ်ကွက်ကလမ်းတွေက ညျှော်ပတ်ကျရေးလား

၁၁၁၂၈ ၁၁၁၂၈

အတောင်ပို့ပေါ်ပို့မျှနောက်နှင့် အသုတေသနပြုပို့ပူး

- ၂၉ -

ကွဲ့ ခွေးချေးပုံ၊ လူချေးပုံတွေကလည်း တစ်လမ်းလှုံး နံဟောင်နေတာပဲ့
နောက်တစ်ခါ လာစို့တောင် စိတ်ပျောက်တယ်ကွာ”

“ဘာလဲ မင်းတို့က ချုံတို့လား။ ထမင်းလည်း ဓာတ်ကြီး
လေးပါ့၊ ချေးလည်း ဓာတ်ကြီးလေးပါ့ ဟာကို”

“ဟာ-ခွေးချေးကို မစွဲတဲ့လူ နှိပါမလား”

“ရှိတာပေါ့ကွာ”

“မင်းကာဘယ်မှာတွေ့စွဲလို့လဲ”

“ငါကိုယ်တိုင်ပဲလေကွာ”

“ဘာလဲ မင်းကချေးကို မစွဲဘူးဆိုတော့ စားပြုရငဲ့လို့လား”

“လူချေးတော့မစားရဲ့ဘူး။ ခွေးချေးတော့ စားရတယ်”

“ဟောကောင် ချုပ်ဝင်း မင်းပေါ်ကရတွေပြောမနေနဲ့”

“မင်းတို့က မယုံဘူးထင်တယ်။ နေ့ဦးကွာ” နောက်မှ ငါလက်တွေ
ပြုမယ်။ အရတော့ မင်းတို့အတွက် လက်ဖက်ရည်နဲ့ မှန်းဘားဝယ်လိုက်
ဦးမယ်”

ဦးလေးပြုနိုင်ရောက်၍ ငည်းသည်များ စားသောက်ပြီးသောအခါမှ
စောစောက စကားကို ဦးလေးကပြုနိုင်ကောက်သည်။

“မင်းတို့မယုံဘူးဆိုရင် အရမင်းတို့နဲ့ငါလိုက်မယ်။ ပြီးတော့
လမ်းမှာတွေ့တဲ့ ခွေးချေးတော်ပုံကို စားပြုမယ်။ မင်းတို့ဘယ်လောက်ကြုံး
လောင်းမလဲ”

“ချုပ်ဝင်း မင်းတာကယ်ပြောနေတာလား”

“တာကယ်ပေါ့ကွာ”

“ကဲ့-တာကယ်ဆိုရင် သုံးရာကြုံးလောင်မယ်။ ငါတို့သုံးယောက်
တစ်ယောက်တစ်ရာစီပေါ့။ မင်း ခွေးချေးကိုစားရဲ့ရင် ဟောဒီသုံးရာကိုယူ။
မစားရဲ့ရင် တို့ကိုသုံးရာပြန်ပေး”

“ကဲ့-စိန်လိုက်ကွား ဘွားကြုံး”

၁၁၀၈၅၈၃၈၁၁၀၂

- ၃၀ -

ဝဝဇ္ဈာရှင် (ခန္ဓိပြည်သာ)

အလည်လာသော သူငယ်ချင်ဆုံးယောက်မှာလည်း စိတ်ဝင်တောားဖြစ်သွားကြသဖြင့် အပြန်ခရီးမှာ ပျော်စွဲစရာအတိပြုးနေတော့သည်။ ထိနေ့ သည် မိုးလည်းနွေသောနေဖြစ်သဖြင့် လမ်းတစ်လျှောက်လုံး စိနိစွဲတိစွဲတ် ဖြစ်နေခြင်းက စွဲစရာမှန်သမျှကို ပို၍ချုံဖွဲ့ယ်ကောင်းအောင် ဖန်တီးပေါ်နေသကဲ့သို့ပါပေါ်။

အိမ်မှအတွက် လမ်းသို့ရောက်သည်နှင့် ဦးလေဆုံးယ်ချင်းများ၏ မျက်လုံးများမှာ ရှုံးသို့မကြည့်ဖြစ်ကြတော့သဲ လမ်းဘေးဝဲယာရှိ အမှိုက်ပုံ များ ဆီသို့သာ ရောက်နေကြတော့သည်။ ဘယ်နေရာ ခွေးချော်တွေ့လိုက် မလဲဟူသော အတွေ့ဖြင့် ထွက်လာကြရာ အပြန်ခရီးသည် ပည့်သည်သုံး ယောက်အတွက် စွဲစရာမဖြစ်တော့သဲ ပျော်စရာခရီးပင် ဖြစ်သွားပါတော့သည်။

ရပ်ကွက်တွင်းရှိ အိမ်များကိုလွန်၍ ကားလမ်းမသို့ထွက်သော မြေလမ်းသို့ ရောက်သည်နှင့် ရှုံးစုံမှသွားသောမိတ်ဆွဲ၏ အားရဝိုးသာ အော်လိုက်သံက ခွေ့ခွဲကြိုးတစ်ကုံး ကောက်ရသာကဲ့သို့ ကျယ်လောင်လုပါ သည်။

“တွေ့ပြုဟေး-ဟောဒီမှာ ခွေးချော်နက်နက်ခွေးခွေးလောကျား၊ အံမယ် သားရေဂွင်းတွေတော် မစင်ထဲမှာ ပါလာတယ်ဟေး၊ ဒီခွေး စားစရာမရှိ တာနဲ့ ကလေးတွေ ဆေ့ကစားတဲ့သားရေဂွင်းတွေ စားထားတာကို့ကျား၊ ကဲကဲ- ချုပ်ဝင်းလာဟေး၊ ထမင်းနဲ့ခွေးခွေး စာတ်လေးပါ့ချင်း အတူတူ ဆိုတဲ့ကောင် လာစားစား၊ အနားကာကို စောင့်ကြည့်နေမယ်”

ဦးလေးက သူငယ်ချင်းများခေါ်မှ ငွေ့သုံးရာကိုတော်ယူပြီး သူ့အိတ် ထဲထည့်လိုက်သည်။ ပြီသည်နှင့် စိသားစားလိပ်စုံမှ စွန့်ပစ်တားသော သန်ဖက်အမှိုက်များပေါ်တွင်တင်နေသည် မိုးစိတားသော ခွေးချော်ပျော်များကို ကောက်ညှင်းပေါင်ကို လက်နှင့်ဆုပ်ပြီး အားရပါးရ စာသာကဲ့သို့ သားရေဂွင်းစများကိုဖယ်၍ အားရပါးရ စားလိုက်ပါတော့သည်။

၁၉၂၄ ၈ ၁၁ ၁၅

သတေသနရှင်များအကြောင်းအရွယ် အသုတေသနရှင်များ

- ၃၁ -

ဦးလေးကိုကြည့်ရင်ဖြင့် သူ့သူငယ်ချင်ဆုံးသောက်မှာ ပျို့သူကပျော်
အန်သူကအန်နှင့် ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက် ဖြစ်ကုန်ကြတော့သည်။ ပြီးသည်နှင့်
ဦးလေးက -

“ကဲ- မင်းတို့ ငါမရွှေ့ဘူးဆိုတာ ယုံဖြေမဟုတ်လာ။ ရော့- မင်းတို့
ငွေနှစ်ရာ ပြန်ယူ။ သူငယ်ချင်းချင်းမို့ ငါတစ်ရာပဲယူမယ်”

ဟုပြောကာ ငွေနှစ်ရာကို စွတ်ပြန်ပေးလိုက်ပါသည်။ ထိုနေ့မှစ၍
မြန်မာရာစင်တွင် ခွေးချေးအမည်နှင့် ဆက်စပ်နေသော ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦး
ဖြစ်သွားပါတော့သည်။ ပထမတစ်ဦးမှာ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးမင်းဆက်ဖြစ်သော
မင်းခွေးချေးဟုလည်းခေါ်၊ တရုတ်ပြောမင်းဟုလည်းခေါ်သော နှရာသီဟ
ပတ္တုမင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

နှရာသီဟာပတ္တုမင်း။ မင်းခွေးချေးအမည်ရခြင်း အကြောင်းကား
သူ့ဖောင်ဖြစ်လာမည့် ဥဇန်နဝါရီသည် ပန်းဖွုတ်သည်မန် ချို့ရည်လူး
ပါသဖြင့် ရလာသောကိုယ်ဝန်က သားလေးမွေးကြောင်း လာအကြောင်း
ကြားသောအခါ “အင်း- သူ့အမောက မင်းမျိုးမင်းနှင့် မဟုတ်လေတော့
သားတော်မွေးလည်း ခွေးချေးလေးပါပွဲကဗျာ” ဟု ပြောကြားမိခြင်းကို
အကြောင်းပြုပြီး မင်းခွေးချေးဟု အမည်တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ယခုစာရေးသူတို့ ဦးလေးမှာတော့ ခွေးချေးပဲကို မရွှေ့မရှာ စာပြု
သောကြောင်း ခွေးချေးစာချစ်ဝင်းဟု ခုတိယပြောက်ခွေးချေးပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်
အမည်တွင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ ထိုခွေးချေးစာချစ်း၏ အကြောင်းမှန်မှာ
တော်တော်နှင့် မပေါ်ခဲ့ပေး။ လအတော်ကြာသောအခါကျေမှ စာရေးသူ၏
အစ်မများက မရမကမေးသဖြင့် ပြောပြုသည်မှာ -

“ဟာ-တကယ့်ခွေးချေးတော့ ငါဘယ်စာနိုင်ပါမလဲ ဟ”

“ဒါဆို ဦးလေးစားတာ ခွေးချေးအတူပေါ့”

“အေး- ဒါပဲပေါ့ ငါက ဒီကောင်တွေကို နောက်ချင်တာလည်းကါ
တယ်။ နောက်ပြီး ထမင်းနဲ့ခွေးချေး စာတိကြိုးလေးပါချင်းအတူတူ ဘာခဲ့

။

- ၃၂ -

ဝေဆါးနှင့် (အန္တရာဇ်သာ)

နေရာများလဲဆိုတဲ့ စကားကာလည်း ကျွေးထားတော့ ကိုယ်ကျွေးထားတဲ့စကားကို
လည်း အတည်ဖြစ်စေချင်တော့ ခွဲချေအတူလုပ်ပြီး စာပြုရတော့တာ
ပေါ့”

“ဦးလေး ဘယ်လိုလုပ်သလဲ”

“လွယ်လွယ်လေးပါ။ ငရီတိပေါင်း(ကောက်ညွင်းအနက်)ကို
ထောင်းပြီး သူ့ကျွေးနှင့်လုပ်သရှုပ်တူအောင် သာရောက်လေးပါ ရောထည့်
နယ်။ ပြီးမှ အခွဲလေးလုပ်ပြီး ချထားလိုက်ရှုပဲပေါ့”

ဦးမျှော်၏သွားသော ဦးလေးပါပေတည်း

* * *

တစ်ရပ်ကွက်တည်ဖြစ်သဖြင့် ‘မြှေ့သီနဲ့ချိုင်ငံး ဘယ်နေ့တွေ့မလဲ’
ဟု တစ်ရပ်ကွက်လုံးက မျှော်လင့်နေကြသည်။ တစ်ခုသောပါတွင်ဗုပ်ပါသေး။
တစ်နေ့တွင်ကား ရပ်ကွက်ပွားရုံအတွင်း သူတို့နှစ်ယောက် ထိုးတိုးက
တွေ့ကြပါလေပြီ။ ထိုနေ့က သီလပေသည် ဆရာတော်ကဗျာလည်း မရထာ
န့်သုတေ ဘာဝနာအကြောင်း ဟောသွားသဖြင့် ဦးမြှေ့သီးအတွက် အကျက်
ဆိုက်သွားသည်။ လူတိုင်းကို အလဲထိုးနိုင်ခဲ့သော သူ၏တို့က်ကွက်ကို
ရပ်ကွက်တွင်း ပြောင်းလာကာစ ဦးလေးကိုလည်း ပြထားချင်ဟန်တူသာဖြင့်
ဦးမြှေ့သီး စကားစလိုက်သည်က-

“ဦးချိုင်း-စောဓာက ဆရာတော် ဟောသွားတဲ့မရထာန့်သုတေ
ဘာဝနာတရာထဲက ကျွေးသော့လေက်မထန့်စင်၊ ဆန့်သော့လေက် မကျွေး
ခင် သေခြင်းတရားရောက်လာနိုင်တယ်ဆိုတဲ့စကားကို ခင်ဗျားလေက်ခံ
သလား”

“ဘုရားဟောလည်းဖြစ် ယူစွဲသာဝလည်ကျွေးတော့ လက်ခံရမှာ
ပေါ့မှာ”

“ကျွေးတော်ကတော့ ဒီစကားဟာ ရောက်သည်ပြီး တစ်နေ့ခြော
တစ်နေ့ငွေ လူနာအတွက်ပဲမှန်မယ်လို့ယူဆတယ်။ ကျွေးတော်တို့လို့

၁၆၅၈ ၂၁၀၂

အယောက်ပြန်တော်မြန်မာရှင်နှင့် အယောက်ပြန်မှုပါး

- ၃၃ -

ကျွန်မာရောနဲ့ပြည့်စုံနေတဲ့ လူငယ်လူချယ်တွေအတွက်တော့ မဖန်ဘူးလို့
ထင်တယ်များ”

“ဒီမှာသိမြှုသီး ခင်ဗျာနဲ့မြှင့်စလောက်၊ ဒီယောက်ပြောက်
ဉာဏ်လောနဲ့ လေဆောင်းကွဲဗာတစ်သိန်း ပါရခိုပြည့်မှုရလာတဲ့ သွေ့သွေ့
ဉာဏ်တော်ကြောင့်ပောထားတဲ့ တရာ့အတော်ကို ခင်ဗျာနဲ့ ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ
ပြောစုံထာယ်များ” ဒီတရာ့အတော်ဟာ လူနာလူကောင်း ခွဲစိုးမပါဝါဘူး သက်ရှိ
သွေ့တိအသကြုံအတွက် တစ်တန်းစားတည်း ပောထားတဲ့တရာ့ပါလာ”

ဘုရားဟောတရာ့အတော်ကို သိကွာချကာ မိမိကိုယ်ကို အသာစီး
ယူပြီး ပြောနေသော ဦးဖြူသီးကို ဦးလေးက တော်တော်အမြှင်ကောင်သွားဟန်
တူပါသည်။ထို့ကြောင့်ပင် စကားစစ်ခြင်း အသားလွှတ်တွယ်လိုက်ရာ
ဦးဖြူသီးတစ်ယောက် ဆတ်ဆတ်ခါမျှ အထိနာသွားခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့်ပင် သူ၏အကောင်းဆုံးတိုက်ကွက်ကို ဦးလေးတစ်
ယောက်တည်းဆီးသို့သာ ဦးတည်လိုက်ပါတော့သည်။

“ဒီဆိုရင် ဦးချုစ်ဝင်း ခင်ဗျာနဲ့ကျွန်တော်နဲ့ အလောင်းအစား
လုပ်ရဲ့သလား”

“ဘယ်လိုအလောင်းအစားလဲ”

“မနက်ဖြစ် ဖြူသီးဆိုတဲ့ ကျွန်တော်သောရင် ခင်ဗျားကို ငွေ
တစ်သောင်းပေးမယ်” အကယ်၍ မသေဘူးဆိုရင် ခင်ဗျားက ကျွန်တော်ကို
ငွေတစ်သောင်းပေးရမယ်” ဘယ့်နှယ်လဲ ခင်ဗျားလောင်းရဲ့မလား”

ဦးလေးထံမှ အဖြောက်ချင်းထွက်မလာနိုင်း၊ မျက်စီစိုက်ပြီး ခေတ္တ
ြိမ်သက်သွားသည်ကို တွေ့ရသည်။ စကားပိုင်းကလူများသားမက ဥပုသ်
သည်အားလုံး၏ မျက်လုံးပေါင်းများစွာတို့သည် ဦးလေးဆီးသို့သာ စုပြု
ရောက်နေကြသည်။ ခေတ်သစ်ခုတော်မောင်ကျောမ်းကို ခေတ်သစ်
ရှင်ဥတ္တာမကျောက် ဘယ်လိုများ ပညာပေးမလဲဟု င့်လင့်နေကြသည့်
သဘော။

၁၆၉၈၂၈၈၀၁၀၅

ဦးဖြူသီးကတော့ အမြဲတစ်းအောင်လဲလွှင့်နိုင်ခဲ့သော သူ၏ တိုက်
ကွက်ကို ဦးလေးအနေဖြင့် ဘယ်လိုမှ မချေပိုင်ဟု ခံယူထားသဖြင့် ဓမ္မရုံ
အတွင်းရှိ ဥပုသ်သည်အားလုံးကို ရင်ကော့ကာ ငော်ကြည့်လိုက်သည်ကို
တွေ့ရသည်။ သူတို့တော်တော်မျှော်လင့်ထားသော ဦးလေးထံမှ အဖြေ
စကား ချက်ချင်းထွက်မလာသဖြင့် လူအချို့ သက်ပြင်းချေသူကချသလို
ဦးဖြူသီးကို လုမ်းကြည့်သူကလည်း ကြည့်ကြသည်။ ဖြူသီးကို အယူမှား
ကျေတ်အောင် ချွေတ်ဖို့! ဆုံးမောင့်၊ မလွယ်သေးပါလားဟူသောသဘော။
ခထာဏြောတွင်မှ ဦးလေးထံမှ စကားသံထွက်လာသည်။

“ဦးဖြူသီး လောင်းကြောနည်းနေတယ်မျှ။ ကျေနှင့်တော်က ထပ်တိုး
ချင်သောတယ်”

“များ-ထပ်တိုးချင်သေးတယ်။ ကဲလေတိုးပါ။ ဘယ်လောက်တိုး
တိုးချင်သလဲ”

ဦးဖြူသီးထံမှ အံ့ဩမှုပိုမထိန်းချုပ်နိုင်သော ‘များ’ ဟူသည့်
အာမောင့်တိုးကြောင့် ပရိသတ်အားလုံး လူပ်လူပ်ရှားရှား ဖြစ်သွားကြပြန်
သည်။ သည်ကြားထဲ သူတို့တစ်တွေ လျှော့တွေကိုလိုက်စိသော ဦးလေးထံမှ
လည်း ရဲရဲတောက်စကား ထွက်လာသဖြင့် အားတက်လာကြကာ အဝေး
နေရာမှ ဥပုသ်သည်များပင် စကားပိုင်းနားသို့ ချုပ်းကပ်လာကြသည်။

“ကျေနှင့်ထပ်တိုးချင်တာက နည်းနည်းတော့မဟုတ်ဘူးလှဗျား။
အရာအလောင်းအစားက အသက်ဆုံးတော့ တန်ဖိုးက သိပ်ကြီးတယ်။
ဒါတော့ အသက်တန်ဖိုးဖိုးပါဖြစ်သွားအောင် မနက်ဖြစ် ဦးဖြူသီးသောရင်
သင်သာ့ ငွေတော်သော်အပြင် ဦးဖြူသီးရိုင်တဲ့အောင် ဦးဖြူသီးတွေ အတွင်း
အပြင် မြေပေါ်မြေအောက် ပစ္စည်းအားလုံး ကျေနှင့်တွဲအောင် ပြောမယ်။

“ဒါအပြင် ကျေစ်ရဲစ်ခဲတဲ့ ဦးဖြူသီးရဲ့စွဲနဲ့တွဲ သာသမီးအားလုံး
ဟာ ကျေနှင့်တော်အိမ်မှာ ထပ်သက်လုံး ကျေနှင့်သွားရပယ်။ ဦးဖြူသီး မသေခဲ့
ဘူးဆုံးရင် အရာအတိုင်းပဲ ကျေနှင့်တော်ကလည်း အကုန်ဖြစ်ပေးမယ်။

၁၂၁၃။ အသင့်တိမ်တိမ်အသင့်တိမ် အသုတေသနပြုရှိနဲ့ အသုတေသနပြုရှိနဲ့

- ၃၅ -

ဘယ်နှစ်လဲ ဦးဖြူသီး သဘောတူသလား”

ဒီတစ်ခါ ဦးမြစ်ချက်သာကောင်ဆွာသည်က ဦးဖြူသီး ကြောက်ချုံ
တန်ဂျုပ်သွားသည့်စိတ်ကို မျက်နှာများမပေါ်အောင် ကြိုးဟေးထိန်းနိုင်သော်
လည်း မျက်စိမှာမပေါ်အောင်တော့ မထိန်းနိုင်ရာ။ “အောင်မြို့မြို့ပါကုန်သည်
အထိ အလောင်အစာဓာတ်မှတ် သေချာမသီးဘဲ ဘယ်သူမလုပ်နိုင်။
ဒါဆို ဒီလူဟာ ငါမနက်ဖြစ်ခဲ့သေမှာကို သေချာပေါ်ကြပြီးတော့များ
သိနေသလား” ဟူသော အတွေးကြော့ ဦးဖြူသီးမျက်နှာတွင် ခွဲ့အနည်း
ငယ် စိုလာသည်။

ဘာမှသေချာမသီသော်လည်း သူတို့ကို အမြဲတစ်းစိန်ခေါ်ပြီး
နိုင်စက်လာသော ဦးဖြူသီးတစ်ယောက် မရှုံးနိုင်၊ မကယ်နိုင်ဖြစ်စေသည်ကို
မြင်ရသော ဘေးမှလူများကလည်း အခွင့်ရတုန်းဘေးမှ ဝင်၍ထောင်းကြ
သောသည်။

“ကဲ- ဦးဖြူသီး လောင်းလိုက်လော့။ ခင်ဗျား ကျွန်တော်တို့
တန်းကတော့ အမြဲတစ်းစိန်ခေါ်ခဲ့တာ အစာဓာတ်ဗျားကို စိန်ခေါ်တဲ့သူ
ပြန်ပေါ်တုန်း ရှိသူမျှ ကုန်အောင်လောင်းလိုက်ပေါ့ပါ့။”

သူတို့အပေါ် အမြဲတစ်းကြောလာသော ဦးဖြူသီးတစ်ယောက်
ကြက်ကြီးလည်းလိမ့်ထားသလို ဘာမှမပြောနိုင်ဖြစ်စေသောအခါ ကျေနှစ်
အားရသောစိတ်က စကားပိုင်းအတွင်းရှိ လူအားလုံးမျက်နှာတွင် အထင်း
သားပေါ်နေသည်။ ဦးဖြူသီးထံမှ စကားမေးမရသောအခါ ဦးလေးကထပ်
ပြောပြန်သည်။

“သည်အလောင်အစာဓာတ်ဗျား ဦးဖြူသီးသာတူတယ်ဆိုရင် စာရျုပ်
စာတမ်း လုပ်စွဲ ရွှေနေ့ချေသာကျော်ကို ချက်ချင်ခေါ်လိုက်ရအောင်။ ပြီတော့
အစွဲပုံမြောင်ရှင်ဆိုသလို ဦးဖြူသီး၏ ကျွန်တော်နှင့်ဆိုင်တဲ့ အတွင်းအပြင်
ပစ္စည်းအတိအကျကိုလည်း အစုပဲရွှေနေ့နဲ့ စာရင်းအတိအကျ လုပ်နိုင်ရ
ပါမယ်”

၁၁၆၈၉၄၈၈၇၁၀၁၀၂

- २६ -

ଓଡ଼ିଆର୍ଥ (ଓଡ଼ିଆବିଦ୍ୟା)

କୋଣ ଅବ୍ୟାପ୍ତିରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ କାହାରେ

ခုနောက်နောက်လူတစ်ယောက်ကတော့ -

“ପେଣେବାର୍ଦ୍ଦେ ଆନ୍ଦୋଳନକୁଟିଲା॥ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍ଗୁ
ମଧୁରଦେଖାଇନ ଶ୍ରୀମତୀହାତ୍ମକାରୀଙ୍କଟିକ୍ଷିଃ ଅଧିକାରୀଙ୍କିର୍ବେଚୁବ୍ବାଇଁ
ଦେଇବିଦି ହାତମରାତ୍ମିକେବିନ୍ଦ୍ରିୟ”

“ଗୋଲ୍ଦୁ- କିମ୍ବା ଅଧିକରଣରେ ଉପରେ ଥିଲୁଛା ତରିଯିଗରିଥା ତରିଯିଗରିଥା
ଯନ୍ତ୍ରିତାଯି” ଅତିରିକ୍ତାର୍ଥ ରୂପେଶ୍ଵରିମାନେନ୍ଦ୍ରି ଚିକିତ୍ସାର୍ଥିଙ୍କରେ ଏହାରେଣ୍ଟ
ଦୀର୍ଘମର୍ଯ୍ୟ”

ဟုပြောဆိုကာ စကားထိုင်းထဲမှအထတွင် ဦးဘက္ကည်လက်ကို
ကပန်ကတ်နဲ့ လုပ်းဆွဲထားလိုက်သူက ဦးဖြူသီး

“ဘର୍ଭିଃ ବାର୍ଗିକ୍ୟ ଏତାଫେଲିତିଙ୍କା”

“ဘာလဲ မောင်ဖြူသီး မင်္ဂလာမလောင်ရဲတော့ဘူးလား”

“ဟုတ်တယ် ဘက္ခိုဘက္ခိုည် ကျွန်တော်မလောင်းမဲတော့ဘူး၊
ကိုခြစ်င်းကို အချိုပ်လိုက်ပြီ”

အကျင်းသိမ်တိုင်းဆောင်ရွက် အသာဆောင်ရွက်

- 29 -

သေချာပေါက်မှာ သိနေသလာ။ အဲဒါလေး တစ်ဆိတ်ရှင်ပြုစေချင်တယ်
များ”

“qp”

ထိတ်လန့်တကြားထွက်လာသော ဦးဖြူသီ၏ အာမေနိတ်သက ဓမ္မာရုတ်ခုလုံးကို ဖုံးလွှမ်းသွားသလို အားလုံး၏အကြည့်များက ပြီးလေးထံတွင် စပြုရောက်ကုန်ကြသည်။

“နေ နေပါတီ ကိုချစ်ဝင်။ ကျွန်တော်သေမယဆိတာကို ခင်ဗျာ၊ သေချာပေါက်သိနေတယ်ဆိတ္တာ ခင်ဗျာ အကြောအမြင်များရနေသလား”

“ဘာအကြောင်အမြင်ရလို့မှ မဟုတ်ဘူး ဦးဖြူသီ။ မနက်ဖြန်သီ ဆင်များတော်ခုနဲ့မသောရင် ကျွန်တော်ကိုယ်ဝိုင် လာသောမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားလို့ပဲ”

“ככ”

ယခုတစ်ကြိမ်အာမလိုတ်သံကား ယခင်အာမလိုတ်သံထက် အသံက ပိုဟန်ထွက်သွားသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော ဦးဖြူသီးနှင့်တက္ကနားထောင်နေသူ အားလုံးထံမှ တစ်ပြိုင်နက်ထွက်လာသောကြောင့်ပေတည်။ ခေတ္တပြီးသက်သွားသော စကားလိုင်းကို ပြန်လည်နှီးဆွဲလိုက်သွားကြိုးလေး။

“ଦୃତର୍ଣ୍ଣୟେବାକିଲବା ଆଯୁଗ୍ୟ = ସର୍ବତର୍ଣ୍ଣଗ୍ରହିଣୀରେତେବେଳେ
ଏକାଶର୍ଥିତାଯି” ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ = ସର୍ବତର୍ଣ୍ଣପ୍ରବୃତ୍ତରେବେଳେତେବେଳେ

အမြဲ၏ရွှေငြေတွေ့သာစာစန်

- ၃၈ -

၁၁၂၁၂၂၅ (၁၉၆၆၂၂၁၁)

လူဘဝဆက်နေရမယ့် ကုသိတ်ကံကုန်သွားလို့လည်း သေနိုင်ပါတယ်။
 ဉာဏ်ကျော် = သက်တစ်း ကုသိတ်ကံ နှစ်မျိုးလုံးကုန်တဲ့အတွက်လည်း
 သေနိုင်ပါတယ်။ ဉာဏ်ဒေါက် = သူတစ်ပါးပယောက်ကြောင့်လည်း
 သေနိုင်ပါတယ်။ အကယ်၍ မနက်ဖြစ်ပါ ကျွန်တော်လာသတ်လို့ ဦးဖြူးသီး
 သေလည်း အလောင်အထားများ အကြောင်တဲ့အတွက် ကျွန်တော်နိုင်တာ
 ပဲ့ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်ကထောင်ကျမှာဆိုတော့ ရမယ့်ဥွာတွေက ကျွန်တော်
 သာမယာသတွေပဲ သုံးစွဲရမှာပေါ့။ ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော်ကသူတို့
 တစ်သက်လုံးစာ လုံလောက်အောင် လောင်းတာပေါ့များ”

“ကျွန်တော်သေခြိုင်အရာအကို အဲဒီလောက်ထဲ နာလည်မထားတာ
 အမှန်ပါများ ဒါကြောင့်လည်း ကိုယ်ထင်ရာ စွဲပြောရင်နဲ့ ဘုရားဟောကို
 ပုတ်ခတ်သလိုဖြစ်ကုန်တာပါ။ ဘာပဲပြောပြာ ဒီနေ့ဟာ ကျွန်တော်အတွက်
 ဆရာကြိုးပြီးမြို့ဟောပြောခဲ့သလို အလိမ္မာတို့တဲ့နေ့တစ်နေ့ပါပဲများ”

တွေ့နိုင်တို့၊ ရုပ်ပေးပေး သေရောင်းတွေ့သာအရေးတို့ ရူလအစ်
 တဝင် လတ်စဲသတောဝဝါတ်ထားပါတဲ့ တွေ့နိုင်တို့၊ ယည်းတောင်းရာ
 တောင်းကြောင်း အရားအဖြားတို့ လုပ်တိုင်နိုင်ခဲ့လိမ့်ဝည်။
 (ဒေါက်တာအဲလီဘောက်ကူလာဘရော်)

သေခြိုင်းတရားသည် ရန်လွှာတွေ့တ်ပါ။ ထင်းသည် ရရှာဝါ့
 ဤဝရ်သာ စွဲနှင့်စားရွှေသာဖြစ်ပါ၏။
 (ဘာဆိုလီဘောလောရှုံး၊ အင်လီပိုအမျိုးသားပညာရှင်)

၁၇၈၂ခုနှစ်တိရိစ္ဆာင်ရပ်နှင့် အေရာဂျာ၏ရှုံးများ

- ၃၉ -

မြန်မာပါဝီ ဘုရား ရဟန္တတွက်လည်း
မြန်မာပုစ်လိုပဲ ဖူးမြင်ချင်ကြတာပေါ့ ဘုရား၊
ဒါကြောင့် ဘုရားတို့၊ ကျောင်းတို့မှာ
အတ်တော်၊ နိပါတ်တော်တွေ ပန်းချိရေးတဲ့အခါ
မြန်မာရှင်ဘုရင်လို့၊ မင်းသားလိုပဲရေးကြတာပေါ့။
ဒါမှလည်း ကြည်ရှုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
သွှေ့တရားဖြစ်ကြပါစေဆိုတဲ့
စေတနာပေါ့ဘုရား။

၁၁၀၅

အဂါသားသုံးပါး အဓမ္မးတော်ပုံ

သက္ကရာဇ် ၁၂၀၀ ဝန်ကျင်ခန့်ကပင်ဖြစ်ပါသည်။ တင်ဘာ၌ ပြောရ လျှင် ဉာဏ်ပညာထက်မြှက်သောအဂါသားသုံးပါး၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ အရေးတော်ပုံကြီး ဖြစ်ခဲ့ပါသည် ဟုဆိုရလျှင် လွန်အံမထင်ပါ။ တင်ပါးက လယ်တီဆရာတော် ဦးညာဏာ၊ အဂါသား၊ နောက်တစ်ပါးက မန်လည် ဆရာတော်ဦးအဝန်၊ အဂါသား၊ နောက်တစ်ပါးက စနဖြူဖြူနယ်၊ ညောင် ချောင်းရွာကျောင်း ဆရာတော် ဦးညာဏာဝံသာ။ ငှင့်ဆရာတော်သည်လည်း အဂါသား။

စနဖြူဆရာတော်က သက္ကတာစာပေ၊ သီဟိုင်စာပေ၊ အင်လိပ်စာပေ တို့ကို ကျမ်းကျင်တတ်မြှောက်အောင် သီဟိုင်ထိသွားပြီး သင်ယူခဲ့သည်။ သီဟိုင်မှ ပြန်ရောက်ရောက်ခြင်း၊ အဂါသားသုံးပါး၊ အရေးတော်ပုံကြီးကို စလိုက်သည်က -

“ဗုဒ္ဓဘာသာသင်ဟာ အနောက်ပုဂ္ဂိုလ်ဒေသမှာ ခဲ့ဖို့ အပျို့ အနှစ်က ဖွားမြင်တဲ့ အတိမြိုင်သိနိုင်သာမျိုးသာပဲ။ တော့တိုက်တော်မှုစာက အနောက်သာသင်နှုန်း၊ ဆံတော်ကိုသာပယ်ခဲ့တယ်။ နှုတ်ခေါ်မွေး၊ မှတ်ဆိတ် မွေး၊ ပါးသိုင်းမွေးပယ်တယ်လို့ ဘယ်ကျမ်းမှာမ ရေ့မထားဘူး။ ပြီးတော့ နှုတ်ခေါ်မွေးပါမှလည်း၊ မဟာဗရိသလက္ခဏာတော်နဲ့ ညီညွှတ်ပြီး၊

၁၈၀၂။ ၁၇၉၅ ခုနှစ်၊ ၁၇၉၆ ခုနှစ်၊ ၁၇၉၇ ခုနှစ်၊

- 90 -

යොග්‍රාහීම්වාව / රුතුවැනුවාප්‍රේමයයි / තිබුණුව්ද වැඩෙස්ස්ටෙර්
මුත්වාසු / කුත්තර්මුතර්පූරී / ගිශුයිවද්තයි" භුජ් / වැඩ්ස්ස්වුගි
ඇතිදී / වැඩ්ගෙවුදී: තිශුගිතුදීරුවාව / ඝං: තුගෙන් / ප්‍රෙන්තර්මුත්වාසුගි
ලයුදී / කුත්තර්මුතර්පූරී: තර්මෙවායුදී / පෙිගින්පෙිගිරුවාරුයුදීදී / අතර්
හානිවාව / රුතුප්‍රේමරාගෙන්ගි / මන්ලයුදීහාරාගෙන්ගා ප්‍රේදුප්‍රේදී: ගාර්ඩ්
වැප්‍රේදු / ගොංපි වෙළුවාවි / තැර්මුත්වාවි: වැඝෙන්දිගිපිගෙනුවයුදී

လုပ်ငန်းရယ်ပို့၊ နှုတ်ခမ်းကိုသုကြည်ညိုသတဲ့

သီဟိနပိန်ဖိန်

စဉ်ရွှေးဟို၊ ဖင်မွှေးကိုဘယ်လိုဆိုပါ?

သီဟိုင်ပြန်ဆရာတော်ရဲ

အပါဒီနှင့် ဧရာဝတီမြို့။

ကျော်းရုပါအံ့ဩ

အကြောင်းမီသူတိုင်း တအန်အုန်ပွဲကျရသော ဒွေးချိုးတစ်ပိုင်။ ဓနဖြူဆရာတော်ထံသို့ ထိုဒွေးချိုးရောက်သွားသောအခါ ဆတ်ဆတ်ပါ နှလုသဖြင့် မန်လည်ဆရာတော်ထံ ဖို့ချိုး၊ မျှစ်ချိုးပြန်လည်ရောရမှ အရေးတော်ပုံကြီး စတင်ခဲ့ရလေ၏။ သို့သော် နှုတ်ခမ်းမွေးအစွဲကား ကျွတ်မသွား ခဲပေ။

“အပြစ်ပြော၍ဆုံးမခြင်းသည် အောင်မြင်သောဆုံးမခြင်း
မဖြစ်နိုင်” ဟူသည် လက်တွေ့သာဓကတစ်ခုပင်။ စိတ်ပညာသဘောတရား
အရ လူဟာသည် ပါဝါကိုယ်ကိုသာလျှင် အထင်အကြံးဆုံးဖြစ်သည်။ လက်
တွေ့ဆန်စာမျက်ဉာဏ်ကြပါစို့။ မဂ္ဂဇားမျက်နှာများတွင် ပိုမ်းကာလေးတစ်ယောက်
၏ ောက်ပုံကို ရွှေချေယ်ဖော်ပြခဲ့ရသည်။ မျက်နှာများရှင်နှင့် တွေ့ဆုံးမေးမြန်း
ခန်း ဆောင်ပါးလေးကလည်း ရေးထားပြန်သည်။

ယင်မဂ္ဂဇင်းကို မျက်နှာဖဲ့တွင် ဖော်ပြခဲ့ရသောမိန့်ကလေးထံ ပို့လိုက်ပါ။ ရောက်ရောက်ခြင်း မဂ္ဂဇင်းမှာတိကာကို အလောတဲ့

၁၆၂၃၇၈၈၈၁၀၁၀

- ၄၂ -

ဝေဇ္ဇာန် (နွှေ့ပြည်သူ့)

လုန်ကြောင်းပါလိမ့်မည်။ တခြားမဟုတ်။ သူ့အကြောင်းဆောင်းပါး စာမျက်နှာ ဘယ် လောက်မှာပါသည်ဆိတာကို ရှာလိုက်ခြင်ပောင်။ တွေ့သည့်နှင့် သူ့အကြောင်းရေးထားသည့် ဆောင်းပါးကိုသာ ဦးစွာဖတ်ပါလိမည်။

ယင်းမဂ္ဂဇိုင်းတွင်ပါသော နိုင်ငံကျော်မင်းသား၊ မင်းသမီးများ အကြောင်းကိုသာမကာ ကုန်းကျော်မင်းသား မင်းသမီးများအကြောင်းကိုပုံင် ကျော်လွှာသွားပြီး သူ့အကြောင်းကိုသာ အရေးတကြီးရွှေဖတ်ခြင်းမှာ လူတိုင်းတွင်ရှိခဲ့မှုသော ပိမိကိုယ်ကိုသာလျှင် လောားမိတ်၊ အထင်ကြီးမိတ် ကြောင့်ပင် ဖြစ်ပါသည်။

လောက်၊ လောကုတွေရာ စာရေးဆရာများထံသို့ ငါ်းတိုးရောသား သော ဆောင်းပါးဝတ္ထုပါသည့် မဂ္ဂဇိုင်းတော်အုပ်ပို့ပေးလိုက်ပါ။ ငါ်းစာရေး ဆရာအနေနှင့် သူ့ထက်မည်မှုမှာမည်ကြီးသော စာရေးဆရာတို့၏ ဆောင်းပါးများ ဝတ္ထုများပါနေပါစေ သူ့ရေးသားဆောင်းပါ။ ဝတ္ထုထက်တော့ ဘယ်စာရေး ဆရာတ်ဆောင်းပါ။ ဝတ္ထုကိုမှ အရင်ဖတ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။

အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း၊ ပိမိကိုယ်ကိုသာလျှင် ပိမိအထင်အကြီးဆုံး စိတ်အဝင်စားစုံးဖြစ်ဖော်သောကြောင့်ပါတည်း။ ကုန်ကုန်ပြောရလျှင် သတင်းစာတွင် ရောသားထားသော အလျှောင်စာရင်း ဖတ်လျှင်ပင် တစ်သောင်းလျှော်ထားသော အလျှောင်ဖြစ်ပါစေ။ သိန်းနှင့်သန်းနှင့်ချို့ပြီး လျှော်ထားသော အလျှောင်စာရင်းများကိုကျော်၍ ပိမိအမည်ကိုသာ ဦးစွာရှာ ဖွေဖတ်ရှုပါလိမ့် မည်။

ပုထိုးတစ်ယောက်၏ အတွေ့မာနကား ထိုမျှထိုးကြီးမာပါသည်။ အပြောင်းမြင်း ကုန်ခြင်းဟုသည် ထိုအတွေ့မာနကို နိုင်ချို့လိုက်ခြင်းဖြစ်လာ ကာယက်ရှင်အနေဖြင့် ပိမိကဗျားနေသည့်တိုင် ဘယ်တော့မှ ဝိန်ခံအစွဲပေး လိမ့်မည် မဟုတ်ချော့ ဤနေရာ၌ တိုက်ဆိုင်လွန်းလှသဖြင့် စာရောသု၏ အကျင့်ဆိုးကြီးတစ်ခု ပျောက်ပျက်သွားစေသော ပြဿနာတစ်ခုကို တင်ပြ ချင်ပါသည်။

သင်္ကာရိတ်ပါန်မြန်မာစာတော်းဆုံး၊ အမှေအားဖြူး

- 93 -

ଟାରେଖୁବଲ୍ଲିଚ୍ୟତ୍ତିକ ଅଣିମତାନ୍ତିରୁ ଆପ୍ରିଲିଅଥିବନ୍ଦୀ ।
ଯୁକ୍ତିକ୍ରମିତିରୁ ପେଗନ୍ଡିଷ୍ଟିକ୍ରିତାର୍ଥିବଲ୍ଲି ତିକାବାଗୋର୍ବିଲ୍ଲି
ଲ୍ଲାମ୍ବନ୍ଧିଷ୍ଟିଏବାକୁର୍ବନ୍ଦୀ । ଯୁକ୍ତିବେଳିଅପ୍ରିଲିଅଥିବନ୍ଦୀରୁ ମହେତାର୍ଥିଲ୍ଲାମ୍ବନ୍ଧି
ବାବୁରୁ ଆପ୍ରିଲିଏକ୍ଷିଲ୍ଲାମ୍ବନ୍ଧିରୁ ଅଣିମତାନ୍ତିରୁ ଆପ୍ରିଲିଅଥିବନ୍ଦୀରୁ
ଫେବ୍ରାରୀରୁ ଅପ୍ରିଲିଏକ୍ଷିଲ୍ଲାମ୍ବନ୍ଧିରୁ । ପ୍ରତିରବ୍ୟାକ ତାର୍କିଣ୍ଟିକ୍ରିତାର୍ଥିବଲ୍ଲି ତାର୍କିଣ୍ଟିକ୍ରିତାର୍ଥିବଲ୍ଲି
କ୍ରମିତିରୁ ପେଗନ୍ଡିଷ୍ଟିକ୍ରିତାର୍ଥିବଲ୍ଲି । ଲେଖାତିର୍କଣ୍ଠିକ୍ରିତାର୍ଥିବଲ୍ଲି ଯୁକ୍ତିବେଳିଅଥିବନ୍ଦୀ-

ထိုစကားကို ကြားလိုက်ရသည့်နှင့် စာရေးသူက တစ်စန်းထဲ
ပါတော့သည်။

“ဟော စိန်္တလ၊ မင်္ဂလာလည်းဖုန်းအောင်မဖတ်ဘဲ။ ရမ်းကြော်နေတာ ကိုကွာ။ လေ့ခူးလို့ မရှိပါဘူး။ ဒုးလေသာရှိပါတယ်။ မင်းပြောနေတာ အမှားကြုံပဲ”

၁၁၆၃ ဘာကြောင့် ထိကဲသို့ ဝင်ပြောဖြစ်ပါသလဲ။ သူမှားနေတာ အမျိုးဖြစ်ပါလေဟုသာ စေတနာမေတ္တာက တစ်ကျပ်သားလောက်သာပါပြီး ဒီကောင် အလကားကောင်၊ ငဲ့လောက်တောင်မသိဘူး။ ပညာပြလိုက်ရ သောတာပေါ့ ဟူသာ အတွေ့မှာနှစ်တော်ထားက တစ်ရိသာ ပါနေပါသည်။ ထိအတွေ့မှာနှစ်တော်ကြောင့်ပင် ဝင်ပြောဖြစ်ခြင်းဖြစ်ရာ တစ်ဘက်လွှာက အဘယ်မှာလျှင် လက်ခံနိုင်ပါမည်နည်း။ ထိအခါ စိန်းလက -

“ବ୍ୟାକେବାନ ତିର୍ଯ୍ୟକର୍ଣ୍ଣାଦ୍ୱୀପ ଲୋକୁପରେତାଯି” ସ୍ଵାଲୋଦ୍ଧି
ତର୍ଣ୍ଣୟାଗର୍ଭ ମର୍ମିତ୍ତା ୩ ଏଣ୍ଟାଯାଦ୍ୱାରି ତିର୍ଯ୍ୟକର୍ଣ୍ଣାଦ୍ୱୀପରେ ଲିଙ୍ଗମୁଦ୍ରାଦ୍ୱାରି

ဟုပြောရာကစပြီး ငြင်စုလိုက်ကြရာ လက်လွန်ခြေလွန် ဖြစ်ခါနီး အဆင့်ထိ ရောက်ခဲ့ရလေသည်။ နောက်မှ စာရေးသူက -

“စကားတော်ရာတာတော်လုပ်ဘဲပေါ့၊ မင်္ဂလာင်းတာနှင့်လက်တွေပြုမယ်”

- ၄၄ -

ဝမ္မာရှင် (စန္ဒဗြိတ်သာ)

ဟုပြောကာ တန်းကောင်းတွင်သင်နေသော ဆရာစံအရေးတော်ပုံ အကြောင်း စာအုပ်ကိုယူကာ စိန့်မလဘား ဒူးလေးဟု ရေးထားသောစာပိုဒ် ကို လက်ထောက်ပြလိုက်ရာ ကျွန်ုပ်နိုင်သွားပြီဟုမယ်လိုက်ပါနှင့်။ ထိစာပိုဒ်ကိုကြည့်ပြီး စိန့်မလပြောလိုက်သည်က -

“ဒါ ပုံနှစ်တိုက်က မှာရှိက်ထားထား” ဟူ၏။

ထိအချိန်မှစ၍ တရေးသူသယ်တော့မှ ဖြင့်ခုံတော့ပေါ့ ဥပဒေသ တစ်ခုကိုလည်း ရရှိလိုက်သည်က ပြင်ခုံခြင်ဖြင့် အရှုံးနှင့်သရေသာ ရှိသည်။ အနိုင်ဟူ၍ ဘယ်တော့မှုမရှိနိုင်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ မိမိဘက်က ဖော်မျှပင် နိုင်လုံသော အထောက်အထားပြနိုင်ပါဖော် တစ်ဘက်လူက အရှုံးမပေါ်လျှင် မိမိဘယ်လိုမှ မနိုင်နိုင်သောကြောင့်ပါတည်း။

ယခုလည်း မန်လည်ဆရာတော်၏ အပြစ်ပြဆုံးမခြင်းများသည် ဓမ္မဖြူဆရာတော်အတွက် အကျိုးမရှိဖြစ်သွားခဲ့ရသည်။ ထိကဲ့သို့၊ မန်လည် ဆရာတော်နှင့် ဓမ္မဖြူဆရာတော်တို့ အကြိုတ်အနယ် ဖြစ်နေစဉ်အတွင်း မှာပင် တတိယအဂါသားဖြစ်သော လယ်တီဆရာတော်က ဟသာတသို့၊ တရားဟော ကြေလာတော်မှုပါသည်။ မန်လည်နှင့် လယ်တီမှာ အလွန်ရှင်းနှီး သောကြောင့် မန်လည်ဆရာတော်အစား လယ်တီဆရာတော်ကို ဓမ္မဖြူ။ ဆရာတော်နှင့် ဒကာ၊ ဒကာမ အသိုင်အဝန်းများက အနောင့်အယုက်ပြုနိုင် သဖြင့် ရင်းနှီး သောဒကာအချို့က လယ်တီဆရာတော်အား ဟသာတသို့၊ တရားဟောမကြေရို့ အတန်တန်တားကြသေးသည်။ သို့သော် လာတားကြ သော ဒကာတို့အား လယ်တီဆရာတော် ပြောလိုက်သည်က -

“မစိစိမိကြပါနဲ့ ဒကာတို့ရယ်” ဟသာတတရာ့မျွဲ့ကို လက်ခံလိုက် တာဟာ ဓမ္မဖြူဘုန်းကြိုက်ပါ တရားဟောချင်လို့ လက်ခံလိုက်တာပါ။ ငါတို့ မေတ္တာကို ငါတို့ယုံပါတယ်။ စိတ်အေးအေးသားပြီး ပြန်သာပြန်ကြ” ဟူ၏။ ထင်သည်အတိုင်းပါပေါ့။ ဟသာတရောက်၍ တရားမျှမဟော ရသေး။ စံကောင်းပေါ်တွင် ခေါ်နားနေစဉ်မှာပင် ဒကာလေးပါး။

၁၆၂၈ ၃၇၁ ၁၁၀၅

အယောက်နှင့်ဆုတ်နှင့် အသုတေသနမျိုး

- ၄၅ -

ဆယ်ယောက်နှင့်အတူ ဝန်ဖြူဆရာတော်ကြံလာပြီး လယ်တိဆရာတော်ကို ဝင်ချလိုက်ကြသည်။ လူချင်း မမြင်ဖူးသေးသော်လည်း တင်းမာနေသော မျက်နှာကိုကြည်ပြီး ဝန်ဖြူဆရာတော်မျန်း လယ်တိဆရာတော် ရိပ်စိလိုက်ပါပြီ။ ဝင်ချပြီးသည်နှင့် ဝန်ဖြူဆရာတော်က -

“တပည့်တော် ဝန်ဖြူဘုန်းကြီး ဥ္ဓယတံသုပါဘုရား”

ဟုလျောက်လိုက်သည်နှင့် လယ်တိဆရာတော်က -

“အရာရုံးတွေရတာ ဝစ်သာလိုက်ဘာဆရာတော်ရယ်။ ဆရာတော် ရဲကျော်တွေ တပည့်တော်မှာ တင်ရှိနေပါတယ်”

ဟု မဆုတ်မဆိုင်း ပြောလိုက်ရာ မန်လည်ဆရာတော်၏ကိုယ်စား မလုပ်နိုင်အောင် နိုင်ကွပ်ပစ်လိုက်မည်ဟုသော ဒေါသနှင့်လာခဲ့သည် ဝန်ဖြူ ဆရာတော်မှာ ဘာဆက်ပြောရမျန်းမသိအောင်ပင် နဝေတိပိုင်တောင် ဖြစ်သွားရသည်။ ဒေါသမီးကို မေတ္တာကြဖြင့် ပက်ဖြစ်းပေးလိုက်ခြင်းပင်။ ဝန်ဖြူ ဆရာတော် ဘာမှမပြောဘိုင်ဖြစ်နေစဉ်များပင် လယ်တိဆရာတော်က ခရီးဆောင်အိတ်ထဲမှ စာအုပ်တစ်အုပ်ထုတ်ပြီး ဇနဖြူဆရာတော်အား ပြလိုက်ရာ -

“ဘာ ဒါတပည့်တော်ရေးတဲ့ မဟာယရိသလက္ခဏာတော် ဘုရား ရှိနိုင်း၊ ဆရာတော် ဘယ်လိုရထာသေလဲဘုရား”

လယ်တိဆရာတော်က စာအုပ်မျက်နှာဖုံးပါ နှုတ်ခမ်းမွေးတပ်ထား သော ဘုရားပုံကို ပြုဖွေ့စွာကြည့်ရင်းဖြင့် -

“အရှင်ဘုရားရေးတဲ့ မဟာယရိသလက္ခဏာတော်ကြီး ဘုရားရှိနိုင်း ကို သဘောကျကျနှံနိုင့် ဒကာတစ်ယောက်ကို မရှုရအောင် ရှာဝယ်နိုင်း ထားတာပါဘုရား”

ဟု လျောက်ထားပြီးလျှင် လက်အုပ်ချိပြီး ဘုရားရှိနိုင်းကို ရွတ်ပြ လိုက်ရာ ဇနဖြူဆရာတော်မှာ ကလောတစ်ယောက်ပော ဝင်းသာခြွင်ဖြူး သွားလိုက်သည်မှာ ဆိုဖွယ်ရာမရှုတော့။ ရှိနိုင်သောစိတ်များက ပြန်၏၍

- ၄၆ -

ဝေဇ္ဇာရှစ် (အန္တိပုဒ်။)

တောင်ရမည်မဟတ်တော့ပါ။ ဓမ္မပြုသရာတော်၏ဖိတ်ဘတ်ကလေး နှုန္တဲ့
သိမ်မွေ့လောက်ပြီဟု ယူဆသောအခါကျမှ လယ်တိသရာတော်က
အေးအေးဆေးဆေးရှင်းပြုသည်မှာ -

“အရှင်ဘုရားရောတဲ့အတိုင်း ဘုရားရှင်ဟာ ကုလားလူများဆိတာ
ငြင်းဆရာမလိုပါဘုရားရာ။ အိန္ဒိယတိုင်သားဖြစ်ကြတဲ့ မင်းသူ့မင်းနှစ်ယောက်
ဟာလည်း နှစ်ခေါင်မွေ့တို့၊ မှတ်ဆိတ်ကျင်စွာယ်တို့ နိုင်မယ်ဆိတာလည်း
သေချာပါတယ်ဘုရား။ ဘုရားအလောင်းတော့တွက်စဉ်အခါကလည်း
သက်တော်(ခြ)နှစ်အောယ်ဆိတော့ နှစ်ခေါင်မွေ့တို့ မှတ်ဆိတ်မွေ့တို့ နှစ်ယ်
ဆိုရင်လည်း ရှိနိုင်ပါတယ်ဘုရား။

“ရှိယ်ဆိုရင်လည်း ခန်းသူ့ကြည်ညိုစရာပေါ့ဘုရား၊ အဲဒေါတ်က
ရဟန္တာတွေကလည်း အိန္ဒိယတိုင်သာတွေပဲ့များတော့ ရဟန္တာတိုင်လည်း
နှစ်ခေါင်မွေ့ပါကြမှုပါဘဲဘုရားရာ။ ဘယ်လုပ်ပါပဲ အရှင်ဘုရားတို့ တယ်ညွှန်တော်
တို့က ဥာဏ်ယူညံပြီကြည်ညိုတတ်ကြပါတယ်။

“ဒါပေမဲ့ ဥာဏ်နှစ်ယ်ကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမအများစုများတော့
အဖြင့်ဆန်ဖြီး ဖကြည်ညိုတတ်ဘုံဖြစ်နေတာပေါ့ ဘုရား။ မြန်မာလိပ်
ဘုရား၊ ရဟန္တာတွေကိုလည်း မြန်မာပုံစံလိုပဲ စူးမြှင့်ချင်ကြတာပေါ့ဘုရား။
ဒါကြောင့် ဘုရားတို့၊ ကျောင်တို့မှာ ကတ်တော် နိပါတ်တော်တွေ ပန်းချို့
ရောတဲ့အခါ မြန်မာရှင်ဘုရင်လို့ မင်းသားလိုပဲရောကြတာပေါ့။ ဒါမှလည်း
ကြည့်ရှုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ သဒ္ဓါတာရားဖြစ်ကြပါစေဆိတဲ့ စေတနာပေါ့ဘုရား။
ဒါကြောင့် အခုအရှင်ဘုရားရောထားတဲ့ မဟာပုဂ္ဂိုသလွှာထားတော်ကြီး
ဘုရားစိုးရှုံးရှုံး ဘုရားပုံကိုလည်း တပည့်တော်မှာ တစ်တိုင်းပြည့်လုံးရှုံး
မဆန့်ကျင်စုံတာကြောင့် ပုန်လျှို့ကွယ်လျှို့၊ သေတွာထဲထည့်ပြီး ပူဇော်
ရောပါတယ်ဘုရား”

“ဆရာတော် အရာလိုမေတ္တာစေတနာနဲ့ ရှင်းပြုတဲ့အတွက် တယ်ည်း
တော် သဘောပေါက်နာလည်ပါပြီဘုရား၊ ပြုပြုပါမယ်လို့လည်း ကတိဖော်

အောင်ရှိနှစ်ရှိနှစ်အတော်ရှိနှုန်း အောရာပြုရှိနှုန်း

- ၄၅ -

ပါတယ်ဘူရာသာ တမ်ဆက်တည်း တယဉ်တော်တို့ ဇန်နဝါရီ တရာ့ဟော
ကြွဲစိုး ပင်လျောက်ပါရတော့ရာသာ”

ထိအပါမှစ၍ နှုတ်ခေါ်မွေးအရေးတော်ပုံကြီး ပြီးဆုံးသွားရပါသည်။

ဒေါသအကြောင်းစလာဓသာ ဓလာတစ်တို့

ဒေါသနှင့်တာဘွဲ့တားဆီး၍ ၁၌ဦးနိုင်ပါ။

ဓလာတအကြောင်းရှင်းစလာဓသာ ဓလာတစ်တို့

ဓလာတစိတ်ဖြစ့်၊ ရှင်တာဘွဲ့၍ ရနိုင်၍ ည်၍ တဗ်တိပါ။

“သဝ်းတနိတ်ရဲ့သေးလျှင် ပါတနိတ်ပြုလိုတ်ရဲ့သာ” တွေ့သာ

လူနိတ်ဝါဒတို့ လတ်တိုင်ထားစော့ရှုံးတား

တယ်ဓောအမဲ၍ ရန်ခဲလိုင့်၍ ၁၂၈တိပါ။

(တောင်တန်သောသနာပြုဆရာတော်ကြီး)

၁၁၆၃၉၃၈၈၁၀၁၁၈

ဗုဒ္ဓကလွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း

(၂၅၀၀)ကျော်က

ဟောခဲ့တဲ့ တရားတော်ဟာ

ဒီနေ့ထိ မှန်တုန်းရှိသေးတယ်ဆိုတာကို

ငါက လက်တွေ့ရှာပြတာကွဲ။

ဗုဒ္ဓက အရက်သောက်သူ့ဟာ

ဖြစ်ရာဘဝ အရှုံးဖြစ်ရတယ်လို့ ဟောခဲ့တယ်။

အခု မင်းဖတ်ရတဲ့အတိုင်း

အရက်သမားတွေးဟာ

ဦးနောက်ပျက်စီးပြီး

ဂိတ်ဖောက်ပြန်တတ်တဲ့အကြောင်း

ဆေးသိပ္ပါးအရ တွေ့ရှိပြီလေ။

ဝေယာ၏သိန်းကိုပြောတဲ့အတွက်မျှော်ဖို့ အသုတေသနပြုပို့မှု

- ၄၃ -

ဖစ်ယာ၏တိုင်ဘာ၏တိုင်၏ခေလ၏ရောင်

သည်စက်မှုလက်မှုအထက်တန်းကျောင်းကို စတင်ရောက်သည့်
နေ့မှာပင် ညီညီသာတိတားမိသော ထူးထူးခြားခြားကျောင်သားတစ်ယောက်
ရှိသည်။ ကျောင်သားနှစ်ယောက်တစ်ခုတိုင်ကြီးသော်လည်း ထိကျောင်သား
မှာတော့ တစ်ယောက်တည်းသာဖြစ်နေသည်။ သူ့နားသို့ မည်သူမှုလည်း
လာတိုင်ချင်ပုံမရ။ အထက်တန်းထဲကရို့ သူ့ကိုယ်မှာ ဝတ်ကောင်းစားလှ
ဝတ်လဲသော်လည်း ကျက်သရေက တစ်စက်မှရှိမလာ။

ပိဋ္ဌလိုသောခန္ဓာကိုယ်၊ ကျနေသောမျက်တွင်။ ချောင်နေသော
နားထင်ရင်း၊ မျက်တောင်ကြီးစင်းကာ ကြောင်နေသောမျက်လုံးများက
ကျက်သရေမှန်သမျှ တစ်စက်မှုမှုလာအောင် တားဆီးပိတ်ပင်နေသကဲ့သို့
ရှိသည်။ စာသင်ခိုက်မှုလည်း တစ်ခိုက်မှ စိတ်ဝင်စားပုံမရာ သူငြေးချင်ရာင်း
နေသည်ကိုသာ တွေ့ရသည်။

သနားတတ်သော ညီညီက နောက်တစ်နေ့ကျောင်းတက်ချိန်မှာ
တော့ သူ့ခုံမှုသွားတိုင်ပေးပိုက်မိသည်။ သူ့လိုအသားလည်ဖြူ။ ပိဋ္ဌလည်း
ပိဋ္ဌသော ညီညီကိုတွေ့ရတော့ ထိကောင်လေးက အုံခြေသောမျက်နှာဖြင့်
သေချာလှည်းကြည်းကာ -

“မင်းက ငါနဲ့အတူတူထိုင်မလို့လာ”

၁၉၂၇ ၈ ၁၀

“အေး ဟုတ်တယ်”

“မထိုင်ပါနဲ့ကွာ။ မင်းကိုပါ လူတွေအထင်သေးကုန်ကြလိမ့်မယ်”

“တြော်ဘုရားတွေအဆင့်က တစ်ဖက်၊ မင်းကတစ်ဖက်နေရင်တော် ငါက မင်းဘာက်ကနေမှာ”

“နေပါ၌။ မင်းကင့်ကို အဲဒီလောက်ခင်ချင်နေရအောင် ငါ အကြောင်းကို မင်းဘာယ်လောက်သိတာလိုလဲ”

“သိတာပေါ့။ မင်းနာမည် စော်ဖြုံး။ ကရင်လူမျိုး။ ခရစ်ယာန် ဘာသာဝင်။ နောက်ပြီး ဆော့နေတာ(ပုန်စိုးပြီး)”

“ဟာ-မင်းအကုန်သိနေတယ်။ အံ့ဩစရာပဲ။ ဒါနဲ့တောင် မင်းကင့်ကို ပေါင်ချင်သေးသေးလား”

“ပေါင်ချင်တာပေါ့။ ငါလည်း မင်းလိုအေးသေးပဲလေ”

“ဟာ . . . တကယ်”

စော်ဖြုံးမျက်နှာပေါ်တင် အားရှုပ်သာဖြစ်သော အရိုင်အယောင် က အထင်သားကြီးပေါ်လာသည်။ ထိုအချိန်မှာပင် အတန်ချိန်ဆရာ ဝင်လာ သဖြင့် သူတို့၏နှုတ်ဆက်စကားရိုင်းကို ရပ်သိမ်းလိုက်ရသည်။

နောက်တစ်နေ့မှစ၍ စော်ဖြုံးနှင့်ညီတို့နှစ်ယောက်ကို အမြှုလိုလို တပူးပူးတွဲတွဲ ကျော်ရတော့သည်။ ကျောင်သားအားလုံးအတွက် ကတော့ ရှောင်စရာတစ်ယောက် တိုးလာသည်။

ညီညီကတော့ ဂရမဖိုက်။ စိတ်တူ သဘောတူဖြစ်သော ညီညီ ကိုလည်း စော်ဖြုံးက ညီအစ်ကိုအရင်တော့ ခင်မင်လာသည်။ တစ်နေ့၊ ကျောင်ဆင်ချိန်မှာတော့ စော်ဖြုံးက -

“ဟဲ့- ညီညီ။ မင်းငါဝို့အိမ် အလည်းလိုက်ခဲ့ကွာ။ ပြီးတော့ ဒီနေ့၊ မင်းခုတ်တင် ပြီးပြီးလား”

“မနက်ရိုင်းကကို နှစ်စိတ်ခဲ့သေးတယ်”

သူတို့လောကတွင် အကြောတွင်းသို့ မူးယစ်ဆေးတိုးသွေးသည်ကို

၁၁၆၈ ပုံမှန် ပေါ်လာ ၁၁၁၄

အကျဉ်းစာမျက်နှာ

- 96 -

ତୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

“ରୋଧ୍ୟୁକ୍ତ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟରେ କାମକାଳୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା”

“ଲୋକି”

“କିମ୍ବା ରୁଦ୍ଧି”

“ବ୍ରାହ୍ମମନ୍ଦିର”

“အေး ငါသုတေသနနှစ်ကလည်း တော်တော်ကြောဖြူလေကွာ။ ဒီမှာ
ငါလက်ကို ကြည့်ပါလာ”

ညီညိုက သူ့လက်ဖုန်းဖက်မှ အပ်ရာများကို စောဒ္ဓနအား လုန်ပြ
လိုက်ရာ ညီညို၏လက်မှ အပ်ရာများကိုကြည့်ပြီး စောဒ္ဓနအဲသွားသည်။
“ပင်ကာ တကယ်ဆာတစ်သမားကြံးပါလား”

ဟုပြောကာ စောဒ္ဓနက ညီညို၏လက်တစ်ဖက်ကို ဆုတ်ကိုင်လှုပ်ရပ်၍ ဂုဏ်ပြုလိုက်သည်။ “အလုပ်တူ ရန်သူ”ဆိုတာ စီယံးရေးနယ်ပယ်မှာပဲ ဖြစ်သည်။ သူတို့ မူးယခ်ဘေးနယ်ပယ်မှာတော့ အလုပ်တူမှ ကြည်ဖြူသည်။ အလုပ်တူမှ ဂုဏ်ယူသည်။

အေဒီ ၁၇၂၀ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ တွေ့လိုက်ရသည်က အသက်(၈၀)နိုင်း
ခန့်၏။ အေဒီ ၁၇၂၀ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ တွေ့လိုက်ရသည်က အသက်(၈၀)နိုင်း
ခန့်၏။

“କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରିଣ୍ଟଲାପ୍ଟିରରୁ ଲିଖାଇଲାଦିଗ୍ରିରୁବୁବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନାହିଁ
ଅବୁବାରେତୋବୁବୁ ତେଣିକ୍ରିତାକ୍ଷେତ୍ରଲାପ୍ଟିରରୁବୁବୁଲାପ୍ଟିରରୁବୁବୁ”

ရောဂါန်က အဘွားဖြစ်သူရင်ခွင့်ထဲ ဝင်လိုက်ရင်း ဂုဏ်ယူဝင်းကြားစွာ
ဖြင့်-

“အဘား ဒါကျွန်တော်မူအချစ်ဆုံးသွင်ယူရှင်း ဘယ်တော့မူဖွဲ့သဲ
တစ်သက်လုံးစွဲမပါ သွင်ယူရှင်း ညီညီတဲ့”

ဟုပြောကာ ညီညွှန်တိုင်းတွေမှာ ဖြစ်သည်။ အေဒီနာရီအဘွားက ညီညွှန် ကို ဆင်ပင်နှစ်လိုအောက်ဖြစ်သည့်အပါးတရ ပြုပြရင်း-

- ၆၂ -

••အော်မြင် (၁၇၉၅ခု)

“ဝစ်သာသိတယ်ဘယ်။ ဒီကျောင်မှာ စော်နှစ်အနေနဲ့ ဘယ်တော့
မ သူငယ်ချင်ရှိမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ အဘားကာထင်ထားတာ။ စော်ဘဝကို
တစ်ကျောင်ကဲ့သို့နောကြတော့ ဘယ်သူမှ အပေါင်းအသင်း မလုပ်ချင်ကြ
ဘူးပေါ့ဘယ်”

“မေမဇ္ဈ သာသူငယ်ချင်ပါလာတယ်။ လက်ဖက်ရည်နဲ့ မူန်
လုပ်ပေးပါ”

ဟု စော်ကပြောရင်း အိမ်နောက်ဖေဆာက် ပြောဝင်သွားသည်။
အဘားကာဆက်၍-

“စော်ဘဝက စုံနေပါပြီဘယ်။ မှာယစ်ဆောင်ရွက် သာကောင်
ဖြစ်နေရာပြီလေ။ အာဏုပံ့ကာလည်း ဘုရားသုခင်ရွှေ့ အလိုတော်အတိုင်းလို့ပဲ
သဘောထားကြတော့တယ်။ အဘားက အရင်က သူနှုပြုဆရာမကြိုးပေါ့
အခုံ ပင်စင်ယူပြီးတာကြောပြီး။ ဘယ်လောက် အုံခြောက်သုလေး
ဆိုတော့ ပင်စင်ယူပြီး အနံ(၂၀)ကျော်ကြောမှ အဘားဆောတိုးအပ်ပြန်ကိုင်
နေရတယ်လေ”

“အပြင်မှာ ဆောပြန်ကဗျာပေးတာကိုပြောတာလားအဘား”

“ဘယ်ကဟုတ်ရမှာလဲဘယ်။ အပြင်မှာလျောက်လည်ရင်း ဖြစ်ချင်
တာ ဖြစ်ကုန်မှာစုံလို့ စော်ကို အဘားကိုယ်တိုင် အိမ်မှာ မှာယစ်ဆေား
ထိုးပေးနေရတယ်လေ”

ပြောရင်းဖြင့် အသံတိမ်ဝင်သွားကာ မျက်ရည်များစီးကျေလာသည်ကို
တွေ့ရသဖြင့် ညီညီတစ်ယောက်ဆက်မကြည်ရက်တော့ပေါ့ ထို့ကြောင့်
မျက်နှာကို အောက်ငုံးထားလိုက်ရသည်။

“စော်ဘဝကိုတော့ ဘုရားသုခင်ပဲကယ်နိုင်တော့မှာပါဘယ်”

ဟူသည် နောက်ဆုံးပြောလိုက်သော စကားဆုံးကာလည်း ညီညီ
နာထဲမှ မထွက်။ အိမ်ပြန်ရောက်သည်အထိ စော်အဘားမျက်နှာက
အရိုင်လို့ ကပ်ပါလာသည်။

၁၃၂၈၊ ၁၃၂၉၊ ၁၃၂၀၊ ၁၃၂၁၊ ၁၃၂၂၊ ၁၃၂၃၊ ၁၃၂၄၊ ၁၃၂၅၊ ၁၃၂၆၊ ၁၃၂၇၊ ၁၃၂၈၊ ၁၃၂၉၊ ၁၃၂၁။

- 93 -

ଦୟାକ୍ଷାକାଳୀ ଶ୍ରୀଲୋକାନ୍ତ୍ୟ ହତ୍ୟାତଥିଃ
ଅତ୍ୟବ୍ୟାଙ୍ଗାଃ ମନ୍ତ୍ରିଦ୍ଵାଃ ପିତରିଣିଃ ଚନ୍ଦ୍ରାଦିଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତିଃ
ଶଯ୍ତିକୁରିଦ୍ୱାତିଃ ଦେଖି ଅଫେରିଯାହୁତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନ୍ଦ୍ରିୟି
ପନ୍ଦିତିଭିପବୁଗିନ୍ତି ଯ୍ଥିନ୍ଦରିଦ୍ୱାକ୍ଷରିତ୍ଵା ଧରିଶ୍ରୀକାଳୀଲ
ପେଣ୍ଟିରେଣ୍ଟିଶ୍ରୀମୁଖି ଅନ୍ତର୍ବାହିନୀ ମୁଣ୍ଡଭାଦୀଲୁ
କିମ୍ବାଦିନିତ୍ୟାଂଶି ଆଶ୍ଵାଦେଶପ୍ରାପ୍ତିଃ ଯ୍ଥିବୁଧ୍ରାଜ୍ଞାତାଃ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାଃ ପିତରିଭୁବା ପର୍ବିଧାତାନ୍ତିଃ

(୬୮୯୩୦)

ပထမအချက်က ညီညိုသည့် သူငယ်ချင်ဖြစ်ကြသည့် နှစ်လကျော်အတွင်း သူသာလျှင် စောဒ္ဓနအိမ်သို့၊ နေ့တိုင်းရောက်သည်။ သို့သော် သူ၏အိမ်သို့ စောဒ္ဓနအားတစ်ကြိမ်မှာလည် မပေါ်ဘူးခြင်းပင်။ ကျောင်းသာ တစ်ကျောင်းတည်း တက်နေကြသော်လည်း မြှိုနယ်ချင်းက အတန်ငယ်ဝေးသည်။

ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମୁଦ୍ରା ୧୦୯

- ၅၄ -

ဝေဇ္ဇာန် (ခွဲမြို့ယာ)

တစ်ယောက် မသိလိုက်မသိဘသာ နေရတော့သည်။

ဒုတိယအချက်ကိုတော့ စော၍နှစ်တစ်ယောက်မမေးသဲ ဘယ်လိုမှ
မနေနိုင်။ ကြည်ပါဦး။ တွေ့စာ ဖိမိလိုနားထင်နားရင်းတွေကျပြီး ပိန့်လိုနေ
သည့် ညီညီ၊ အခုန်စံလကျက်အတွင်းမှာ ဝစ်းလာလိုက်တာ ဆေးသမား
တစ်ယောက်လို့ ဘယ်လိုမှ ယုံနိုင်စရာမရှိတော့ ဒီအချက်ကိုတော့ စော၍နှစ်
မမေးသဲ မနေနိုင်။ ထို့ကြောင့် တစ်နေ့တွင်တော့ -

“ညီညီ မင်းတိုက် ဖုန်းမုန်ဖြေစစ်ကွား။ မင်းပုံက ဆေးသမားပုံ
မရှိတော့ဘူး။ ဝစ်းလာလိုက်တာ။ မင်းဆေးများဖြတ်လိုက်ပြီးလား”

“ငါလည်း မင်းကိုပြောပြုချင်စေတာပဲစော၍နှစ်။ ဟုတ်တယ်။
ငါဆေးဖြတ်လိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အကုန်လုံတော့မဟုတ်ဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့လက
လောကြိုင်လျော့ဟပ်လိုက်တယ်။ အခုလကျတော့ နှစ်ကြိုင်လျော့ဟပ်လိုက်
တယ်။ အခုန်ရင် ငါတစ်နေ့နှစ်ကြိုင်ပဲ ခုတ်တင်တော့တယ်။ ငါတောင်
လျော့လုံးရသောတာ မင်းလည်းလျော့ကွာ စော၍နှစ်”

“အေး မင်းတောင်လျော့လုံးရရင် ငါလည်းရရှိမှာပေါ့ကွား။ မင်းက
ငါထက်တောင် ဆားမံရင့်သေားတာပဲ။ ငါလည်းဒေါကစပြီး နှစ်ကြိုင်ပဲ
တင်တော့မယ်ကွာ”

“ဝစ်သာလိုက်တာ သူငယ်ချင်းရာ” ပြောပြောဆိုဆို ညီညီက
စော၍နှစ်၏ ပိန့်လိုလိုကိုယ်လုံးလေးကို အားရောင်းသာ ပွဲ့ဖက်ပိရှာသည်။
ကြည်နှမူပိတ်အနိုင်လေး ဓထြိုင်သွားသည်နှင့် ညီညီက အသင့်ရောထည့်
လာသော ဒီတိုက်ပိတ္ထိ စာရွက်ကလေးကိုထုတ်ကာ စော၍နှစ်ကို ကမ်းပေး
လိုက်ရင်း -

“မင်းအတွက် ငါမှတ်စုတဲ့က ကူးရေားလာတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ
ဘူး ဖတ်ကြည်းစပ်ပါအံ့ဌံ့”

စော၍နှစ်က စာရွက်ခေါက်လေးကို စီတ်ဝင်တစား ဖြန့်ဖတ်ကြည်း
လိုက်သည်။ ရောထားသည်က -

သတေသနပိုင်ဆိုင်အားလုံး၏ အသုဘဏ္ဍာရှိများ

- ၅၅ -

လူကို စိတ်ခုပ်ချုပ်သည်
စိတ်ကို ပညာခုပ်ချုပ်သည်
ပညာကို ဖဟုသုတေသနပ်ချုပ်သည်
သို့အတွက် ဖဟုသုတေသနများအောင်
စာအပ်မျိုးစုံကို ဖတ်ရှုကြကုန်လော့။

(ဂိမ့်နှင့်)

“ကောင်းလိုက်တာညီညီရာ” မင်းက ဆေးသမားသာဖြစ်တာ
စာပေတော့ ဝါသနာပါသာပဲကဲ”

“ဆေးသမား စာပေမဖတ်ရရှိတဲ့ ဥပဒေမရှိတာဘဲကဲ” ကိုယ်
ထုတ်ချင် ဖတ်လို့ရတာပဲ။ အဲဒီဘုရားလေးထဲက လူကိုစိတ်ခုပ်ချုပ်တယ်
ဆိုတဲ့ စာသာလေးကို ဝါသိပ်ကြိုက်တယ်ကဲ။ အဲဒီသာသာလေးကြောင့်လည်း
ဘယ်သူမှာမပြောရဘဲ့နဲ့ ငဲ့အာသာတဲ့ ဆေးကို လျှော့ချိုင်တာပဲကဲ”

ကိုယ်ထက်စိတ်ကရှိပြီးအပိုကျပဲ့ လက်တွေဖြစ်ရပ်လေးတစ်ခုကဲ
ဝါတို့အဖေ ခပ်ငယ်ငယ်က လက်တွေစစ်သပ်ရှုတယ်တဲ့ကဲ။ တစ်ခါတော့
တို့အမျိုးထဲက လယ်လှပ်စာတဲ့ ဘကြိုးတစ်ယောက်ဟာ ဘိန်းစွဲ
နေသာတဲ့ကဲ။ တစ်နွေတစ်ကြိုးမှ ဘိန်းမှုစာရရှင် ဘာမှာကို မလုပ်နိုင်ဘူး၊
တစ်ခါတော့ ဘိန်းရှာမရလို့ အလုပ်မလုပ်နိုင်ဘဲ အိမ်ထဲမှာခွဲနေရာသတဲ့
အဲဒါ ငဲ့အဖေက “ဘကြိုးဘာမှမယူပဲ့” ဂျွဲနှစ်တော်ကိုယ်ဝါးငါး မရဲ့ ရအောင်
ရှာဝယ်နဲ့မယ်”လို့ပြောပြီး ပြုပေါ်တက်သွားတယ်။ ပြုတော့ကွွဲမယာဆိုင်က
ခြောက်နေတဲ့ သူ့အေးအခဲ လေးပါးခဲတောင်းယူပြီးပြန်ခဲ့တာပေါ့။
ရောက်တော့ “ဘကြိုးရေ မနည်းရှာရတယ်ရာ။ ဒါပေမဲ့ ရဲ့ပါတယ် ရော
ရော့” ဆိုပြီး ပေးလိုက်တော့ ခွဲလဲနေတဲ့ဘကြိုးဟာ ချက်ချင်းထဲထိုင်ပြီး
ရှာအေးအခဲကို ဘိန်းအမှတ်နဲ့မျိုးပြီး ရေနေ့ကြမ်း ဖန်ဖန်သောက်ချုလိုက်
သတဲ့ ပြီးတော့ ထွန်တို့တွေ ဘာတွေလျည်းမှာတပ်ပြီး လယ်ထွန်တော့
တာပဲတဲ့ အကြောင်းသိတဲ့ အဖေတို့ကတော့ အိမ်ထဲမှာ ကြိုးတဲ့ရယ်နေကြ

၁၁၀၈၃၈၉၆၈၁၁၁၀၅

- ၅၆ -

ဝေဇာရှင် (နွှဲပြည်သာ)

တာပေါ့။ ကြည့်စပ်၊ စောဒ္ဓံ၊ ဆရာတိုး၊ ဝိန္ဒာနပြောတဲ့အတိုင်း
လူကိစိတ်အုပ်ချုပ်တယ်ဆိတာ ဘယ်လောက်များ မှန်သလဲလို့။ အဲဒါ
လယ်တွန်လိုပြီးခါနီလောက်မှ “ဘက္နာရေ စောဟောက ကျွန်တော်ပေးဘာ
တွေဟာ ဘိန်းအစဉ်မဟုတ်ဘူး။ ရှားစောခဲ့အပြောက်တွေဗျာ” လိုလဲပြော
လိုက်ရော “ဟော” ဆိတ္တိပြီး လယ်ထဲမှာ ခွဲကျေသာလိုက်တာ ထတောင်
မထနိုင်တော့ဘူးတဲ့။ ဒါကြောင့် စိတ်က အစိကပဲဘူး။ မင်းနဲ့ငါလည်း
ဘဝမတုံးခင် ဖြည့်ဖြည်းလျှောကြတာပေါ့ကွာ”

⊕ ⊕ ⊕

နောက်နှစ်ပတ်ခန့်အကြောတွင်တော့ ဆိုင်မှာလက်ဖက်ရည်သောက်
ရင်ဖြင့် ညီညိုက စောဒ္ဓံလောက်ထဲသို့ စာရွက်ခေါက်လေးတစ်ခု ထည့်
ပေးပြန်သည်။ စောဒ္ဓံက ချက်ချင်းပင် စာရွက်ခေါက်ကိုဖြော် ဖတ်ကြည့်
လိုက်ရာ—

ထပြောက်အောင်မြင်မှုရဲ့ ပထမအခြောင်းဟာ

ခံယူမှုဖိတ်တာတိပဲ

ဝတ်ယုံကြည့်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်တည်း

အောင်မြင်မှုစတာပဲ။

(ဒီရောဘတ်၏) ဟူ၍ ဖြစ်၏။

“ဒီစာပိုဒ်လေးလည်း သိပ်ကောင်းတယ်ကွာ။ ငါသေချာ သိမ်းထား
ပဲယ်”

“သိမ်းထားရှုံးတင်မကဘူးကျား” စာထဲကအတိုင်းကျွန်ုင်ရမှာ့”

“ကျွန်ုင်ရမှာပေါ့ကွာ။ အရင်တစ်ခါကလိုပဲ လက်တွေ့ပုံစံလေးပြုပြီး
ရှင်းစမ်းပြုပြီးကျား”

“မင်းတောင် အတွေးအခေါ်စာပေလေးတွေကို တော်တော်
စိတ်ဝင်စာလေးပြီး။ ဝစ်ဆုံးပါတယ်ကွား၊ မင်းစီတ်ဝင်စာလေးပိုင်လည်း
ရှင်းပြုရတာပေါ့။ ယုံကြည့်ချက်တစ်ရုံဟာ ဘယ်လောက်ထိအရေးပါ အရာ

၁၉၂၈ ၃၈၁၁ ၁၁၀၄

အယောက်ပို့ဆိုလိုသောင်းရနှင့် အာရုံသွေ့ပို့များ

- ၅၇

ရောက်သလဲစုံရင် လူတစ်ယောက်ဟာ ဖြစ်မှာသောလောက်တဲ့ ဒေဝါရာမရှိ
ပါဘဲလျက် ရတယ်ရှိထဲပြီး တကယ်ယုံကြည်လိုက်ရင် တကယ်သေသွား
တာပဲတဲ့”

“အဲဒီလောက်ထိတော့ ဟုတ်ပါမလာဘူး”

“ဟုတ်တယ်ဘူး စာအပ်တစ်ခုပဲတဲ့ ဒါဖတ်လိုက်ရတယ်။ လူကို
မသတ်ဘဲ စိတ်ကိုသတ်ရှုံးနဲ့ တကယ်သေသွားတဲ့ဖြစ်ရပေါ့၊ ဟိုအရင်
အချိန်တိန်ကာ ပြင်သစ်နိုင်ငံမှာ လူသတ်မှုကျူးထွန်တဲ့သူတွေကို သေဒဏ်
ပေးရင် သူသတ်ခဲ့တဲ့အတိုင်း ပြန်သတ်စွဲ ပြစ်ဒဏ်ပေးလေ့ရှိသတဲ့၊ တစ်ခါ
တော့ လူတစ်ယောက်ဟာ သူများလည်ပင်ကို သင်တိန်းစားနဲ့လှို့ပြီး
သတ်ခဲ့တဲ့အတွက် သူ့ကိုလည်း အဲဒီနည်းအတိုင်း ပြန်သတ်စွဲ အမိန့်ချု
လိုက်တယ်။ “အဲဒီအခါမှာ ယုံကြည်ချက်ခဲ့စွဲမျှည်းကို လက်တွေပြုချင်
တဲ့သူတစ်ယောက်က ဒီတရားခံကို စိတ်ကိုသတ်ရှုံး၊ တကယ်သေသွား
အောင် လုပ်ပြုပါမယ်လို့ တာဝန်ယူပြီး စိတ်ပညာရှင်အများအပြားကို
စိတ်ကြားလိုက်သတဲ့၊ သတ်မယ့်အချိန်ကျတော့ တရားခံကို ဘာမှမဖြင့်ရ
အောင် ခေါင်စွာပြုကြောစာစွဲရှုံး စွဲချုပ်လိုက်တယ်။ ပြောတဲ့အခါမှာ လည်ပင်ပေါ်
က အရေးပြုသလေနည်းနည်းပြတ်ရှုံး ဓာတ်ခဲ့လိုက်တယ်။ လည်ပင်ပေါ်ကနေ သွေးတွေတွေက်
လာတာနဲ့တူအောင် ဖြည့်ဖြည်းချင်း လောင်းချေပေးတယ်။ ပါစောက်လည်း
တရားခံမောင်နဲ့ သူတစ်ပါးကို သတ်ခဲ့တဲ့အတိုင်း သင့်လည်ပင်အိုလည်း၊
သင်တိန်းစားနဲ့ ဟက်တက်ကွဲအောင် လှို့ဖြတ်လိုက်ပြီး၊ သင့်လည်ပင်မှ
သွေးများဟာလည်း ပြင်မကောင်းအောင် ထွက်ကျနေပြီး၊ သင်သည်ကား
သင်သတ်ဖြတ်ခဲ့သောသွားကဲ့သို့ပင် တစ်ခဏာအတွက် တမလွန်ဘဝသို့。
ရောက်ရပေတော့မည်။”

“အဲဒီလို ပြောပြီးလို့စထာအကြားမှာ ခေါင်စွာပြုကိစွဲကြည်လိုက်
တော့ တရားခံမှာ အသက်မရှိတော့ဘူး ဒါနဲ့ ဒေဝါရာကိုသေခာစ်ဆေး

- ၅၈ -

၁၁၉၂၁၃ (၁၉၆၆၂၂)

ကြည့်တော့ အပေါ်ယံအရှေ့ပြားလဲဟဲ ဖြတ်တယ်။ သေလေဘက်တဲ့ ဒေဝါရာ မဟုတ်ပါဘဲ တရာ့အံဟာ ဘာကြောင့်သေသာလဲဆိုရင် ငါ ကေနမှုချေသေရ မှာပဲဆိုတဲ့ ယုံကြည်ချက်ကြောင့်ပဲ။ အဲဒီတော့ တို့နှစ်ယောက်လည်း မှာယမ်ဆောကို ဂိုယ်အသာဘက်ယ် ဖြတ်လို့ဂိုရရမယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်ချက်နဲ့ ဖြုတ်ပြုတ်အောင် ဖြတ်မယ်ကွာ။ စော်နှင့် ငါအစုစုတို့ တစ်ကြိုင်ပဲ ထင်တော့တယ်။ မင်းလည်း ငဲ့လိုပဲ လျှော့နိုင်တယ်မဟုတ်လား”

“ညီညီ မင်းလျှော့နိုင်ရင် ငါလည်းလျှော့နိုင်တယ်”

“အေး တဖြည်းဖြည်းချင်းငါတို့နှစ်ယောက် လုံးဝပြုတ်တဲ့အထိ ဆက်ကြံးစားကြုံမယ်ကွာ။ ကဲသွားကြုံစဲ့”

၁၁၈

ယနေ့ ကျောင်းပိတ်ရက်ဖြစ်သောကြောင့် ညီညီတစ်ယောက် စော်နှင့် အိမ်ကို စော့စော့စီးပောင် အလည်းစွာက်လာခဲ့သည်။ စော်နှင့် အတွက် အရေးကြီးသော သတင်းတစ်ခုပေးရနိုင်နေသည်မဟုတ်ပါလာ။ အိမ်ရောက်တော့ ညီညီထံမှုရှုံးထားသော “လူထဲ့လူရေးသော လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး” ဆိုသောစာအုပ်ကို စော်နှင့် စိတ်ဝင်တစား ဖတ်နေတာတွေ၊ လိုက်ရသဖြင့် ညီညီတစ်ယောက် အတိုင်းမသိ ဝါးသာရ ပြန်သည်။

“ဟေ့-စော်နှင့် ဒါမှာ မင်းနဲ့ ငဲ့အတွက် အရေးတကြံးဆိုသင့်တဲ့ အချက်တစ်ခုတွေလာလို့ ငါကျော်ရေးလာတယ်။ မင်းသေချာနာတောင်”

စော်နှင့်သောတွင်ဝင်ထိုင်ရင်းပြောလိုက်ကာ ညီညီက သူယူလာ သော စာရွက်လေးကို ထုတ်လိုက်ပြီး-

“ငါဖတ်ခဲ့ရတဲ့ အမေရိကန်နိုင်သား၊ ကမ္မားတင်းနှစ်ချိန်ပါယံ အာသာအက်နှံခဲ့ အထွေထွေ စာအုပ်ထဲကတွေ့လို့ ကူလာတာကွာ။ သူ့ချုံးလည်း နလုံးခွဲစိတ်ကုသရင်း သွေ့ဆွင်းရာကနေ အော်ဒို့အက်စ် ဖြုတ်ရ တာကွာ။ ဒီစာအုပ်က သူကိုယ်တိုင်ရေးတား။ ကျောက်ဘီလူး တင်မောင်ဆွဲ

၁၁၉၃၉၄၈၈၈၁၀၁၀၇

သယ်ယူပို့စ်အက်စာရှင်း အသုတေသနများ

- ၅၉ -

က မြန်မာပြန်ထားတာ။ စာမျက်နှာ-၂၈ မှာ အေဒီး၏အက်စ်ရောက် ခြင်း၊ အကြောင်းတွေကို ရာစိုင်နှုန်းအလိုက် အစဉ် တွက်ပြထားတယ်။ ၁၉၉၂-၁၉၉၃ ဖေဖော်ဝါရီလအထိ အေဒီး၏အက်စ်ရောက် တွေနဲ့ရတဲ့ အမေရိကန် ယောက်းစိန်းမ (၂၀၀၀၀) အနက်မှာ (၆၀)ရာစိုင်နှုန်းဟာ အခြားယောက်း၊ တစ်ယောက်နဲ့ လိုင်ဆက်ဆံခဲ့တဲ့ အမျိုးသားတွေဖြစ်နေ ကြတယ်။ (၂၃) ရာစိုင်နှုန်းကတော့ တရာ့မဝင်မှုပေါ်ဆောင်း အကြော ဆောတိနဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ အနည်းဆုံး (၆)ရာစိုင်နှုန်းက လိုင်တူဆက်ဆံ သူနဲ့ မှုပေါ်ဆောင်း အကြောထဲတိနဲ့ကြော့သူတွေဖြစ်တယ်။ (၆)ရာစိုင်နှုန်းက သွေဆွင်းရာက ရောက်ရခဲ့ကြတယ်။ (၇)ရာစိုင်နှုန်းက သွေထွက်ရင် သွေး မတိတိတဲ့ရောက်၊ ဒါမှမဟုတ် သွေခဲ့မှ ကမောက်ကမ ဖြစ်ကြသူတွေဖြစ် တယ်တဲ့။ စာမျက်နှာ(၂၈၄)မှာတော့ မှုပေါ်ဆေားအကြောထဲသွင်းလို့ အေဒီး၏အက်စ် ရောက်ရတဲ့သူတွေက လိုင်တူဆက်ဆံလို့ ရောက်ရတဲ့ သူတွေထက် ရိုပြီးမြန်မြန်သေးနိုင်တယ်။ မှုပေါ်ဆောင်းကို အကြောထဲ ထိခြင်းက ကိုယ်ခံစွမ်းအားခုခံမှုစနစ်ကို ကျဖော်တယ်တဲ့”

“ဒါဆို ဆောတိအပ်နဲ့ မှုပေါ်ဆောဆွင်းတာဟာ အေဒီး၏အက်စ် ရောက် ဖြစ်နိုင်တယ်ပေါ့။ ပြီးတော့ အေဒီး၏အက်စ်ချင်းတူတောင် အသေ ပိုမြန်တာပေါ့နော်”

“အသေအရာပေါ့ စော်ပွဲ”

“ဒါဖြင့် ဒီစည်းစီမံကြေးကို လုံးလုံးကြေးလည်း မစွန်းလွတ်နိုင်သေး ဘူးဘွား”

“ဒါကိုလည်း ငါကပို့သတာပေါ့စော်ပွဲ။ ဒါကြောင့် ငါအဆင်သင့် လုပ်လာပြီးသာ။ ဟောဒါမှာကြည်”

ညီညီက ဘေးမှာချထားသော လွယ်အိတ်ကိုခွဲယူ၍ ဖွင့်ပြလိုက် သည်။ စော်နှင့်လိုက်ရသည်က နှင့်ဆောင်ရွက်နေးပေါ့လိုပ် နှစ်လိပ်နှင့်

- ၆၀ -

ဝေဇာရှင် (ဘဒ္ဒနီလိုဘ)

၁၉၂၅၌ ထုပ်ထားသောအထုပ်ကလေးတစ်ထုပ်။

“ဘာလဲညီညီ ဆေးခြားက်တွေလား”

“သိပ်ဟတ်တာပေါ့ အဆင့်ဆင့်တက်နဲ့သလို ပြန်ဆင်နတူလည်၊
အဆင့်ဆင့်ဆင်ရမှာပေါ့ကျား”

ပြောပြောဆိုဆို ညီညီက ဆေးပေါ့လိပ်ထိပ်ကလေးများကိုဖွင့်၍
စာအုပ်တစ်အုပ်ပေါ်တွင် ဆေးသားများကိုသွားချလိုက်သည်။ ပြီသည်နှင့်
အထုပ်ကလေးထဲမှ ဆေးခြားက်မှုနှင့်များကိုလည်း ဆေးသားများနှင့်
ရောမွေပြီးလျှင် ဆေးလိပ်နှစ်လိပ်ထဲကို ပြန်ထည့်သည်။

ထို့ပါ့ ထည့်သောအခါ ဆေးလိပ်ကို လက်ညီးကလေးနှင့် တောက်
တောက်ပြီး ပေးရသည်။ ဆေးခြားက်မှုနှင့်ရောလိုက်သည်အတွက်
ဆေးသား က အနည်းငယ်ပိများသွားသဖြင့် ဆေးလိပ်ထဲမဆန့်ဆန့်အောင်
ဝင်သွား စေရန်အတွက်ဖြစ်သည်။ ပြီသည်နှင့် ညီညီကတစ်လိပ်ကို မိန္ဒားပြီး
စော်နှင့် အာပေးလိုက်ရာ ဆေးလိပ်ကိုယူရင်းဖြင့် စော်နှင့်က -

“ညီညီ မင်ကတော့ အကုန်ကျမ်းပြီသားပါပဲလား”

“ဒါပေါ့ကျား၊ အတွေ့အကြံက သင်ပေးလိုက်တာပေါ့”

ထိုနေ့က ညီညီအိမ်အပြန်နောက်ကျ၍ အဖော့အဆူကို တော်တော်
စံလိုက်ရသည်။ ဆေးခြားက်သုံးပြီး တစ်လခန့်အကြာ စော်နှင့် အခန်းထဲ
တွင် နှစ်ယောက်သား ဆေးခြားက်ဖြင့် စည်းမိမ်ယစ်ရမည့် အချိန်အရောက်
တွင်တော့ ညီညီက -

“စော်နှင့်ဆေးခြားက်ဝယ်မလာဘူး”

“ဟာကျား စောောကတော့ပြောမထားဘူး၊ ညီညီရား မင်ဝယ်
ရမယ့် အဂျုဏ်နှင့် ငါကဝယ်မထားတာ။ မင်မှာ အဆင်မပြုရင် ပြောရော
ပေါ့ကျား ငါဝယ်ထားမှာပေါ့”

“မဟုံ်ဘူးစော်နှစ်ရာ၊ ငါတို့လိုင်းထပ်ပြောင်းရအောင်”

“ဘာလိုင်းပြောင်းလို့မှာလဲ”

၁၉၂၈ ၃၈၁၁၁၀၀၀၅

သင်္ကန္တပိုဒ်မှာ အမြန် အမြန်

- 63 -

“ତାର୍ବାଂଦ୍ମୁଖୀଯତିକଣେ ପରିଲିଙ୍ଗିକି ପ୍ରୋଟିକଳ”

“အရက်လေကွာ။ အရက်။ အရက်ဟာ တရားဝင်မှုးယစ်ဆေးတို့
ပေါ်ကြော်လုံး သုံးနေကြတာပဲ။ ဘယ်သူဖစ်ရဲလို့လေကွာ။ ဒီဆေး
ခြောက်ကမှ ထိသွားရင်ထောင်ကျေနော်မှာ။ ဆေးခြောက်ထိအောင် လျှော့ချု
နိုင်မှတော့ မင်္ဂလာနဲ့ငါးစိတ်ပေတ်ဟာ ပျော်ညုံအောင်က မဟုတ်တာ
တော့ သေချာသွားဖြေ စော၍နဲ့ ဘယ်နှုန်းလဲ ငါလျှော့သလို မင်္ဂလာနဲ့နိုင်
ပုံးမလား စော၍နဲ့”

“မင်္ဂလာ ဘားပစ်ကြောကတော် လျှော့နိုင်ရင် ငါလို့ဘားပစ်လေအာ
ဘာလို့ မလျှော့နိုင်စရာရှိမလဲ ညီညီရဲ။ လျှော့နိုင်ရမှာပေါ့ကဲ့ လာကွာ
ငြောနေကြာတယ်။ အရက်ဆိုင်သူးကြော့”

ထိုညက ညီညိုတိန္ဒါန်ယောက် သောက်လိုက်ကြသည်မှာ ဘေးနားရှိ သောက်နေကျေ အရက်သမဟာကြီးများပင် အတော်ဖြေသွားဟန်တူသည်။ ညီညိုတိန္ဒါန်ယောက်ကို သူတို့အချင်းချင်းပဲစွာနှစ်ပြီး ပေးငော်ပြုနေကြသည်။ အပြန်ကျတော့ အမှုလွှန်ပြီး စောဒ္ဓနတ်ယောက် ပြောင်းထဲထိုးကျလို့ မူးနေသော ညီညိုကပင် မနဲ့ခဲ့တင်ခဲ့ရသောသည်။ ထိုညက ညီညိုတ်ယောက် စောဒ္ဓနတို့အိမ်များပင် အိပ်လိုက်ရာသည်။ သို့သော် ဖေမေတို့ဆူမှာ ပုဂ္ဂရာမလို့ သူငယ်ချင်းအိမ်များ ဆွဲ့ကျေးရှိလို့ စိုင်းကူရင်း ဉာဏ်ပိုင်ရမယ်လို့ လိမ့်ခဲ့သည် မဟုတ်လာ။

10

ညီညို၏အသံကို ကြားလိုက်မိသဖြင့် စော၍နှစ်က ဖတ်လက်စ “ဖေမြှင့်၏ အပြောင်ပြောက်ဆုံးဘဝတစ်ခုတည်ဆောက်ခြင်း” စာအုပ်ကို ဘေးသို့ခဲ့ထားချက်၊ အသံလာရာအိမ်ရှေ့ဆီသို့ လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ ဖေဖော်မောင်ရှေ့ ဘွဲ့ဘွဲ့တို့က ညီညိုအား အားရပါးရ နှစ်ဆက်နေသည်ကို

အမြိုင်ရာဇ်လတ္တာဝါရီ

- ၆၂ -

၁၁၉၃၁ (နှစ်ပြည့်)

တွေ့လိုက်ရသည်။

“သားလေးကျော့များ ကြီးပါပေတယ်ကျယ်။ မြို့လေးဘဝကို ဆုံးပြုလိုကို တွက်ထားရာကာ ဒီလောက်အဆင့်ထိ ရောက်လာတာဟာ သာမျှ ကျော့များပါကျယ်။ မြို့သတ်စင်တော်များနဲ့ သားကောင်နှစ်ကောင်ရ အောင် ယစ်နှစ်တဲ့ သာမျှဘူတာတိုင်ကို အဘားချို့ကျွုံးလို့ မဆုံးပါဘူတာ။”

“ဦးလောကလည်း နိုင်းတောင်ကျော့များတင်ပါတယ်ကျယ်။ စော်နှုန်း ကို နံပါတ်စိုးဖြတ်ပေါ်ရှုတင်မကာဘဲ စာကောင်ပေမွန်တွေ ဝါသနာပါလာ အောင်ပါ အဲဆောင်ယော် မောင်ညီညီရဲ့မေတ္တာကို လေ့သာရို့ မဆုံးပါဘူတာ။ စော်နှုန်းဘဝတစ်ရုပ်ရှုပ်ကို အခုထက်ပိုတို့တက်လာအောင်လည်း မောင်ညီညီကို ဦးလောက ပုံပြီးအပ်ပါတယ်ကျယ်။”

စော်နှုန်းအမောက် -

“အဒေါ်တို့တစ်အိမ်သာများကို မောင်ညီညီရဲ့စွေ့ဖျို့ရင်အွာတွေလို့ သဘောထားပါကျယ်။ မောင်ညီညီအတွက် လိုအပ်ချက်လေးတွေကို အဒေါ်တို့က ဖြော်ဆည်းယော်တဲ့အပါလည်းမီဘာရိုးသားထားပြီး လက်ခံပါကျယ်။ အဒေါ်တို့ကလည်း သားတစ်ယောက်တစ်ရုတာယ်လို့ သဘောထားပါတယ်”

“ဟုတ်ကဲ့့ အရလိုကျွုနှုန်းတော်ကို ချို့ကျွု့ကြတဲ့အတွက် ကျော့များ တင်ပါတယ်ခင်ဗျာ။ စော်နှုန်းဘဝကိုလည်း ကျွုန်းတော်ဘဝလိုပဲ သဘော ထားပြီး တို့တက်သထက်တို့တက်အောင် ကြိုးစားနေမှာပါလို့ ကျွုန်းတော်က ကတိပြုပါတယ်”

“မောင်ညီညီဆိုက အရလိုစကားကိုကြားရတော့ အဒေါ်တို့ ဒီသာများ ဝစ်မြောက်မှုကတော့ ဘာနဲ့မှုနှင့်ပေရအောင်ပါပဲကျယ်။ ဒါနဲ့ မနက်ဖြစ် အဒေါ်တို့က မောင်ညီညီကို ရတ်ပြုသားပွဲနဲ့ ညည်ချင်တယ်။ အဲဒါ မောင်ညီညီရဲ့မီဘန်ပါးရော ညီအပ်ကိုမောင်နာတွေပါ တစ်ခါတယ်း ခေါ်ခဲ့ပါကျယ်”

“ဟာ- အဒေါ်ကလည်း စော်နှုန်းပါသေးတယ်။ စော်နှုန်းရော့

၁၁၉၃၁ ဇန်နဝါရီ ၁၁၀၅

ထောင်ရှိနိုင်သိမ်းများရှင်း အဖွဲ့အစည်း

- ၆၃ -

ကျွန်တော်ရော မူးယစ်ဆောင်ရှိနှစ်သူမျှ အကုန်ပြတ်ကြော မဟုတ်သေဆ္ဗာ
ခင်ဗျာ”

“အဒေါ်သိပါတယ်ကျယ်” အရာဝါသောက်တာလောက်ကတော့
အဒေါ်တို့က ဒွဲဌာတ်နိုင်ပါတယ်” နံပါတ်စိုးတုန်းကတော် မနိုင်လို့
လွှာတ်ထားရသေးတာမဟုတ်လား၊ ဒါလည်းအဒေါ်ကတော့ မကြာခင်ပြုတ်
လိမ့်မယ်လို့ ထင်ပါတယ်” ဟောင်ညီညီအစွမ်းကို အဒေါ်တို့က ယုံကြည်
နေပြီလော့ ကဲကဲ အိမ်ပေါ်သွားလိုက်တို့ဗာ ပိုမှာ စော့ချွန်လုံး ကြေည့်နေပြီ”

ညီညီအိမ်ပေါ်ရောက်တော့ စော့ချွန်က သူအခန်းဝထိထွက်ပြီး
စောင့်နေသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထူးခြားသည်က စော့ချွန်၏မျက်လုံးမှ
မျက်ရည်စုံများ စီးကျေနေသည်ကိုတွေ့လိုက်ခြင်းပင်။ ညီညီသူ့အနား
ရောက်သည့်နှင့် စော့ချွန်က အားရပါးရ သိုင်းဖက်လိုက်ကာ -

“မင်းဟာ ငါ့ခဲ့အလင်းရောင်ပဲ ညီညီး စော့စောက ဘွားဘွားတို့
ဖေစော့ု့ ဖေမေတို့ပြောသလို ဆုံးနေတဲ့ငါ့ဘဝဟာ မင်းကြောင့် မြှော်လင့်
ချက်အသစ်တွေနဲ့ ဘဝအသစ်ကို ပြန်စိန်ခဲ့တယ်။ ကိုယ်တစ်ယောက်
တည်း ကိုယ်လှုတ်ရန်းမသွားဘာ ငါ့ဘဝကိုပါ မရ, ရအောင်ကယ်သွားတဲ့
မင်းကို ငါ့ကလည်းတတ်နိုင်သူမျှ ဂုဏ်ပြုပါရတော့ ယနက်ဖြစ် ညာစားဖွဲ့
ကျောင် ဖေစော်ယောက် ငါ့အမြှတ်နှုံးဆုံး စီးဆင့်စက်ဘီးလေးကို မင်းကို
ဂုဏ်ပြုလောက်ဆောင်အဖြစ် ပေါ်ရစေ”

“မင်းငါ့ကို တကယ်ဂုဏ်ပြုချင်ရင် စက်ဘီးပေးစရာမလိုပါဘူး။ ငါ
လိုလည်း မလိုချင်ဘူး။ ငါတကယ်လိုချင်တာက အရမင်းသောက်နေတဲ့
အရက်ကို တစ်သက်လုံးဖြတ်ပစ်စွဲပဲစော့ချွန်။ ငါလည်း ဖြတ်လိုက်ပြီလေ
ကွာ”

“ငါမြှော်လင့်နေပြီးသောပါညီညီရား ငါကလည်း ဖြတ်နိုင်းစေချင်
နေတာပါပဲ။ အဲဒေါ်တော့ မင်းလိုချင်တဲ့အတိုင်း ငါလည်းအရက်ဖြတ်မယ်။
မင်းလည်း ငါပေးတဲ့စက်ဘီးကို လက်ခံရမယ်”

- 69 -

ပန္တာရှင် (ဝန္တပည့်သာ)

“ဒီလိုခိုရင်တော့လည်း လက်ခံရမှာပေါ့ကြား၊ ငါက ခက်ခက်ပဲခဲ့ပြောနေရှိအလာအလို့ ဒီစာဖို့လေးတောင် ကျူလာသောတယ်။ အစွတော့ မလိုတော့ဘူးပေါ့ကြား”

విప్పంలుణ్ణి శీతాగీముఖాల్

မှန်ပိုဒယ် အောင်ပဲရမူပင်ဖြစ်သည်။

విష్టపునాయి అవరీట్టుఫ్రీవరీపూరుస్త్రీ

မှုဒ္ဓဝါဒအား အကောင်းဆုံးသောပြုချက်များသာ ဖြစ်သည်။

(ହୋଲାର୍କିଳାନ୍ତରୀ)

(ଶୈଖିକୀଯ ବ୍ୟାଜର ଦିଗନ୍ଧ)

ဦးနောက်ကလာပ်စည်းများ ပျက်စီသွားလျှင် အခြားကလာပ်စည်းများကဲ့သို့၊ အစားထည်၍ မရပါ။ ဘီယာတစ်ပုလင်းသောက်လိုက်လျှင် ဦးနောက်ကလာပ်စည်းများ ထောင်ချိ၍ ပျက်စီသည်။ ဘီယာထက် ပြင်းသော အရက်ဆိုလျှင် ပြောစရာမရှိပေ။

သို့သော အရက်စွဲသူများသည် မိမိတို့နောက်ပျက်စီးနေသည်ကို
မသိပေး၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ သာမန်လှတစ်ယောက်တွင် ဦးနောက်
ကလာပ်စည်းပေါင်း(၁၇)ကမ္မဇာကျော်ရှိသည်၊ ထို့ကြောင့်ပင်၊ သို့သော
အရက်ကို နှစ်ရှည်လများသောက်လာသောအခါ ဦးနောက်ကလာပ်စည်း
ပေါင်ဆိပ်ခါးခြုံပျက်စီးလာပေသည်၊ ထိုအခါကျော် မိမိလာကြသည်။

နီးနောက်ပျက်စီးသည် ထက္ကထာများ

ଆ ଫୁଟ୍‌ବଲ୍‌ମ୍ୟାଚ୍‌ଯିଶିକ୍‌ର୍‌ଇଂ:

၂။ မိတ်ထိနိုက်လွယ်ခြင်း

၃။ အသိညာထိနိက်ပြင်း

- 69 -

၄၁ မိတ်ဖောက်ပြန်ခြင်း

ဦးနောက်သည် သက်ရှိသတ္တဝါတိအတွက် အဆရာ(အမိက)ဖြစ်၏
၏။ ဦးနောက်ကောင်းမှ ပိမိဘဝကောင်းနိုင်ပည်။ ဦးနောက်ပကောင်း
ထွင် ထံပျက်ဆီးပေလိမ့်ပည်။

(သိပ္ပံ့ပုဂ္ဂန်လီ အရာဝန်တစ်ဦး၏ဆောင်းပါမှ)

အရက်သောက်ခြင်းသည် ဘဝဆက်တိုင်း သူရဲ့ဘဝကို
ရောက်စေသည်။

(୪୩୭ଟେକ୍ଷନିଫିଲ୍ୟ)

ဟူ၍ဖြစ်၏။ အေဒီနိုင်က “အရက်ရဲ့ဆိုးကျိုးတွေကို ဖော်ပြထား၊ တယ် ဆိုတာလောက်ပဲ သိတယ်။ စာသုံးပို့ကိုလုံး ဆက်စပ်မှုရှိသွားအောင် ပင်နည်းနည်း ရှင်းပြုစပ်ပါဘူးဘု”

ହୋଇଥିବାକି ପ୍ରତିକିମ୍ଭିକୀ ତଳେତଣାଙ୍ଗୁହ୍ୟ ରଦ୍ଦିଃ -

“ଦେଉଣ୍ଟିବେଳୁପିଲେତାଯ କ୍ଷିରିକ୍ଷିରାଯ”

ହୁଏ ଫ୍ରାଣ୍ଡିଗ୍ରିପିଟେକ୍ସନ୍ୟୁ॥

3

ବ୍ୟାକ୍ ଓ ପରିଚୟ

- 66 -

ପ୍ରକାଶକ (ପ୍ରକାଶକ)

ညေသာမျွဲမစ် အော်ချိန်အဘွားက နှုတ်ဆက်စကား အနည်းငယ်ပြောသည်။

ထိစကားအရောက်မျှတော့ ညီညွတ်မိဘန်ပါးက ဘာမှနာမေလည်
သောအမူအရာများဖြင့် ညီညွတ်ဆို ဝိုင်းဆုံးကြည်လိုက်ကြသည်။ ညီညွ
ကလည်း နားလည်ပါသည်။ ထိကြောင့် ခဏောင့်ပါဦးပြီးမှ ရှင်းပြပါမယ်
ဟူသော သဘောဖြင့် လက်ကလေးကာပြလိုက်ရသည်။ စောဒ္ဓအဖွားက
ဆက်ပြောသည်။

“အဘာဝတိမှာ ဒီပြောလေတစ်ယောက်သာရှိတော့ အလျှော်အကျိုး
အလိုလိုက်ခဲ့ပါကတယ်။ ရလဒ်ကတော့ ပြောလေနှုန်းယ်ဆောင်ရွေးခဲ့ သား
ကောင်ဖြစ်ခဲ့ရတော်ယူပါပဲ။ ဘယ်လိုမှတ်သောဆိုလို့မရတဲ့အစုံမှာတော့ သူနှာပြု
ဘဝကလာခဲ့တဲ့အဘွားဟာ ကိုယ့်ပြောကို မှုပ်ယ်ဆောပြန်ထိုပေါ့ရတဲ့ဘဝ
ရောက်ရတော့တော်ယူပါပဲ။

“အကြောနမလည်ဘဲနဲ့ထိရင် အသက်အွန်ရာယ်ဖြစ်မှာ စိတ္တရုပ် အပြိုင်တွက်ပြီး အပေါင်အသင်တွေနဲ့ ဖြစ်ချင်တာဖြစ်ကုန်မှာစိတ္တရုပ် အဘွဲ့ကိုယ်တိုင် စိတ္တဆင်ရွက်ပြုကြော်ဘဲနဲ့ ထိပေါ်ခဲ့ရတာပါ။ သေတွေ့မယ့်အတွေ့တွေ နောက်ဆုံးစာချင်တာလေး စာသွော့ရပါစေဆိတ့တဲ့ စေတော်နဲ့ သေခါနိုင်စာကို မတသုံးတဲ့စာတို့ဟန်သိပေမယ် ဂေတိပို့ပါပဲ

အကျင်းပို၏လိပ်စာမျက်နှာတွင် အသေးစိတ်မြှုပ်

- 69 -

କୋର୍ତ୍ତାରବଳୀପିଲା

“ଓঁকৈঅবিন্দস্তুতি আত্মাপুরুষ হেমাকৈভোগীনীভূতি রোগীলাভিঃ
চুম্বিলেঁ গী গব্যতার্দস্তুতি ফিন্ডস্তুতি রোগীলেঁ। অবগুণাদ্বীপা অবগুণাদ্বীপা চুম্বিভূতি
ভোগীনীভূতি হেমাকৈভোগীনীভূতি রোগী লুটি চুম্বিগীর্থী আত্মক উধৃঃ
বাদেন্দীয়তাৰ রোগীলাভুতি প্রদুষিতস্তুতি মুক্তিপ্রদুষিতস্তুতি রোগীলেঁ পৰাদ্বীপুৰোগীলেঁ”

နှစ်သားထဲမှလာသောစကားဖို့တင်သည့် အဘွား၏စကားလေးက
ထိထိရှုရှုလှသဖြင့် စကားဆုံးသည့်နှင့် တိုင်ပင်မထားရပဲ နားထောင်သူ
အားလုံး အားရပါရေ လက်ချိတီးပြီး ဂဏ်ပြုပြီးကြသည်။

“က အဘားပြောပြီးတဲ့နောက် မောင်ညီညိုကလည်း ပြောလေနဲ့ မောင်ညီညိုတို့စဲ့ မှုပါယ်ဆောင်သာကောင်ဘဝကနဲ့ ဘယ်လိုပွဲတဲ့အောင် ကြေားမောင်ရတယ်ဆိတာ အာရုံးသိတော်အောင် ရှင်းပြောပါတီးကွယ်”

ညီညိုတစ်ယောက် ကြည့်ရွှေနှစ်သိမ္မာအပြည့်ဖြင့် ထိုင်ရာမှ ထလိုက်သည်။ “တကယ့်နှစ်သက်ဝါမြောက်မှာ၊ စိတ်ချမ်းသာမှုအစ်ဆိတာဘာအကျိုးမှ ပမူးမျှကိုသဲ စွမ်းနိုင်သမျှ၊ သွေတစ်ပါးကွဲကို ကယ်တင်ပေးခြင်းမှသာ ရနိုင်တယ်” ဆိတ္တဲ့ ဒေါက်တာအဲလဘက်စီရွှေကိုအောင် စကားလေးမည်မျှ ပုန်ကန်ကြောင်းကို ညီညိုတစ်ယောက် လက်တွေ့သိနေရပါ မဟုတ်ပါလား။

ကိုယ်တိုင် အာဖရိကတောထဲက မယဉ်ကျေးသေးတဲ့ । ဆရာဝန်
ဆိုရင် မြင်တောင်မြင်ဘူးရှာတဲ့ တောသူတောသားတွေကို တစ်သက်လုံး
ဆောက်ပေါရင်းကနဲ့ လက်တွေ့ရလာတဲ့ ဘဝအသိဟာ ဘယ်မှာမဖုန်းဘဲ
နို့ပါမလဲလေ။ အခုတော့ ကြည့်စိုးပါဦး။ မူယေစေးဝါနဲ့ ပစ်လိုက်ရတော့
မယ်ဆိုတဲ့ သားလေးကို လင်းလက်တွေ့ဖယ့် အနာဂတ်ခဲ့ကြယ်ပွင့်လေး

- ၆၈ -

ဝေဆါးရှုန် (ဓမ္မပြည်သာ)

တစ်ခုအဖြစ် ဘာမှမဖြစ်တော့ဘဲ ကျိုးကျိုးမာဟာမြင်နေရတဲ့အတွက် စော၍နှင့်အဘွားနဲ့ မိဘန်ပါး ဘယ်လောက်များပေါ်ရွင်နေလိုက်မလဲ။

“ကျိုးတော်မြစ်စက်ပို့သူများကို ဦးစွာတောင်းပန်လိုတာက စော၍နှင့် မှုပုလ်ဆေးရဲ့သာကောင်ဘဝကနေ ကယ်တင်တဲ့အခါမှာ ကျိုးတော် လုပ်ရပ် မအောင်မြင်မှာစိတဲ့အတွက်ကြောင့် အသိမပေးသော်ဘာကို အသိ မပေးဘဲ ထားခဲ့ရပါတယ်ဆိုတဲ့အချက်ပါပဲ။”

“ပထမဆုံးတောင်းပန်ရမှာက ဖေဖေနဲ့မေမေပါ။ စော၍နှင့် သူငယ်ချင်ဖြစ်အောင်ပေါင်းပြီး ချွော်ရမှာဆိုတော့ ဒီအကြောင်းကို ဖေဖေနဲ့ မေမေကြိုးသိထားရင် ဆေးသေမားနဲ့ပေါင်းရင် ဆေးသေမားပဲဖြစ်မယ်ဆိုတဲ့ အယူအဆကြောင့် ကျိုးတော်ကို ခွင့်ဖြုံ့မှာသေချာပါတယ်။ ဒါကြောင့် လည်း ဖေဖေနဲ့မေမေကို အသိမပေးရခြင်းဖြစ်ပါတယ်။ အဘွားရယ်၊ ဦးလေဆုံး၊ ဒေါ်ဒေါ်တို့ရယ်ကိုတော့ ကျိုးတော်ကို လူကောင်းတစ်ယောက် အဖြစ် အသိမပဲ့တာပါပဲ။ အဘွားတို့တစ်တွေကတဆင့် ကျိုးတော်ဆေးသေမားမဟုတ်ဘဲ လူကောင်းတစ်ယောက်လို့ စော၍နှင့်သိသာရင် စော၍နှင့်ဟာ ကျိုးတော်ကို အနုလောက် နှစ်နှစ်ကာကာာ ခင်မှာမဟုတ်တော့ပါဘူယ် ဒါကြောင့်လည်း အဘွား တို့ကို ကျိုးတော်လူကောင်းတစ်ယောက်အဖြစ် အသိမစဲ့တာပါ။”

ထိုနေရာအရောက်များတော့ အနားမှာထိုင်နေသော စော၍နှင့် အလောတြိုး လုပ်းမေးလိုက်တော့သည်။

“ဟော ညီညီ ဒါဆိုမင်ကဆေးသေမာစစ်စစ် တကယ် မဟုတ်ခဲ့ဘူး ငါ့”

“အမှန်ပေါ့ စော၍နှင့် မင်းငါ့ကို နှစ်နှစ်ကာကာာခင်သွားအောင် ဆေးသေမာယောင်းဆဲရတာပါ။ တို့မှုဒ္ဓဘာသာမှာ စကားဘာစ်ရှုံးတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ခင်မှ တရားမင်တယ်တဲ့”

စော၍နှင့်မှာ ထိုအချိန်အထိ သံသယမရှင်းသေး

၁၂၅၉၄ ၃၁၁၁၁၀၁၀၅

၁၁၂။ မြန်မာဘုရား အသုတေသနများ

- ၆၉ -

“ဒါနဲ့ စောင့်ပြီး ညီညီ။ မင်းကိန့်စတွေ၊ စတုန်က တိုလိုပဲ နာထုံ
နာရင်၊ တွေကျြီး ဝန်ကြောက်နေတာရယ်၊ လက်မောင်မှာ အပ်ရာတွေ
တွေတာရယ်က ဘယ်လိုလုပ်လာတာတို့ ငါတော့ မရှင်းတော့ဘူး”

“အဲဒါက ဒီလိုက္ခာ။ ငါကျောင်းစမတက်ခင် သုံးလလောက်က
အူရောင်ငံ့ဖျော်ဖြစ်ပြီး ဆောင့်မှာ သုံးလကျောင်လောက် တက်လိုက်ရတယ်။
ဘာမှလည်း မစားမသောက်ရဘူး။ အကြောထဲကန်ပြီးတော့ပဲ အာဆေး
အမျိုးဖို့ကို နှေ့စဉ်သွင်းပေးရတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း လက်မှာ အပ်ရာတွေ
အများကြော်ဖြစ်နေတာပေါ့။ နောက်ပြီး အစာကောင်းကောင်းမေားနိုင်ခင်
ကျောင်းစတက်ရတော့ မင်းမြှင့်တဲ့အတိုင်း ဆေးသမားဘားဖြစ်နေတာပေါ့”

ထိုအခါကျော် ဆေးရုံးဆင်းစ ဆေးသမားရှင်ပေါက်နေသောညီညီက
တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ဆေးသမားယောင်ဆောင်ရသောအဖြစ်ကို သဘော
ပေါက်သွားကြသဖြင့် အာလုံးရယ်ဟောနိုင်ကြတော့သည်။

“ဒါဆို မင်းအိမ်ကို တိုက်အလည်းတစ်ခါမှမခေါ်တာလည်း မင်း
ဆေးသမားမဟုတ်တာ သိသွားမှာစိုးလို့ပေါ့ ဟုတ်လာ”

“အမှန်ပဲပေါ့ကွာ”

“ဒါနဲ့ ခုတ်တင်တာတွေ၊ ဆေးကြောက်ရှုံးတာတွေ မင်းဘယ်လို့မှာ
သိနေသလဲ ညီညီ”

ထိုအခါ ညီညီက အသင့်ပါလာသောလွယ်အိတ်ထဲမှ မူးယစ်
ဆေးဝါး နှင့်ပတ်သက်သည့် မဂ္ဂဇင်းစာအုပ်၊ ဆေးစာအုပ်ဆယ်အုပ်ခန့်ကို
ထုတ်ပြုလိုက်ပြီး-

“ဒါစာအုပ်တွေကိုကြည့်ပြီး သိရတာပေါ့တော့ ချွန်ရာ”

“ဒါနဲ့ ညီညီ ငါနောက်ဆုံးနဲ့ အသိချင်ဆုံးမေးခွန်းလေးကို
မေးပါရတော့ ငါလို ဘဝပျက်လုလှပြစ်နေတဲ့ ဆေးသမားတစ်ယောက်ကို
လူအထင်သေးခံး အချိန်ကုန်ခံပေါင်းပြီး ဘာကြောင့်ကယ်တင်ခဲ့ရသလဲ။
သနာရုံးဆိုတဲ့ အဖြောက်ကိုတော့ ငါမလိုချို့ဘူးလို့ပြီး ငါသိချင်

၁၁၃။ ၅၈၈ ၀၁၀၏

- 90 -

ଓଡ଼ିଆର୍ଥ (ଓଡ଼ିଆଦୟ)

ତାଙ୍କ ଢିଲ୍ଡି ଛନ୍ଦଗୁଡ଼ିକରେଲେ, ଶୋଇବାରୁଥିର୍ବିନ୍ଦିରେଲେ କିମ୍ବା
ଚାଫାଟାରୀରେଲେ ଆଏବାରେ କାହିଁଲାଗି ଅଧିକ ଉପରେ ଉପରେ ଉପରେ
ଅତିକିର୍ଣ୍ଣ ଦିଲ୍ଲିଜିଞ୍ଚା”

ဖော်နှင့်လောက နိုင်သိမ်းမွှေ့သလောက စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလှသဖြင့် နားထောင်သူအားလုံး၏ မျက်လုံးများကအဖြေပေါ်မည့် ညီညီ ထံတွင် ခုပြုရောက်စေကြသည်။

“အကျိုးဆူပြောရင်တော့ စာပေကနည်းပေးလမ်းပြု ပြုတာပဲ
တော်မျိုး ရုရိုက်တွေကိုသုနာဘတ်လာအောင် အမိုကလမ်းပြုပေးတဲ့ တော်
လေဘေးပိုင်တော့ မှတ်နာထဲမှာ ကျွေထားတာရှိတယ်။ အရာတော့ပါမလာဘူး။
နောက်မှပဲ ယူပြုတော့မယ်”

နားတောင်နေကြသူအားလုံးမှာ ချောတိုင်ထိပ်ရောက်၍ အောင်လဲ
ကို လုပ်ယူခဲ့ခြင်းကိုမှ တိုင်လုပ်ဖြိုး အမဲဆီများ ထွက်လာသဖြင့် အောက်သို့
ပြန်လည်ဘုရားသူများကိုသိ ဟာတာတာကြီးဖြင့် မချင့်မရဲ ဖြစ်သွားကြသည်။
စကားသွားကိုသောစောရွက်၏အဘားက ချက်ခြင်းထောင်းဆိုသည်။

“မောင်ညီညီရေ ကောင်းခန်းကျေမှ ဆင်ဆာဖြတ်ပစ်တာတော့
အကောင်းဘူးဘူး။ ဒါလိုလုပ်။ တို့နားထောင်နေတဲ့ လူအားလုံးလည်း
စိတ်ဝင်စားနေကြပြီဆိုတော့ ညာစားပြီးတာနဲ့ Taxi နှစ်စီငွေးပြီး
ဈေးပြည်သာကို ချက်ချင်းအလည်လိုက်ကြပယ်။ ဟိုကျေမှ မောင်ညီညီမှတ်
ထားတယ်ဆိုတဲ့ စာပိုဒ်ကို ဖတ်ပြုပေါ့။ မကောင်းဘူးလား”

“သိပ်ကောင်းတာပဲ့အဘွား ညီညီကျန်တော်ကို သူတို့အိမ်တစ်ခါ
မှ အလည်မပေါ်ရသေးဘူးလေ။ အဲဒီအစီအစဉ်ကို ကျန်တော်ချုပ်ချက်မထိ
ထောက်ခံတယ်”

သိမြင့် ဉာဏ်ပွဲရှိသောအပါ ကားနှစ်စီးတဲ့ဖြူး ဧပြည်သာသို့၊ ရောက်ကြပြန်သည်။ ဒါမ်ရောက်ရောက်ခြင်း ညီညီက သူ့မှတ်စုစာအပ်လောက် ထုတ်ယူပြီးလျှင် မှတ်ထားသောဇာကို စောဖွံ့ဖြိုးလောက်သို့၊

သယ်ယူနိုင်ပို့မျှ၏အမ်းမျှ၏၊ အာရုံသူမျှ၏များ

- ၅၁ -

ထောက်ပြလိုက်ပြီး-

“ဒီစာပိုဒ်ဟာ ဂျာနယ်ကျော်မမလေးရေးတဲ့ သူလိုလူ ဆိုတဲ့ စာအပ်ထဲက ဖြောက်လွန်ပေါ့ ကျွန်တော်ကူးယူထားတာပါ။ စိတ်ကောင်း ရှိလှပါတယ် ဆိုတဲ့ လူတဲ့ချို့တောင် ဒီလိုအတွေးမျိုးပေါ်စို့မလွယ်ဘူးလို့ ကျွန်တော် ပြောရဲ့ပါတယ်။ စော်ချွှန်တို့လိုလွှေ့ကို သနားတတ်လာအောင် အမိက လမ်းပြုပေးလိုက်တဲ့စာပါပဲ။ ကျွန်တော်က လိုရင်းလေ့ဖြတ်ကူး ထားတော့ ဆက်စပ်နှိမ့်အောင် အနည်းငယ်ရှင်ပြုထားရှုမယ်ဆိုရင် သူလိုလူ ဆိုတာ ဂျာနယ်ကျော်ရှိချုပ်မောင်ကိုပြောတာပါ။ တစ်နေ့ ပိုက်ဆံချေဖြိုးပြန်မပေးတဲ့ လူတွေ့၊ လိုပ်ညာသွားသွားတွေ့၊ သောက်စာမျှးယစ်နော်တဲ့ လူတွေ့ ကို လုံးဝ မဆက်ဆံချင်တဲ့အကြောင်း ဂျာနယ်ကျော်မမလေးက ဂျာနယ်ကျော် ဦးချော်မောင်ကို အပြောမှာ ဂျာနယ်ကျော်ရှိချုပ်မောင်က အခုံကျွန်တော် ကူးထားတဲ့အတိုင်း ဂျာနယ်ကျော်မမလေးကို ပြန်ဖျောင်းရှုခဲ့တာပါ။ ဒေါ်မမလေးရဲ့ အပြုံးနာမည်က ဒေါ်တင်တင်လိုင်ပါ။ ဦးချော်မောင်က တင်လေး လို့ ဒေါ်ဝါတယ်။ ကဲ- စော်ချွှန် မင်ကို သနားတတ်အောင် ငဲ့ကို သင်ပေးလိုက်တဲ့ စာပိုဒ်လောက် မင်ကိုယ်တိုင်ပဲ ဖတ်ပြုလိုက်ပါကျား”

စော်ချွှန်က စာအပ်ကိုကိုင်ကာ အားလုံးကြားနိုင်လောက်သော အသံဖြင့် ဖြည့်ဖြည်းနှင့် ရိပ်သာသ ဖတ်ပြနေရာ တစ်ခါမှ မခံစာဘူးသော ဒသာနရာသတ္တုးကို မိသားစုနှစ်စုလုံး တစ်ဝကြီးခံစားနေကြရသည်။ စာရွှေသူ အားလုံးလည်း ခံစားနိုင်ကြပါစေသော်။

“အကျော်ဆိုးယုတ်တဲ့လူတွေကို တင်လေး ကြည်လို့မရဘူး ပေါင်းလို့မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ ဒါသုတော်ကောင်းတို့ရဲ့စိတ်ကလေးပဲ တင်လေးရဲ့။ သို့ပေမဲ့ ဒီသုတော်ကောင်းစိတ်ကလေးမှာ တစ်ခုလိုအေး တယ်။ ဒီလိုနေတဲ့ နဲလုံးသွင်းကလည်း အတော်အရေးကြီးတယ်။

“ကိုတို့ တင်လေးတို့မှာက လူယုတ်ရှိရင် ပပေါင်မောင်ရှုံး

၁၁၀၈၉၂၈၈၁၁၀၃၇

- ၅၂ -

၁၀၉၂၁၉၃ (၁၉၆၆၂၁၁)

ပဆက်ဆံရှင်ဘူး ဒါက အသေဝနာစ ဗာလာနံရွိတဲ့ ဖံ့ထာတရား
တော်ရဲ့ စိတ်ပဲး သို့သော် ဒီကမ္မာမှာ ဒီပံ့ထာတရားတော်အတိုင်း
ဗာလာနံကို အသေဝနာစရရင် ကိုယ့်အနို့မှာ စိတ်ချုပ်းသာဝရာ
ရနိုင်တာမျန်သော်လည်း ဗာလာနံတွေဟာ ကောင်းလာကြမတဲ့လား

“မြတ်စွာဘုရားဟာ လေပါးသောသစွာတရားကို အကြောင်းမဲ့
သိမြင်လို့ သူမျှည့်တော်ကို ရတော်မှုတဲ့အပါမှာ ဒီလောကကြီး
ကို ညာထ်ကွန်ယက်မှာ ဖြန့်ကျက်လို့ ကြည့်တော်မှုတယ်။ ဒီအခါ
လောကကြီး တစ်ရုပုံး အဝိဇ္ဇာဝိတ်ရုံးပြီး သတ္တဝါတွေဟာလည်း
လောဘတုံး ဒေါသတုံး မောဟတုံး အတုံးကြီးတွေ၊ အခဲကြီးတွေ
ဖြစ်နေကြတာ မြင်ရတော့ ဒီလောကကြီးတော့ ပျက်စီးပြီရယ်လို့
စိတ်ပျက်တယ် ပဟုတ်လား။ သိထားတဲ့အသိညာထ်ကြီးအရ တရား
ဟောပြောပယ် ရည်ရွယ်ပေမယ့် လောကကြီးရဲ့ မြင်ပျက်နေရုပုံကို
တွေ့မြင်ရတော့ ပဟောတော့ဘူး နောက်တော့ မြှုပ်နှံရတာရား လေပါး
သက်ဝင်ပြီး တောင်းပန်သူကလည်း တောင်းပန်တော့ အရုန်
ဒေါသတုံးကြီးတွေ၊ မောဟတုံးကြီးတွေကို ဟောရပြောရနဲ့ ကျတ်တမ်း
ကို ဝင်တောယ်ပဟုတ်လား

“ဒီတော့ အရုလိုလိမ်းသွားရသလားလို့ လူယုတ်မာစာရင်းသွင်း
ပြီး မပေါ်ပြော၊ မပေပါင်းသင်း၊ မဆက်ဆဲနေမယ်ဆိုရင် ဒီလူယုတ်ဟာ
တွေးဟာ ကောင်းလာကြမှာလည်းပဟုတ်လေတော့ သူတို့ကို ဈောင်း၏
တန်ရင် အကြောင်းပြနဲ့ ဈောင်းဖျော် တရားပြတန်ရင်လည်း တရားပြ
လို့ ဦးမြိုင်းပြောက်တန်ရင်လည်း ဦးမြိုင်းပြောက်လို့ လုပ်ကြရင် မကောင်း
ပေဘူးလား”

“ကိုကိုထည်း တင်လေးလိုပဲ လူကျင့်ဝတ်တရားယူက်ကွက်တဲ့သူ
ဆိုရင် ပကြည့်ရှင်ဘူး၊ ပေါ်သို့ဝေးစွေ ဆွေဆွေပျိုးဖျိုး ကြိုးကြိုးပယ်
ပယ် မကောင်းတဲ့လူဖြင့် မကောင်းတဲ့လူပဲရယ်လို့ သဘောထားတော့

၁၁၈၂၄၈၈၁၈၁၁၀၁၀၇

- 92 -

ဒီလောကများ ပကောင်းတဲ့လူတွေသာများနေတော့ ဒိတ်ဟာ ခက်ထန့်လာတာကို တွေ့ရတယ်။

“တော်ရုတ္တနိုင် လူတစ်ပက်သာများ ဒုက္ခဇာဂ်နေရင် မသနား ချင်တော့သလိုဖြစ်လာတယ်။ အဲဒါဟာ ကြမ်းကြော်ခြင်းရဲ့အစပ် သုတို့ ကို စက်ဆံရတာနဲ့ ကိုယ့်မှာဒေါသတရားနဲ့ မာနတရားဟာ ကြီးမား ပုံမှန်းမသိ ကြီးမားလာပြီး ဒီလွှေတွေကို မေတ္တာပို့ရမှာ စက်ခက်လာတယ်။

ଷେଷିଲୋଗ ଅତିପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀୟ, ଜୁଡ଼ୀପୁରୀରେ ତା ଯୁଦ୍ଧମାତାଙ୍କୀ ଗୀଯିଙ୍ଗରୁଠିରୁଣ ଗୀଯିଲାଏନ୍ତି କିମ୍ବା ଏକିଥିରୁ କ୍ରୀତିଵଳୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାବାପା । ଫେରିମୁ ପ୍ରଭୃତିରୁ ତଥାରେ ପିଗ୍ନି ତାରେ କିମ୍ବା କ୍ରୀତିଵଳୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀୟ ହେଉଛି । କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

“အရင်ကဆိုရင် မကောင်းတာလုပ်နေတဲ့လုကိုအပေါင်းအသင်း
ပလုပ်ဘူး၊ သူတို့ကို စက်ဆံပွဲရှာကြောင်းကို ဒီလိပ် ပြလိက်တယ်။
အခုတော့ သမားရတော့တာပဲ၊ သူတို့ကို များများမေတ္တာပို့ ရတော့တာပဲ၊
ကိုကိုဆိုလိုရင်းက သူတို့အတွက် ဝမ်းနည်းတယ်။ ကိုယ်လည်း ဒီလို
ပြမ်းပါစေနဲ့လို့ ပေါ်လွှာပို့တယ်။ သွေ့သင်သတိပေါ်တယ်။

“အကျင့်ချင်မထုကြတော့ သူတို့နဲ့ပါင်းရတာ မသိုံးမသန့်။ တော့
ဖြစ်သေးတာပဲ။ ခက်ထန်လာတဲ့ ကိုယ့်မာနက ပြောရစေတော့
အခါတောင်မကျချင်ဘူး၊ ခက်ဆုပ်ချင်တဲ့မိတ်ဟာ ကိုကိုမှာ ဘယ်လောက်
ပြင်းထန်တယ်ဆိုတာ ကိုကိုဟာကိုကို အဲ့ည့်ပိတယ်။ ရေးသမျှစာတွေ
မှာလည်း ဒီစက်ဆုပ်တဲ့မိတ်နဲ့၊ ရေးမိတ်ပြုနေသေးတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်
ကို ဖော်ကျော်များများပို့ရတော့မှာပဲ တင်လေးရော ဒီလိုလူတွေကို
မသာနားနိုင်ဘူးလား . . .”

(ଗ୍ରାଫ୍ ଯୋଗିତାରେ କାମିକଣ୍ଡଲେଟ୍)

၁၆၂၀။ ၂၈၃၁ စာ

ଫୁଲାଙ୍କାତିପ୍ରଦୟନେଖାନ୍ତିହ୍ବ
ଶେବେପ୍ରଦୟତୃକ୍ଷନେଇନ୍ଦ୍ରିଯାନ୍ତିହ୍ବ
ବନ୍ଦଗିଯତୀନ୍ଦ୍ରିଯାନ୍ତିହ୍ବନେଇନ୍ଦ୍ରିଯାନ୍ତିହ୍ବ
ତୃକ୍ଷନେଇନ୍ଦ୍ରିଯାନ୍ତିହ୍ବନେଇନ୍ଦ୍ରିଯାନ୍ତିହ୍ବ

ଗୁଣପତ୍ର

၁၀၀။ ၂၇၈၃၁၉၂၆

ဝဏ္ဏလျှိုင်တိုင်းကောင်းမြန်မြန် အသုတေသနပုဂ္ဂိုလ်မြန်

- ၅၅ -

လူချင်းတူရက်သားနဲ့
တချိုက ဉာဏ်ကောင်းပြီး
တချိုက ဉာဏ်ထိုင်းတာ
ဘာကြောင့်ပါလဲဘုရားလို့ မေးတော့
ဘုရားရှင်က ဖြေလိုက်တယ်။
မိမိမသိတာကို မသိတဲ့အလျောက်
မေးမြန်းစုစမ်းတဲ့သူဟာ
ဖြစ်ရာဘဝ ဉာဏ်ကောင်းပြီး
မပေးမမြန်းဘဲ မြှုပြီးနေတဲ့သူကတော့
ဖြစ်ရာဘဝ ဉာဏ်ထိုင်းသတဲ့

၁၁၀၈၃၉၈၈၂၁၁၁၁

- ၄၆ -

၁၁၉၂၁၃ (၁၇၉၅၈၁)

မီးစတ်ဖက် ဇရမ္မတ်စတ်ဖက်

လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း(၅၀)ကော်က မေတ္တာဘာဝနာအရာတွင်
ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သော ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါး မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပေါ်ထွန်း
ခဲ့ရှိသည်။ တန်အလေးချိန် အလွန်ကြိုးမာသော ဗုဒ္ဓကြီးသုံးလုံး လေယဉ်
ပုံဖြင့်ကြခဲ့သော်လည်း ဆရာတော်ကျောင်းဝိုင်းထဲ ကျသည့်နှင့် ပန်ကုံး
သွေ့ယ် ဖြစ်သွားကြရသည်။ တစ်လုံးမှ မကွဲခဲ့။

တစ်ဖန် စကြော်လျောက်နေသော ဆရာတော်ရော စကြော်ကျောင်းကိုပါ
အဝေးမှုပစ်လိုက်သော အမြောက်ဆံတစ်ခုက တည့်တည့်စွတ်မှန်ခဲ့သည်။
အမြောက်ဆံကွဲသံနှင့်အတူ ပါးနီးလုံးကြီးများထပြီး စကြော်ကျောင်း ပါးစွဲလောင်
သည်။ ကျောင်းခန်းတွင်းတစ်ခုလုံးမှာလည်း အမြောက်ဆံမှ ဖြာတွက်
လာသည် သံတို့သံစများက မြင်မကောင်းအောင် စိက်ဝင်နေကြသည်။
သို့သော စကြော်လျောက်နေသော ဆရာတော်ကိုကား ဘာတစ်ခုမှ မထိမှန်ခဲ့။

ထိုသို့သော လက်တွေ့သတ်များကြောင့် ခုတိယက္မားစစ်
အတွင်းက အထက်၊ အောက်စစ်ပြီးခုကွဲသည်သုံးထောင်ကျော်တို့。
ဆရာတော်၏ မေတ္တာရိပ်အတွင်းမှာ လပေါင်းများစွာ ခိုလှုံးကြရသည်။
ထိုအချိန်က ဒေါသ၏ လှုံးဆော်မှုကြောင့် အဆီးအတားမှ သတ်ချင်တိုင်း
သတ်နေကြသော ဒီတလိုနှင့် အဘိုးနီးယား(ယခု-ဒီသီယိုးပီးယား)

ပယော်နှင့်သို့မြင်အယ်အရှင်၏ အသုတေသန၏ပို့စ္စာ

- ၅၅ -

နှစ်နိုင်ငံတဲ့စစ်ပွဲကိုလည်း (၉)ရက်အတွင်း ပြီးဆုံးအောင် မေတ္တာဓာတ်ဖြင့် တန်းရပ်စေခဲ့ဖူးသည်။

ထိုဆရာတော်ကြီးကား အခြားမဟုတ်။ ကဗ္ဗာအဲချီးဖွယ်ရာ စေတီ တစ်ဆူဖြစ်သည် သမျှဒွေစေတီတော်ကြီးကို တည်ထားကိုးကွယ်တော်မှာခဲ့သည် မုခ္မာဖြေး၊ ပို့ဆုံးဆရာတော်ဘုရားကြီးပင်ဖြစ်တော့သည်။ ငါးဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဒသုနာသော်ပါသော ထူးထူးခြားခြား ဉှုတိဒေသ တစ်ခုက တစ်ဝါတစ်ခါအတွက် အကုသိုလ်အလုပ်ကို မလုပ်မဖြစ် လုပ်နေကြရသော တင်း၊ မှန်းများအတွက် အားဆေးတစ်ခွက်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ထိုဉှုတိဒေသေးကား -

“တစ်ဝါတစ်ခါအတွက် အခြားသာမှလုပ်မစားတတ်လို့ ငါးပဲ ဖော်စာရပါတယ်ဘုရားဆိုရင်လည်း ဖော်ပါး ငါက်ထောင်စာရပါတယ်ဘုရား ဆိုရင်လည်း ထောင်ပါ။ တားလို့မရတော့မယ့်အတူတူတော့ ဘုန်းကြီးက အပြစ်ပြောမနေတော့ဘူး။ သက်သာမယ့်နည်းလုပ်လေးတစ်ရပဲ ပေါင်းက တယ်။ အဲဒါက ငါးဖော်စားလည်းဖော်ပါ။ ဒါပေမဲ့ ငါးဖော်ရင်း သရဏာရုံးများ ခြတ်ဆိုဆောက်တည်ပါ။ ငါက်ထောင်လည်း ထောင်ပါ။ ဒါပေမဲ့ ငါက်ထောင် ရင်း ဂုဏ်တော်(၉)ပါ့ခြတ်အတ်သရရွှေယ်ပါ။ ဘာလို့ ဒီလို့ တိုက်တွန်းရ သလဲဆိုရင် အကုသိုလ်ကြားထဲမှာ ကုသိုလ်လေးညှပ်ပါသွားစေချင်လို့ပဲ။ အကုသိုလ်က မကောင်းကျိုးပေးမယ်၊ ကုသိုလ်က ကောင်းကျိုးပေးမယ်။ မကောင်းကျိုးတွေ ကြားထဲမှာ ကောင်းကျိုးလေးပါသွားတော့ နည်းနည်း သက်သာခွင့် ရသွားတာပေါ့။

အဲဒါ တရှုံးလူတွေက ဘုန်းကြီးကို စောန်ကြတယ်။ ဒါစ တစ်ဖက်၊ ရောမှတ်တစ်ဖက် ဘုန်းကြီးတဲ့၊ သူတို့စောန်တဲ့စကားကို ဘုန်းကြီး လက်ခံပါတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လက်ခံရသလဲဆိုတော့ စဉ်စာကြည်ပါ။ ဒီစချေည်းပဲဆိုရင် ဘယ်မှာလောင်လို့ပြီးတော့မလဲ။ ရောမှတ်လေးတစ်ဖက်ပါတော့ အလောင်သက်သာတာပေါ့။ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးကို ဒီစတစ်ဖက်၊

- ၅၈ -

ဝေဆါးရှင် (မြန်မာ)

ရေ့မှတ်တစ်ဖက် ဘုန်းကြီးလို့ပြောတဲ့စကားကို ဘုန်းကြီးက ဝစ်မြောက် ဝင်းသာ လက်ခံပါတယ်” ဟူ၍။

ဆရာတော်ကြီးက မလွှဲမရောင်သာ အကုသိုလ်နဲ့ အသက်မွေးနေ ကြရတဲ့ လက်လုပ်လက်စားဆင်းရဲသားတွေကို ရည်ရွယ်ပြီးပြောခဲ့တဲ့ သျေဝါဒ စကားပဲ။ အမေကြီးတို့လို သန်းချီပြီးချမ်းသာနေတဲ့လူတွေနဲ့ ဘယ်လိုမှ မဆိုင်ဟု ဝင်းလွှင်က ယူဆထားသည်။ သို့ပေမယ့် အမေကြီးတို့မိသားစာက ဒီညြပါဒ အတိုင်း ကျော်သုံးနေတယ်ဆိုတော့ ဝင်းလွှင်စိတ်ထဲ နိုးလိုးခုလု ဖြစ်နေရသည်။

အမေကြီးတို့နဲ့ ဝင်းလွှင်စပြီးသိရသည်က အမေကြီးတို့အိမ်တွင် နှစ်ခန်းတွေရေလောင်းအိမ်သာလုပ်ရန်အတွက် သွားတွေ့စဉ်ကပင်ဖြစ်သည်။ ကျယ်ဝန်းသော်ခြိုဝင်န်းကြီးအတွင်းတွင် ခမ်းနားလှသော သုံးထပ်တိုက်ကြီးက ခန့်သားဝင်ထည်ဗွာ အသင့်နေရာယဉ်လျက်ရှိသည်။ မြှုပ်နှံနားရောက်သည် နှင့် အပေါက်စောင့်က ဝင်းလွှင်ကို သေချာကြည့်ပြီး-

“ဘယ်သူနဲ့တွေ့ချင်လို့လဲ”

BURMESE
CLASSIC

“ဒီအိမ်ကအိမ်ရှင် ဒေါ်စောတင့်နဲ့ တွေ့ချင်လို့ပါ”

“ဘယ်သူလို့ပြောလိုက်ရမလဲ”

“ရေလောင်းအိမ်သာဆောက်မယ့် ပန်းရန်ဆရာလို့ပဲပြောပေးပါ”

အပေါက်စောင့်ထွက်သွားပြီး ခဏအတွင်း ပြန်လာကာ တံခါး စွင့်ပေးပြီး-

“ဟုတ်ကဲ့ ဝင်နိုင်ပါပြီ”

တိုက်အပေါက်ဝရောက်သည်နှင့် အသက်(၆၀)ကျော်ခန်းအချယ်ရှိ အသားဖြေဖြေ။ ခန့်ခွဲသွားသွားသွားပို့ရပ်ရှိသည် အမျိုးသမီးကြီးတစ်ဦး ထွက်လာကာ ဝင်းလွှင်ကိုတွေ့သည်နှင့်-

“ကြော်းပြုပြီး ပန်းရန်ဆရာလောက် ငယ်ငယ်ပဲရှိပါသေးလာ။ ကဲ့လာသားလေး အထဲမှာဝင်တိုင်”

၁၁၁၃၈၈၄ ၂၁၁၀၂

သတေသနပိုင်စီမံအာဏ်မှုပုံ၊ သယရုပ်သူ့ပို့များ

- ၅၉ -

ဟုပြောကာ ဦးဆောင်ပေါ်သွားပြီး တည်ခန်းတွင် ဝင်းလွင်ကို နေခဲ့
ချပေးသည်။ လက်ဖက်ရည်နှင့်မှန်က စားပွဲပေါ်တွင် အသင့်ရောက်နေဖြိုး
ဖြစ်သည်။

“ကဲ- လက်ဖက်ရည်နဲ့မှန်၊ သုံးဆောင်ပါဦးကျယ်။ ဒါနဲ့ မောင်ရင်
လေး နာမည်ဘယ်လိုပေါ်ပါလို့”

“မောင်ဝင်းလွင်ပါခင်ဗျာ”

“အိမ်ထောင်တွေဘာတွေကျပလားကွဲ့”

“ဟုတ်ကဲ့- ကလေးနှစ်ယောက်ရပါပြီ”

“ရတဲ့လက်ခနဲ့ လောက်လောက်ငဲ ရှိခဲ့လားကွဲ့”

“နေဖြစ်ရှုပါပဲ အမေကြီးရယ်။ ကျွန်တော်က ယောက္ခမအိမ်မှာ
နေရတာဆိုတော့ အိမ်လေတွေဘာတွေတော့ မကုန်ဘူးပေါ်ခင်ဗျာ”

“အေးအေး အမေကြီးလိုပေါ်တာပဲကောင်းပါတယ်။ မောင်ဝင်းလွင်
က အမေကြီးရဲ့ ပြောအချယ်စိတာပဲလေး။ ကဲ-ရွှေစကား ပြောကြရအောင်။
အမေကြီးက ပုတ်ပြုတဲ့လုပ်ချင်တယ်။ နေ့တာမကြိုက်ဘူး။ အဲဒီတော့
နှစ်ခန်းတွဲရေလောင်အိမ်သာကို အာရုံးပြီးတဲ့အယ်ပေါ်လေး။ မောင်ဝင်းလွင်
လက်ခာယ်လောက်ယူမလဲ”

“ဘားပစ်ကျင်းက တူးပြီးသားလား။ ဒါမှမဟုတ် ကျွန်တော်က
တူးပေးရမှာလား”

“တူးပြီးသားကွဲ့။ မောင်ဝင်းလွင်က အုတ်စီးအချောက်ရှုပဲ”

“အဲဒီဆိုရင် လက်ခာယ်နှစ်ထောင်ကျပါတယ်”

“မင်းဟာ မနည်းလွန်ဘူးလားကွဲ့”

“ခင်ဗျာ”

ဝင်းလွင် ပတွေးတတ်အောင်ဖြစ်သွားသည်။ သူနားလည်း အကြား
မမှားလောက်ပါဘူး။ မများလွန်ဘူးလားပြောရမယ့်ဟာ မနည်းလွန်ဘူးလား
တဲ့။ ရွှေများနေလို့ ငဲ့ပြီးများမေးလိုက်လေသလားဟု ဝင်းလွင် မဝေခဲ့နိုင်

ဖြစ်နေစဉ်မှာပင် အမေကြီးက-

“**ဉိုကြီးချုပ်နေပြီး စီးပွားရေးနှင့်သူတွေပဲ့ဌာယ်။ ဘယ် အ လို့မလဲ။**
တလောက်စိတ်ဆွဲတစ်ယောက်အိမ်မှာ လုပ်ပြီးသွားတဲ့ ရေလောင်အိမ်သာ
လက်ခက် စုစုပေါင်းကြည့်တော့ (၁၅၀၀ပါ/)-တဲ့။ ဒါနဲ့ အိမ်မှာပန်ရန်ဆရာ
နှစ်ယောက်ခေါ်မေးကြည့်တော့ တစ်ယောက်က (၂၅၀၀ပါ/-)တဲ့။
တစ်ယောက်က (၂၅၀၀ပါ/-)တဲ့။”

မရို့သားလို့ တစ်ယောက်မှ မင်းလိုက်ဘူး၊ အရာမောင်ဝင်းလွင်က
တတိမြှောက်ပေါ့။ ကဲ့-မောင်ဝင်လွင်ကလည်း ရှိရို့သာသာနဲ့ ရွှေမှန်ကို
ပြောတော့ အမေကြီးကလည်းရှိသောတဲ့စိတ်ကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ သောင်း
ရှုစ်ထောင်ပေးယယ်။ မနက်ဖြစ်ခဲ့ကေပြီး ဆင်းပေတော့ ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့-ကျော့မှတ်ပါတယ်ခင်ဗျာ”

သူလုပ်းသက်ဆယ်နှစ်အတွင်း ဒီလိုသဘောထားပြည့်သော အလုပ်
ရှင်ကို ဝင်းလွင်တစ်ယောက် တစ်ခါမှုမတွေ့ဘူးသာဖြင့် အမေကြီးနှင့် စတွေ့
သောနေ့ကို အံ့ဩဝိုင်သောစရာ အကောင်းဆုံးနေ့အဖြစ် ဝင်းလွင် ရင်ထဲ
တွင် မှတ်တမ်းတင်ထားမိသည်။

BURMESE CLASSIC

အမေကြီးခင်ပွဲနှင့်သွားတာ အတော်ကြားပြီးဟုသိရသည်။ ယခု
လောလောဆယ် သားနှစ်ယောက်က စီးပွားရေးလွှဲပ်ငန်းမှာ ဦးဆောင်
နေသည်ဟု ဆိုသည်။ ဘာစီးပွားရေးဆိုတာတော့ ဝင်းလွင်မသိ။ အလုပ်
ဆင်းပြီး နှစ်ပတ်လောက်အကြားမှာ အမေကြီးတို့မိသာစုစ်၏ ကြားကိုစရာ
ကောင်းလှသော စီးပွားရေးကို ဝင်းလွင် တစွောတောင်း သိခွင့်ရခဲ့သည်။

ထိုနေ့က အမေကြီး၏သားနှစ်ယောက် မနက်ပိုင်းတစ်ပိုင်းလုံး
အလုပ်မှားနေကြသည်။ အီစ်က ကိုယ်ပိုင်ကားလေးနှစ်စင်းဖြင့် ဝင်လာလိုက်
ထွေက်သွားလိုက်ဖြင့် အလုပ်လုပ်ရင်းကြည့်နေဖို့သော ဝင်းလွင်ပင် ဘယ်နှစ်
ခေါက်မှန်း မမှတ်မိတော့။ ပစ္စည်းတစ်ခုခုကို အလောတကြီးသယ်နေသည်
ဆိုတာကိုတော့ မှန်းဆလို့ရသည်။

၁၆၉၃ ၂၇၁၁ ၁၁၀၂

သယ်ယူပိုင်ကိုပိုင်ဆောင်ရွက်၏ အသုတေသနမျှဖို့များ

- ၈၁ -

နေခင်ပိုင်အောက်တို့လောက်မှ အဖြေကပါးသည်။ ရဲကားနှစ်စီး တစ်ပြိုင်တွေ့ရောက်လာကာ ဒါမိနောက်ဖော်တွင်တစ်စီး ဒါမိရှေ့တွင်တစ်စီး ပိတ်ရှုံးလိုက်ပြီးလျှင် စခန်းမျှုးနှင့်တာကွ ရဲသာဆယ်ယောက်စန့်တို့ ဒါမိပေါ်ဒါမိအောက် မြေအောက်ခန်းပါပကျို့ ပိုက်စိုင်တိုက် ရှာဖွေနေသည် ကိုတွေ့ရသည်။

သိချိန်စိတ်ကို ဝင်းလွှင် တာဆေးရှုံးမရတော့၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဝင်းတံ့ခါးမှာ အစောင့်ချထားသော အသက်ခပ်ငယ်ငယ် ရဲသားလေးတစ်ယောက် ထံသွားပြီး မေးမိတော့သည်။

“**ညီလေးတို့ ဘာရှာတာလဲဘူး**”

ရဲသားလေးက တို့တို့ပြတ်ပြတ်ပဲ ဖြေလိုက်သည်။ နှစ်လုံးထဲ့ သိန်းဖြူး တဲ့။

“**ဘူရာ ဘူရာ**”

ဝင်းလွှင်ဘုရားတိမိသည်။ သူ့ဘဝသက်တစ်းတစ်လျောက် စိတ်ထားအကောင်းဆုံးအလုပ်ရှင်ဟု ယူဆထားသော အမေကြီးမှာ အခုံတော့ အဆိုးဝါးဆုံးလုပ်ငန်းရှင်ကြီး ဖြစ်နေပါရောလား။

သူ့ငယ်ယောကြည့်ခဲ့ရသော “ဝါးမည်ရတင်သိန်း” ဇတ်ထဲမှ ဒဿနပါသည်အော်ပရာတစ်ခုကို သွားအမှတ်ရသည်။ ထိုအော်ပရာ၏ လိုဂ်းအချုပ်က နာမည်ကြီးပန်းဆီးဘရှုံးတစ်ပို့သည် နောင်မျှေးဆက်သွဲ လူ့ငယ်များအတွက် အကောင်းဆုံးနှင့် အဆိုးဆုံးကိုခွဲခြားပြုမည့် သမိုင်းဝင် ပန်းဆီးကြီးနှစ်ချုပ်ကို ရေဆားထားခဲ့လိုသည်။ ထို့ကြောင့် သူကိုယ်တိုင် အပင်ပန်းခံ၍ ပထမဆုံး စိတ်သဘောထား အကောင်းဆုံးဆိုသော လူကို တွေ့အောင်ရှာသည်။

တွေ့ပါပြီး၊ တောကြီးမျှက်မည်းထဲမှာ အဖော်မဖို့ တစ်ကိုယ်တည်း တရားကျော်ကြေ့နေသော နှစ်နယ်နယ် ရဟန်းတော်လေးတစ်ပါး၊ မိဘများ၏ ကြီးကြော်လှသော စည်းစီမံချမှတ်များကို စွန့်ပစ်ခဲ့သည်။ ဘာမှမရှိမှု

- ၈၂ -

ပေါ်လျှင် (အန္တပိုင်သာ)

သည်သာ ရျမ်းသာအစ်ဟူသော အယူအဆအတိုင်း အပေါ်စားတဲ့ကျောင်း လေးပင် မဆောက်။ နောက်များ သစ်ပင်အောက်မှာနေသည်။ မိုးခါကျ တော့ လိုထံရှုတဲ့မှာနေသည်။

ကြည်လင်ဝင်ပေပြီး အေးမြှုလှသော ရဟန်းတော်လေး၏ မျက်နှာ တော်ကို သေချာကြည်ပြီးလျှင် ပန်းချိကျော်ကြီးက သူ၏သမိုင်းဝင် အကောင်းဆုံးလူ ပန်းချိကားကို ရေးဆွဲလိုက်သည်။ အကောင်းဆုံးလူ ပန်းချိကားကို ရေးဆွဲပြီးသွားသော်လည်း အဆိုးဆုံးလူ ပန်းချိကားကိုကား တော်တော်နှင့် မဆွဲနိုင်ဖြစ်နေရသည်။

တြေားကြောင့်တော့မဟုတ်။ အဆိုးဆုံးဟုယူဆရသောလူကို တော်တော်နှင့် မတွေ့နိုင်ဖြစ်နေသောကြောင့်ပင်။ နှစ်ပေါင်း အတော်ကြီး ကြာမှ အဆိုးဆုံးဟုယူဆရသော လူ၏သတင်းကို ပန်းချိဆရာကြီး ရသွားသည်။ သတင်းကတိကျသည်။ သူလိုချင်သော အရှက်များနှင့် အားလုံး ကိုက်ညီနေသည်။ ဒီလူထက် ဆိုးသောလူကတော့ လောကမှာ ရှိနိုင်မည် မဟုတ်တော့။ ကြည့်ပါဦး သူ၏ပြစ်ချက်များကို။

နိုးဆိုးတိုက်းပိုက်လုယက်ပြီး အသက်မွေးသည်။ အသောက်အစား အပေါ်အပါး လောင်ကာစားနှင့်သာ အချိန်ကုန်နေသည်။ သူစိမ့်သူများကို မဆိုထားနှင့် မိဘနှင့်ပါး သားနှင့်မယား၊ လေးယောက်လုံးကို တစ်ပြိုင် တည်း သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ယခု ဘုရင့်တပ်မတော်သားများက မိလာသဖြင့် တောင်စွယ်နေကွယ်လျှင် စာခုတ်အသတ်ခံရတော့မည်။

အချိန်သိမ်းရတော့။ ပစ္စည်းအစုံယူကာ တပည့်လက်သားအချို့နှင့် သူသာန်သို့ အပြိုင်းနှစ်ရတော့သည်။ လာကြည့်သောဆနိုသတ်များကိုလည်း အကောင်းဆုံးလူနှင့် အဆိုးဆုံးလူကို ချက်ခြင်းယဉ်ပြနိုင်ရန် အကောင်းဆုံးလူ ပန်းချိကားကြီးကို တစ်ခါတည်းယူလာစေခဲ့သည်။

နှုတ်ခမ်းမွေး၊ မှတ်ခေါ်တ်မွေးပရပျို့နှင့် လူစိုက်ကြီးကို တွေ့သော အခါ ပန်းချိဆရာကြီးက သူ၏ပေါ်ချုပ်ချက်ကိုရှုရှုပြုပြီး ပန်းချိဆွဲခွဲ့တောင်း

အယောက်ပိုင်စံ၏အတောက်နှင့် အယုဝယ်ဖူးများ

- ၈၃ -

ရာ လူမိုက်ကြီးက ခွင့်ပေါ်သည်။ သို့ပေမယ့် သူ့မှာရေးဆွဲမှု အကောင်းဆုံး
လူ၏ပုံကို သူ့အား ပြစေချင်ပါသည်ဆိုသဖြင့် ပန်ချို့ဆရာကြီးက ယူပြ
လိုက်ရာ အကောင်းဆုံးလူဟုပုံကို သေချာကြည့်ပြီး ပြောလိုက်သောစကားက—

အကောင်းဆုံးလူနဲ့ အဆိုးဆုံးလူဟာ တစ်ယောက်တည်း ဖြစ်နေ
တာကတော့ သဘာဝမကျပါဘူးတဲ့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပန်ချို့ဆရာ
ကြီး အကောင်းဆုံးလူဆိုပြီး ရေးဆွဲထားတဲ့ နှစ်ယ်တဲ့ရဟန်းတော်လေးရဲ့
ပုံဟာ သူငယ်ယောက်ပုံ ဖြစ်နေလို့ပါပဲတဲ့။ အဲဒီရဟန်းဘာဝက လူထွက်ပြီးမှ
ယခုလို လူမိုက်ကြီးဘာဝ ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့အကြောင်းရှင်းပြလိုက်တဲ့အခါမှာ
ပန်ချို့ဆရာကြီးဟာ အုံပြုလွန်းလို့ ပန်ချို့ဆရာက်မဆွဲနိုင်တော့ဘဲ လက်ထဲက
စုတ်တံ့ဟာ လွတ်ကျသွားခဲ့ရသတဲ့။

ယခုလည်း သူအထင်ကြီးလေးစားခဲ့ရတဲ့ အမေကြီးဟာ ဘီနီးဖြူ။
အရောင်းအဝယ်လုပ်နေတာဆိုတော့ သူတို့ဆိုကရမယ့်ငွေတွေကိုတောင်
ဝင်းလွင် မသတိချင်ဖြစ်လာမိသည်။ တစ်နှာရိုက္ခာ နှစ်နှာရိုနိုးပါး ရှာကြသော်
လည်း ဘာမှမတွေ့သည်အဆုံး ရဲကားနှစ်စီလုံး ပြန်ထွက်သွားကြသည်။
ထူးခြားချက်နှစ်ခုကိုလည်း ဝင်းလွင် သတိထားလိုက်မိသည်။ ပထမ
တစ်ခုက ရဲသားခြောက်ယောက်လောက် အိမ်ထဲဝင်လာပြီး ပိုက်စိုင်တိုက်
ရှာသော်လည်း အမေကြီးနှင့်တာကု အိမ်သားအားလုံး တစ်ချက်ကလေးမှ
မျက်နှာပျက်မသွား ခြင်းပင်။ ဒုတိယတစ်ခုက ဝင်းလွင်တို့လို ရှင်ကွက်မျိုးဆို
လျှင် ရဲကားနှစ်စီး မပြောနှင့် ရဲသားနှစ်ယောက်လောက် အိမ်တစ်အိမ်ကို
ဝင်သွားပြီဆိုသည်နှင့် လူတွေ တို့မပေါ်က်အောင် ပိုင်းအုံကြည့်ကြသည်။

ယခုအမေကြီးတို့အိမ်ကို ရဲကားနှစ်စီးပိုင်းထားပြီး ရဲတွေဝင်ရှာနေကြ
သော်လည်း ဘယ်အိမ်ကလူတစ်ယောက်မှ ထွက်မကြည့်ကြ။ အဘယ်
ကြောင့်နည်း။ ဝင်းလွင်တွေးလို့မရ။ သည်အိမ်ကိုအလုပ်ဝင်ခါမှ ဝင်းလွင်
တစ်ယောက် ဥ္ဓာတ်မမိသော ပဟောင့်တွေ့ချည်း တွေ့နေရသည်။

ရေလောင်းအိမ်သာပြီး၍ ငွေအကြချေသောနေ့တွင် ဝင်းလွင်

။ မြို့၏။ ၂၈၁၁ ၀၁ ၁၄

- ၈၄ -

ဝေဇာရှင် (အန္တမိန္ဒီ)

တစ်ယောက် ပဟောဌာနရှင်ကို ထပ်တွေ့ပြန်ပါသည်။

“ကဲ-မောင်ဝင်လျှင် ဟောဒီမှာကျွန်ုင်စေတဲ့ရှစ်ထောင်။ မင်း အသုံး ယူထားတာက တစ်သောင်နဲ့ဆိုတော့ သောင်ရှစ်ထောင် ပြည့်သွားပြီပေါ့ ဟုတ်လာ။ ရော့ ဒီနှစ်ထောင်က မောင်ဝင်လျှင်ရဲ့ ကလောနစ်ယောက် အတွက် အမောက် မှန်နိုးယောပေါ့”

“ဟုတ်ကဲ့ ကျော်မှုတင်ပါတယ်စင်ဗျာ”

“မောင်ဝင်လျှင်နဲ့ နောက်ထပ်အလုပ်တစ်ခုစကားပြောချင်တယ်။ မောင်ဝင်လျှင်ရဲ့ ရှိသောဘူးစိတ်ဓာတ်ကို အမောက်ကသိသွားပြီလော့ အဲဒါ ကြောင့် နောက်အလုပ်ကိုလည်း မောင်ဝင်လျှင်ကိုပဲ နိုင်ချင်တယ်။ ဒီတစ်ခါ လုပ်ရမှာက ဒီမြို့မှာမဟုတ်ဘူး၊ အမောက်တို့အတို့မှာ ဘုန်းကြီးကျောင်း ဆောက်ရမှား၊ အမောက်တို့က တစ်ဦးတည်းဒေကာပေါ့”

“ပေလေးဆယ်၊ ပေခြားက်ဆယ် နှစ်ထပ်တိုက်ကျောင်းပေါ့။ ဟောဒီပုံအတိုင်း လိုချင်တယ်”

အမောက် သူတို့လိုချင်သောကျောင်းပုံကို ရိုက်ထားသည့်ဓာတ်ပုံ သုံးပုံကို မောင်ဝင်လျှင်အားထုတ်ပြုသည်။ သည်မြို့မှာက ရန်ကုန်မြို့မှာလို ကန်ထန့်ကိုတို့၊ အင်ဂျင်နိယာတို့ကို သိပ်မသုံး၊ ပန်းရုံဆရာ၊ လက်သမား ဆရာတို့ကိုသာ ဖိမိတို့လိုချင်သောပုံကိုပြု၍ အပြီးဆောက်နိုင်းကြသည်သာ များသည်။ ဝင်လွင် ဓာတ်ပုံများကိုကြည့်ပြီးသည်နှင့် အမောက်က-

“လက်သမားအတွက်ကတော့ မောင်ဝင်လျှင်မှာ အဆက်အသွယ် ရှိရင်လည်း နောက်နေ့မှခေါ်ခဲ့ပေါ့။ အရာသိချင်တာက တိုက်ပြီးတဲ့အထိ ပန်ရန်လက်ခ ဘယ်လောက်ယူမလဲဆိုတာပဲ”

“တစ်သိန်းခွဲပါအမောက်း”

“အေး- မများဘူး။ အမောက်သောကာတူတယ်။ ဒီစာချုပ်မှာ လက်ပတ်တို့ကြတာပေါ့”

စာချုပ်စာတစ်ကိုစွဲပြီးသွားသည်နှင့် ဝင်လွင်က အမောက်ကို

၁၁၀၃၂၉၃၈၈၁၁၁၀၅၇

အသေးစိန်စိန်အတွင်း ဘယ်မှာပျော်ရှုံး

- ၈၅ -

ကြည့်ပြီး-

“လက်ခရော ပစ္စည်းဖိုးရောအဗြိုးအစီးဆိုရင် ဘယ်လောက်
ကုန်မယ်လို့ အမေကြီး မှန်ထားပါသလဲ”

“သိန်းလေဆယ်ပေါ့ပေါ့တော့ အသာလေကုန်မှာပေါ့”

“အမေကြီးတို့က တော်တော်လျှော့နိုင်တာပဲနော်”

“လျှော့မယ် မောင်ဝင်းဂျောင်း၊ အကုသိုလ်နဲ့ ဒီယားရွာရတဲ့အမေကြီး
တို့အတွက် ကုသိုလ်ကို သူမျှားထက်ပိုလုပ်ရမယ်လော်၊ ဒါမှလည်း သက်သာ
ခွင့်ရမှာပေါ့ကွယ်”

“ဟုတ်ကဲ့ ကျော်တော်ပြန်လိုက်ပါ့ပြီးမယ် အမေကြီး”

ညိုလျော့သွားသောအမေကြားယျာကုံး ဆက်မကြည့်ရက်တော့သာဖြင့်
ဝင်းလွှင်ချက်ခြင်းသုတေသနတွက်ခဲ့တော့သည်။ သူ့ညာတွင့် မဖြေရှင်း
နိုင်သောပဟော့များကလည်း ခေါင်းထဲတွင် အစီအစဉ် ပေါ်လို့နေသည်။
သူတစ်ပါးကို တင့်င့်သေဆိုသည့် ဘီန်ဖြူကို အရောင်းအဝယ် လုပ်နေ
သူများ ပြုသောကုသိုလ်သည် ကောင်းကျိုးပေးနိုင်ပါ့ပြီးမလား။ ကုသိုလ်
နှစ်မျိုးအနက် ဘယ်အရာက အရင်အကျိုးပေးမည်နည်း။

သို့မဟုတ် တစ်ပြိုင်နက် အကျိုးပေးမလား၊ တစ်ပြိုင်နက် အကျိုး
ပေးရင် ဘယ်နည်းပေးမလဲ။ ဝင်းလွှင်မစဉ်းစားတတ်။ ထို့ကြောင့်လည်း
အိမ်သို့သွားမည့်ခြေလိုင်းများက အစိုက်ဘုရားကြီးရှိရာ ကောင်းသို့ ဦးတည်
လိုက်တော့သည်။ အေးအေးဆေးဆေးမေးမြန်ချိန်ရအောင် ငြော်သည်တွေ
ရှုပ်မနေပါစေနဲ့ဟုသာ ဆုတောင်းရတော့သည်။ သူ့ဆုတောင်းပြည့်ပါသည်။
ကောင်းရောက်တော့ ဘုရားခန်းမှာ ဆရာတော်တစ်ပါးတည်း စာကြည့်
နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

ဘုရားကိုဦးချာ။ ထို့နောက် ဆရာတော်ကို ဦးချေပြီးသည်နှင့် -

“တပည့်တော်မေးစရာရှိလို့ ဆရာတော်ကောင်း ဝင်လာတာပါ
ဘုရား”

- ၆၆ -

ဝေဇာရှင် (၁၉၂၅)

“အေး-ကောင်တာပေါ့၊ မဖြန့်တော့ ဉာဏ်ပွားရန်တဲ့ ဘာဟာ ဘုရားဟောကွာ။ ဥပရိပလ္လာသပါ၌တော်၊ ရွှေကမ္မစီဘာရိသုတေသန၊ သူဘလုလင်က ဘုရားကိုမေးသတဲ့၊ အရှင်ဘုရား၊ လျချင်းတွေရက်သာမျိုး၊ တချို့က ဉာဏ်ကောင်ပြီး၊ တချို့က ဉာဏ်ထိုင်တာ ဘာကြောင့်ပါလဲ ဘုရားလို့မေးတော့ ဘုရားရှင်က ဖြေလိုက်တယ်။ ဒီမီမသိတာကို မသိတဲ့ အလျောက် မဖြန့်စုစုစမ်းတဲ့ သူဟာ ဖြစ်ရာဘဝါးကောင်ပြီး၊ မမေး မဖြန့်ဆဲ မြှုပြုနေတဲ့ သူကတော့ ဖြစ်ရာဘဝါး ဉာဏ်ထိုင်သာတဲ့။ ဒါကြောင့် မင်းလည်း ကိုယ်မသိတာ အခုလိုလာမေးတော့ မင်းအတွက် အခုဘဝရော နောက်ဘဝအတွက်ပါ ကောင်တာပေါ့။ ကဲမေးချင်တာ မေးစေဥား။ ဒီကလည်း ဖြေနိုင်တာဆို ဖြေလိုက်ပဲမယ်”

“တခြားတော့မဟုတ်ဘူးဘုရား၊ အခုတာပည့်တော် အလုပ်ဆင်နေ တဲ့ အလုပ်ရှင်ဟာ ဘိန်းမြှုပ်ရောင်စာယ်ပြီး အကုသိုလ်နဲ့ အသက်မြှောဟယ်။ ဒါပေမယ့် ဘုန်းကြောကျောင်းတွေဘာတွေလည်း ဆောက်လှုံးတယ်ဘုရား။ အဲဒီတော့ သူမှာ ကုသိုလ်အကုသိုလ် ဒွန်တဲ့နောက်ဘုရား၊ အကျိုးယောတဲ့ အခါ ဘယ်သူကအရင် အကျိုးပေးမလဲ။ ပြီးတော့ ဘယ်ပုံဘယ်နည်း အကျိုးပေးမလဲ။ အဲဒါ တပည့်တော်သိပ်သိချင်ပါတယ်ဘုရား”

“အေး-ကမ္မစီပါကော် အစီးစွဲယောတဲ့။ ကံရဲ့အကျိုးပေးဟာ ကြောင်ညုး နိုင်လောက်အောင် အင်မတန်ဆန်ကျယ်တယ်ကွာ။ အဲဒီတော့ မင်းတို့တို့ သိနိုင်ရဲ့ ဉာဏ်သက်ဝင်နိုင်ရဲ့ကြောပေါ့ကွာ။ ဝတ္ထုသာက လေးတွေပြပြီး သေချာရှင်းမှ နားလည်မှာဆိုတော့ အချိန်တော့ပေးရလို့ မယ်”

“ဘယ်လောက်ကြာကြာပါဘုရား။ တပည့်တော် ကျောင်းမှာ ညျှောင်ချင် အိပ်ရပါစေ”

“အေး-ဟုတ်ပြီး။ ဒီလိုဆိုတော့လည်း သေချာရှင်းရတာပေါ့။ မင်းပြောသလို ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်နှစ်ရဲရောလုပ်တဲ့ကို စီသာကက

အထောင်ကိုပြန်လည်သော်လည်း အသုတေသနမျှဖို့များ

- ၈၅ -

ဂို့ခေါ်တယ်။ ဒီသောက်ဟာ အကျိုးပေါက့်အခါမှာလည်း ရော်ပြီး အကျိုး ပေါတာများတယ်။ သာဓကန်စုထုတ်ပြုပေါ်။ တစ်ရက ဓမ္မပဒေကထာ မှာလာတယ်။ ပုတိက္ခာတိသောမထောင့်တဲ့။ မြန်မာလို့ ပုဂ္ဂိုလ်ဘောင်သော ခန္ဓာကိုယ်ရှိသည့် တိသောမထောင့်ပေါ့။

“သူဟာ သူဇ္ဈားသာတစ်ယောက်ပါပဲ။ တစ်နွဲတော့ ဘရာ့ရှင် တရားကို နာကြားပြီး သံဝေဂရသားလို့ မိဘများထံခွင့်တောင်းပြီး ဘရာ့ရှင်ထံမှာ ရဟန်ပြုတယ်။ ဘူးအမည်က တိသောပေါ့။ ရဟန်ပြုလို့မှ မကြာဘူး ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်မှာ အစောင်လေးတွေ တစ်ကိုယ်လုံးပေါက်လာ တယ်။ နောက်အဖော်တွေက သေဆာကနေ တဖြည့်ဖြည့်ကြိုးလာတယ်။

“ဘယ်လောက်ထိကြီးလာသလဲဆုံးရင် ဉာဏ်သီးအရွယ်လောက်ထိ ရောက်အောင်ကြီးလာတယ်။ နောက်အဖုကြီးတွေက ပြည့်မှည်ပြီး ပေါက်တွေကိုနှစ်တော့ သွေ့ဖုန်တွေရော ပြည့်တွေရော သူ့ကိုယ်မှာ စွဲခဲ့နေ တော့တာပေါ့။ ပိုပြီးဆိုတာက အဲဒီအဖုကြီးတွေပေါက်ပြီး မရေးမနောင်းမှာပဲ သူ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ စိတဲ့အရိုးတွေဟာ တစ်စီအကုန်ကျိုးထွက်ကုန် တယ်။

“ဒီတော့ ပက်လေက်ကနေ လူပ်လို့တောင်မရရှာတော့ဘူး။ ခန္ဓာ ကိုယ်ကလည်း သွေ့ဖုန်ပြည့်ပုံပို့တွေနဲ့ နံတော်နေတော့တယ်။ ဘယ်ရဟန်မှ မပြုစု နိုင်ဘူး ဒီအတိုင်းဆင်ထားလိုက်ကြသတဲ့။ ဝင့်ကြိုးရှိရှာတော့ မသော့ ဒီအတိုင်းကြီး ခံနေရရှာတယ်။ တစ်နွဲတော့ ဘရာ့ရှင်သိတော်မှုလို့ အရှင်အာန္ဒာ ကိုခေါ်ပြီး ကိုယ်တိုင်လာပြုစရှာတယ်။

“ညျမ်ပတ်နေတဲ့သက်နဲ့တွေ ရေအေနနဲ့လျှောပေး ပုတိက္ခာတိသော မထောင့်ရဲ့ခန္ဓာကိုယ်က အည်စာကြောတွေကိုလည်း ရေနေ့ဝေတ်နဲ့ တိုက်ပေါ့နဲ့ပေါ့။ အဲဒီလိုပြုစုပေါ်လို့ ပုတိက္ခာတိသောမထောင့်ရဲ့ စိတ်ဓာတ် လေး တက်ကြွောင်လန်းလာပြီးဆိုတဲ့အခါကျမှ တရားဟောတော်မှုလို့ တရားအဆုံးမှာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မှုပြီး ချက်ချင်းပဲ ပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားတယ်။

- ၈၈ -

ဝဝဇ္ဈာရှင် (ခန္ဓိပိုင်းသာ)

အဲဒီအခါမှ ရဟန်တော်များက ပုတိဂ္ဂ္ဗတိသုမထောင်ဟာ ရဟန္တာဖြစ်
လောက်တဲ့ ကုသိုလ်ကံတွေ ပါနေပါလျက်နဲ့ ဘာကြောင့်ဆင်ရဲလှလဲတဲ့
ဒီဝေဒနာကြောကို ခံစာသွားရတယ်ဆိတာ ဟောကြောပေးတော်မှုပါဘုရား
လို့ လျောက်ထားကြလို့ ဘုရားရှင်က နောက်ကြောင်းကို ရှင်းလင်း
ဟောကြေားတော်မှုတယ်။

“ဒီမထောင်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ဘဝတစ်ခုတန်းက ငုက်မှဆိုးတစ်ပြီး
ဖြစ်ခဲ့မှသတဲ့၊ အဲဒီဘဝတန်းက ငုက်တွေထောင်ဖမ်းပြီး ရှင်ဘုရင်ပဲ့တော်စာ
အတွက် သတ်ပေးရသတဲ့၊ ပိုလာတဲ့ငုက်တွေကိုတော့ နောက်တစ်နေ့
ရွှေထဲမှာ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်ရောင်းနှိမ်အောင် အိမ်ထဲမှာ အရှင်အတိုင်း
လွတ် ထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ ပုံမှန်ပြောနိုင်အောင် အတောင်ပဲတွေ၊ ခြေထောက်
တွေကိုတော့ ချို့ဖဲ့ထားတယ်။ ဒါက ဘူပြုခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကံတွေပဲ့။
တစ်နေ့တော့ ရဟန္တာတစ်ပါး ဆွမ်းကြောတာတွေ့တော့ သုဒ္ဓါပေါက်ပြီး
သူသတ်ဖြတ်ပြီး၊ ချက်ထားတဲ့ငုက်သားဟင်းနဲ့ ဆွမ်းလျှော့လိုက်တယ်။
ပြီးတော့ အရှင်ဘုရားတို့ သိမြှင်အပ်သောတရာ့တရာ့မျှတို့တို့ကို သိရပါတဲ့
၏လို့လည်း ဆတောင်း လိုက်တယ်။ အဲဒီကတော့ ဘူပြုခဲ့တဲ့ကုသိုလ်ပဲ့။

“အဲဒီဘဝကသောတော့ ငရဲကလွတ်တော့ ဒီဘုရားရှင်
လက်ထက်မှာ လူလာဖြစ်။ ရဟန်ပြုတော့ ပုတိဂ္ဂ္ဗတိသုမထောင်ဆိတာ
ဖြစ်လာတာပဲ့။ ငုက်တွေရဲ့အတောင်ပဲတွေ၊ ခြေထောက်တွေကို ချို့ခဲ့တဲ့
အကုသိုလ်ကြောင့် သူ့တစ်ကိုယ်လုံးမှာရှိတဲ့ အရှုံးတွေဟာ ကျိုးပဲ့ရတယ်။
နောက်ပြီးတစ်ကိုယ်လုံးပုပ်ညီပောင်နဲ့နေတဲ့ ရောက်ကြောကိုလည်း မဆျိမဆုံး
ခံစာရတယ်။

“ရဟန္တာကိုဆွမ်းကပ်ပြီး အရှင်ဘုရားတို့သိမြှင်အပ်သော တရာ့တွေ
တရာ့မြှင်ကို သိရပါလို့၏လို့ ဆန္ဒပြုခဲ့တဲ့ကုသိုလ်ဆတောင်းကြောင့်
ဘုရားရှင်ရဲ့တရာ့အထုံးမှာ ရဟန္တာဖြစ်တော်မှုသွားရတယ်။

“နောက်တစ်ခုကတော့ ပေတေဝါးပါးတို့တော် ခရားတိယပေတာ

။ မြှင့်လုပ်လွှာ ၁၁ ၁၂

သတေသနပိုင်ဆိုင်အတောင်ရှုံး သမုပ္ပဒဏ္ဍာရှိရှုံး

- ၈၉ -

ဝွေဗုံး သွားတွေ့တယ်။

“တစ်ခါတော့ သာဝတ္ထီဖြို့က သဘောသာရှုနှစ်ရာကျော်တို့ဟာ ကုန်ရောင်ကုန်ဝယ်လုပ်နဲ့အတွက် သဘောတစ်စီးနဲ့ သမုပ္ပရာထဲကို ထွက်ခဲ့ကြတယ်။ သမုပ္ပရာထဲ တော်တော်လေရောက်တော့ လေပြင်းမှန်တိုင်းမိပြီး သဘောဟာ သွားလိုတဲ့လမ်းကဗျာပြီး မျော်းရာမျော်းတွေ့ သွားတယ်။ လေပြင်သွားတဲ့အချိန်ကျတော့ သူတို့သဘောဟာ သူတို့ တစ်ခါမှ မရောက်ဖူးသေးတဲ့နေရာမှာရောက်နေတာကို တွေ့လိုက်ရတယ်။

“အံ့ဩစရာကောင်တာက သူတို့ သဘောရွှေတည်တည်မှာ ရွှေအတီပြီးတဲ့ ရောမပိမာန်ကြိုးတစ်ခုဟာ သမုပ္ပရောပြင်ထက် ပေါ်ထွက်နေတာကို တွေ့လိုက်ရတာပဲ။ သဘောသာအတွေလည်း အံ့ဩလွန်လို့ ပိမာနပေါ်ကို သူ့ထက်ငါးပေါ်အောင်တက်ကြည်ကြတော့ စိပ်းအံ့ဩရာကောင်တဲ့ မြင်ကွင်းတစ်ခုကို မြင်ကြရပြန်တယ်။

“ဘာလဲဆိုတော့ အသာစ်ကောင်ခြိုင်း၊ အရောင်ကောင်ခြိုင်း၊ ဆံပ်ဇ်ကောင်ခြိုင်း၊ အရှိုင်ကောင်ခြိုင်း၊ အရွယ်ဇ်ကောင်ခြိုင်းလို့ သိတဲ့ ကောင်ခြိုင်းငါးဖြားနဲ့ ပြည်လို့ နတ်သိုးတာမျှ ချောမောလျော့တဲ့ ပိမာန်ရိုင်ရှင် ပိန်းကလေးတစ်ဦးကို တွေ့လိုက်ကြရတာပဲ။

“အံ့ဩစရာကောင်တဲ့ကြားထဲမှာ ဓမ္မခြားတာတစ်ခု ထပ်ပါလာပြန်တာက အဲဒီမိန်ကလေးရဲ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ ဘာအဝတ်အစာမှုမရှိတာဘဲ။ အဲဒီမှာတင် သဘောသာအတွေလည်း အံ့ဩလွန်လို့ ပိမာန်ရှင်မိန်ကလေးရဲ့အတိတ်အကြောင်းတွေကို မေးကြည်တဲ့အခါမှာ သူပြန်ပြောပြုတာက

“သူဟာ အတိတ်ဘာတစ်ခုတွေနဲ့ ဘာရာထာသံပြည်မှာ ခန္ဓာကိုယ်ကိုမြို့ပြီး အသက်မွေးရတဲ့ အင်မတန်ချောမောလျေပြီး ဘယ်မိန်ကလေးမှ မစိန်ငါးတဲ့ ဆံကေသာအလှုပိုင်ရှင်လေး ဖြစ်ခဲ့ပါသတဲ့။ အဲဒီဆံပ်အလှကြောင့် ဖြူးမှုရှိတဲ့ လူပျို့တွေရော၊ လူအိုတွေရော သူ့အနာဂါး မရှာနိုင်ဖြစ်နေကြတော့ တွေ့နိမ်နဲ့ကလေးတွေကမနာရှိပြီး သူ့အိမ်ကအဆောင်းကို

“မြှေးလွှဲ ပေးလွှာ ၀၁၀၌

- ၉၀ -

ဝပ္ပါယာရှင် (အဆိပ်အောင်)

လာသိတိပြီး သူ့နဲ့ဆံပင်တွေ ကျေတ်ကျအောင် ကြေစည်ကြတယ်။ သူခေါင်းလျှော်မယ့် ခေါင်းလျှော်ရည်ထဲမှာ ပုံပြင်လှတဲ့ ဆံပင်ကျွန်တော်တွေကို လာသိပါထားတဲ့ ကျွန်မကထည်ပေါ်လိုက်လို့ အဲဒီတွေနဲ့ ခေါင်းလျှော်ပြီး ဖြူပြင်ကြမှုစ်ထဲမှာ ရေရှိုးလိုက်တာ ရေလည်းချို့ပြုးရော ဆံပင်လည်း တစ်ပင်မှမကျန်အောင် ကျေတ်ကုန်တော့တာပေါ့။

“အဲဒီမှာရှုက်ရှာဂျာနှင့် သူ့ခမှာ ဖြူထဲတောင်ပြန်မသွားဘုံးတော့ဘဲ ဖြူပြင်မှာပဲ ဆီတို့၊ သေရည်သေရက်တို့ရောင်းစာသတဲ့။ တစ်နေ့တော့ ဆွမ်းခံ ကြလာတဲ့ ရဟန္တာတစ်ပါးကို အိမ်မှာပံ့ပြီး ဆီနဲ့ကြော်ထားတဲ့ နှစ်ပြုံမှန်းကို အဝကပ်လျှော့တယ်။ ဒီကုသိုလ်ကြောင့် တပည့်တော်ဆံပင် များဟာ ဖြစ်ရာဘဝေမှာ အရာဘဝေမှာလို ကောင်းရပါလိုက်လို့ ဆုတောင်းသတဲ့။ ဒီကုသူပြု့ခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်။”

“အကုသိုလ်ကတော့ တစ်နေ့သောအခါမှာ သူ့ဆီက အရက်တွေ သောက်ပြီး မူးလဲနေထဲ့အရက်သမားတွေဆီက ပုဆိုးအကျိုးတွေကို ချွေတ်ပျော်ပြီး နိုယ့်ခဲ့တယ်။ သေရည်သေရက်ရောင်းတာတို့၊ သူတစ်ပါး ယောက်ဘာတွေနဲ့ ပျော်ပါတာတို့၊ ပုဆိုးအကျိုးတွေကို နိုယ့်တာတို့ ဒါတွေအာဝလုံးဟာ အကုသိုလ်တွေပဲပေါ့။”

“အဲဒီဘဝက စတေမနေသေလျှန်တော့ ရဟန္တာကို မှန်းဆွမ်းလျှော့တဲ့ ကုသိုလ်ကြောင့် သမုဒ္ဒရာထဲမှာ ခြော့မာန်ကြော့နဲ့ စာဖို့ရော နေဖို့ရော ဘာမှမယ့်ရဘဲနေရတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူများရဲ့ပုဆိုးအကျိုးတွေကို နိုယ့်ခဲ့တဲ့ အကုသိုလ်ကံကြောင့် နှစ်ပေါင်းများစွာကြောအောင် အစလို့ ကိုယ်လုံးတို့ ဘဝနဲ့ပဲနေရတယ်။”

“သေရည်သေရက်ရောင်းခဲ့တဲ့အကုသိုလ်၊ သူတစ်ပါး ယောက်ဘာ တွေနဲ့ အောက်ပြာခဲ့တဲ့အကုသိုလ်တွေကြောင့် ဒီဘဝကသေရင် ငရဲကျေရ ပြီးမယ်။ နောက်တော့ မိမာန်ရှင်မရဲ့ အကုအညီတောင်မှုကြောင့် သဘော သာအတွေဟာ သူတို့ထဲက ငါးပါးသီလုံးတဲ့ သဘောသာကို အဝတ်ပုဆိုး

အသင်းပိုင်များ၏အတိုင်းအရှင်၏ အဖွဲ့အစည်းများ

- ၉၁ -

တွေ့ခိုင်ဘူးပြီ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၏ သာရဝါရတဲ့ မိမာန်ရှင်မဟာ အဝတ်တန် ဆာတွေ ပြန်ဝတ်ခွင့်ရသွားတယ်။

“ဒါအပြင် ဘာသာရေးအသိဉာဏ်ရှိတဲ့ သဘောသားတစ်ယောက်ရဲ့ ကယ်တင်မှုကြောင့် အဲဒီဘဝကသော့ ငရဲမျက်းဘဲ နတ်ပြည်ရောက်သွား ခဲ့တယ်”

“ဘယ်လိုနည်းနဲ့များ ကယ်လိုက်တာတုံးဘုရား”

“အင်း-ကယ်ပုံကယ်နည်းက အဲဒီမိမာန်ရှင်မကို လူလည်း မခေါ် နှင့်ဘူး၊ နတ်လည်းမေးမြန်ဘူး၊ မေးမြန်ကပြောလို့ ခေါ်တယ်။ ဘူတို့မှာ လည်း ထိုက်သင့်သလောက် တန်နိုဝင်ဘူးတယ်။ ဒါကြောင့် ဘာသာရေး ပဟန္တုတရှိတဲ့ သဘောသားက စီမာန်ရှင်မရဲ့တန်နှင့် သဘောသား(၄၀၀) ကျောက် အစားအသောက်တွေ၊ အဝတ်အစားတွေကို ပေးလျှော့ဝေတယ်။

“နောက်သာဝတ္ထုပြီးမှာ သီတင်းသုံးနေတော်မှတဲ့ ဘုရားရှင် အတွက် လည်း ဘူမဂဲ့တန်နှင့်၊ သက်နှစ်တစ်ရုံရအောင် ဖန်ဆင်းဝေပြီး၊ အဲဒီ သဘောသားက ဘူမဂဲ့ယ်စား ဘုရားရှင်ကို လျှော့ပေးတယ်။ သရဏရှုံး ငါးပါးသီလက္ခလည်း ခွဲဖြေအောင် ဆောက်တည်စေတယ်။ အဲဒီကုသိုလ်တွေ ကြောင့် ငရဲမျက်းဘော့ဘဲ နတ်ပြည်ရောက်ခဲ့ရတာပေါ့”

“ဒါဆုံးရင် သေရည်သေရက်ရောင်ခဲ့တဲ့အကုသိုလ်တို့ ဘူတစ်ပါး ယောက်းတွေနဲ့ ဖောက်ပြားခဲ့တဲ့အကုသိုလ်တို့က မကောင်းကျိုး မပေးတော့ဘူးလော့ဘုရား”

“ဘယ်နေမလဲ။ ရဟန္တာမဖြစ်မချင်း လိုက်အကျိုးပေးလို့မှာပဲ။ ဒီနေရာမှာ ကုသိုလ်ဇော်၊ အကုသိုလ်ဇော်တွေခဲ့အလျော်ကျ အကျိုးပေး ဘူသုံး တွေကို သာဓကတစ်ရှုံးထပ်ရှင်ပြုရှိလိုလာပြန်ပြီ။ ဒီလိုကျား မင်းတို့ ဒါတို့၊ ကုသိုလ်လုပ်လုပ်၊ အကုသိုလ်လုပ်လုပ် ဇော်ချက်စောတယ်။

“အဲဒီဇော်ချက်မှာ ပထမဇော် အရာဘဝအကျိုးပေးတယ်။ အကျိုးပေးခွင့်မရရင်ပျက်သွားတယ်။ အဟောသီက်ဖြစ်သွားတယ်ပေါ့။

- 8 -

ပေါ်လျှောင် (ပုဂ္ဂနိုင်သာ)

သတ္တမဇော် နောက်ဘဝလိုက်တဲ့ ဒုတိယဘဝမှာ အကျိုးပေါ်တယ်။
ဉာဏ်ဝေဒနိယက်လို့ ခေါ်တယ်။ သူလည်း အကျိုးပေါ်မရရင် ပျက်သွား
တယ်။

“အလယ်ကကျို့နေတဲ့ အောင်ချက်တော့ တတိယဘဝကမြို့၊ ရဟန္တာဖြစ်မရှုင် လိုက်ပြီးအကျိုးယေသယ။ ဘယ်တော့မူ ပျက်သွားယဲ လို့မရှိဘူး၊ ပါဌိုလို အပရာပရိယဝဒနီယက်လို့ ချော်တယ်။ သူဇ္ဈဝတော့ ဒိုက်ကမလွှာတိနိုင်ပုံကို မန်လည်ဆရာတော်က ပယအေဝလက္ာသ်မှာ

ရှင်ထာသတ္ထဝါ၊ တိများစွာကား

ଅପରାପଦ୍ଧିଯା ଗୁଣିତ୍ୟକ୍ଷଣୀ

କଣ୍ଠକାଳୀରେ ପରିପ୍ରକାଶିତ

ပသိနိုင်တောင်။ ကံသိုးကောင်းကို

ନେଟ୍‌କୋମ୍ପିଙ୍‌ରୁଗ୍ବି ଅଧିକାରୀ

ପ୍ରଭୁଙ୍କାରୀ ॥ ଲ୍ଲେ ଉତ୍ସମ୍ମାନୀତାଯ୍ ॥

“အကျဉ်းချုပ်ပြီးလိုရင်းပြောရရင် သူမဟာတစ်နှသောဘဝမှာ ရာဇ်ဖော်ပြုက ဧပြန်ထိစ်သည်ရဲ့သူမျှဖြစ်ခဲ့တယ်။ အဲဒီဘဝမှာ သူတစ်ပါး မယာဘက်ပြုစ်မှာတဲ့ ကာမေသုပ္ပါယာစာရက်ကို ကျူးလွှန်ခဲ့တယ်။ အဲဒီဘဝ ကသေတော့ ကာမေသုပ္ပါယာစာရအကုသိုလ်ကိုက စောင့်နေထိုးအတွက် ကောသူပြုပြည်မှာ သူတော်ကောင်ကူးဖွံ့ဖြိုးရောက်ပြီး ဒါနစ်တဲ့ ကုသိုလ် ပျိုးစုံကို ပြုလုပ်ခဲ့တယ်။”

၁၃၁၂။ ၁၇၈၀ ခုနှစ်၊ ၁၇၉၅ ခုနှစ်၊ ၁၈၀၀ ခုနှစ်၊

- 83 -

“အဲဒီဘဝကသေတော့ ဇွဲပန်ထိပ်သည်သူမာဝအကုံ လွန်ခဲ့တဲ့
ကာမေသုပ္ပါယာရ အကုသိုလ်ကံက အပရာပရိယကံအနေနဲ့ အကျိုးဝင်
ပေတ္တအတွက် ရောရဝင်ရဲကို ကျသွားရတယ်။ ငရဲကလွတ်တော့ ဘိန္ဒကတ
တိုင်မှာ ဆိတ်ထိုးကြိုးသွားဖြစ်ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကာမေသုပ္ပါယာရ
အကုသိုလ်ကံကြောင့် သင်ကွေပံ့ရတယ်။”

“အဲဒီကသော့ တော်ကြီးတင်တော့မှာ မျောက်သွားဖြစ်ရတယ်။ အထိုးတော်ဖြစ်ပါရဲ ဒါပေမဲ့ စင်မျောက်ထိုကြီးက အရိုက်ရိုက်ဖောက် ပစ်လိုက်လို့ သင်ကွဲပဲရသလို ဖြစ်သွားပြန်တယ်။ မျောက်ဘဝက သေတော့ သုဒသသနတိုင်မှာ နှာတို့ကြီးသွားဖြစ်တယ်။

“ဒါပေမဲ့ သင်ကြပ်ခံရတာပဲ။ နာဘာဝကသေတ္တာ၊ ဝန္တိတိုင်းမှာ
မိန့်မေမဟုတ်၊ ယောက်အမဟုတ်တဲ့နဲ့ဖြော်သွားဖြစ်ပြန်တယ်။ အဲဒီဘဝ
ကသေတ္တာ၊ ကာမေသိတ္ထာရအကုသိလ်ကဲ ကုန်သလောက်နီးပါး
ဖြစ်သွားပြီး အစွမ်းတွက်နည်းနည်းလောက်ပဲကျွန်တော့တယ်။

“အဲဒီအခါမှာ ကောသ္ထိသူငြောဝကပြုခဲ့တဲ့ကုသိလ်ကံတွေက
အပရာပရိယက်အနေနဲ့ အကျိုးပေါ်ခွင့်ကြုံလာတော့ သိကြားမင်းမိန္ဒား
နတ်သမီးဘဝ လေကြော်ဖြစ်ရတယ်။ နောက် ဝေနနတ်သာမဲ့မိန္ဒာဘဝ
တစ်ကြော်ပြုခဲ့တော့ အရာဘဏ်တော့ အစိတ်မင်းကြော်သမီးတော် ရုစာ
မင်းသမီးလာ့ဖြစ်ရပို့တယ်။

“ရှေ့မင်္ဂလာကသေးတွေနဲ့ရင်တော့ တာဝတိသာမှာ နတ်သာ
ပြန်ဖြစ်ရမှာပါ။ ဒီသာကကိုထောက်ကြည့်ရင် ပုဂ္ဂဇိုးဘဝဆိုရင်တော့
အတိတိကပြုခဲ့တဲ့အကုသိုလ်ကဲတွေဟာ တစ်ဘဝမဟတ်တစ်ဘဝမှာတော့
ကေနများ အပါယ်လေပါကို ဆွဲချမှာပဲ။ တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ဝိပဿနာ
တရားကို ပေါက်ပေါက်ပြောက်ပြောက် လေ့လာအားထုတ်စီလို့
သောတာသတ္တိမ်းလောက်ရသွားဖို့ရင်တော့ အပါယ်ဆွဲချမှာယ့် အကုသိုလ်
ကဲတွေ အကုပြောက်သွားတယ်”

- ၉၄ -

ဝေဇာရှင် (၁၉၆၅ခု)

“မှန်ပါ။ အစုမပဲ ကျကျဖွံ့ဖြိုးတော့တယ်ဘူရာ။ အစုလုံး
နာလည်သည်အတိ ရှင်ပြုတာကို ကျော့မှတင်လုပ်တယ်။ တယ်တော်ကို
စွင့်ပြုပြီးဟုရာ”

၅ ၅ ၅

အမေကြီးတို့အလူ။ ဘန်ကြီးကျောင်းကို ဆောက်လုပ်ပြီး ပြန်
ရောက်သော ညာနော့မှာပင် ဝင်လွင်တို့ မျက်တောင်းထိုးအိမ်မှ ဦးဆွန်း
ဆိုသူကို ဘိန်ဖြူကယ်ရှုံးဖြင့် ဖော်သွားရာ ဝင်လွင်အတွက် ပဟော်တစ်ခု
ဖြစ်သွားရ ပြန်သည်။ တစ်နှစ်မှာတစ်ခါလောက်သာ ကယ်ရှိလုပ်သော
မြို့ဆင်ခြော့ဗျာနှင့် ရင်ကွက်ကလေးမှာနေသည့် ဦးဆွန်းလိုလှကျ မိအောင်ဖော်နိုင်
ပြီး မြို့ပေါ်မှာ သုံးထပ်တိုက်ကြီးနှင့်နေပြီး ပေါ်တင်နီးပါးရောင်းဝယ်
ဖောက်ကားနေသည် အမေကြီးတို့ပိုသားစကျေတော့ အဘယ်ကြောင့်
မိအောင်မဖော်နိုင်ကြသနည်း။ ဝင်လွင် ဘယ်လို့မှတွေးလို့မရ။ သိချင်
စိတ်ကလည်း မျိုးသိပ်မရအောင်ပင်ရှိနေသည်။ တို့ကြောင့်လည်း နောက်
တစ်နှစ်မနက်၌ အမေကြီးတို့တိုက်သုံး သုတေသနချေတင်ခဲ့မြို့ပြန်တော့သည်။

အမေကြီးတို့တိုက်က ကားလမ်းနှင့် သိပ်မဝေးသောကြောင့်
ဘတ်(စီ)ကားပေါ်မှ ဆင်ပြီးသည်နှင့် တိုက်ကိုလုပ်မြှင့်နေရလေပြီး အကာ
လောက်သာသွားရသည်။ ခြေရေးရောက်တော့ အုံမြေစရာဖြစ်ပြန်ပြီး
ရဲကားတစ်စီး ဆိုက်ထားသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ သေနတ်ကိုင်ပြီး
စောင့်နေသည်က တလောကအမှုအကြောင်း သူမေးကြည့်ပိုသော ရဲသား
လေးပင် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။

သည်တစ်ခါတော့ မေးစရာမလိုတော့။ ဝင်လွင်သိပြီးသား
ဖြစ်နေပါပြီး။ ဝင်လွင်ခြေထဲမဝင်ပိမှာပင် အိမ်ထဲမှ ရဲသားငါးယောက်ခန့်
ထွက်လာပြီး ကားပေါ်တက်ကာ ထွက်သွားကြပါတော့သည်။ ငည်ခန်းထဲ
ရောက်သည် နှင့် အမေကြီးက အသင့်ထိုင်စောင့်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

“လာဟေ့ မောင်ဝင်လွင် မင်ကိုလုပ်မြှင့်လို့ အမေကြီးသောချာ

၁၁၂၈၃၈၁၈၁၁၀၁၀၇

အတော်မျိုးပေါ်အနီးဆုံးမှုပုံး အဖွဲ့အစည်းမျိုးများ

- ၉၅ -

စောင့်နေတာ။ တဗြြာကိုစုပါသောလား၊ ဒါမှမဟုတ် အလည်သက်သက်ပဲလား”

“အလည်သက်သက်ပါပဲ အမေကြီး၊ ဒါနဲ့စောောက ရဲကာာက အရင်တစ်ခါလို ပစ္စည်းလာရာတာပဲလား အမေကြီး”

“ဟုတ်တယ်လေ-သူတို့ကတစ်ခါတိုင် တစ်ခါလာရာပေါ့၊ တစ်ခါတစ်လေ တစ်လထဲမှာ နှစ်ခါလောက်လာရာကြတယ်”

“တစ်ခါမှ မစိဘူးလား အမေကြီး”

“တစ်ခါမျမ်းဘူး၊ ဘယ်မိမလဲ၊ သူတို့လာရာမယ်ဆိုတာ အမေကြီး၊ တို့က ကြိုသိထားရတော့ နေရာပြောင်းထားစုံအချိန်ရတာကိုဂွဲ့”

“ခင်ဗျာ” ဟူသော အာမေနှင့်တိုက ဝင်းလွင်နှုတ်မှ ခန်ပေါက်ထွက်သွားရသည်။ သူ့အနေနှင့် တစ်နှစ်တစ်ခါလောက်သာ ကယ်ရိုလုပ်သော ဦးမွှေ့လိုလုကျ ပိအောင်ဖော်နိုင်ပြီး ဖြို့ကြီးပေါ်တွင် ပေါ်တင်ရောင်းဝယ်နေသော အမေကြီးတို့ကို ဘာကြောင့် ပိအောင်မဖမ်းနိုင်သလဲဟူသော ပဟောဌ်ကို သိချင်၍ အမေကြီးတို့ တိုက်သို့လာခဲ့သည်။

ယခု တိုက်သို့ရောက်သောအခါ ရဲများကဗောဓိ ပိအောင် တစ်လနှစ်ကြိမ်တိတောင် ကြိုးစားပမ်းစားလာ၍ ဖမ်းပေါ်သတဲ့၊ သို့သော် သူတို့လာဖမ်းမည်ဆိုသည်ကို အမေကြီးတို့က ကြိုသိထားပြန်သည်တဲ့၊ အဘယ်ကြောင့် ကြိုသိနေရသနည်း၊ ပဟောဌ်များက လိုက်လေမဆုံးနိုင်လေ ဖြစ်နေသဖြင့် နောက်ဆုံး မလိုက်တာကောင်းပေါ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ်၍ ဝင်းလွင်တစ်ယောက် အမေကြီးကို နှုတ်ဆက်၍ ခ်ပ်သွက်သွက် ပြန်ခဲ့ပေါ်သတည်။

ဥဝဇဇယည် လူစာင်းရဲတို့အနိုင်တွေ့ဗျား

လူချမ်းသာယည် ဂိုးဥဝဇဇတ်ု့ အနိုင်တွေ့ဗျားနိုင်လေယည်း။

(ရိုးလှုပမ်)

၁၁၀၂၃၈၄၈၈၁၁၀၇

- ၉၆ -

ဝေဇာရှင် (နှစ်ပါယ်)

အခြေတ်မှာလည်း
တကယ့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာကို
လောားကြည်ညီဖြီး
ဘုန်းကြီးကိုကိုးကွယ်တယ်ဆိုတဲ့လူ
တော်တော်ရှားသွားပြီ။
များသောအားဖြင့်
လောက်ကိုစွဲတွေ့နောက်ကို
ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်နေကြတဲ့
ပညာမဲ့တွေက များပြားကြေလေတော့
အဆံမရှိတဲ့ လူတွေကတော့
စားသာနေကြိုးမှာပဲ။

ရှင်ဂျာန်းသာ ဖြေစလိုက်ရင်

ရေရှင်ဆရာတော်ရဲ့နေရာမှာသာ ဂုဏ်ဂျာန်းဖြစ်လိုက်ရင် ကျော်တို့၊ လိပ်အင်းကော်များကလူတွေအကုန်လုံး မသာပေါ်ကုန်လောက်ပြီ။ ဘာဖြစ် လို့လဲဆိုတော့ ဘခုရဲ-ခုနှစ်၊ လိုင်ယာနာမှာ ဂုဏ်ဂျာန်းက လူပေါင်းကိုးရာ ကျော်ကို အဆိုပြုရောဝိုက်စဉ်တုန်းက အခုအချိန်မှာ သေရင်ကောင်ကောင်ဘုံးကို သေချာပေါ်ရောက်မှာ ဘာညာနဲ့ လူညွှန်ပတ်ပြာနေရသေးတယ်။ အခု ကျော်တို့၌၍ ရွှေသာသူ ရွှေသာတွေဆိုတာကတော့ ရေရှင်ဆရာတော်က ဘာမှမပြောရဘဲနဲ့ကို ရေရှင်ဆရာတော်လက်နဲ့စိမ်ထားတဲ့ရေလို့၊ အကျိုး ဆောင်တစ်ယောက်ယောက်က ပြောလိုက်တာနဲ့ အလုအယက်သောက်ကြတာ။ ပွားပေးလို့တောင် မရဘူး။

သတင်းဖြစ်နေတာက ဒီရေကိုသောက်ရင် ရောင်းပန်းဝယ်ပန်း လူသတဲ့။ ဒီးပွားဖြောင့်သတဲ့။ ဝိယသိဒ္ဓိပြီးသတဲ့။ အဆိုးဆုံးကတော့ အမျိုးသမီးတွေပဲ့။ သူတို့ကိုကဲတယ်။ လက်နဲ့ထိထားတဲ့ရေတောင် ဒီလောက်စွမ်းရင် တစ်ကိုယ်လုံးထိပြီး ကျေလာတဲ့ရေဆို ပိုစွမ်းမှာပဲလို့ ပေါက်ပေါက်ရှာရှာတွေ့ပြီး ရေရှင်ဆရာတော် ရေချိုးမယ့်နေရာလာပြီး ခွာက်ကြီးခွာက်ငယ်နဲ့ စောင့်နေကြလို့၊ အကျိုးဆောင်ဒကာတွေက မနည်းတောင်းပန်းပြောဆို လွှတ်ကြရသတဲ့။

ကျိုးကလည်း ခံပြိုင်လွန်စတော့ မိတ်ထဲရှိတာဖြစ်ပြာနေလိုက်တာ
အစကမဟုတ်တော့ ငင်များထိုလည်း တော်တော် နားရှုပ်သွားမယ်ထင်
တယ်။ ေတ်လမ်းအစက ဒီလို့မှာ နှစ်ပေါင်ကတော့ တော်တော်ကြောခဲ့ပါပြီ။
ရွာက အခုနောက်ပေါက် အသက်လေးဆယ်ကျော်ငါးဆယ် ရှိတဲ့သူတွေ
တောင် ဒီအကြောင်းတွေမသိကြတော့ပါဘူး။

ကျိုးအမည်က အောင်မောင်း။ ကျိုးပို့စွာက သုံးဆယ်မြို့အဝင်
ကာလမ်းဘေးနား ကပ်ရက်လေးပါပဲ။ လိုင်အင်းရွာသို့ရင် တော်တော်သိကြ
ပါတယ်။ ရေရှင်ဆရာတော် ကျိုးပို့စွာရောက်စတုန်းက ကျိုးအသက်က
(၂၀)တွေးလောက်ပဲ ရှိုးမယ်ထင်ပါတယ်။ အခုကျိုးအသက်က(၈၀)ကျော်
နေပြီလေး။ အဲဒီအချိန်တုန်းက ကျိုးပို့စွာမှာ ဘုန်းကြီးကျောင်းလည်း
မရှိ သောဘူး၊ ဘုန်းကြီးဆိုတာကတော့ ဝေးရောပေါ့။

ဒီတော့ တစ်ရွာလုံးဘုန်းကြီးတော်နေကြတယ်။ သာသနာတာကယ်
ပြုမယ့် ဘုန်းကြီးသာဖြစ်ပါစေ။ ပစ္စည်းလေးပါးအလုံးပယ်လူလိုက်မဟုတဲ့
မောင်းတင်ထားကြတဲ့အချိန်ပေါ့။ အဲဒီအချိန်မှာပဲ ကျိုးပို့စွာက ရုပ်ပိုင်ဖော်
တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဦးသန်းလွင်က ပဲခူးဘာက်မှာ နာမည်ကြီးနေတဲ့ ဘုန်းကြီး
တစ်ပါးကို ချက်ချင်ပင့်လာတယ်။ ဘွဲ့တော့မသိရဘူး၊ နာမည်ကြီးနေတာက
ရေရှင်ဆရာတော်တဲ့။

ဘာဖြစ်လို့ရေရှင်ဆရာတော်၏ရသလဲဆိုတော့ အဲဒီဆရာတော်
လက်နဲ့ထိထားတဲ့ရေဟာ လူပ်လူပ်ရွှေနဲ့ အသက်ဝင်သလိုဖြစ်နေသတဲ့။
ဒါကြောင့် ရေရှင်ဆရာတော်၏တယ်ပေါ့။ ဘုန်းကြီးကလည်းတော်နေ၊
ရောက်လာတဲ့ ဘုန်းကြီးကလည်း ထူးထူးခြားခြားဆိုတော့ တစ်ရွာလုံး
ကြည်ညို လိုက်ကြတာကတော့ ပြောမနေပါနဲ့တော့။

ရောက်ရောက်ခြင်း ယာယိုတဲ့ကျောင်းကြီးဟစ်ကျောင်းဆောက်လှု့
ကြတယ်။ ဖြည့်ဖြည်းမှ ကျောင်းကောင်းကောင်း ဆောက်မယ်ပေါ့။
ကိုယ့်ရွာက ဘုန်းကြီးဆိုတော့ ကျိုးလည်းအားရပါးရသွားဖူးတာပေါ့။

၁၇၈၂ခုနှစ်မြန်မာ၏အဖွဲ့အယူရာဝါယာများ

- ၉၉ -

ဘူး၏သမ္မတိကတော့ ပြည့်ဖို့များ၊ မျက်လွှာကိုအမြတ်းချထားတာ
တွေ့ရတယ်။ အသက်က လေဆယ်ကျော်လောက်ပဲ ရှိမယ်ထင်ပါတယ်။
အသာကဗြို့မြို့။ သေးသေသွယ်သွယ်နဲ့ အင်မတန် ကြည်ညိုစရာကောင်း
လုပါတယ်။

လာသမျှလူတွေကိုလည်း အကွက်ချိုး အကွားမျိုးစုံသွင်းထားတဲ့
အင်ချုပ်တွေကို အဆောင်အဖြစ် အကုန်လိုက်ဝေပေးတယ်။ ဒီကတည်းက
ကျိုးက တယ်သော့မကျတော့ဘူး၊ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ဒီအင်တွေ၊
အိုင်တွေ၊ တော်တွေ၊ ယုံးတွေက ပုဂ္ဂိုလ်က်က အရည်အခြေးတွေထားခဲ့တဲ့
ပညာဆိုတာ စာပေကို အတော်အတန်လေ့လာထားတဲ့ ကျိုးကသိနေပြီး
သားလေ။

နောက်နေ့တွေကျတော့ ထင်တဲ့အတိုင်းပါပဲ ရွာထဲမှာရှိသမျှ စီးပွား
ရေး၊ ကြိုးမြားရောသမားတွေ ကျောင်ကို အကုန်ရောက်ကြတော့တာပဲ။
သူတို့အတွက် ဆရာတော်ဓာတ်တွေ၊ ယုံးတွေလုပ်ပေးနေတာ တစ်နေ့
ကုန်တရာန်းရှုန်းပါပဲ။ ရက်သိပ်မကြာလိုက်ပါဘူး။ ရှိကုန်က သူဇွဲတွေ
တောင် ဆင်းလာကြတယ်။

အဝေးကလာတဲ့လူတွေကို ကျိုးကမသိမသာမေးကြည်တယ်။
ဘယ်သွားကြမလို့လဲဆိုတော့ “ရေရှင်ဆရာတော်ဆိုတဲ့ ရဟန္တကို စူမလို့
တဲ့” ကျိုးအဲ့သွေ့လို့မဆုံးဘူး။ ကိုလေသာအာသဝေး ကုန်ခန်းပြီးဖြစ်တဲ့
ရဟန္တသုတေသနလိုပေးဘာ ဒီလိုလောက်ကိုစွဲတွေ လုပ်ပါဦးမလား၊ ဒီလေးကိုတောင်
မစဉ်းစားမေးကြတော့ဘူးလား။

ဒီလူတွေကိုကြည်ပြီး ကျိုးကြားမှာတဲ့ “တုတ်တုတ်ပြုနဲ့ပြုပဲ” ကို
သွားသုတေသနလိုပေးဘာ တစ်ခါတော့ ရွာတစ်ရွာမှာ အစဉ်းစားညာ၏ အင်မတန်
နည်းတဲ့ သာအားဖြစ်ယောက်ရှိသာတဲ့။ တစ်နွဲတော့ ခနိုသွားရင်း သမ်ပင်
တစ်ပင်အောက်မှာ စက္ခတ္တမြောက်ချို့ခြင်း ထိုင်နေတဲ့ ရသေ့တစ်ယောက်ကို
တွေ့တော့ အထူးအဆန်းဆုံးရင် စိတ်ဝင်စားတဲ့ သာအားဖြစ်ယောက်ဟာ

၁၆၃၈၅၈၈၁၀၁၀၅

အနားသွားပြီး ရပ်ကြည့်ကြောသတဲ့။

အဲဒီအရှင်မှာ ရသောကမတတ်ရပ် လက်ညီးတစ်ချောင်း ထောင်ပြီး ခင်ကျယ်ကျယ်လေး ‘တုတ်’လို့ အော်လိုက်သတဲ့။ ဒါကို သားအဘာ နှစ်ယောက်က ငါတို့ကို တစ်ခုခုပေးမလို့ ဒူးတုပ်ခိုင်းတာနေမှာ။ ရသေ့ ဝတ်ထားတဲ့ ပိုစွာပဲ ဖြစ်ရမယ်လို့တွေးပြီး ချက်ချင်းမြေကြီး ပေါ်ရှုံးတုပ်ထိုင် ချလိုက်ကြောသတဲ့။ ရသောက ဘာမှာတော့မပေးသောကူး ဒါပေမဲ့ ခထာဏကြား မောက်တစ်ကြိုင် ‘တုတ်’ လို့ အော်လိုက်ပြန်တယ်။

ဒီအခါ သားအဘာက ရူးတုပ်ရုံမရသောသူး မြေကြီးပေါ်ထိုင်း တာ နေမှာလို့တွေးပြီး မြေကြီးပေါ် ဝပ်ချလိုက်ပြန်တယ်။ အဲဒီအရှင်မှာပဲ ရသောက ပြန်းလို့ ထပ်အော်လိုက်တဲ့အတွက် သားအဘာနှစ်ယောက် ချက်ခြင်းထံပြီး ရသောကိုကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှ ကိုယ်ရွှေရသောက လက်ညီး နှစ်ချောင်းထောင်ပြီး “တုတ်တုတ်ပြန့်၊ တုတ်တုတ်ပြန့်” လို့ ဆက်တိုက်ပါးစပ်ဆိုင်းတိုးပြီး ကျေးဇားအောင်ကကာ တွက်သွားသတဲ့။

အဲဒီတော့မှ သားအဘာနှစ်ယောက်လည်း အရှင့်ရှိုးမီမှန်သိပြီး ရွှေကိုရှေက်ကန့်နဲ့ ရွာကိုပြန်ခဲ့ကြရသတဲ့။ အခုလုံတွေလည်း အဲဒီ တုတ်တုတ်ပြန့်း သားအဘာလို့ လူတွေပဲလို့ ကျူပ်ထင်တယ်။ ခက်တယ်များ လောကမှာ ပညာရှိတဲ့လူထက် မနဲ့တဲ့လူကများတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း လူလိမ်လူညာတွေဟာ စာပေပါက်ချောင်နေကြတာပေါ့။

ဒီနေရာမှာ ပညာရှိတာ အတန်ပညာ၊ ဘွဲ့ထူးတွေကို ဆိုတာမဟုတ်ပါဘူး၊ ပစ္စကြာ၊ သံသရာနှစ်ခုလုံးအတွက် တွေးခေါ်နိုင်တာကို ပြောတာပါ။ ဘုရားလက်ထက်က တို့ဗီဆရာကြီးခြောက်ယောက်မှာ အပါ အဝင်ဖြစ်တဲ့ သွေးယောက်လွှာတွေလို့ခေါ်တဲ့ သိဉာဏ်းဆရာကြီးဟာ အရှင် သာရှိပုတ္တရာအလောင်းပြုပတိသော့နဲ့ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလွှာနဲ့ အလောင်း ကောလိတုတို့၏၊ လက်ညီးဆရာပေါ့။

ဘုရားနဲ့မတွေ့ခင်က ဥပတ်သော့၊ ကောလိတာဟာ တရားစစ်၊

၁၉၂၈ ၃၁၁၁၁၀၁၀၂

အထောင်ပိုင်ကြိုင်ဆင်ဆုံး အသုတေသနပြုရှိမှု

- ၁၀၁ -

တရားမှန် ရှိမယ်မှတ်ပြီး၊ သိချွည်းဆရာကြီးထံမှာ ပညာသင်ယူကြတယ်။ သင်ယူပြီးလို့ သံသရာမှထွက်ပြောက်ကြောင်း တရားမေဟုတ်မှန်း သိသွားတဲ့ အတွက် နောက်ထပ်တရားထပ်ရှာကြရာမှာ ဥပတ်သောက အရှင်အသုစိတ် တရားနာကြားပြီး၊ သောတာပန်တည်ခဲ့တယ်။

ကောလိတာကတော့ အရှင်သာရီပုဂ္ဂရာကတစ်ဦး နာကြားပြီးတော့ မှ သောတာပန်တည်တယ်။ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးတဲ့အခါ သူတို့တပည့် ၂၅၀-နဲ့အတူ ဘုရားထံသွားခါနီ့မှာ သိချွည်းဆရာကြီးကိုလည်း လာခေါ်ကြတယ်။

ဒီအခါ သိချွည်းဆရာကြီးက ဓမ္မချဲ့တရား မှန်ကန်ကောင်းမြတ်မှန်း သိသော်လည်း သူမဟလိုက်နိုင်ဘူးတဲ့။ ရာဝင်အိုးကြီးကနေ လက်ငင်အိုးအဖြစ် မခံနိုင်ဘူးတဲ့။ ဒီအခါ ဥပတ်သောက ဆရာအရှင်ထံမှာ ယခုရိုးနေကြတဲ့တပည့် ၂၅၀-တို့ဟာ အကျွမ်းပို့နဲ့အတူ လိုက်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာ အရှင်တစ်ယောက်တည်နဲ့၊ နေလို့ဖြစ်ပါမလားလို့၊ မေးလိုက်တော့ သိချွည်းဆရာကြီးက “ဥပတ်သေး လောကမှာ အတွေးအခေါ်ပညာရှိတဲ့လူနဲ့၊ မရှိတဲ့လူ ဆိုရင် မရှိတဲ့လူကမှားတယ်။ ဒါကြောင့် အတွေးအခေါ်ပညာရှိတဲ့ လူတွေက ဓမ္မထံသွားကြလိမ့်မယ်။ အတွေးအခေါ်ပညာမရှိတဲ့လူတွေက ငါထံရှိ လာကြလိမ့်မယ်။ သင်တပည့် ဘာမူဗုံမနေနဲ့.” လို့ ပြောလိုက်သတဲ့။

ဒီစကားအတိုင်းပါပဲ့၊ အခုခေတ်မှာလည်း တကယ့်သိလာ၊ သမဂ္ဂီ၊ ပညာကို လေးစားကြည်ညီပြီး၊ ဘုန်းကြီးကိုကိုးကွယ်တယ်ဆိုတဲ့လူ တော်တော် ရှားသွားပြီး၊ များသောအာဖြင့် လောက်ကိုစွဲတွေ့နောက်ကို ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်နေကြတဲ့ ပညာမဲ့တွေ့က များပြားကြလေ တော့ အဆဲမရှိတဲ့ လူတွေကတော့ စာသောနေကြပြီးမှာပဲ။

အခုလည်းကြည်လေ့။ ရေရှင်ဆရာတော် ရေရှင်ဆရာတော်ဆိုပြီး၊ နေ့ရော ညျေရော တအုန်းအုန်း၊ တရားရှင်နဲ့ပေါ့ ဒီအချိုင်မှာပဲ ရေရှင်ဆရာ

- 30.1 -

ပြန်လည်စွဲ

ပစ္စည်းမိတ္တာ? စေတီလည်းခေါ်နဲ့ပြုသွားတာပေါ့။ ဌာပနာသွင်းတော့မယ်ဆိုတော့လည်း ဆွဲကြုံးတွေ၊ လက်စွမ်တွေ၊ လက်ကောက်တွေ လူပိုလိုက်ကြတာ နည်းနည်းနောဖော်ဟရှိဘူး၊ ရန်ကုန်ကသူငြောင်းတွေ အများစုံပါတာပေါ့။ ဌာပနာပိတ်ခါနီးကျတော့ ဘုရားနားမှာ ဘယ်သူမှ မနေရဘူး၊ သူတစ်ပါးတည်း မိတ်ကြုံက်ထည်ဗြို့ဗြို့ ပိတ်လိုက်တယ်။ ဒကာ၊ ဒကာမတော်က အဝောက်ပိုကြည်းပိုရတယ်။

အဲဒီတစ်ချက်ကိုတော့ ကျိုင်က တယ်မကြောက်ချင်ဘူး တကယ်ရှိနို့
သားသားဆိုရင် အများအွှေအတူတူထည့် အတူတူပိုတယ်ပေါ့။ အရုတော့
ဌာပနာပိတ်တဲ့ ဇေရာလေးကျကာမှ သူတစ်ယောက်တည်း လုပ်ချင်တာ
ကတော့ ကျိုင်ဖိတ်ထဲ တယ်မသက္ကချင်ဘူး။ ဒါနဲ့ အနားက မြင့်ပြီးဆိုတဲ့
သူငယ်ချင်တစ်ယောက်ကို ဒီအကြောင်းပြောပြီလိုက်တော့ ကျိုင်ကို ဘာပြုနဲ့
ပြောတယ်မဟတ်တန်။

ဒါပေမဲ့ သင်အဆရာတော်စကားပုံထဲက “သက်သေခံလက်ငင်းမအပ်နိုင်တော့ မျက်စဉ်ခတ်ခံရတယ်” ဆိုတဲ့ ပုံလေးကိုသွားသေတိရတာနဲ့ ဆက်မပြောရတော့ပါဘူး။ စောစောကပုံပြင်လေးက ဒီလိုဗျာ။ တစ်ခါတော့ တစ်စွာလုံးက ကြည့်ညီကြတဲ့ ရွှေ့ကျောင်းက ဘုန်းကြီးတစ်ပါးရှိသတဲ့။ အနေအထိုင်လည်း တော်တော်ကောင်းဆီကိုဘူး

တစ်နေ့တော့ နိုင်းပေယှဉ်ကျောင်းသားတွေကလည်း အသင့်မရှိတော့ ဘုန်းကြီးကသက်ဖို့ကြီးခါးပတ်ပြီး ကျက်သရေစ်ထဲမှာ ကြိုက်ဘတော့

၁၃၂၈၊ ၁၃၂၉၊ ၁၃၂၀၊ ၁၃၂၁၊ ၁၃၂၂၊ ၁၃၂၃၊ ၁၃၂၄၊ ၁၃၂၅၊ ၁၃၂၆၊ ၁၃၂၇၊ ၁၃၂၈၊ ၁၃၂၉၊ ၁၃၂၁၀

- ८०२ -

ເພົາກົງປິ້ງ: ເຕັມທາ:ເສີວັດໆ॥ ຮີໃຫຍືຝຶກູາ ເນົາດີ:ອົກາກລညຸ: ແລະ ເຕັມທາ:ເຕັມທາ: ອຸດືຖາກູາ. ເນົາດີ:ເປີໄຕກົງກາລົງກາລົງທາ: ເສີວັດໆວັນຍິນຢືນ: ປົກລົງ.

ဒီတော့ အကာက “အရှင်ဘရား ကြော်ညတွေ ကိုယ်တိုင်ကြေား
နေသလား ဘုရား” လို့လျောက်လိုက်တော့ ဘုန်းကြီးကစဉ်းစာသတဲ့
ဒီဒကာ ရွာထဲလျောက်ပြောရင် ငါတော့အကြည်ညို ပျက်ကြတော့မှာပဲ။
အဲဒီတော့ သူ့စကားအရာမမြှာက်အောင် ပရိယာယ်နဲ့ကြလေမှလို့
စိတ်ကျော်ပြီး ကျောင်အောက်က ကုစ္စယတွေကို ခပ်မြှင့်မြှင့်လုပ်စေခဲ့လိုက်
သတဲ့၊ ရောက်လာတော့ “ကုစ္စယတွေ ဒီကျောင်ဆကာကို မလုပ်နိုင်အောင်
ကြုံဖို့တုပ်ကြစမ်း။ မကောင်းဆုံးပါးပူးလာပုံရတယ်။ ငါကိုကြော်ည
ကြေားစာတယ် ဘာရယ်နဲ့ မဟုတ်တရတ်တွေ လျောက်ပြောနေတယ်”
လို့ပြောတော့ ကုစ္စယတွေလည်း ကြုံဖို့မရမက တုပ်ကြတော့တာပေါ့။
ဒီတော့ ကျောင်းစကာက “ကျူးမှု မဟုတ်တာ ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး။
ကျူးမှုကိစိနဲ့ တပ်အပ်မြင်တာပါလို့” ပြောတယ်။ အဲဒီလို့ ပြောလေ
ဘုန်းကြီးက မကောင်းဆုံးပါးထွက်တဲ့ ဆေးကြပ်လုံးနဲ့ ဆော်လေပဲတဲ့။

ညူအိပ်ရာလည်းဝင်ရော ကျောင်းဒကာက သူ့ခံစာချက်တွေ
ကျောင်းအမကို ရင်ဖွင့်တော့တာပဲ့။ နိုင်ကတည်းက ကြောက်ကြောက်နဲ့
သတိထားနေရတဲ့ကျောင်းအမ ဘုန်းကြီးကြောက်ချေကြောက်တဲ့ အကြောင်း
လည်းရောက်ရော “ကျွန်ုပ်ယောက်း၊ မကောင်းဆိုပါးပူးနေပါတယ်တော့
လာကြပါး” လို့ ထအော်တော့တာပဲတဲ့

အဲဒီမှာ ဘေးအိမ်ကလူတွေ့ပိုင်းလာကြတော့ ကျောင်းအမက
သူ့ယောက်း၊ မကောင်းဆိုပါးပဲ့။ မဟုတ်တရာတ်တွေ လျောက်ပြောနေတဲ့
အကြောင်းပြောတော့ ကျောင်းဒကာကလည်း ဘာမှမယူတဲ့အကြောင်း
သူ့မျက်စိနဲ့ အသေအချာတွေ့ခဲ့တာဖြစ်းကြောင်းပြန်ပြောတာပဲ့။ ဒါပေမဲ့
ဘုန်းကြီးကို ကြည့်ညိုပြီးသားဖြစ်နေတဲ့ ရွာသားတွေက ဘယ်သူမှ မယုံကြ
တဲ့အပြင် မကောင်းဆိုပါးပူးတာ သေချာတယ်ဆိုပြီး ပယောကဆရာတော်။
မကောင်းဆိုပါးကြောက်တဲ့ မျက်စဉ်းဆတ်နိုင်းတော့တာပဲတဲ့။ မျက်စဉ်းက
စပ်ရှာလွန်းတော့ ကျောင်းဒကာခင်ဗျာ၊ မကောင်းဆိုပါး ထွက်သွားပါပြီ
ခင်ဗျာ။ ကျွန်ုတ်ပြောတာ ဘာမှမဟုတ်ပါဘူးဆိုပြီး ကြောက်ကြောက်နဲ့
လျော့ချလိုက်ရတော့သတဲ့။

အခုလည်း ကျွုပ်အဖြစ်က ဘာထူးသေးလဲ့၊ တစ်ရွာလုံးကသာမက
အဝေးကာဒကာ၊ ဒကာမတွေကပါ ဖူးဖူးမှတ်ထားတဲ့ကိုယ်တော်ကို ကျွုပ်
တစ်ယောက်တည်း သူရဲကောင်းဆင်နဲ့ဆန် သွားပြောကြည့်ပါလား၊ ပယောက
ဆိုပြီး မျက်စဉ်းဆတ်ရုတ်တင်မကာဘူး၊ အချုပ်တော်ကျွုသွားနိုင်တယ်။ အဲဒီလို
ရွာပနာသွင်းပဲ့ ပြီးသွားတော့ ထိုးတော်တင်မယ့်နေ့ကို ရောက်လာတယ်။

လာလိုက်ကြတဲ့လူတွေကတော့ ထိုးမပေါက်အောင်ပါဘဲ့၊ ခွေထိုး
ဒကာကလည်း အသင့်ပေါ်ပြီးသားဆိုတော့ ထိုးတော်မတင်ခင် စေတိရော့မှာ
အပူဖော်ခံထားလိုက်တာ ဖူးတဲ့သွေ့တွေ ကြတ်ကြတ်ထိုးပဲ့။ ယာယိတဲ့
ကျောင်းပေါ်ရော့၊ ထိုးထားတဲ့မလူပူးပဲ့တဲ့ရော့ ထိုးတော်တင်ပဲ့လာတဲ့သွေ့တွေ
ဆိုတာ ပြည့်ကျွုပ်နေတာပါပဲ့၊ အဲဒီအဆိုနှစ်မှာပဲ့ ကုသလေးတစ်စီး ဆိုက်လာပြီး

သယ်စုနိုင်ပိုင်အထောက်မှန်၏ အဖွဲ့အစည်း

- ၁၀၅ -

သက်တော်ရွှေ-နီးယီး ဆရာတော်ကြီးတစ်ပါးရယ်၊ ခပ်ရွယ်ရွယ်ပွဲ့ငယ် နှစ်ပါးရယ်၊ မွန်မွန်ရည်ရည်လူကြီး ငါးယောက်လောက်ရယ် ဆင်လာတာကို တွေ့ရတယ်။

ပရီသတ်တွေ့ကတော့ သူတို့ရေရှင်ဆရာတော်ကပင့်လို့ ကြွဲလာတဲ့ သံယာတော်တွေ့နဲ့ ဉာဏ်သည်တွေပဲလို့တွေ့မြို့ဗြို့ဗြို့ သိပ်အရေးမစိုက်ကြုပါဘူး။ ကျူးပိုင်ကတော့ ထူးခြားတော့မယ်ဆိုတာ သေချာသိလိုက်တယ်။ ဘာဖြစ် လို့လဲဆိုတော့ ကျူးပိုင်ရွာကို ရေရှင်ဆရာတော်ရောက်လာတာ တစ်လ ကော်သွားပြီး၊ သည်အတော့အတွင်း ကျူးပိုင်ရွာကို ဘယ်ရွာကသံယာမှ ကြွဲလာတာ မတွေ့သေးဘူး။ များသောအားဖြင့် ကျူးပိုင်ရွာမှုခွဲဘာသာ ဘုန်းကြီးများဟာ တွေ့ရှားဘုန်းကြီးတစ်ပါး ကောင်သည်ဖြစ်စေ ဆိုသည် ဖြစ်စေ ဝင်မပါတတ်ကြဘူး။ မကောင်းရင် မကောင်းတဲ့အလျောက်၊ ကောင်းရင်ကောင်းတဲ့အလျောက် သူကံနဲ့သူ သွားလိမ့်မယ်ဆိုပြီး ဥပေကွာ ပြုထားတာပဲများတယ်။

သည်နေ့မှ ထူးထူးခြားခြားဗြို့ဗြို့ ကြွဲလာတာဆိုတော့ ကျူးပိုင်ကတော့ တွေ့က်လိုက်မိပြီး၊ ဒါကြောင့် ယာယိတဲ့ကော်မူးကြီးပေါ်တက်ပြီး၊ အခြေ အနေကို သေချာအကဲခတ်နေလိုက်တယ်။ အဒီအချိန်မှာပဲ ဆရာတော်ကြီး ဦးဆောင်ပြီး ရဟန်တော်နှစ်ပါးနဲ့ အမျိုးသားကြီးများ ကောင်းပေါ်တက်လာ တာ တွေ့လိုက်တာနဲ့ ရေရှင်ဆရာတော်ရဲ့မျက်နှာဟာ မဖုံးနိုင်၊ မဖိနိုင် သိသိသာသာကြီး၊ ပျက်သွားတာကို တွေ့လိုက်ရတယ်။

ပြီးတော့ ချက်ချင်းပဲ သူတိုင်ခုံပေါ်ကဆင်ပြီး ဆရာတော်ကြီးကို ပျော်ပျော် နေရာပေးတယ်။ ပြီးတော့ သူလျော်နေတာက-

“ဆရာတော် တပည့်တော် နောက်မစိုက်တော့ပါဘူးဘုရား။ ဒီတစ်ခါ နောက်ဆုံးပါဘုရား” တဲ့ ဘာတွေလျော်နေတာပါလိမ့်ပေါ့။ ဆရာတော်ကြီးက-

“မင်္ဂာ သက်နေတွေဘာတွေ ပတ်ထားလို့ ရဟန်ရောဖြစ်လို့

၁၉၂၈ ၈၁၀၅

- ၁၀၆ -

ဗုဒ္ဓဘုရား (နမူနှင့်သာ)

လား သိမ်ရော တက်ခဲ့လို့လား”

“သိမ်မတက်ခဲ့ပါဘူးဘုရား၊ ရဟန်လည်း မဖြစ်ပါဘူးဘုရား”

ဒီအချိန်မှာ ဆရာတော်နဲ့ပါလာတဲ့အမျိုးသားကြီးတစ်ယောက်က အသင့်ပါလာတဲ့ပုဆိုးနဲ့အကျိုးတွေကို ပစ်ပေးလိုက်တယ်။ အခုတော့လည်း ကျူပ်တို့ တစ်စွာလုံးကိုးကွယ်နေတဲ့ ရဟန်လို့သမတ်ထားကြတဲ့ ကိုယ် တော်ကြီးဟာ သူ့အာသာ လူဝတ်လဲသွားပါရောလား၊ ဒီအချိန်ထိ ပရိသတ် အားလုံးကတော့ ဘာမှန်းမေလည်ကြသော်ဘုရား၊ ထိုင်ခဲ့ပေါ်ထိုင်နေတဲ့ဆရာ တော်ကြီးကိုပဲ ဝေခွဲလို့မရတဲ့အကြည့်တွေနဲ့ ကြည့်နေကြတယ်။ ဒီအချိန် မှာဆရာတော်ကြီးက မေတ္တာ၊ ကရာယာအပြည့်နဲ့ ပြောတွဲသွေ့ပါဒစကား တွေဟာ သိပ်တန်ဖိုး ကြီးလှပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီးက-

“ဒေါသ ဒကာမတို့ ဒီမှာရောရင်ဆရာတော်လို့ အမည်ပြီး လိမ်စာ နေတဲ့လူဟာ ဘုန်းကြီးအစစ်မဟုတ်ပါဘုရား”

“ဒဲသမား အရက်သမား နယ်တကာလျှည်လိမ်နေတဲ့ လူလိမ်ငရိန် ဆိုတာ ဒီလူပါပဲ့၊ ဘုန်းကြီးတို့ချေသာသပဲပေါ့။ နယ်တကာလျှည့် လိစား နေတာ တိုင်ထားတဲ့အမှုတွေလည်း မနည်းတော့ပါဘုရား၊ ဘုန်းကြီးနဲ့ပါလာတဲ့ ဒကာတွေဟာ စခန်းပူးနဲ့ ရဲသားတွေပါ။ ရှုတ်ရှတ်သဲသဲဖြစ်မှန်းလို့ ယူနိုးဖောင်း မဝတ်ခဲ့ကြတာပါ။”

“ချွာသွေ့သာသတွေ အထင်မကွဲအောင်ရှင်ပြုပို့အတွက် ဘုန်းကြီးကို ပင့်လာကြတာပါ။ ဒါနဲ့ စေတီမှာ ဌာပနာရော ဂိတ်ပြီးသွားပြီးလား”

“ဂိတ်ပြီးပါပြီးဘုရား”

ဌာပနာဆိုတဲ့အသံကိုကြားလိုက်တာနဲ့ ငပိန်ဟာ လူပ်လူပ်ရှားရား ဖြစ်သွားတယ်။ အကင်းပါးတဲ့စခန်းမူးက ခဲ့သားတစ်ယောက်ကို ချက်ချင်း လက်ထိပ်ခတ်ခိုင်းလိုက်တယ်။ ငပိန်ကို လက်ထိပ်ခတ်ပြီးတာနဲ့ ဆရာ တော်ကြီးက-

“က အကျိုးအောင်ဒကာတွေရော ရပ်စိရပ်အတွေပြီးအောင်ပြု့၊

၁၁၀၅၃၈၂၈၁၁၁၀၂

သတေသနပိုင်စုံမြန်မာ့ရန်း အယူရှုထွေးလို့မျှ

- ၁၀၅ -

ပါတ်ထားတဲ့ ဌာပနာကုဖွင့်ကြည်ကြပါး” လို့ အမိန့်ရှိလိုက်တော့ လူကြီးတွေလည်း ခပ်မြန်မြန် သွားဖွင့်ကြည်ကြတာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ရတနာပစ္စည်းတစ်ခုမှ မတွေ့တော့တဲ့အပြင် ရတနာပစ္စည်းထည့်ရမယ့် နေရာမှာ ထမိန်တဲ့ အကျိုးစာတ်တွေနဲ့ ဆံပင်ချော်ထွေးတွေကိုပဲ တွေ့ရတော့ တယ်။ ပစ္စည်းယူရှုနဲ့ အားမရသေးဘဲ ကျူပ်တို့တစ်ချာလုံးနိုက်အောင် အောက်လမ်းအဖွဲ့အစဉ်မျိုး လုပ်ထားတာကိုတွေ့လိုက်ရတော့ ရွာသူရွာ သားတွေမှာ စိတ်မတိန်နိုင်ကြတော့ဘူးပေါ့။ ဝိုင်ကို ရိုက်နိုက်ပုတ်ခတ်ကြဖို့ ပြေးလာကြတာနဲ့ ခဲ့သားတွေပိုင်ဝန်ဖြီး ကားပေါ်မြန်မြန် တင်ပေးလိုက်ရ တယ်လေ။ ဆရာတော်ကြီးက -

“ကဲ-ဒေါသကို ထိန်းသိမ်းဖြောကုံးစာတိုင်ကြပါး ဆယ့်နေရာ ဘုန်းကြီးလည်း ပြန်ကြရတော့မှာပါ။ မကြခင် ဒကာဒကာမတွေအတွက် အရောကြီးဟာလေအတွေ ပြောပြုသွားချုပ်ပါတယ်” လို့ မေတ္တာရုပ်ခံလိုက်လို့ သာ ဒေါသလိုင်းတံ့ထနေတဲ့ ရွာသူရွာသားတွေမှာ အရှိန်သတ်လိုက် ကြတာ။ ပြီးမှ ကိုယ့်နေရာကိုယ် ပြန်ထိုင်လိုက်ကြတယ်။ အဲဒီအခါကျေမှ ဆရာတော်ကြီးက တစ်သက်စာ မှတ်စရာကောင်းတဲ့ ဉာဏ်ဒါပိုပေါ်တော် မူတာက -

“ဒကာဒကာမတို့ ကြည်ညိုတဲ့သဖို့ တွေးခေါ်တဲ့ပညာ၊ အဲဒီ တရားနှစ်ပါးဟာ ချိန်ခွင်လျှာလို့ အလယ်တည့်တည့်မှာ ထားနိုင်မှ ဘာသာရေး လောကမှာ အမှားကင်စင်နိုင်တယ်”

ဒါကို မယအောင်ကော်မှာ ဆုံးမထားတာက -

ပညာအားနည်း သဒ္ဓါသည်းက

အရည်းမည်ကား ယုဝါဇား

သဒ္ဓါလေးမြှတ်၊ ဆည်ကပ်တတ်၏ တဲ့

အပို့ယ်က တွေးခေါ်မြှော်မြင်တဲ့ပညာအားနည်းပြီး ကြည်ညို ယုံကြည်တဲ့ သဖို့ကာများနေမယ်ဆိုရင် အရည်းကြီးလောက်ကျွန်း ယုတ်မာတဲ့

၂၆၃၈၉ ၃၇၁၁ ၁၁၀၅

အကျင့်တွေကျင့်ပြီး လိမ်စာနေတဲ့ လူလိမ်ပုံညာ ဒို့အယူရှိတဲ့ သူတွေကို ဆရာတင်ပြီး ကိုကျယ်ဆည်ကော်မိတ်သတဲ့

“အခု အကာတို့လက်တွေ့ပဲပေါ့။ အကျယ်ပြောစရာတောင် မလို တော့ပါဘူး။ ဒီအချက်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ဘုန်းကြီးကျေပဒေသလောတစ်ခု ပေါ့ချင်တာက-

ကြည်ညီရာမှာ အများသံယာ

ကိုကျယ်ရာမှာ ရွှေးချယ်ပါ ဆိုတဲ့စကားလေးပဲ။ စွဲဘာသာတွေ ပို့ရဟန်သံယာတွေ့ရင် ကြည်ညီလိုက်ပါ။ ရှိနိုင်က်ပါ။ ကြည်ညီရှိနိုင်တဲ့ မိမိမှာ ကုသိတ်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ အကုသိတ် မဖြစ်ပါဘူး။ ရှိနိုင်တဲ့သူများသာ ရှိနိုင်တဲ့ကိုတဲ့ သိလာသမာန်ပညာမရှိခဲ့ရင် သူလမ်းသူသွားပါလိမ့်မယ်။

“ဒါပေမဲ့ ဆရာမှတ်မှတ် သမာမှတ်မှတ် ကိုကျယ်တော့မယ် ဆိုရင်တော့ အသေအချာရွှေးချယ်ရပါတော့မယ်။ ရဟန်စစ် ရဟန်မှန် ဟုတ်ရဲ့လား။ ရဟန်စစ်ရဟန်မှန်ဖြစ်ရင်လည်း ဂါဌာရရ= စာပေကို အားထုတ်နေတဲ့သူလား၊ ဝိပဿနာရရ= တရားအလုပ်ကို အားထုတ်နေ သူလား။

“ဒါတွေကို သေချာလေ့လာစုစုပြုပါမဲ့ ဆရာသမာအဖြစ် ကိုကျယ် ရမယ်။ လောက္ခာရာဆရာအဖြစ်ရှိထားရမယ့်အကိုတွေက -

နိသေချာစိုက်၊ ချိမ့်စိုက်နှင့်၊

လွှဲမိုက်စိုး၊ မေးသမျှား၊

ဝံမှွှေးနိုင်နဲ့၊ ဟောနိုင်ပြု၍

ကျိုးနည်းမထန့်။ ခုနစ်စန်းနှင့်

ပြည်သွေးညီညာ၊ ဤသရာ

ဇွဲရာတပည့်စံ - တဲ့။

နိသေထိုက်တဲ့ သိလာ၊ သမာန်၊ ပညာရှိတဲ့ ရှုထိုရမယ်။

ချုပ်စင်ထိုက်တဲ့ မေတ္တာစာတ် ဝိယရှုထ်လည်းရှိရမယ်။

။ မြှောင်း၏ ၁၁ စဉ်

အယောက်ပိုင်တိုင်းကယ်းရန်း အသုသေစူးပို့များ

- ၁၀၉ -

ချို့မြမ်းထိက်တဲ့ ရောင့်ခြင်းစတဲ့ ဟသ္မဂ္ဂၤလည်း နှစ်မယ်။

“ဒကာဒကာမတွေခဲ့ ဂျုံမှားနေတဲ့အကျင့် နိုက်မဲနေတဲ့အကျင့်တွေ
ကို မြင်ရင်လည်း ဓားမြောက်ဝပေါ်နိုင်ရမယ်။ ဒကာဒကာမတွေ မောမြန်း
လာတဲ့ ဘာသာရေးပြဿနာများကိုလည်း ပြောကြားပေါ်နိုင်ရမယ်။ ရှင်း
နာစ်၊ ပရာမတ်၊ ပညာတ်စတဲ့ နက်နက်နဲ့စဲ တရားများကိုလည်း ပောကြား
ပေါ်နိုင်ရမယ်။”

“ပစ္စာ၊ သံသရာအကျိုးရှိရာရှိကြောင်းများကိုလည်း ညွှန်ကြား
နိုင်ရမယ်။ အဲဒီဆရာများကိုသာ ရှာဖွေပြီး တပည့်ခံရင် အမှားမတွေ့နိုင်
တော့ဘူးပေါ့။”

“ကျိုးမတဲ့တစ်ခေါက်၊ လင်ကျိုးမတဲ့တစ်သက်လုံးမောက်၊
ဆရာကျိုးမတဲ့ တစ်သံသရာလုံး မောက်ရောတဲ့။ ဒါကြောင့် ဆရာတင်
မှာသစိုး ကြော်ကြပ်ကြော်သတိထားကြော်။ ဒါက သဒ္ဓါများပြီး ပညာသိတဲ့သူများ
အတွက်ပါ။ နောက်တစ်ရက် ကြည်ညိုတဲ့သဒ္ဓါအလွန်နည်းပြီး တွေးခေါ်
မြှော်မြှင်တဲ့ ပညာကများနေရင်လည်း မကောင်းပြန်ဘူး။”

“စာများပြုတာက ကေရာနိုကပက္ခာ-စဉ်လဲကောက်ကျစ်တတ်သတဲ့။
ဖယအဝေမှာ ဆက်ပြုတာကတော့-

သဒ္ဓါန့်နဲ့ ပညာကဲလည်း

အလွှာပြေးဝင်၊ အမြှင်ယွင်းခဲ့

တိမ်းပါးကြလျက်၊ ဝီးပြုသဟား

တွင်းကျွဲ့မှာသို့! ဆယ်ပါးကောင်းမူး

လျှောပြောကြုံ၊ စွန်းပြုမလွတ်

စိတ္တာပြုများ ဒါနအလူဗျာ

မြောက်သောဟူ၍၊ အယုံဖောက်လွှဲ

မိစ္စာစွဲ၏ - တဲ့

“သဒ္ဓါကပါးလွန်ပြီး တွေးခေါ်တဲ့ပညာများတဲ့သူက ဘယ်လိုဖြစ်

။ မြှော်လျှော်လျှော် ၁၁၀၂

- ၁၁၀ -

၁၁၉၂၃၄ (၁၉၆၅)

သလဲဆိတော့ ဒါနပြုတယ်ဆိတာ စေတနာပါရင်ပြီးတာပဲ။ လျှေ့ဖယ်ဝိုဘူ မလိုပါဘူ။ ဒီလိုပြုခဲ့လာတယ်။ တချိုကျ သူများကောင်းမှုကိုတောင် အန္တရာယ်ပြုလာ တယ်။ ဘုရားဆွမ်းတော်တင်ရုံကိုကဲ့သာ ဆီမံထွန်းရင် ကြိုက်လမ်းပြီ မရှိတော့တဲ့ဘုရားကို လျှေ့နေလို့ဘာမှအကျိုးမရှိဘူး စတဲ့ ငရဲ့ကားတွေဟာ သခြာပါပြီး ပညာများတဲ့သူတွေဆိုက ထွက်လာတာပေါ့။

“သူကရိတောင် ကြောက်စရာကောင်းသေးတယ်။ ဒါကြောင့် တွောခံတဲ့ ပညာတွေ ခွတ်များပြီး ငရဲ့မရောက်စိုးလည်း အရေးကြီးတယ်။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘုရားဆွမ်းတော်တင်တဲ့အတွက် နတ်ပြည်မှာ မိမာန်ကြီး ပေါက်ပေးရတဲ့ ဒါယိကာမပြီးတစ်ယောက်အကြောင်းကို ပြောပြုပြီးယယ်။

“မြတ်စွာဘုရားရဲ့တရားတော်တွေဟာ နှစ်ပေါင်း(၂၀၀)ကျော်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သော်လည်း ယင့်အထူး မှန်နေတုန်ယဲဆိုတာ လက်တွေပြုခဲ့ချင်တာပါ။ ပြီးတော့ စော်ကိုရွှေ့မှာ ကျောင်းထိုင်တဲ့ဆရာတော်ကြီး ဦးစာကရဟာ သက်တော် ၅၇-၅၈ ကျော်ကျော်မှာ ပျောတော်မှုလောက်တဲ့ ရောက်ဝေဒာကို ခံစာရင်း သတိလမ်းပြီး ပျော်သွားတယ်။

“ဒါအခါမှာ ဆရာတော်ကြီးရဲ့ ဂိဉာဏ်ဟာ နတ်ပြည်ကို ရောက် သွားတယ်။ လုပေခြေမောင်တဲ့ နတ်သမီးနတ်သာတွေ ခမ်းနားကြီးကျော် လှတဲ့ မိမာန်ကြီးတွေကို လျောက်ကြည့်နေရင်း မိမာန်တစ်စုနှစ်ရောက်တော့ တအုံတွေကြုံနဲ့ ရုပ်နေလိုက်မိသတဲ့။ အဲဒီမိမာန်ကြီးဟာ ဇွန်းအတိပြုပြီး ရတနာမျိုးစုံကိုလည်း နေရာလပ်မရှိအောင် စီးပွားရေးထားသတဲ့။

“ဒါပေမဲ့ ထူးချွေးသာက တွေ့မှုမိမာန်များလို့ ကိုယ်ပိုင်နတ်သမီး လှပါ။

၁၁၉၃၅၈ ၁၁၀၅

အယောက်ပိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်း အသုတေသနပြုပို့များ

- ၁၁ -

နတ်သာကို မတွေ့ရဘဲ အခြေအစံနတ်သာမီးမှားကိုသာ တွေ့ရတဲ့အတေက် ဆရာတော်ကြီးက လုပ်ဖြိုးမေလိုက်စိသတဲ့။ သင်တို့ဝါမာန်က ဂိုင်ရှင် နတ်သာမီး နတ်သာမူရှိဘူးလာဆိုတော့ အရှင်ဘုရား ဂိုင်ရှင်နတ်သာမီးက မသေသေးပါဘူး။ အရှင်ဘုရားတို့လူပြည်မှာ စီနေပါသေးတယ်။ အရှင်ဘုရားလည်း ပျုံတော်မူသေးပါဘူး။ လူပြည်ပြန်ရောက်ရင် ဟောဒီလိပ်စာအတိုင်း သွားပြီးပြောပေးပါ။ နတ်ပြည်ရဲ့စည်းစီမံကို ခြေားတောင်မစိတဲ့ လူပြည်မှာ အကြောကြီးနေမနေဘဲ နတ်ပြည်ကို အဖြုန်လာခဲ့ပါ။ စားမယ်အခြေအစံ နတ်သာမီးတွေက ဖျော်နေတယ်လို့ ပြောပေးပါဘုရား။ လိပ်စာကတော့ ဖြူးဖြီးနယ်၊ စန်းဖြုံးရပ်က ဒေါက်လာမပါဘုရားလို့ ပြောလိုက်သတဲ့။

“ဆရာတော်ကြီးလည်း သတ်ပြန်ရလာတဲ့အခါမှာလိပ်စာကို ကမန် ကတန် ရေးဆိုင်ရြှိုး ဒေါက်လာမကို တွေ့အောင်ရှာနိုင်းလိုက်သတဲ့။

“တွေ့ခဲ့ရင် မသေခင်မှာ နတ်ပြည်မှာ ဝါမာန်ပေါ်လောက်အောင် ဘယ်လိုက္ခသိုလ်တွေအားထုတ်နေတယ်ဆိုတာလည်း မေနိုင်းလိုက်သတဲ့။ ကရိယကြီးတွေလည်း ရှာလိုက်တာ တော်တော်နဲ့ စမ်းပြု့င်ရပ်ဆိုတာ ရှာမ တွေ့ဘူးတဲ့။ ဘယ်တွေ့မလဲ။ အဲဒီအချိန်တုန်းက စမ်းပြု့င်ရပ်ဆိုတာ မြို့ဆင်ခြော့အဆင့်ရှာသာသာလောက်ပဲရှိတာကိုး၊ တော်တော်လော့နှုန်းချုပ်မှ ရှာတွေ့သွားကြတယ်။

“ဆရာတော်ကြီးမှာတဲ့အတိုင်း မောက်ညွှန်လိုက်တော့ ဒေါက်လာမ ပြန်ပြောပြေတာက သူဟာသောင်နဲ့သိန်းနဲ့ဆိုပြီး လကျိုနိုင်ခဲ့ပါဘူးတဲ့။ ဒါပေမဲ့ အိမ်ထောင်စော်တဲ့အချိန်ကပြီး အရာအသက်(၅၀)ကော်အချိန်ထိ ဘုရားကို အရှယ်ဆုပ်။ နေ့ခွဲမောင်တာ တစ်ရက်မှ မပျက်ခဲ့ပါဘူးတဲ့။

“ကပ်တဲ့အခါမှာလည်း ဝတ်ကျေ၊ တန်ကျေ ထမင်းပန်းကန် သေးသေး လေးထဲ ဟင်းလေးနည်းနည်းပုံပြီး ကပ်ခဲ့တာမဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ သံယာတော် တစ်ပါးစာ သေချာရှာခေါ်ပြီး စွန်းနဲ့၊ လက်သုတေပဝါနဲ့၊

၂၆၂၈၉၈၈၁၁၁၀၁၀၅၌

- ၁၂၂ -

ဝပ္ပါရူရှင် (၁၉၆၅)

လက်ဆောင်ရွက် သေခါကပ်ခဲ့တာပါတဲ့။ ကဲ -ဘယ်လောက် အံ့ဩစရာ
ကောင်းတုန်။

“ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးနိုင်ချုပ် မှာချင်တာက ကြည်ညီတဲ့သဖို့
တွေးခေါ်တဲ့ပညာကို တစ်ခုမှအလွန်မခံဘဲ အညီအမျှ ထားနိုင်ကြပါစေ
ဆိတာပါပဲ”

လူသွေ့ပါတစ်ပျီးသာလျှင် ရရှိစေတတ်၍
ရရှိစရာစကာင်းသည်ရှာလည်း လူသွေ့ပါဝဲဖြစ်သည်။
(လေ့ခိုက်ရောဂါး)

အသင်းပိုင်းကိုလိမ့်နောက်ဆုံးရှုံး
အသုတေသနပြုခိုး

- ၁၁၃ -

တွက်ရပ်လပ်းလိုက်ပြီး
သံသရာရှည်နေတာကိုတော့ မကြိုက်ဘူးယျာ။
ဘုရားကလည်း
သံသရာတို့ဖို့သာ ဟောခဲ့တာပါ။
ရှည်ဖို့မဟောခဲ့ပါဘူး။

၂၆၉၈၉၈၈၁၀၀၅၂

အစွဲချေတိပြီ

ကျွန်တော်ရဲနာမည်ကို အလုပ်နဲ့တွဲပြီး ကွမ်းယာဖိုးတင့်လို့ ဒေါက်
တယ်။ ဟုတ်တယ်လေ ကျွန်တော်က ကွမ်းယာတစ်မျိုးတည်းနဲ့ မိသာဒါ
ငါးယောက်ကို မပူးပေါင်၊ မကြောင့်မကြုံ ထားနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါအပြင် ကိုယ်စိုင်
အိမ်လေးနဲ့၊ ပြောလေးကိုလည်း သည်ကွမ်းယာဆိုင်လုပ်ငန်းကပဲ ဖန်တီး
ပေဆဲတာ၊ ကယ်ကထလည်း မမျှော့ဘူး၊ ကွမ်းယာဗန်းလေး လည်ပင်ချိတ်
ပြီး သိရှိမရလာရေး တစ်ပတ်၊ ပတ်ပြီးတာနဲ့ ကျွန်တော်မိသာဒါအတွက်
တစ်နေ့စာ လုံလောက်သွားပြီ။

ဒါတွေကြိုပြီးပြောပြီနေရတာက ကျွန်တော်မှာ အကြောင်းရှိတယ်။
ပယောဂကုတ္းပညာကို ကျွန်တော်လေ့လာသင်ယူခဲ့တာဟာ ဝိုင်းရေး
အတွက် မဟုတ်ဘူးဆိုတာကို သိရောဂါလိုပါပဲ။ စုန်းတို့၊ အောက်လမ်းတို့၊
ကင်တို့ ဆိုတာတွေကို ကျွန်တော်စိတ်လည်းမဝင်စာဘူး၊ ဝိသနာလည်း
မပါဘူး၊ ဆရာတန်တင်ဇွဲခဲ့၍ ယောနယ်ဆောပညာအတွေ့အကြုံ အကြောင်း
စာအုပ်တွေ ဘာတွေဖော်စိတာတော့ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောရရင် ယုံတောင်
မယုံဘူးပေါ့ဘူး။

ဒါပေမဲ့ ဘယ်လောက်ပဲမယုံပါဘူးဆိုဆို လက်တွေ့ပြုင်ရရင်
တစ်ဝက်တော့ ယုံလာတာပဲဘူး၊ အ -လက်တွေ့ခံရရင်တော့ အကုန်လုံးကို

အကျဉ်းချုပ်မှုပိုင်ဆောင်ရွက်သူများ

- ६८ -

ယုံရတော့တာပဲဖြူ။ ကျွန်တော်ပယာဂါပညာကို စတင်စိတ်ဝင်စားမီတဲ့
တကာယူဖြစ်ရပ်လောကာ ဒီလိုပြာ။

ကျွန်တော်တို့နေတဲ့ လိုင်ပြုနယ်၊ (၉)ရပ်ကွက်ပဲထိပ်နာမှာ ကမာ
ချတ်ဘူတာဆိတာရှိတယ်။ ခုချိန်ထိ ဆူးလေ-အင်စီနှာကားတွေ အဖြတ်၊
ရပ်ရတဲ့ ဘူတာရုံလမ်းမှတ်တိုင်ဆိုတာ အဲဒီကမာရွတ်ဘူတာကို
ပြောတာပါပဲ။

ကြာတော့ကြာခဲ့ပါပြီ။ နှစ်၂၀-ကျော်လောက်တော့ ရှိရောပေါ်များ၊ အဲဒီအချင်က ကမာရွတ်ဘူတာရုံးပို့က ကရင်လူမျိုး၊ ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်ကြေးပဲ။ တစ်နေ့တော့ ထူးထူးခြားခြားများ ဘူတာရုံးခေါင်မိမိပေါ်ရော၊ ဘူတာရုံးထဲကိုရော ပစ်တဲ့လူ မတွေ့ရဘဲ၏။ ကျောက်ခဲတွေ တစ်နှစ်ပုံနှင့်ကျေနေတော့ ရုံးပို့ကြေးလည်း ကြောက်လန်ပြီး ခဲတွေဘာတွေ ပြောခဲ့တော်ပါ။

ရဲတွေရောက်လာလည်း ကျောက်ခဲတွေကတော့ ကျမြှုပါ။ ကြောတော့
ရဲတွေလည်း ဘူတာရုံထဲတောင် မစောင့်ရဲတော့ဘူ။ ခပ်လုပ်လုပ်ကပ်
ဝတ်ကျေတန်းကျေ စောင့်ပေးတော့တယ်။ ရုပိုင်ကြီးလည်း ဘာလုပ်ရမှန်း
မသိအောင် စိတ်ညွှန်စေတာပေါ့။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်နဲ့ အိမ်ချင်းကပ်
ဘေးအိမ်က ဦးစွားမောင်က ရုပိုင်ကြီးကို သွားမေးကြည့်တယ်။ ဒီအချိန်မှာ
ခဲကျေနေတာ သုံးရက်လောက်ရှိနေပြီ။

“ရုရိုင်ကြီး ကျွန်တော်လည်း အစိုရဝန်ထမ်းတ၏ယောက်ပါ။ ရုရိုင်ကြီး ယုံကြည်မယ်ဆိုရင်တော့ ဒီကျောက်ခဲတွေကျတာ ရပ်သွားအောင် ကျွန်တော်ကူညီဖို့ပါတယ်”

“အဲဒီရိရင်လည်း မြန်မြန်ကျော်ပါ ဦးထွန်မောင်ရယ်” ဂျှီတော်
စတ်ဆင်ရရဲလုပ်ပြီ”

ဒါနဲ့ ဦးထွန်းမောင်က ဘူတာရုရှု၊ အုတ်နံရုရှု လက်နဲ့သုံးချက်
ပုတ်ပြီး-

“ဘုရားတို့မျှပဲအမိန့်၊ အထက်ထွက်ရပ်ပေါက်ဆရာကြီးများပဲ

ଶ୍ରୀକୃତ୍ସନ୍ ଲେଖକ ଓ ଚାରି

- ၁၁၆ -

ဝေဇ္ဇာနှစ် (၁၇၉၅ခုနှစ်)

အစိန့်၊ ငါဆရာရဲအစိန့်နဲ့ အစကျနေစွဲတဲ့ ကျောက်ခဲတွေချေကြံးပြုတဲ့ ရပ်သွား
စေရမယ်” လို့ အမိန့်ပေးလိုက်တာနဲ့ တကယ့်ကို အုံညွှန်စရာပါများ၊ သုံးရက်
တိုင်တိုင် ဆက်တိုက်ကျနေစွဲ ကျောက်ခဲတွေဟာ ချက်ပြုတဲ့ ရပ်သွားနဲ့
တယ်။ အဲဒီမှာ ဦးထွေနှုံးမောင်က သူဟာ ဂိဏ်းဝင်ထားတာ ဖြောသေးတဲ့
အတွက် အတွေ့အကြား မရှိသေးကြောင်၊ ဒါကြောင့် ခေတ္တာခဏ ရပ်သွားရုံး
သာတတ်နိုင်မှာဖြစ်ကြောင်၊ စေခိုင်းသူကိုလည်း ဖော်ထုတ်နိုင်မှာ
မဟုတ်ကြောင်၊ အကယ်၍ ရုံးပိုင်ကြီးအနေနဲ့ စေခိုင်းတဲ့သူကိုလည်း
သိချင်တယ်။ နောက်ထပ်လည်း ဘယ်တော့မှ ခဲမကျစေချင်သွားနိုင်တော့
သူ့ထက်ပါရင့်တဲ့ ဆရာတစ်ယောက်ကို ခေါ်ပေးမယ့်အကြောင်း ပြောတော့
ရုံးပိုင်ကြီးကလည်း လက်ခဲတယ်။ သူ့အနေနဲ့ ငါမရင့်သေးတဲ့ ဦးထွေနှုံးမောင်
လို့ လူတစ်ယောက်ကတော် တနိုင်းနိုင်းကျေနေစွဲ ကျောက်ခဲတွေကို
ချက်ချင်းရပ်သွားအောင် လုပ်နိုင်သေးတယ်ဆိုရင် ပါရင့်တဲ့ ဆရာဆိုရင်တော့
ပိုစွမ်းမှာပဲဆိုတာ ရုံးပိုင်ကြီးက ခန့်မှန်းမိန့်ပြီးလေ။ နောက်ဆုံးလို့ရင်ပဲ
ဆုံးကြပါစို့။ ပါရင့်တဲ့ ဆရာကိုပုံးပြီး ရုံးပိုင်ပြီးရဲ့ အခန်ထဲမှာပဲ လက်သည်ကို
ရှာကြတယ်။ ဖြစ်ရပ်ကတော့ ရယ်ဆရာလည်းကောင်းတယ်။ စိတ်ဝင်စားစရာ
လည်း ကောင်းတယ်။ ဦးထွေနှုံးမောင်ခဲ့မိန့်မကိုပဲ ဆရာဆိုသွားက မျက်စိမ့်ဝါ၏
အာရုံပြုခိုင်းပြီး ဘူးတာရုံးကို ခဲနဲ့ပေါက်တဲ့မိစ္စာကို ခေါ်လိုက်တာခဏနဲ့
ရောက်လာတယ်။

ဦးထွေနှုံးမောင်မိန့်းမ ဒေါ်ရိုဟာ ဒီဇ္ဈာယူလာတာနဲ့ တစ်ကိုယ်လုံး
တဆတ်ဆတ် တုန်လာတယ်။ မျက်ထော်ရုံးကြီးလည်း နိုလာတယ်။ အသံက
လည်း တကယ့်ယောက်သုံးသံးကြီးဖြစ်သွားတယ်။ ဦးတော့ ပြောသေးတယ်။

“မင်းတို့ဘာကြောင့် ငါကိုခေါ်ရတာလဲ” တဲ့၊ ဆရာက

“မင်း ဒီဘူးတာရုံးကို ဘာလို့ခဲတွေကျအောင် ပုံစွဲက တိုက်ထား
တာလဲ၊ မင်းပညာတွေ ပြန်သိမ်းသွား” လို့ ပြောတော့။

“မင်းတို့ဆရာတွေက ဘာဆရာတွေလဲ၊ ငါကိုရော ဘာကောင်မှတ်

၁၁၆၈ ၁၁၀၂

အထောင်၏တစ်ဦး၏အကျင့်မြန်၏ အသုတေသန၏ရှိခိုး

- ၁၁၅ -

နေသလဲ။ မသိမ်းဆွဲဘူး” ဆိုပြီး ဒေါ်ရိုရဲ့ လက်နှစ်ဖောက လျှပ်ရှားလာ တယ်။ အဲဒီအခါမှာ ဝါရင့်ဆရာက-

“အောင်မှာ အောက်လမ်းမီးစွာကများ ပညာလေး မတောက် တမောက်နဲ့ ဆရာဂို့ စင်ကြည့်ချင်နေသေးတယ်။ ကဲ ဆိုင်ရာက လက်နှစ် ဖက်ကိုမလှုပ်နိုင်အောင် ကြို့နဲ့တုပ်လိုက်ကြစ်။” လို့ အမိန့်ပေးလိုက် တာနဲ့တစ်ဦးမြှင့်နောက ဒေါ်ရိုရဲ့လက်နှစ်ဖောကဟာ ကျော်ကို အလိုလိုရောက် သွားဆိုင်ကပ်နေတယ်။ ကျွန်ုတ်ရော၊ ရုံးပိုင်ကြီးရော၊ ရဲသာဝါယောက်ရော အံ့ဩလို့ မဆုံးဘူး။ လက်ကိုချုပ်ပြီးတာနဲ့ ဆရာကဆက်ပြီး အမိန့်ပေး ပြန်တယ်။

“ဒီလောက် အာခံတဲ့အောက်လမ်းကောင်ကို လည်ပင်ကြို့တုပ်ပြီး လျှော့စွာက်အောင်ဆွဲကြစ်။” တဲ့ ဆရာအမိန့်ပေးဖြေးတာနဲ့ ဒေါ်ရိုရဲ့လည်ပင်းဟာ ကျော်သေးသွားပြီး လျှော့ကြီးကလည်း ပါးစပ်ကနေတဲ့လွှဲကြီး ထွက်ကျွု လာတယ်။ တအင်းအင်းနဲ့ညည်ညားသံကြီးလည်း ပေါ်လာတယ်။ ခထကြာ တော့ မခံနိုင်တော့ဘူးထင်ပါတယ်။ ဒေါ်ရိုရဲ့သီကနေး

“ကြောက်ပါပြီဆရာ့။ ပညာတွေ အကုန်ပြန်သိမ်းလို့မယ်။ မော့သာ လည်းဖြောပါမယ်။” ဆိုတဲ့အဖြောမှ ဆရာက-

“ကဲ အသိရာ့ရှုပြီဆိုရင် ဆိုင်ရာက ခထရှုပေးလိုက်”
လို့ပြောလိုက်တာနဲ့ လည်ပင်းလည်း ပုံမှန်ပြန်ဖြစ်သွားပြီး လျှောလည်း အထဲ ပြန်ဝင်သွားတယ်။ အဲဒီအခါကျေမှ ဖြစ်ကြောင်းကျန်စစ်ပြောပြလို့ သိရတာက သူလက်ပံတန်းဘာက်ကသယ်လာတဲ့ ဒီသွေးအိတ်တွေကို တဗြားဘူးတာတွေက ဘာမှမလုပ်ဘဲနဲ့ ဒီဘူးတာကျေမှ သိမ်းယူလိုက်တာကို မကျေနှင်လို့ ပုံဏှာက တိုက်ထားတာတဲ့။ နောက်တော့ ဆရာကသွား ရေတိုက်၊ ပညာတွေ ဘုရားထံလှုံ့နိုင်ပြီး ပြန်လွှာတ်လိုက်တယ်။ ကျွန်ုတ် တို့တွေ အထင်ကြီးသွားတာကတော့ မပြောပါနဲ့တော့။ ခရစ်ယာနှစ်တဲ့ ရုံးပိုင်ကြီးတောင် ဗုဒ္ဓဘာသာကိုဝင်လာပြီး အဲဒီပညာကို ဆရာဖြစ်ယူလိုက်

- ၁၁ -

ဝေဖွဲ့ကျင် (နှာပိုင်း)

တယ်။ အဲဒီကစြိုး ပယောကကုတဲ့ပညာကို ကျွန်တော်စတင် စိတ်ဝင်စာမီ ခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ပညာသင်ယူတဲ့ အထိတော့ စိတ်မပါသေပါဘူး။

● ● ●

တစ်ခါတော့ ကျွန်တော်အစ်မ အဖျို့ကြီးတစ်ယောက် ဒီယပ်နဲ့ ဆိုင်တဲ့ အမျိုးသမီးရောဂါတစ်ခုဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့မိသားစုလည်း ကုလိုက်ကြတာ နိုင်ငံခြားဆေးရော၊ မြန်မာဆေးရောစုလို့။ ဒါပေမဲ့ လုံးလုံး ပပျောက်ဘူး။ နှစ်နှစ်ကျော်စလာက်ထိ ကြာသွားတယ်။ ကျွန်တော်အစ်မ ဟာ သူ့စရိတ်ဝါသနာအရ အပြောစိုးပေမယ့် စိတ်ကောင်းရှိပါတယ်။ မိဘကိုလည်း အီမီထောင်မပြုဘဲ လုပ်ကျွေးနေရာတဲ့ သမီးလိမ္မာတစ်ယောက်ပါပဲ။ မိဘကိုလည်း အင်မတန်ရှိသေကိုင်းရှိပိုင်းပါတယ်။ အဲဒီ အစ်မဟာ တစ်ညွှန်မှာတော့ ကိုယ့်မိခင်ကိုယ်ပြန်ပြီး နာမည်၏၏ပြီး ဆဲလိုက်တာ ကြားပဲစရာမရှိပါဘူး။ အတန်ကြားတော့မှ—

“အမေ သမီးဘယ်လိုဖြစ်တယ် မသိဘူး။ အသိစိတ်တွေ လွှတ်လွှတ်သွားတယ်၊ သမီးကိုခွင့်လွှတ်ပါ” လို. နိယုံးတောင်ပန်ပြန်တယ်။

အဲဒီတော့မှ ကျွန်တော်တို့လည်း အစ်မမှာ ပယောကဝေဒနှစ်နေမှန်း သတိထားမိကြတော့တယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပဲ စစ်မှန်တဲ့ဆရာတစ်ယောက်ကို တွေ့အောင်ရှာပြီး အစ်မဖြစ်သူကို သွားပြုရတယ်။ ဒီအချိန်မှာ ရောက်ဒဏ်ကို နှစ်နှစ်ကျော် ခံစားထားရတဲ့အတွက် ကျွန်တော်အစ်မဟာ အရှုံး၏အရေတင် ယဉ်ယဉ်ပဲကျွန်တော့တယ်။

ဒီစဉ်အခါကတည်းက လေ့လာဖတ်ရှုထားတဲ့ စာပေအတွေ့အကြား အရ အစ်မကို ကုသပေးမယ်ပယောကဆရာထံမှာ ကျွန်တော်ရွှေဆန္ဒကို ပြီးစွာတင်ပြလိုက်တယ်။

“ပြုစာခံထားရတဲ့ ဝေဇာ ဟာတ်၊ မဟာတ် သေချာစ်ဆေးပေးပါ ဆရာ၊ ပယောကဝေဒသာဟတ်တယ်လို့။ ဆုံးဖြတ်နိုင်မယ့်အချက်ကိုမြင်မှ ကုသချင်ပါတယ်ဆရာ”

၁၆၉၈ ၃၂၁၁ ၁၁၀၅

သယ်ယိုင်းကိုမှတ်ဆုံးနိုင်း အဖွဲ့အစည်း

- ၁၉ -

“ကျွန်တော်တို့ကလည်း ပယောက် ဟာတ် မဟာတ် သေခါာစ်ဘေး
ပြီး ကုသတာပါ။ အရာရောက်ရှင်က နှစ်ကြာကြာခံထာရတော့ လူကအား
မရှိတော့ဘူး၊ အဲဒီတော့ ရောက်ရှင်ကိုယ်စား ရောက်ရှင်ခဲ့မောင်ကိုပဲ တစ်ဆင့်
အနေနဲ့ စစ်ပေါ်ပေါ်မယ်”

အဲဒီလိုပြောပြီး ကျွန်တော်အမောက် ကျွဲ့ကျွဲ့ထိုင်နိုင်ပြီး ပေါင်ပေါ်မှာ
လက်ဝါးနှစ်ဖက်ကို ဖြန့်ချထားနိုင်ပါတယ်။ ပြီးတော့မှာ -

“အဒေါ်ကြီးက လက်ချောင်းလေးတွေကို ပုံမှန်စိရှိပဲစိတားပါ။
ကျွန်တော်က အစိန်ပေါ်ပြီး လက်ချောင်းတွေကို ခွဲနိုင်ဘူးအပါမှာ အဒေါ်ကြီး
က လိုက်ခွဲစရာ မလိုပါဘူး။ ရောက်ရှိရင် လက်ချောင်းတွေက ဘူးအလိုလို
ခွဲပြုပါလိမ့်မယ်” လိုပြောပြီး အစိန်ပြုနိုင်ကာ လက်ချောင်းတွေကို ခွဲပြုနိုင်း
ပါတော့တယ်။ အဲ့သွေစရာပါပဲ။ အမေ့ရဲ့လက်ချောင်းတွေဟာ ဆရာအပိန္ဒြ
ပေးလိုက်တာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက် ဆယ်ချောင်းစလုံးဘေးဘောက်ကို အကုန်ခွဲ
ထွက်ကုန်ပါတယ်။ လက်ဟာ တော်တော်လည်း တိန်လာပါတယ်။ အမေ့
မျက်နှာကတော့ ပုံမှန်အတိုင်း။ ဆရာက အမေ့မျက်နှာကိုကြည့်ပြီး -

“အဒေါ်ကြီး သတိလစ်မသွားပါဘူးနော်”

“ဟာတ်ကဲ့ဆရာ ကျွန်မသတိမလစ်ပါဘူး”

“ဒါဆိုရင် လွှာတစ်ကိုယ်လုံးတော့ မိဇ္ဈာကဝင်စီးလို့ရုံးမတူဘူး။
ဒါဆိုလည်း လက်ချောင်းတွေကိုပဲ အစိန်ပေါ်ပြီး မေ့ကြတာပေါ့”

“က ငါဆရာရဲ့အစိန်နဲ့ အရာဝင်ရောက်လာတဲ့မိဇ္ဈာ သင်ရောက်
ထည့်ထားတဲ့နေရာကို သင်ကိုယ်တိုင် လက်ညီးထို့ပြုရမယ်။ အရာက်ရှင်း
ထင်ရှားအောင်ပြီ”

အဲဒီလို ဆရာကအပိန္ဒြပေးလိုက်တာနဲ့ အမေ့ရဲ့ လက်ဆယ်ချောင်း
ထဲက လက်ညီးနှစ်ချောင်းကော်ထွက်လာပြီး ဝင်းလိုက်နှုန်းရာကို ထို့ပြု
လိုက်တယ်။ ရှင်ဆွားပါပြီး မိဇ္ဈာက ဘူးရဲ့ပယောဂစက်တွေကို ကျွန်တော်
အစ်မရဲ့ ခိုက်ထဲကို ရအောင်ထည့်ပြီးသွားပြီပေါ့။ ဝင်းနည်းစရာက

- ၁၂၀ -

၁၁၉၃၁၌ (၁၉၆၅)

စစ်ဆေးကြည့်လို့ ပယောဂရောဂါမှန်းသီရာသိတည်း ကုလို့ မရတော့ ဘူးတဲ့။

ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ နှစ်ကြောသွားတော့ မိမ္မာထည့်လိုက်တဲ့ အစာဟာ အသွေးအသားနဲ့ တစ်သားတည်းဖြစ်ပြီးရောသွားပြီး၊ ဒါကြောင့် ကုလို့ မရတော့ပါဘူး။ ဒါနဲ့ပဲ ကျွန်တော်အစ်မဟာ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ် အသက် (၂၈)နှစ်မှာပဲ ပယောဂဝေဒနာနဲ့ ထုံးပါးသွားခဲ့ရတယ်။

ဒုတိယအလှည့်ကျလာတာက ကျွန်တော်အမေး အမောက် ဘာနတ် မှ မကိုးကွယ်ဘူး။ ထေရဝါဒမွှေဘာသာဝင်စစ်စစ်ပေါ့။ တစ်နေ့တော့ နေထိုင်မကောင်ဖြစ်လို့ အိပ်ရာထဲခွဲနေတဲ့အချိန်မှာ မျက်စောင်းထိုး အိမ်က နတ်ကတော်တစ်ယောက်က ဖြူစွင်တဲ့စေတနာလိုလို ဘာလိုလိုနဲ့ အဖျား ပျောက်ဆေးလို့ ပြောပြီး၊ ဆေးတစ်ခွက်လာတိုက်သွားတယ်။

အဲဒီအေးသောက်ပြီးတဲ့နောက် အဖောက်းယာ နာလန်မထူတော့ဘူး။ သီးချုပ်၊ ဝိုးချုပ်နဲ့ မစားနိုင်၊ မသောက်နိုင်ဖြစ်လာတယ်။ ဆရာဝန်တွေ၊ ဆေခန့်တွေ၊ ပိဋက္ခာဆေးတွေ စုပါပြီး။ လုံးဝမသက်သာဘူး အမေးရောဂါ ဖြစ်တာ လေးငါးလလောက်ရှိမှ ပယောဂဆရာကို သွားသီရိပိတယ်။

ဆေးလာတိုက်တဲ့ နတ်ကတော်ဟာ သူကိုးကွယ်စေချင်တဲ့နတ်တွေ ကို အမောက် မကိုးကွယ်လို့ မကျေမန်ဖြစ်နေတာကြာပြီးလို့ နောက်မှ အမောက် ပြောပြုတယ်။ ဒါဆိုရင်တော့ နောက်ဆို အဲဒီနတ်ကတော်တိုက်တဲ့ ဆေး ဘာမှုမသောက်နဲ့လိုသာတိုပေါ်ပြီး၊ ပယောဂဆရာထဲ ပြေးပြန်တယ်။ စစ်ကြည့်တော့ တွေ့တာပါပဲ။ အဲဒါနဲ့ ဆရာက စက်ဖြတ်ဆေးတိုက်လိုက် တော့ ဝိုးသွားတဲ့အထဲပါသွားပြီး၊ သီးချုပ်၊ ဝိုးချုပ်ရောဂါကြီးဟာ လက်နဲ့ယူပစ်သလို ပျောက်သွားပါတယ်။

အမေဖြစ်ပြီးတဲ့နောက်မှာတော့ ဒီပညာကို ငါရအောင်ယူထား သင့်တယ်။ နိုဝင်ဘါန် သူများအသက်ကို ကယ်တင်တဲ့ကုသိုလ်ပဲ့၊ ဒါလောက် မွန်မြတ်တာမရှိဘူးလို့။ ထုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်တယ်။ ဒါနဲ့

၁၁၉၃၁၉၈၇၁၁၁၀၂

သတေသနပို့က်ပို့သတေသနများ အသုတေသနပုံစံ

- ၁၂ -

ပြောတိုင်းလည်း မယုံတဲ့ လက်တွေ မျက်တွေမှလည်းလက်ခံတဲ့ ကိုယ်ပိုင်
ညာထဲနဲ့လည်း ဆန်းစစ်တတ်တဲ့ ကျွန်တော်ဟာ အဲဒီနေ့ကမြို့ဗောက်
ကုတဲ့ဂိုဏ်း အမျိုးမျိုးကို လေ့လာစုစုမဲ့တော့တယ်။

အဲဒီလို စုစုမဲ့နောတဲ့အခါန်မှာပဲ အလာကောင်းပေမယ့် အခါန္တားပြီ
လို့ ဆိုရမလားမသိဘူး၊ မထင်မှတ်ဘဲ ကျွန်တော်ဗိုက်ထဲကို ပယောက
အစာက သွင်းပြီးသားဖြစ်နေပြီ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်မှာ နေ့စဉ်ချုတ်ဖတ်
သရုံးယူယူယူတဲ့ စရာကရှိနေတော့ သိသိသာသာကြိုးတော့ မခံစားရဘူး။
နှစ်ပတ်မှာ တစ်ကြိမ် (သို့မဟုတ်) တစ်လမှာ တစ်ကြိမ်လောက် ပြင်းပြင်းထန်
ထန် မိက်အောင့်တယ်။

ကျွန်တော်ရဲ့နေ့စဉ်စရာဆိုတာ ဆရာတော်တွေ သင်ပေးထားတဲ့
ပရိတ်ကြိုး (၁၁)သုတေသန၊ ပဋိန်းပစ္စယန်ဒွေသရယ်ကို နေ့စဉ်မနက်
စောစော ရွှေတ်ဖတ်သရုံးယူယူယူယူတာပါပဲ။ ဒီအားလေးက ခံနေလို့ထင်ပါရဲ့။
နေ့စဉ်မအောင့်ဘဲ နေ့ခြားလခြားပြီး အောင့်အောင့်နေတယ်။ ဒီကြောင့်
လည်း ကျွန်တော်က ရိုးရိုးလောကြောင့်ပဲထင်ပြီး ဘာဆေးမှ မကုန်ဘူး။

မိက်အောင့်လာရင် ပက်လက်လျှန် မိက်ပေါ်လက်တင်ပြီး သမ္မတဒွေ
ရွှေတ်တော့တာပဲ။ မိနစ်(၂၀)လောက်ကြောရင် သူ့အလိုလိုပေါ်က်သွားပြန်
တာပဲ။ ဒီကြောင့် ပယောကလို့လည်း မထင်မိဘူး ဂိုဏ်းတက်မို့ စစ်ဆေး
ကြည့်တဲ့အခါကျူမှ ပယောကရှိမှန်စားပို့ရတယ်။ နောက်ခုံး ကျွန်တော်ရွှေချေယ်
လိုက်တဲ့ဂိုဏ်းက မနောစိတ္ထုဖြို့ဒို့ကိုမဲ့။ အမိပ္ပါယ်ကတော့ စိတ်တစ်လုံးနဲ့
ပြီးစီးတဲ့ဂိုဏ်းလို့ အမိပ္ပါယ်ရမယ်ထင်ပါတယ်။ ဂိုဏ်းတက်တော့မယ်ဆို
ကတည်းက ကျွန်တော်က အားမနှာဘူး။ ဂိုဏ်းတက်ပေးမယ့်ဆရာကို
ဖွင့်ပွင့်လင်းလင်းပဲ မေးတယ်။

“ဆရာကြိုးတို့ဂိုဏ်းရဲ့ အစွဲမရည်မှန်စွာက်က ဘယ်လိုနိုင်သေးလဲ”

“အေး မောင်စိုးတော့က သိချင်တယ်ဆိုတော့လဲ ပြောပြုရတာပေါ့။
ဆရာကြိုးတို့ဂိုဏ်းက သွေးတိတွေကို စွဲ့ဗာပယောဘောက ကယ်တင်ရင်း

၁၁၆၉၈၈၈၈၁၀၁၁၃၇

- ၁၂၂ -

၁၁၃၇၁၃ (၁၉၆၅)

တွက်ရပ်လမ်းရောက်အောင် သွားရမယ်။ တွက်ရပ်လမ်းအောင်မြင်ပြီး၊ အသက်ရည်ပြီး၊ အနာမဲ့ပြီးဆိတ္တာနဲ့ မဂ်စိုလ်ရအောင် ကြိုးစားပြီး၊ နောက်ဆုံးမှာ နိဗ္ဗာန်ကိုဝင်မယ်ပေါ့။ အဲဒါတို့ရိုက်ခဲ့လမ်းစဉ်ကြိုးပဲ”

“သတ္တဝါတွေကို ဓမ္မာသယောကဘောက ကယ်တင်တာကတော့ ကျွန်တော် သဘောကျေတယ်များ။ ကျွန်တော်လည်း အဲဒီလို ကယ်တင်ချင် လို့ ဒီရိုက်မှာဝင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ တွက်ရပ်လမ်းလိုက်ပြီး၊ သံသရာ ရည်နေတာကိုတော့ မကြိုက်ဘူးများ။ ဘုရားကေလည်း သံသရာ တို့ဖို့သာ ဟောခဲ့တာပါ။ ရည်ရွှေ့မဟောခဲ့ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်က ဂိုဏ်ဆင်မယ်။ သတ္တဝါတွေကို ကိုယ်နိုင်သလောက် ဓမ္မာဘောက ကယ်တင် မယ်။ နောက် ပိဿာတာရာကျော်ပြီး တစ်မားတစ်စိုလ်ကို အမြန်ဆုံးရည်နဲ့ ရအောင် ကြိုးစားချင်တယ်။ ဒီလိုဆုံးရင်ရော ဆရာကြီးတို့ရိုက်က ကျွန်တော်ကို အဝင်ခိုင်ပါမလား။ ဒါ ကျွန်တော်မဝင်ခင် ပုစ္စပုစ္စလင်းလင်း မေးသားတာပါ”

“သံသရာကကျွန်တွေတိရောဆိုတာကတော့ ကိုယ့်ဆန္ဒရှိသလို ကျင့်သုံးနိုင်ပါတယ်။ အကိုကသစ္စပြုပြီး စောင့်ထိန်းရမယ့်အချက် (၃)ချက် ကိုစောင့်စည်းနိုင်ရင် ဒီရိုက်ကိုဝင်လို့ရပါပြီး၊ အဲဒီအချက်သုံးချက်ကတော့ သေစွဲပျော်သေရက်မသောက်ဆိုရယ်။ သူတစ်ယီသာမယား မတော်ကာဘုံးရယ်။ ကိုယ်ကသပေါ့။ ရောကါပျောက်သွားပြီး၊ ကိုယ့်တပည့်ဖြစ်သွားတဲ့ မိန်ကလေးကို ပြန်ပြီးမယူရှိရယ်ပါပဲ”

အဲဒါလောက်ကတော့ ကျွန်တော်အတွက် အခက်အခဲမရှိပါဘူး။ ငါးပါးသီလတောင် လုံအောင်စောင့်နိုင်သေးတာမဟုတ်လား။ ဒါနဲ့ပဲ ရိုက်ဆေးပေါက်တော့မယ်ဆိုတော့ မပေါက်ခင်မှာ ကျွန်တော်မှာ အလုပ်ခံ ထားရတဲ့ ပယောကဝေဒနာ ရှိမရှိသိအောင် လက်ခွဲပြီးစုစုပေါင်းရတယ်။ သေချာ မစိစေားဘဲနဲ့ ရိုက်ဆေးပေါက်ပြီးမှ ပယောကဝေဒနာရှိမှန်သိတယ်ဆိုရင် ပြန်ကုန့်၊ တော်တော်ခက်တယ်။ ဒါကြောင့် ရိုက်ဆေးပေါက်ခင် ပယောက

၁၁၂။ မြန်မာနိုင်ငံတော်းရုံး၊ အမှားအသွေးပို့ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ

- ७४ -

၂၀၃နာအခံ ရှိယရိ စလိဆေးကြည့်ရတာပါ။

လား-လား- အဲ့ဉစရာပါပဲဗျာ။ ကျွန်တော်ရဲ့လက်သန်းနဲ့
လက်သူ့ကြိုယ်ဟာ ဘယ်လိုမှ စိတ္တာလို့မရအောင် ကားကားကြီးကွဲသွားပါ
တော့တယ်။ ဒါကြောင့် နှစ်ပတ်တစ်ပါ တစ်လတစ်ပါ ဗိုက်နာနေတာကို။
ကျွန်တော်လည်း ခုမှုကိုယ့်ကိုကိုယ် ပယောဂရိုမှန်း သိရပါတော့တယ်။
ဘယ်လို အချိန်လောက်ကများ လုပ်လိုက်သလဲလို့ မှတ်စိသမျှ ပြန်တွေး
ကြည်လိုက်တော့ လအတန်ကြာက အမရပူရရကို မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နဲ့
အလည်လိုက်သွားပါတယ်။

တောင်သမန်အင်ဒေါက ပုဂ္ဂိုလ်တော်ကြီးဘုရားဘက်ကို မန်ကို
စော့စော လမ်းလျှောက်ရင်း တစ်ယောက်တည်းထွက်လာဖိတယ်။ ခရေပန်း
လေးတွေကဲဖွေ့ဖျုံတဲ့ရန်က ဂျွဲန်တော်ကို ခရေပင်ဒောက်ရောက်တဲ့အထိ
ဆွဲဆောင်ပေါ်သွားတယ်။ ပန်းပင်ဒောက်ရောက်တော့ ပြောဗြိုက်နေတဲ့
ခရေပန်းတွေကို ကလေးငယ်တစ်ယောက်လို့ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ကောက်နေ့
ပါပြန်တယ်။

ဘယ်လောက်ထိခရေပန်းတွေကို စိတ်ဝင်စာများသဲလဲဆိုရင် အပင်
ကို တစ်ပတ်ပြည့်ခါနီမှာ ခရေပန်းတွေကြားက ဖြူဖြုံးနှင့် လက်ချောင်းလေး
တစ်ခုကိုတွေ့လိုက်ဖူးကြည့်ဖိတော့တဲ့အထိပါပဲ၊ အုံညွေရာပါပဲ၊ ကော်ပျွဲ
နေတဲ့ပါတုန်းရောင် ဆံပင်တွေက ခါးအောက်ထိဗားယားချုလို့၊ လက်မောင်း
ရင်းကောင် လက်ကောက်ဝတ်ရောက်တဲ့အထိ မသိမသာလေး ကျော်ကျော်
သွားတဲ့ အဖြူရောင်လက်ရှည်အကျိုး၊ ထမိကလည်းအကျို့နဲ့ တစ်ရောင်
တည်းပဲ၊ ဘဲဦးပုံမျက်နှာလောကလည်း ဖြူနိုင်ပါပြီး ဘာမှ ခြိယသမထားဘဲ
လှပနေလိုက်တာ၊ သူ့အလှကို ငြောကြည့်နေရာကနေ လူသူ့တစ်ယောက်
မှမရှိတဲ့ ဘရားပရိရှုထို့ကြိုးထဲ သူတစ်ယောက်တည်း ဘယ်လိုများရောက်
လာပါလိမ့်လို့ တွေ့လိုက်ဖိတော့ အမှန်အတိုင်းဝန်ခံရာင် ကြက်သီတောင်
နည်းနည်း ထသွားခိုအားယာယ်။ ယောက်ချာလေးဆိုတော့ စိတ်ကိုတင်းရင်း

- ၁၂၄ -

ဝဝဇ္ဈာရှင် (၁၉၆၆ခု)

ကိုယ်ကပဲ စကားစလိုက်ရတယ်။

“ပန်ကောက်တာ ရောင်စို့လာ။ ပန်စို့လားဟော”

“ရောင်စို့ရော၊ ပန်စို့ရော”

“ဒါဆိုရင် တို့ဆီကပန်းတွေပါယူလေ။ တို့က ပန်းတွေမွေ့တာနဲ့ ဘာရုည်စွယ်ချက်မှမရှိဘဲ လိုက်ကောက်နေတာ။ ဒါနဲ့ ဘယ်နားမှာနေလဲဟင်။” လို့ မေးလည်းမေး ကောက်ထားတဲ့ခရေပန်းတွေကိုလည်း သူ့ကောခံလေထဲ ထည့်ပေးလိုက်မိတယ်။ သူမက ကျေးဇူးတင်တဲ့အကြည့်နဲ့ ကြည့်ရင်း ဘုရားရဲ့ညားဘာကိုဘေးကျေကျေ တောင်သမန်အင်းဘေးနားက ဘုရားပျက်တစ်ခုကို လက်ညှိုးထိုးပြုတယ်။ ပြီးတော့မေးတယ်။

“အလယ်လိုက်နဲ့မလာ။ ခဏပေါ့။” တဲ့။ ကျွန်တော်းခေါင်းက အလိုလို ညီတိပြုးသားဖြစ်သွားတယ်။ သူမကရှေ့ကြီးဆောင်ပြီးလျှောက် ကျွန်တော်က နောက်ကလိုက်ပေါ့။ ခဏနေတော့ သူရှေ့ကလျှောက်ရတာ ကို မလုံမလဲ ဖြစ်ပုံရတယ်။ ရင်စောင့်ပြီး ရင်ပေါင်တာန်းလျှောက်ကြပြန်တယ်။ ပြီးတော့ သူကမေးတယ်။

“တည်သည်မဟုတ်လာ။ ဘယ်ကလဲ” တဲ့။

“ရန်ကုန်က” လို့ဖြေလိုက်တော့

“ထင်တော့ထင်သားပဲ” တဲ့။ လျှောက်လာရင်း မြင်နေရတဲ့ စေတိပျက်ဘေးနားခင်ကျေကျေမှာ တဲ့ပုံပေးတော်လုံး တွေ့လိုက်ရတယ်။ အထဲဝင်သွားလိုက်တော့ မိန့်မောင်ကြိုးကြိုးတော်ယောက်ရယ်၊ ကလေးမလေး နှစ်ယောက်ရယ်ကို ထင်တွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော်ကိုတွေ့တော့ ဆွေဟေားမျိုးဟောင်းတော်ယောက်ကို တွေ့ရသလို အားလုံးပျော်ရာသလဲ ကြိုးဆိုကြ တယ်။

အားလုံးနဲ့ခင်သွားပြီးတော့မှ သေခာမေးကြည့်တော့ ကျွန်တော် တွေ့ရတဲ့အဖြူဝစ်းဆက်မလေးနာမည်က နှစ်းမြှုပုသူဇာတဲ့။ ဒီဇာတ်လားဆိုတော့ မဟုတ်ဘူး၊ သူလည်းခေတ္တာအလည်လာတာတဲ့။ ဘယ်ကလဲဆို

၁၅၁၃၈၈၈၁၁၀၇

အယောက်ပိုင်ဆိုင်သော်လှန်း အယောက်ပိုင်းများ

- ၁၂ -

တာကိုတော့ သူပြောပြချင်ဟန်မတူလို့ ကျွန်တော်မဖော်လိုက်တော့ဘူး။

ဒါနဲ့ပဲ နန်းမြေသူစာတို့ကျွေးလိုက်တဲ့ ထမင်းတစ်နံပါတီကို ကျွန်တော် စား ဖြစ်ခဲ့တယ်။ စေတနာနဲ့ကျွေးတာကို တောင်ထင်ပြောက်ထင်တော့ ပထင်ကောင်းပါဘူးလေ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့မှာ သံသယဖြစ်စရာဆိုလို့ စဉ်းစား လိုရတာ သည်တစ်ခုပဲရှိတယ်။ ဘာပဲပြောပြော ကျွန်တော်ဝိုင်းထဲမှာ ပယောဂစက်တွေ ရှိနေတာကတော့ အသေအချာပါပဲ။

စက်ဖြတ်ဆေးသောက်ပြီးတာနဲ့ အထောက်မှာ သွေးရောင် ဖြစ်နေတဲ့ သလိပ်တစ်ခဲကျွန်တော်ပါးစပ်က အန်ထွက်လာတယ်။ ညာကျေတော့ လည်း ဝိုင်းထဲမှာရှိတဲ့ စက်တွေကုန်တဲ့အထိ ဆယ်ကြိမ်လောက် ဝိုင်းသွား ပစ်တယ်။ ပယောဂစက်တွေစောင်ပြီး နောက်တစ်နံ့မှန်ကို ဂိုဏ်းဆေးပေါက်ပေးတယ်။ အဆင့်က ခြောက်ဆင့်ရှိတယ်။

ကိုယ်လုံလေး၊ ကိုယ်လုံကြီးတဲ့ ဒီနှစ်မျိုးက သူများကို ကုသမပေးနိုင်ဘူး။ ကိုယ့်ကိုသူများမလုပ်နိုင်ရဲ့ ကာကွယ်ထားတဲ့ဂိုဏ်းဆေးပေါ့။ နောက်ပထမအဆင့်၊ ခုတိယအဆင့်၊ တတိယအဆင့်၊ အန္တိမာဆင့်လို့ အဆင့်ဆင့် သတ်မှတ်ထားတယ်။ ပထမဆင့်ထို့ပြီး အတွေ့အကြုံရအောင် (၁)နှစ်လောက် လိုက်ကု့။ နောက်နှစ်မှ ခုတိယအဆင့်ထို့။

အဲဒီလိုအဆင့်ဆင့်ထို့သွားရတယ်။ သီလာ၊ သမာဓိအားကောင်းတဲ့ ရဟန်တော်တွေကိုတော့ တတိယဆင့်နှင့် အန္တိမာဆင့်ကို တစ်ရက်တည်းနဲ့ အပြီး ထိုးပေးလိုက်တယ်။ ဂိုဏ်းတွေကတော့ အများကြီးရှိတယ်။ သီသလောက်ဆိုရင် မနောစိတ္တာဖြို့ပြီးဂိုဏ်း နတ်မင်းကြီးလေပါး ဂိုဏ်း ပွဲဖို့ပြီး၊ ဝိဇ္ဇာမပါ့ဆိုရှိရှိထဲးပြီးတော့ အများကြီးကျွန်ပါသေးတယ်။ ဒါ ကျွန်တော်သီသလောက်။ မနောစိတ္တာဖြို့ပြီးနဲ့ ဧရာဝတီကြိုးကတော့ ဂိုဏ်းဝင်းရေအများဆုံးဖြစ်မယ် ထင်ပါတယ်။ ပယောဂရှိမရှိစစ်ပုံးခြင်းလည်း တစ်ဂိုဏ်းနဲ့ဟာစိုးရှိနောက်။ မတူကြားဘူး။ မနောစိတ္တာဖြို့ပြီးကတော့ လက်ချောင်း တွေ ခွဲခိုင်းပြီး စစ်တယ်။

- ၁၂ -

ဝမ္မဘာ၏ (မွှေ့မြတ်။)

လက်ချောင်းတွေ အလိုလိုခွဲလာရင် ရှိတယ်။ မခွဲရင် မရှိဘူးပေါ့။ ခြေရင်ကျော်ရှိတ်းကတော့ ခြေထောက်ကိုဆင်းခိုင်းထားပြီး ပယောဂ လုပ်ထားတာရှိရင် ကြွလို့မရစေနဲ့ လုပ်ထားတာမရှိရင် ကြွလို့ရစေလို့ ပြောပြီး စစ်ဆေးတယ်။ ကြွလို့ရရင် ပယောဂမရှိဘူး။ ကြွလို့မရရင် ပယောဂရှိတယ်ပေါ့။

ပဋိမံရှိတ်းကတော့ မွေးသဗ္ဗာရာစ်ကိုဖော်ကြည့်ပြီး သူတို့နည်းနဲ့ တွက်ကြည့်၊ ဘာဂထန်းကြိုင်းရင် ပယောဂရှိတယ်။ ဘာဂထန်းကြိုင်းရင် မရှိဘူး။ စသည်ဖြင့်ပေါ့။ အစစ်ခံနေတဲ့လူတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် ဖော်ကြည့်တော့ ပဋိမံရှိတ်းလို့ ပြောလို့သိရတာပါ။ စစ်ပေးနေတဲ့ ဆရာကြီး ကိုတော့ မေးမကြည့်ခဲ့ရပါဘူး ဒါကြောင့် ပဋိမံရှိတ်းလို့ သေချာပေါ်ကို ပြောရမှာ မင့်မရဲတော့ ဖြစ်နေတယ်။

တချို့ရှိုးမျိုးတွေကျတော့ လူနာချွဲမျက်စိတဲ့ကို အမိုးနှင့်ထားတဲ့ ရေခြပြီးစစ်ကြည့်ကြံ့တယ်။ ပူရင် ဘာကလုပ်ထားတယ်။ စင်ရင် ဘာက လုပ်ထားတယ် စသည်အားဖြင့်ပေါ့။ ပယောဂကျသွားအောင် အစွဲချွဲတ် ပုံခြင်းလည်း မတူကြဘူး။ မနောစီးပွဲပြီးက များသောအားဖြင့် စက်ဖြတ် ဆေးလုံးလေး နှစ်လုံးဆုံးလုံးကို ရေ့နဲ့ဖျော်ပြီး လက်ပြန်တိုက်ချေတာများ တယ်။

တစ်ခါတစ်ရုံ စက်ဖြတ်ဆေးမရှိတဲ့အခါကျတော့ ရေကိုပဲ ဆေး အဖြစ် အမိုးနှင့်ပြီး တိုက်တာလည်းရှိတယ်။ ခြေရင်ကျော်ရှိတ်းကတော့ ရေမန်း တစ်မျိုးပဲ တိုက်တယ်။ ပဋိမံရှိတ်းကတော့ နှိုင်းခံစွဲပေါ် အင်းချွဲပြီး အဲဒီ အင်းကွက်ကိုပဲ လိပ်ပြီးရေ့နဲ့သောက်ချိနိုင်းတာတွေ့ရတယ်။ ဒါတွေ ဒီလောက်ထိ ရေ့ပြုနေရတာက အကြောင်းရှိတယ်။ မအူပင်က ရွာတစ်ရွာ မှာ ကျွန်တော်ကြွဲခဲ့ရတဲ့ အစွဲချွဲတ်ပွဲကို ပြောပြုတဲ့အခါမှာ အခုပြောတဲ့ အကြောင်းတွေ ကြိုးသိထားမှ ရေလည်ပတ်လည် ရှိမှာစို့ပါ။ အခုပြောပါ တော့မယ်။ မအူပင်က ဒီတို့ဆွေတစ်ယောက်ချွဲရွာကို ကျွန်တော်အလည်း

သင်္ကမာရိတ်ပိုင်းဆုံးတော်းဆုံး၊ အားလုံးဖြစ်

- १८ -

လိုက်သွားတယ်။ ရောက်တဲ့နေ့ ညာနေပိုင်းမှာပဲ မိတ်ဆွေက-

“ଫେଟାଙ୍କର କିନ୍ତୁ ଶରୀରକାହିଁଠିମୁକ୍ତ ଅପ୍ରକାଶିତ୍ବପୂର୍ବତତ୍ତ୍ଵ ଶ୍ରୀଦାୟୀ ଏବଂ ରାଜମହାନ୍ତିମାନ ଦିଲିଗିନ୍ଧିପ୍ରମାଣ୍ୟ”

“କୋଣିମୁଖପେଟ୍ଟା ଯୁଦ୍ଧକ୍ରମୀତରିଲେ॥ ଅନ୍ୟାନ୍ୟରାତ୍ମକାବ୍ଦି॥ ଅନ୍ତର୍ଭୂତରେ
ଅପ୍ରକଟିତରେଇଥାଏଇବେଳେ କାହିଁଠିକ୍କାଲେଗୁ”

“ဒါတော့ ငါလည်းမသိဘူး။ တော်တော်ထူးထူးဆန်းဆန်းတွေ
ပြင်ရတယ်လို့ ပြောတယ်ဘူး။ ဒါကြောင့် အဲဒီဆရာနှစ်ယောက် ဟောဒါချာမှာ
လက်မလည်းအောင် ကုန်ရသတဲ့”

မိတ်ဆွေမှာ ကျွန်တော် ဂိဏ်ပညာကို လေ့လာသင်ယူထားမှန်း သေခြာမသိ။ ကျွန်တော်ကလည်း ကိုယ့်ရှေ့မှာ မလျှော့မရောင်သာမှသာ ကုပေါ်း တက္ကာတကလိုက်ကုခြင်းမရှိသောကြောင့် သေခြာမသိခြင်းမှာပါ။ သို့နှင့် ဉာဏ်ခေါင်းရောက်လာသဖြင့် အစွဲချွေတ်မည့်အိမ်သို့ ကျွန်တော်တို့နှင့် ယောက်သား ထွက်ခွဲကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့အီမိပေါ်ရောက်တော့ ဖျောတော့ပိန်လိုင်းနဲ့ လူနာ
ပိန်းကလေးကို ဆရာဆိုသူရဲ့ရှေ့မှာ ကြားကလေး ထိုင်နေတာကို
တွေ့လိုက်ရတော့ ကျွန်တော်စိတ်မကောင်။ အသက်တော့ သိပ်မကြားရှာ
သေား (၁၈)(၁၉) လောက်ပင် ရှိပါပြီးမည်။ သည်နေရာမှာ အမိကအကျခုံး
ဖြစ်တဲ့ဆရာကို သေချာလေ့လာကြည့်လိုက်တော့။

အိမ်ပေါ်မှာလည်း လာကြည့်တဲ့လူတွေ တော်တော်ပြည့်ကျိုး
နေပါပြီ။ အမိဘထားပို့ပိုင်ထားတာကတော့ ကန်တော့ပွဲတစ်ဖွဲ့ပါပဲ။

- ၁၂ -

ဝဝဇ္ဈာရှင် (၁၇၆၅ခု)

လတ်လတ်ဆတ်ဆတ် ခုတ်လာပြီး ဖွဲ့စိုးထားဟန်တူပါတယ်။ ငုတ်ပျောသီး
တွေက အမိမိရောင်ချည်းပဲ။ ဓမ္မကြာတော့ ဆရာကတပည့်ဖြစ်သူ
ကိုပေါ်လိုက်ဘဲ ကြိမ်လုံးကိုယူပြီး ဘာမပြော ဉာဏ်ပြောနဲ့ ကြိမ်ပြင်ကို
ပိုပြင်ပြင်ဆုံးချက်လောက် ရိုက်လိုက်တာ လူနှာမပြောနဲ့ ဘေးကြည့်
နေတဲ့ ကျွန်ုတ်တို့ ယောက်၍တွေတောင် လန့်သွားတယ်။ အဲဒီမှာတင်
လူနာမိန်းကလေးက-

“အမယ်လေး အမမရေး ကြောက်ပါပြီတော့”လို့ ကြားအော်ပြီး
အနားမှာကပ်ထိုင်ထားတဲ့ မိခင်ရဲ့ရင်ခွင်ထဲ ခေါင်းထိုးထည့်လိုက်တာ တွေ
လိုက်ရတယ်။ ဆရာဆိုသူက-

“တွေ့ကယ် မဟုတ်လာဘာ မိစ္စာမက မူယာမှာယာတွေမှာနေတာဘာ။
ဟင်း ယောပြန်ဆရာလှုကို ဒီလိုအကြောမျိုးနဲ့ ဘယ်ရမလဲ။ ဟောမိန်း
ကလေး ဒီမှာ ဆရာ့မှုက်နာကို ကြည့်စစ်ဆ သေသေချာချာကြည့်စစ်၌”
လို့ပြောပြီး မိန်းကလေးမှုက်နာကို သူ့ဘက်စွတ်လှည့်ယူနေတယ်။
ထိုတ်သွားရာတဲ့ မိန်းကလေးခင်ဗျာ ဘယ်မှာ မျက်စိဖွံ့ဖြိုးကြည့်ရဲတော့မှာလဲ။
မျက်စိနှစ်ဖက်လုံး ရိုတ်ထားရာတော့တာပေါ့။ ဒါကိုပဲ ဆရာဆိုသူက-

“တွေ့လာဘာ တွေ့လာဘာ ဆင်ပြုဗျာက်နာ ဆင်မဲ့ကြည့်ရဲ့ အိုသလို
မိစ္စာဝင်နောက်နေတဲ့ မိန်းကလေးက ဆရာ့မှုက်နာမှုကြည့်ရဲတာ တွေ့တယ်
မဟုတ်လား” လို့ ပြောပြီး သူ့တပည့်ကို-

“ဟော တပည့် ဒီကလေးမကို လုပ်ထားတဲ့စွန်းမဟာ ဘယ်နှစ်ကြိုး
ရှိတယ်ဆိုတာ သိရအောင် အရင်လုပ်ရမယ်” လို့ ပြောလိုက်တော့
အိမ်ပေါ်က ပရီသတ်တော်တော်များများ လွှဲပဲလွှဲချွေ ဖြစ်သွားတာပေါ့။
ဆရာဆိုသူက ပရီသတ်ကိုတစ်ချက်ဝေါ်လှည့်လိုက်ပြီး သူကြိမ်လုံးနဲ့
ကြိမ်ပြင်ကို သုံးချက် ရိုက်လိုက်ပြန်တယ်။ ပြီးတာနဲ့-

“ကဲဟော ဟောဒီကလေးမကို လုပ်ထားတဲ့စွန်းမ နှင့်ရဲ့ စွန်းပညာ့
ကြိုးမာယ်နှစ်ကြိုးရှိသာလဲ့ဆိုတာဘုံး ဟောဒီကန်တော့များက ငုတ်ပျောသီးတွေ

သတေသန၏အကျင့်အမြန် အသုတေသန၏ပုံစံ

- ၁၂၉ -

မှာ ထင်ထင်ရှာသရှာလာပြုစစ် ဒါ ငါဆရာရဲ့အမိန့်။ လုံးဝမတော်လှန်နိုင် စေရ” လို့ အမိန့်ပေးပြီးတာနဲ့ ကန်တော့ပွဲထဲက ငုက်ပျောသီးတစ်ဖို့ကို ရှုံးခဲ့က ပရီသတ်ရှုံးကို ချပေးလိုက်တယ်။ ပရီသတ်တွေက ဘာလုပ်ရ မှန်းမသိဘဲ ကြောင်ကြည့်နေတဲ့အခါမှာ ဆရာဆိုသူက-

“က အနီးဆုံးလုံးတစ်ယောက်က ငုက်ပျောသီးတစ်လုံးလုံးကို အခွဲ့ခာ ကြည့်လိုက်စမ်းပါ” လို့ ပြောလိုက်တော့ အနားကတစ်ယောက်က ငုက်ပျောသီး တစ်လုံးကို ချက်ချင်းအခွဲ့ခာကြည့်လိုက်တော့ အားလုံးအတွက် အုံညွှနရာကျိုး ဖြစ်နေတော့တာပေါ့။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဖြူနေရမယ့် အထဲက ငုက်ပျောသီးအသားဟာ ပြာနှစ်းနေလိုပါပဲ။

“ဟာ အုံညွှနရာပဲဟော။ ငုက်ပျောသီးအသားက အပြာရောင်ကြီး ဖြစ်နေတယ်”

“အာကဆရာပဲဟော။ ငါတို့ဒါမျိုးတစ်ခါမှုမတွေ့ဗျာဘူး”

“ဒါကြောင့်လည်း ဒီဇာမှာ နာမည်ကြီးပေတာပဲ”

တစ်ယောက်တစ်ပေါက် ခီးမွှေ့မြှောပြာဆိုသံတွေက ဆူးသွားတယ်။ အသံသွားတော့မှ ဆရာဆိုသူက-

“အပြာရောင်ကိုဖြင်းသောအာမြှင့် ဒီစိန်ကာလောကို နောင့်ယော ထားတဲ့ စန်းမဟာ အဆင့်အမြှင့်ဆုံး (၁၂)ကြိုးတတ်တဲ့စန်းမဆိုတာ သိရတယ်။

“အဲဒါတော့ စန်းမကိုခဏအသာထားဦး လောလောဆယ် ဒီစန်းမ သွင်းထားတဲ့ မိန်းကလေးဝါစ်ထဲက အပင်းတွေကိုထုတ်ပေးရှိုးမယ်။ ထုတ်ပ ပေးခင်မှာ လူနာရှင်များကိုမှာထားချင်တာက ဆရာ့ပညာကို တကယ်လေးစာ ယုံကြည့်တယ်ဆိုရင် ဆရာတို့ကို ကန်တော့တဲ့အခါမှာ ထိုက်ထိုက်တန်တန် ကန်တော့စေချင်တာပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ဒီခက်ခဲနက်နဲ့ တဲ့ပညာကို ဆရာတို့အနေနဲ့လည်း အချိန်တွေ၊ ငွေတွေ များစွာရင်းနှိမ်းပြီး သင်ယူရှုံးရတာပါ။ ဒါကြောင့်လည်း အခုန္ဓုံမှ နောင်ရှင်

- ၁၃၀ -

ဝပ္ပါဒ္ဓရှင် (အန္တမြိုဏ်ဘာ)

ဆိသလိမြစ်အောင် အရကတည်က ကြိုတင်ပြောထားရတာ”

“ရောဂါသပျောက်ပါစေဆရာ။ ဆရာတောင်သုလောက် ကျွန်မ
တို့ ကန်တော့ပါမယ်”

“အနည်းဆုံး ငါတောင်တော့ ကန်တော့ရမယ်။ ကန်တော့နိုင်ပါ
မလား”

“ကန်တော့နိုင်ပါတယ်ဆရာ။ ကျွန်မတို့မဖြစ်ဖြစ်အောင် ကန်တော့
ပါမယ်”

“က ဒါဆိရင် အပင်ထဲတိကြို့။ ထွေခံကြီးကြီးတင်လုံး ဒီနားမှာ
လာချေပေးပါ။ ဒီကဆေးတိုက်ပြီရင် လူနာကချက်ချင်အန်ချလိုစ်မယ်”

ငွေစကားပြောလိုက်တာနဲ့ ကျွန်တော်အတွေး မှန်သွားပြီဆိတာ
ကျွန်တော်အသာ ဆုံးဖြတ်နိုင်သွားပါပြီ။ ဒီကြောင့် ကျွန်တော်ပိုင်တိဆွေကို
တိုးတိုးကောင်ပြီး ပြောလိုက်ရတယ်။

“ဟောကောင် မင်းရပ်ကွက်လူကြိုးလေးငါးယောက် သွားခေါ်ချေ။
ဖြူးပေါ်ကိုလည်း လည်လည်ဝယ်ဝယ်လူကြိုးတင်ယောက်လွှာတို့ြး ရဲသား
သုံးယောက်လောက်ပါ ခေါ်နိုင်ခဲ့”

မိတ်ဆွေက နားမလည်တဲ့မျက်လုံးနဲ့-

“ဟောကောင် စိုးတင့် ဘာလုပ်စိုးခေါ်နိုင်တာလဲ။ ဒီမှာကြည့်ကောင်း
တို့း ရှိသေးတယ်”

“ကြည့်ကောင်းမဖော်နဲ့။ တော်ကြာဒီလူလိမ်နှစ်ယောက် ထွက်ပြော
သွားမှာစိုးလို့ မြန်မြန်သာသွားခေါ်ချေပါ”

“ဟိုမှာ အပင်ချေတော့မှာဘူး။ အဲဒါကိုလည်း ငါကြည့်ချင်တယ်”

“သူငယ်ချင်းရာ အဲဒါကိုနောက်မှ ငါအေးအေးအေး လုပ်ပြ
စစ်ဆုံးမယ်ကျွဲ့” ငါသိပြီသာတွေပါ။ သွားသွား မြန်မြန်သာ လူကြိုးတွေ
သွားခေါ်ချေ”

မိတ်ဆွေထွက်သွားတော့ ကျွန်တော်က မူပုက်ဆက်ကြည့်

၂၉၅၈ ၂၈ ၁၀၀၄

သယောက်ပို့စ်အပေါ်မျှနှင့် အသုတေသနပြုရှိနဲ့

- ၁၃၁ -

နေလိုက်တယ်။ ခဏနေတော့ ဆရာဆိုသူက ရှည်ရည်အတောင့် လေးငါး
ခြောက်တောင့်ကို ရွှေ့ကိုထဲထည့်ပြီး နှုတ်ကဗ္ဗိမိပွဲစွဲတို့တာနဲ့
ပို့ကလေးပါးစပ်ထဲကို လောင်းချေပေးပြီး ခပ်မြန်မြန်သောက်ခိုင်းလိုက်
တယ်။ (၅)မိန့်လောက်ပဲ ကြာမယ်ထင်တယ်။ ပို့ကလေးက သွေးခဲ့တွေ
ကို ဝါခေနထိုးအံတော့တာပဲ။ သူထက်ပါကြည်ချင်တဲ့ထူတွေက ပို့ကလေး
အံပြီးတာနဲ့ ထွေးခဲ့ခြင်းထဲကို အတင်းထိုးကြည်လိုက်ကြတာ။ သူတို့
မြင်ရတာက တစ်လက်မသာသာခန့်ရှိတဲ့ အဆုတ်လိုလို အသဲလိုလို
အတုံးကြီးလေးငါးတုံးကို အကျိုအချွဲတွေနဲ့အတူ ထွေ့လိုက် ကြရတယ်။
အဲ့သူကြလွန်းလို့ ကြက်စီ ကြက်စီ ဖြစ်ကုန်ကြပြန်တာပေါ့။ သည်အခါ
ဒီမြိုင်များက ငွေသွားယူရအောင်အထူး ကျွန်တော်က လုမ်းတာ့ပြီး-

“အဒေါ်ကြီး ဘာငွေမှ ယောစရာမလိုပါဘူး၊ အစစ်အမှန် ဂိုဏ်ဆရာ
များဟာ ငွေကြော်ကိုအစိကထားပြီး ဘယ်တော့မှာဆေးကုမပေးပါဘူး။ ကဲ
ဆရာအမည်ခံ ဦးကြီးတို့ကိုလည်း ကျွန်တော် တစ်ဆက်တည်းပြောပါရတော့။
ဦးကြီးတို့ကူးလွန်တဲ့အပြုစီ သိပ်ကြီးမသွားအောင်လို့ ငွေမယူရသေးစင်
ကျွန်တော်ဝင်တားတာပါ။ ငါက်ပျောသီး အသာပြာလို့ (၁၂)ကြီးစုန်းလို့
ဦးကြီးပြာနိုင်သလို ကျွန်တော်လည်း ပြာနိုင်ပါတယ်။ ကဲ လက်တွေပြု
ရအောင် နောက်မှာရောက်နေတဲ့ ရပ်ကွက်လူကြီးများလည်း ကျွန်တော့ကို
စိုင်းကူဗြာပါပြီး။ တစ်ယောက်က အိမ်အပေါက်ဝါမှာ ထွေ့ခဲ့တဲ့ငါက်ပျောနိုင်
ကို သွားရတပါ။ နောက်တစ်ယောက်က မင်အားဖြောင်ကိုယူပြီး ငါက်ပျော
ပင်မှာကျွန်ခဲ့တဲ့ ငါက်ပျောနိုင်ပြုတ်ထားတဲ့ နေရာလေးကိုလည်း မင်သုတ်
ပေးပါ။ ပြီးရင် နှာကြည်နိုင်ကြပါတယ်။ ဒါခဲ့ရင် ဒီကလူနှစ်ယောက်ရဲ့
အကြော်အကည်ကို အကုန်သိရပါလိမ့်မယ်”

ဆရာအမည်ခံ လူလိမ့်နှစ်ယောက်ရဲ့မျက်နှာကတော့ ဇီုက်လောက်ပဲ
ရှိပါတော့တယ်။ ကျွန်တော့မိတ်ဆွေနဲ့ ရပ်စွာလူကြီးများကလည်း စိတ်ဝင်

“မြှေးရှေး ၈၈၈၈ ၁၁၀၄

- १२४ -

ဝဏ္ဏဘဏ္ဏ (ဝန္တပိည်သာ)

ତାଙ୍କୁଟେ ପ୍ରିୟାତିର୍ଯ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣନାରୁଥିଲୁଗନ୍ତେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲରେଖାରୁ
ଦୂର୍ବଳମୁଖୀରେ ଆହୁରିଷ୍ଵାର୍ଗୀ ଆହୁରିଷ୍ଵାର୍ଗୀରୁଥିଲୁଗନ୍ତେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲରେଖାରୁ
ଦୂର୍ବଳମୁଖୀରେ ଆହୁରିଷ୍ଵାର୍ଗୀ ଆହୁରିଷ୍ଵାର୍ଗୀରୁଥିଲୁଗନ୍ତେ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲରେଖାରୁ

ရှစ်ရှစ်သဲသဲဖြစ်မလာခင် ရပ်စွာလူကြီးများက လူလိမ့်များကို
ခေါ်ထုတ်သွားပါပြီ။ ဒီပိုဂုဏ်များကလည်း ကျွန်တော်းကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း
အထင်ထပ်ပြောရင်း အသာစေတွေအံထွက်လာပုံကိုလည်း လက်တွေပြနိုင်း
ကြပါတယ်။ နောင်အခါ အလိမ်းမခံကြရအောင်ပေါ့။ ဒီပေမဲ့ မြင်းအဆုတ်က
အလွယ်တကူမရနိုင်တော့ နည်းပဲပြောပြလိုက်ရတယ်။ ဒီကလည်းမခက်ပါ
ဘူး။

“ပြင်ခဲ့အဆတ်ကို ရအောင်ရှာဖြီ တစ်လက်မလောက် အတုံးလေး
တွေတုံးပြီ လက်မောင်ပေါ်တင်၏ ပြီးတော့ ချော့(ရှိ)တွန်သုလို အကြိုင်များ
ဗျာဒီပြီး၊ အရက်ပြန်ခဲ့ပွဲတ်ပေါ်ရင် ရော်ဘုတ္တအသီပွဲတိလို့ တွက်လာတဲ့
ချော့(ရှိ) လိပ်သာသာလောက် အလိပ်ကလေးတွေဖြစ်လာပါတယ်။ အဲဒါကို
အန်ဆောင့် ရောတိုက်ချုပိုက်ရှုပါပဲ။ စိုက်ထဲရောက်တဲ့အခါ အစိုးဘတ်ပြန်
လာဖြီး မူရင်လုံးကာစာ အတုံးကြိုးတွေလောက် ပြန်ဖြစ်လာဖြီး ပြန်အန်ချုပ်
တာပါပဲ”

“ବ୍ୟକ୍ତି କେଲୁଗ୍ରହ ବିଦେଶୀଲାଭ୍ୟ କାମକାଳଙ୍କିଳିପିଲାଏ”

“ဟုတ်ကဲ မျက်လှည့်သမာတွေပြုသလို မသိရင်ဇွဲတစ်ဆုပ်၊ သိရင်ဇွဲတစ်ဆုပ် ဆိတာလိုပေါ်စင်အား ကျွန်တော်မပြန်ခင် အရောတကြီး မှာချင်တာက ပယောကသရာအစစ်ဆိတာ နံပါတ်တစ်အနေနဲ့ ငွေရေး ကြေးရေး လုံးဝစကားမပြုပါဘူး။ နံပါတ်နှစ်အနေနဲ့ ပယောက ဟုတ် ဖဟုတ်ကို အများပြုသာအောင် စစ်ဆေးပါတယ်။ အခုလို လူနာတွေ လိုက်တာနဲ့ ရမ်းပြီး ဆေးတိုက်မကုပါဘူး။ နံပါတ်သုံး ဟိတ်ဟန်သုံးပြီး မကြောတော်ပါဘူး”

ဒါကြားနှင့် ပယောဂနဲ့ပတ်သက်လို့ လူလိမ့်မထိအောင် လက်လျမ်း

သတ္တမန်မှတ်ဆင်ရေးဝန်ကြီးခွဲ၏ အသာဆုံးများ

- २२२ -

အရာရှုစာ

୦୫୦ - ପରିଚୟ

ဒုတိယ - ယတိထားဖို့।

ତତ୍ତ୍ଵ - ବିଜ୍ଞାନଙ୍କ ପରିମାଣିକ ପଦିକ୍ଷା।

စတုရွှေ - ဂိရိယနဲ့ အလျင်လျင်ဖို့ပဲ။

(အရှင်ဒေကာဘိဝံသ)

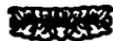
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

- ၁၃၄ -

ဝဝဇ္ဈာရှင် (နှစ်မြဲတော်)

တချို့ဘုရားတွေမှာ
‘အမျိုးသမီးမတက်ရ’လို့
ရေးထားတာ တွေ့တယ်မဟုတ်လား။
အဲဒါလည်း ဘုရားဟောမရှိဘူး။
မြတ်စွာဘုရားသက်တော်ထင်ရှား ရှိစဉ်တည်းက
အမျိုးသားရော၊ အမျိုးသမီးရော
ဒီလိုပဲ တန်းတူရည်တူ ပူဇော်ကြတာပဲ။
အခုံ
အဆင့်အတန်း ခွဲခြားစရာမလိုပါဘူး။

ပတေသနပို့ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှူး

- २२७ -

တရားဥပဒေနှင့် ဘုရားဥပဒေ

ခုဏ္မာရဟန်းဝတ်ခြင်းအလေ့အထသည် ရန်ကုန်မှာပေါ်များ
သလောက် အညာဘက်မှာတော့ ဖရိုသလောက်ရှားသည်။ ထို့ကြောင့်
ရန်ကုန်သို့ ပြောင်းစနစ်မှာပင် ဦးစိန်မြင့်တစ်ယောက် ခုဏ္မာရဟန်း
ဝတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရဟန်းဘဝအကြောင်းကို သူပြောငါးပြောမဟုတ်ဘဲ
ကျကျနာနာသိချင်သောကြောင့်ပင်။ ခွဲပြည်သာမြို့၌ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်
ဆယ်ဆိုင်တွင် ဦးစိန်မြင့်တို့ အညာသားများ၏ဆိုင်က ရှစ်ဆိုင်လောက်
ပါနေသည်။

ဦးစိန်မြင့်လည်း လက်ဖက်ရည်ဆိုင်တည်ရင်းပင် ခွဲပြည်သာမြို့၌
နေဖြစ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ဦးစိန်မြင့်ကို ဘယ်အတိုင်းဟူ မေးလိုက်လျှင်
ဦးစိန်မြင့်က အသောအထွေစာရေးဆရာတိုး ကုချွန်၏ရေးသားချက်အတိုင်း
“စပြောင်”ကဟု ရယ်ချွန်းဖတ်ချွန်းဖြေတတ်သည်။ ထိုအခါ မေးမိသူက-
“ဘာလဲဘု ခင်ဗျားဟာ စပြောင်ကရယ်လို့ ကျူးပတ်သက်သက်
ဒီမြို့နာမည်တစ်ခါမှ မကြားဖူးပါဘူး” ဟု ပြောသောအော်-

“ဟဲ ဟဲ ဒါက ကာလ်၊ ဒေသံ၊ အျေး၊ စန်ဆိတဲ့ အတိုင်း
ကာလဒေသလိုက်ပြီး နာမည်လည်းပြောလာရတာပေါ့ဖြာ နဂါးနဲ့ရတဲ့
မျက်မြှုပ်မြင်မင်းသာရန်ပါကို မသို့ထေမင်း မသို့ဟင်းတွေ့နဲ့အတူ ဖောင်းနဲ့

- ၁၃၆ -

ဝေဇာရှင် (ချွေးဆုံး)

မျှောက်တယ်လေ။ မြစ်လယ်မှာဘိဂ္ဂာမတစ်ကောင်က လားနှိုးစာတော့
မင်းသားနှစ်ပါ့က ဖော်စီသူးတယ်မဟုတ်လာ။

သတ်မယ်လုပ်တော့ ဘီလူ့မက မျက်စီမြင်အောင် ကုပေးပို့မယ်။
ဒါပေမဲ့ မကုခင်စရိတ်၊ သောင်းပေးရမယ်ဆိုလို့ ပါလာတဲ့ရတနာတော့ မသိုး
ထမင်း။ မသိုးဟင်းတွေအကုန်ပေးလိုက်ရသတဲ့။ အဲဒီလို့ မကုခင်
စရိပေးရလို့ အဲဒီနေရာကို စရိလိုနာမည်ပေးခဲ့သတဲ့”

“စကုပဲ ကြာဖူးပါတယ်များ။ ခင်များကျေမှ စရိရယ်လို့”

“အခုခေတ်အရ ဒီလို့ပဲ နာမည်ပေးသုတေသယ်လေးများ။ နောက်
မျက်စီပြန်ပြုတွေအတော့ ကုသာခအဖြစ် တစ်သိန်းတောင်လို့ တဗြားပေးစရာ
လည်းမရှိတော့ ရွှေချည်ငွေချည်ထိုးထားပုံဆိုအကျိုးတွေပဲ ချွေတ်ပေးကြော
လို့ ညီအစ်ကိုနှစ်ယောက်လုံး ပင်လယ်ကမ်းကြေားသောင်ပေါ်မှာ နေပါခြား
တဲ့ နိုင်ပြောသာတွေလို့ တစ်ကိုယ်လုံး ပြောင်သွားအတွက် အဲဒီနေရာကို
စပြောင်လို့ နာမည်ပေးခဲ့သတဲ့။ အဲ- ကျွန်ုတ်စာတိက အဲဒီပဲ” ဟု
အဆုံးသတ်လေ့ရှိသည်။

① ② ③

ဒုလ္လာရဟန်ခံထုံးစာတိုင်း ညျေနေပိုင်းတွင် ဦးစိန်မြိုင်ကို ပုံသိုး
အကောင်းစား။ တိုက်ပုံအကျိုး၊ ဟောင့်ကျက်သရေခေါင်းပေါင်းတို့ဖြင့်
တန်ဆာဆင်ကာ ရွှေထိုးတစ်လက်မိုး၍ ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ လာပိုကြော
သည်။ ကျောင်းရောက်သည်နှင့် ဆံချု သရဏာရုံဆောက်တည်းဦး ကိုရင်ကြး
ဝတ်ထား ရသည်။ နောက်တစ်နေ့မနက်များပင် သီစိဝင်ကြရသည်။ တစ်ခါမှ
မကြုံဖူးသေဆာင်း အတွေ့အကြုံမို့လည်း ဦးစိန်မြိုင်တစ်ယောက် ပျော်လည်း
ပျော် စိတ်လည်းဝင်စားမိသည်။

သီစိဝင်သည်နှင့် ဦးစိန်မြိုင်တို့မိသားရုပ္ပါး တအုံတဗြားဖြစ်စေမည့်
စကားတစ်ခွန်းကို ဆရာတော်အမိန့်ရှိလိုက်သည်က -

“သီစိဝင်းသံယာလောင်းလူဗျာမယ့်ဒါယကား ဒါယိကားမတွေ့

။ မြှုပ်နည်းလောင်း။

ပတ်ဝန်ဆောင်ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့်အထူး

- ၁၃၅ -

ဥပသမ္မဒကံဘောင်ပိုကို စွဲခားသာပါဟို ကျကျနှစ် သေသေချာချာ သိတော်
ချင်ရင် အာဏုးသိမ်ထဲကို လိုက်ခဲ့ကြ။ သိမ်ထဲကျတော် သတ်မှတ်ပေးတော်
တဲ့နေရာမှာထိုင်ပြီး ရဟန်ခံပေးပိုကို အစအဆုံးနားထောင်ကြည့်ညီ
နိုင်တော်ပေါ့” တဲ့။

သိမ်ထဲ အမျိုးသမီးတွေမဝင်ကောင်းဟု ငယ်ငယ်ကတည်းက
မှတ်လာခဲ့သော ဦးမိန့်မြင့်နေး ဒေါ်ငွေက ဆရာတော်အား -

“ဆရာတော် တပည့်တော်တို့အမျိုးသမီးတွေ သိမ်ထဲဝင်ကောင်း
သလားဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ဘက်မှာတော် အမျိုးသမီးတွေ သိမ်ထဲဝင်
ကောင်ဘူး၊ ဝင်လိုက်ရင် တစ်သက်လုံး လုပ်ထားတဲ့ကုသိုလ်တွေ အကုန်
ပျောက်ကုန်တယ်လို့ ပြောကြတာနဲ့ ဘယ်အမျိုးသမီးမှ သိမ်ထဲ မဝင်ရဲကြ
ဘူး ဘုရား” ဟု လျှောက်ရာ ဆရာတော်က -

“ဒါယိကာမကြိုးတို့ ကိုရှုံးယ်တဲ့ဘန်ကြိုးတွေက ဒီလိုပြောဖူး
သလား”

“ဘန်ကြိုးတွေကတော် ဒီလိုမပြောဖူးပါဘူးဘုရား၊ တပည့်တော်တို့
ဆီက လူကြိုးသူမတွေအားလုံးက ဒီလိုပဲ ပြောဆိုကြလို့ပါဘုရား”

“ဘာသာရေးနဲ့ပတ်သက်ရင် ဘန်ကြိုးတွေကိုလျောက်ကြည့်တာ
အသေချာဆုံးပေါ့၊ ဒါယာကာ၊ ဒါယိကာမအားလုံး သိမ်ထဲဝင်ကောင်းရှုံးတင်
မကဘူး နေတောင်နေကောင်းပါတယ်။ အပြစ်မရှိပါဘူး ဘုရားလက်ထက်
ကဆိုရင် တရှုံးကြိုးတွေကို တစ်ဖြူးလုံးဖြူး သိမ်သမှတ်ထားတာတောင်
ရှိတယ်။”

“အလိုသမှတ်လိုက်ရင် တစ်ဖြူးလုံးဟာ သိမ်ဖြစ်သွားတာပဲ့၊ ဒါပေမဲ့
ဒါယာကာ၊ ဒါယိကာမတွေအားလုံးဟာ ဒီလိုနေဖြတ်ငါးနေကြတာပဲ့၊ ဘာမှ
အပြစ်မရှိလို့နေကြတော်ပေါ့။ တစ်ခုပဲရှိတယ်။ ကမ္မဝါပတ်နေတဲ့အချိန်မှာ
ဒါယာကာ၊ ဒါယိကာမတွေက သံယာတွေနဲ့ နှစ်တောင့်တွာအဝောကနေရင်
ပြီးတာပဲ့။”

“ဒါယိကာမကြီးကိုအမျိုးသော်တွေကို ပြောက်ပေးလိုက်ရှိပေါ်”
တရှိဘုရားတွေမှာ ‘အမျိုးသော်မတက်ရ’ လို့ ရေးထားတာတွေတယ်
မဟုတ်လာ။ အဲဒါလည်း ဘုရားဟောမရှိဘူး။

“မြတ်စွာဘုရားသော်တော်ထင်ရှာရှိပြည်တည်က အမျိုးသော်ရော့၊
အမျိုးသော်ရော့ ဒီလိုပဲ တန်းတူရည်တူယောက်ကြတယဲ့၊ အခုမှအဆင့်အတန်း
ခွဲခြားစရာမလိုပါဘူး။ ဒါကြောင့် သတ္တိရှိတဲ့ဒါယိကာမကြီးတွေရပြီး
အဲဒီဘုရားတွေကိုတက်ပြီး ရဲရဲစံစံသာရွေ့ချကြော်။ ဘုရားတက်ခြေချလို့
ထောင်ချိန်တဲ့ ဥပဒေမရှိပါဘူး။

“အဲဒီလိုဘူးတော့မယ်ဆိုရင်တော့ ကိုယ့်ဘက်က အထောက်
အထား နိုင်လုံအောင် သုတေသနသရုပ်ပြုအသိတန်ကျမ်းပြု၍ သရေကိုတော့
ကျောင်းထိုက်၊ ဖုံးပုံထိုက်သစ်ဆရာတော်ရေးသော်ပြုစုတဲ့ သုတေသန
သမ္မတမျိုးပညာကျမ်း ကိုလည်း အထောက်အထားပြုနိုင်အောင် ယူသွား
ကြပေါ့။ အဲဒီထဲမှာအရပြောတဲ့အကြောင်းတွေ အပြည့်အစုံပါတယ်”

သို့နှင့်ပင် ဦးစိန်မြင့်၏အနီးအပါအဝင် အညာသူမအများစုံမှာ အံ့ဩ
ငြော့မောင်းဖြင့် သိမ်းကြီးထဲသို့ ဝင်ရောက်လာကြပါတော့သည်။ သံယာ
တော်များက ဘုရားခန်းရှေ့တွင်နေရာယူပြီး ဒါယာကာ၊ ဒါယိကာမများက
ဝင်ပေါက် နှင့်အနီးဆုံးနေရာတွင် ထိုင်ကြရသည်။ ရဟန်းလောင်း ဦးစိန်မြင့်
၏။ ဦးနေကကို ကာရကာသံယာ(ရဟန်းခံပေးမည့်သံယာ)များက ဂိုင်းပတ်
ထိုင်ထားကြသည်။

စတော့မည်ဆိုသည်နှင့် ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်ကြီးက ဦးစိန်မြင့်
ရှေ့တည့်တည့်တွင် နေရာယူလိုက်သည်။ ဦးစိန်မြင့်က ဆရာတော်ကြီးဘက်
သို့ သက်အချင်ချိပြီး ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်လိုက်ရသည်။ ထိုအခါကျမှု အနုသာ
သန=ရဟန်းလောင်းဆုံးမေးမည့် တဗြားကျောင်းမှု ဆရာတော်တစ်ပါးက
ကမ္မပါတစ်ရွက်ကိုကိုင်ပြီး နမောတသောသုသုံးခေါက်ကို သူတစ်ပါးတည်းဆိုပြီး
ဘုရားကို ရှိခိုးလိုက်သည်။ ပြီးသည်နှင့် -

၁၉၂၈ ဧပြီ ၁၁၀၅

သေမန်သိတ်သိသုတေသနများ အမြတ်ဆုံး

- २२६ -

“ကဲ-ရဟန်လောင်ကာ ဥပဇ္ဈာယ်ယူရမယ်” ဥပဇ္ဈာယ် ဆိတာ
စီမံသာသနဘေးဘား၏မှာနေမယ့် အချိန်အတွင်း အပြုစ်ကြီး အပြုစ်ကိရိရင်
ဆုံးမသွားနိုင်ပေါ်၌ ဆရာအဖြစ်တည်ပါလို့ တောင်းပန်လျောက်ထား
စွင်းပဲ” ဟုဆိတ်ကာ ဥပဇ္ဈာယ်ယူဆိုင်းပါသည်။ ဥပဇ္ဈာယ်ယူပြီးသည်နှင့်
သိမ်ထပါလာသည့် သပိတ်တစ်လုံးနှင့် သက်နဲ့သားထည်သည် ရဟန်း
လောင်း၏ ကိုယ်ပိုင်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားပါသည်။

ထိုသို့ ပြောကြားသည်နှင့် သံယာတော်များနှင့် နှစ်တောင့်တွေ
ဝေးသောအရပ်တွင် ခဏသွားနေရန် အနုသာသနဆရာက အမိန့်ပေး
လိုက်သည်။ ရဟန်တော်တစ်ပါးအကုအညီဖြင့် လက်အပ်ရှိကာ နောက်သို့
တစ်လျမ်းခြင်း ဆုတ်သွားရသည်။ ခပ်လျမ်းလျမ်းရောက်သည်နှင့် မတ်တတ်
ရပ်စိုင်းကာ ထိုကိုယ်တော်လေးပြန်လှည့်ထွက်သွားသည်။ ဦးစိန်မြင်
တစ်ဖြစ်လ ဦးအနေကာကတော့ လက်အပ်ရှိလျက် မတ်တတ်ရပ်ပြီး စောင့်နေရ
သည်။ အနုသာသနဆရာက ပုစ္စကဲ့တ်ရွှေတ်ပြီးသည်နှင့် ဦးစိန်မြင်ရှိရာ
ရောက်လာပြီး သံယာတော်များရှေ့တွင် ပေးစိစစ်မည့်အချက်များကို
ကြိုတင်ပြီးတော့ ဆုံးမသွှေ့န်သင်ပါသည်။

“ပွဲင်းလောင်း နားစွဲစွဲတော်။ ယခုအချိန်ဟာဟုတ်တာကို
ပြောရမယ့်အချိန်အခါ ဖြစ်တယ်။ ယခုမေ့ခွန်များကို သံယူဘောင်မှာ
ရောက်တဲ့အခါ ငါကိုယ်တိုင် မေ့ပြန်ရမှာဖြစ်တယ်။ အဲဒီလို မေ့ပြန်တဲ့
အခါမှ မဟုတ်တာတွေ လျောက်မေ့တယ်ဆိုပြီ စုံတိုးစွဲတွဲလည်း မဖြစ်ပါနဲ့
မျက်နှာမသာမယာလည်း မဖြစ်ပါနဲ့။

“ဘုရားရှင်ရဲ့အာဏာဒေသနာဥပဒေတော်ဆရိတ်၊ မေမြန်းရခြင်း
ဖြစ်တယ်။ ပထမဆုံးမေမြန်းမှာက နှစ်၊ ပြည်တစိုး၊ သွေးတွဲဖြစ်နေတဲ့
အိုင်အမာနာ၊ ယာယ်ပေါက်ပြီးပျော်အနာ၊ ချောင်းဆိုသွေးပါ၊ ပန်းနာ
ရင်ကြပ်နာ၊ ခွဲရှုံးဝက်ရှုံးဆိုတဲ့ အနာကြောင်းမျိုးမှ ကင်းရဲ့လားလို့ မေလို့
မယ်။

“ဒီအခါမှာ သုတေသန ဒီရောဂါတွေကင်နေတဲ့အတွက် ကင်ထာယ်လို့ ဖြေပါး ဒါတွေဘာကြော်ပေးစေသလဲဆိုတာကို နာယ်အောင်ပြောပြုရင် ဘုရားလက်ထက်က သမားတော်ကြီးစိဝကဟာ ဘုရားနဲ့တက္က သံယာ အားလုံးကို အမြတ်စောက်ပေးတဲ့ ဒါနကိုပြုတယ်။ ဘုရင်နှင့်တက္က နှစ်တွင်သူ့၊ နှစ်တွင်သူ့တွေကိုလည်း ကျပေးနေရတော့ ပြည်သူ့ပြည် သားတွေအတွက် အလုပ်ပေါ်ပြီး ကုမပေးနိုင်ဘူးဖြစ်နေတယ်။

“ဒီအခါမှာ စောစောက အနာကြီးရောဂါတီးလို့ရှိတဲ့ မြို့သားအချို့ ဟာ ရဟန်ဖြစ်မှ ဆောက်ပေးမှာဆိုတာသိတဲ့အတွက် ဘုရားကျောင်းမှာ ရဟန်းဝတ်ကြတယ်။ ရဟန်ဖြစ်တော့မှ ဆရာစိဝကသိသူ့ပြီး ဆောက် သကြတယ်။ ဒီအကြောင်းကိုသိသူ့တဲ့ ဆရာစိဝကက ဘုရားထံမှာ-သုဒ္ဓိတရား ရှိလို့ ရဟန်ပြုတာမဟုတ်ဘဲ အနာကြီးတီးလို့ ဆောက်ချင်လို့ ရဟန်ပြုချင်တဲ့ သူများကို ခွင့်ပြုပါနဲ့ ဘုရားလို့ လျောက်ထားတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားကလည်း အဲဒီစကားကို လက်ခံတော်မူပြီး အနာကြီးတီးလို့ ရှိသူ့များကို ရဟန်ပြုမပေးရ။ ပြုပေးသောရဟန်များ ဒုက္ခနှင့်အာပတ် သင့်စောင့် ပညာတ်တော်မူခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် စိစစ်မေးမြန်စုခြင်းဖြစ်တယ်။

“နောက်မေးမယ်မေးခွန်က လူသားစင်စစ်ဖြစ်ရဲ့လားလို့ မေးလို့ မယ်။ သင်ကလည်း လူသားစစ်စစ်ဖြစ်တဲ့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်လို့ဖြော်။ ဒါကိုလည်း ဘာကြောင့် မေးမြန်းရသလဲဆိုတော့ ဘုရားလက်ထက်က နါးတစ်ကောင်ဟာ လူယောက်ပန်ဆင်ပြီး ဘုရားကျောင်းတော်မှာ ရဟန်းလာဝတ်တယ်။ ရဟန်းတော်များကလည်း တကယ့်လူပဲထင်ပြီး ဝတ်ပေးလိုက်တာပေါ့။ တစ်ညွှန်တော့ အခန်းထဲမှာ အိပ်ပျော်သူ့သုနိုင် သူ့ရဲ့နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ပြန်ပေါ်သူ့သုန့်တယ်။ ဒါကိုမြင်သူ့ဘဲ ရဟန်းတော်တစ်ပါးက တွော့၊ ရဟန်းတွေကို သွားပြောရာကနေ ဘုရားရှင်သိတော်မူသူ့တဲ့ အတွက် နါးကို ရဟန်းဘာဝကတွက်စောင့်ပြီး ဒီဘာဝကုသိုလ်ကောင်မှုပြီး နောက်ဘာဝ လူဖြစ်အောင်စုတောင်း လူဖြစ်လာမှ ရဟန်ပြုပါလို့ တရား

အထောင်ပိန်စိန်အလဲမောင်နှင့် အာရာသုတေသနပုဂ္ဂ

- ၁၄၁ -

ဟောလွှာတ်လိုက်ပါတယ်။ နဂါးများ လူယောင်ဖန်ဆင်တဲ့အခါ အိပ်ပျော် နေချိန်၊ ဘူတိဘာသာဘာဝ ကာမဂ္ဂထဲခံစာချိန်မှာ ပကဗောဓာတ်ခန္ဓာကိုယ် အတိုင်း ပြန်ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒီအကြောင်းအထွေပွဲဖို့ကို ကြည့်ပြီး ဘုရားရှင်က လူသာစင်စစ်ဖြစ်မှ ရဟန်ခံပေး၊ နတ်တို့၊ ကြွေ့နတို့၊ က လူယောင်ဖန်ဆင်တော်တာဆိုရင် ရဟန်ခံမပေးရာ၊ ရဟန်ခံမပေးခဲ့ရင် ဒုက္ခာင့် အာပတ်သင့်စေလို့ ပညာတော်မှုခဲ့တဲ့အတွက် အခုလို စိစစ်ရှုံးင်း ဖြစ်တယ်”

ယခုလိုအကြောင်းအထွေပွဲတဲ့စုစုပုံလင်လင်ကို မကြားမျှေးကြသော ဦးစိန်မြှင့်နှင့်တကွ ဆွဲမျိုးမီတ်သားလုံးတို့မှာ ရဟန်လောင်းဆုံးမ နေသည်ကို စိတ်ဝင်စားမဆုံးဖြစ်နေကြသည်။

“နောက်ဆက်မေးမှာက ယောကျားစင်စစ်ဖြစ်ရဲ့လာ။ လို့မေးမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုဘာကြောင့် မေးမြန်းစိစစ်ရဲသလဲဆိုရင် ဘုရားလက်ထက် တော်အခါက ယောကျားစိတ်၊ စိန်းမစီတ်တစ်လျည်စီ ဖြစ်နေတဲ့သူတွေ ရဟန်လာဝတ်ကြတယ်။ ရဟန်းဝတ်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ စိန်းမစီတ်ပေါက်တဲ့ အလျဉ်းရောက်တာနဲ့ ရပ်စွာထဲကအမျိုးသားတွေနဲ့ ရှုပ်ရှုပ်တွေးတွေးဖြစ်တဲ့ အတွက်ကြောင့် လူခွဲတို့၊ သာသနူဘောင်က နှင့်ထုတ်ကြရတယ်။ အဲဒီ အကြောင်းကြောင့် ယောကျားစင်စစ်ဖြစ်ရဲ့လားလို့မေးရှုံးငြိုးဖြစ်တယ်။”

“နောက်မေးမှာက သူ့ကျွန်းအဖြစ်က လူတ်မြောက်ရဲ့လားလို့ မေးမှာဖြစ်တယ်။ မေးရှုံးအကြောင်းက ဘုရားလက်ထက်တော်အခါက ကျွန်းတျိုးဟာ သစ်အိမ်ကတွက်ပြေးလာပြီး သာသနူဘောင်ဝင်ကြတယ်။ ကြည့်ပျိုလို့ ဟံသာတူး၊ ကျွန်းဘဝပြန်ရောက်ရှုပ်လို့ပါ။ အဲဒါ ရိုင်ရှင်သာင် များ သိသွားတဲ့အခါမှာ ဘုရားသားတော်ရဟန်းတော်လုပ်နေပြီး သေခာ မမေးမြှုပ်ဘဲ ရဟန်ပြုပေးရသလား စသည်အားဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြတဲ့အတွက် ဘုရားရှင်သိတော်မှုပြီး ကျွန်းတွေကို သစ်မသိဘဲ ရဟန်ပြုပေးလို့ ပညာတော်မှုခဲ့ခြင်း ဖြစ်တယ်။”

- ၁၄၂ -

ဝဝဇ္ဈာရှင် (၁၇၆၅ခုနှစ်)

“နောက်ပေါ့မှာ သူတစ်ပါ့ခဲ့ကြွှုပြုတွေ ကင်းလဲလာလို့
ဖော်ဖြစ်တယ်။ ဒီလို့မော်ခြင်းအကြောင်ကာ တစ်ပါတော့ လူအမျိုးသား
တစ်ယောက်ဟာ သူတစ်ပါ့ကြွှုပြုတွေမဆပ်နိုင်တော့တာနဲ့ ရဟန်တော်
များထံလာပြီး သက်နိုင်တယ်။ ရဟန်ခြင်းသားတဲ့အချိန်ကျမှ အကြော်ရှင်
တွေနဲ့တွေပြီး ပြဿနာဖြစ်ရတဲ့အတွက် နောင်ဒီလိုမဖြစ်အောင် မြတ်စွာ
ဘုရားက မေး၍စိစစ်နိုင်ခြင်းဖြစ်တယ်”

ထိုစကားအေရာက်မှာတော့ အတွေ့အကြားမရှိသေးသော ဦးစိန်မြင့်
ခများ မျက်လုံးပြီ။ မျက်ဆုံးပြီ။နှင့် အနေသာသနဆရာတော်ကို ကြည့်ကာ

“တပည်တော်မှာ အကြော်မကင်းဘူးဘုရား” ဟု လျှောက်လိုက်
သဖြင့် ကမ္မဝါကိုလက်နှစ်ဖက်ဖြင့်ကိုင်၍ အကျအစ ဆုံးမနေသော
ဆရာတော်မှာ ဘာဆက်လုပ်ရမှန်မသိအောင် ဖြစ်သွားရှာပါတော့သည်။
နောက်ခဏာကြာမှာ-

“နေပါးပြီး ရဟန်းလောင်းရဲ့။ အကြော်က တော်တော်များသလား။
ဘယ်တိန်းက ချောထားတာလဲ”

“မများပါဘူးဘုရား၊ တပည်တော်သက်နှစ်ရှည်းမယ့်နေ့၊ နေ့ခင်း
ရိုင်ကာ ကွန်းယာဝယ်စားရှင်း ပိုက်ဆုံးသော်လည်း ငွေ(ခွဲ)ကျပ်
အကြော်တင်နေတာပါဘူးရာ”

ဦးစိန်မြင့်အဖြေကို ကြားသောအခါ အနေသာသနဆရာတော်နှင့်
တက္က သံယာတော်အားလုံးမှာ ထူးလည်းထူးတဲ့ ပွဲ့ောင်းလောင်းဟူသော
အတွေ့ဖြင့် ပြုးရယ်တော်မူကြသဖြင့် သိမ်တွင်းမှုပရိသတ်များမှာလည်း
ထိုအခါကျမှ ရောယောင်ရယ်မိကြပါတော့သည်။ ထို့နောက် အနေသာသန
ဆရာတော်က အရယ်ရပ်၍ -

“ကဲ- ကဲ- အဲဒီလောက်အကြော်ကတော့ အိမ်မှာကျွန်းခဲ့တဲ့
ဒါယိုကာမကြီးဆပ်မှာပေါ့။ ဒါယိုကာမကြီးကလည်း ဆပ်မှာမဟုတ်လား”

ထိုအခါ ဒေါ်ငွေးကလည်း မဆုတ်မဆိုင်း -

၁၉၁၈ ၃၈ ၁၁၁၁

သယ်ယိုတိုင်းတော်မှန်၏ အသုတေသနပြုရှိနာ

- ၁၄၃ -

“မှန်ပါ။ ဆပါမှပါဘုရား။ ဒီလောက်ငွေလေနဲ့ကျောင်းမှာတော့
ပြဿနာအဖြစ်မခံပါဘုရား” ဟုလျောက်လိုက်ပြန်သဖြင့် သံယာတော်
များရော ပရိသတ်များပါ ထပ်၍ရယ်ကြော်ပြန်သည်။

“က က ဆက်မေးမေးမှာက မင်းခေါ်တပ်မတော်
သာသအဖြစ်က လွတ်ခဲ့လာဆနိတာပဲ။ ဒါလည်း ဘာကြောင့်မေးရသလဲ
ဆိုတော့ ဘုရားလက်ထက်တော်အခါက ရာဇ်ဗြိဟန်ပြည်၊ ဓိမ္မသာရမင်းရဲ့
စစ်တပ်က တပ်မတော်သာဘူးဟာ မင်းထံကခွင့်ပြုချက်မယ့်ဘဲ ကျောင်း
တော်သာပြီး ရဟန်ပြုကြတယ်။ မင်းကြိုးသိသုတဲ့အခါ ညီလာခံချို့ပြီး
ရှင်ဘုရင်ခွင့်ပြုတဲ့ စစ်သာတွေကို ရဟန်ပြုပေးခဲ့ရင် ပြုပေးတဲ့ရဟန်တော်
တွေကို ဘယ်လိုအပြစ်ပေဆုံးသလဲလို့ ဖော်ကြည့်တော့ သာသနာမကြည်
ညီတဲ့ မျှောက်းမတ်ကြိုးတွေလျောက်ထားတာက ဥပစ္စာယ် ဆရာတော်ကို
ခေါင်းဖြတ်ရပါမယ်။ ကမ္မဝါဒတ်တဲ့ဆရာတော်များကိုတော့ လျှော်ဖြတ်ရပါမယ်။
ပါဝင်တဲ့ ကာရကသံယာတော်များကိုတော့ နံရှိရှိက်ချိုးရပါမယ်ဘုရားလို့
လျောက်ထားတော့ ဓိမ္မသာရာဘုရင်ကြိုးဟာ ဘုရားတော်မျှပြီး ငါလို
အရိယာဖြစ်ပြီးတဲ့ ရှင်ဘုရင်တပ်ပါး အပ်ချုပ်နေစဉ်မှာ ဘာမှမဖြစ်နိုင်
သော်လည်း သာသနာမကြည်ညီတဲ့ ရှင်ဘုရင်နှင့်တာက်ခဲ့ရင်တော့
ရဟန်တော်တွေ ဒုက္ခရောက်ရချည်ရဲ့လို့ တွေးမိပြီး ဘုရားရှင်ကို
သွားလျောက်တဲ့အတွက် ဒီပညာတိုက် ပေါ်လာရခြင်းဖြစ်တယ်။

“နောက်ဆက်မေးမှာက ရဟန်ပြုပြီ့။ ဒါဘတွေက ခွင့်ပေးခဲ့လား
ဆိုတာပါပဲ့။ ဒါကလည်း ဘာကြောင့်မေးဖြန့်ရသလဲဆိုတော့ မြတ်စွာဘုရား
တော်ထိုးသားတော့ ဖင်သုဒ္ဓဒါဒနပင်းကြိုးဟာ သူ့ခဲ့အရှိက်အရာကို
ဘုရားရှင်နဲ့ ဖအေတူ၊ မအေကွဲနှစ်မင်းသားကို အပ်နှင့်ပြု၍ ကြော်ထား
တယ်။ ဒီနှစ်မင်းသားကို မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်ပြုပေးဟော်မှုလိုက်ပြန်
တော့ မြော်တော်ရာဟုလာလေးကို ရည်စွယ်ချက်ထားတော်မှုပြန်တယ်။
တစ်ခါ ဒီမြော်တော်လောက်ပါ ဘုရားရှင်က သာသနာဘော် သွတ်သွင်း

- ६६ -

ပေါ်လျှင် (ပြည့်သာ)

လိုက်ပြန်တော့ သူဇ္ဈိုဝန်မင်းကြီးဟာ ကျောင်းတော်ကိုလိုက်ပြီး မြတ်စွာ ဘုရားကို လျောက်ထားတယ်။ မြတ်စွာဘုရား မိဘတို့ခဲ့ချုပ်ဖြင့်ဆမလွှာဟာ သာသေစိတို့ အပေါ်မှာ အရေပါးကိုဖောက်၊ အရေထုကိုဖောက်၊ အသာကို ဖောက်၊ အရိုက်ဖောက်ပြီး ရိုးတွင်ဖြင့်သီတံရာက်အောင် တည်ပါတယ် ဘုရား။ ဒါကြောင့် စောက်စွာပေါ်မှာ မိဘခွင့်မပြုတဲ့သာသေစီးများကို ရဟန်ပြုခွင့်မပေးပါနဲ့ ဘုရားလို့ လျောက်ထားခဲ့တဲ့အတွက် ဒီလုပ်ညွှန်တဲ့ ခြင်းဖြစ်တယ်။

“ફાગીનગરમાંથી દ્વિજીનભા અવાગી(૧૦)પ્રિયાલાદ્યિ મેખાપ્રેરીતાયિ॥ મેખાપ્રેરીનુંઃ અગ્રાંગિકા વધ્યાસ્તુંલગ્નં તાગીનું અવી ગ તીપદ્યુતીશ્વરીનું મણીયેટો? (૧)ફરી, (૨)ફરીચાણીયેટો? ગલેઃ વ્યાચ્યેટોગી રહાનું પ્રિયેસ્ત્રોટો? બ્યાચી ગલેસ્વાચ્યેટોહા યારંસ્થાદ્યિ દ્વિજીનિઃ કૃત્યાંગનું ય્યાનું અદ્યાદ્યિ દ્વિજીનિઃ. જ્ઞાનું ફેટાન્યું ટોયાસ્તુંલગ્રાંગિકા અવાગી(૧૦)પ્રિયાલું રહાનું પ્રિયેદ્યાનું દ્યિ. બન્યું તોનું મુદ્દેટાંગ્રેરીતાયિ”

“နောက်ဆက်မေ့မှာက သင့်မှာ ကိုယ်စိုင် သပတ်(၁)လုံး သက်နဲ့
သုတည် ပြည့်စုံခဲ့လာလို့ မေးလိုမယ်။ မေးရခြင်းအကြောင်းက တရာ့
လူများဟာ ရဟန်းတော့ဝတ်ချင်တယ်။ ပရီဂျာရာဖို့က မတတ်နိုင်ကြဘူး။
ဒါကြောင့် တခြားရဟန်းတွေဆိုက သပတ်သက်နဲ့တွေ့ရှိုး ရဟန်းပြုကြ
တယ်။ ရဟန်းပြုပြီးစုံတဲ့အခါကျတော့ စိုင်ရှင်ရဟန်းတွေက သူတို့သပတ်
သက်နဲ့တွေ့ပြန်တောင်သွားကြတော့ အဲဒါရဟန်းတွေမှာ ဝတ်စရာ
သက်နဲ့ ကလည်းမရှိ။ ဆွမ်းခံစွမ်းစရာ သပတ်ကလည်းမရှိလေတော့
အဲဒါအတိုင်းကြီး ပဲမြို့ထဲကို ဆွမ်းခံတွေက်ကြတော့ ဒီရဟန်းတွေကလည်း
တို့၊ တ္ထာတွေနဲ့ တွေလို့ အဝတ်သက်နဲ့မဝတ်ကြပါလာလို့ ဒါယကာ၊
ဒါယကာမတွေက ကဲ့ခဲ့တာကြောင့် ဒီပညာတ်ရှုက်ကို ပညာတ်ခဲ့ရတာ
ဖြစ်တယ်။

အကျင်းမျိုးစိတ်ပိုင်းဆုံးမှုပါ။

- 69 -

သံယူတောင်မှ အနုသာသနဆရာ၏ ဉာဏ်ကမ္မဝါဒတိအပြီးတွင်
ရဟန်းထောင်ပါးက ဦးစိန်ဖြင့်ကို လာခေါ်ပါသည်။ ထို့နောက် သံယာများ
ထံ ရဟန်းဖြုံ့ခွင့်တောင်းပြီး စောစောကမေးခွန်းများကို တစ်ချက်ချင်း
အသေးစိတ် ပြန်မေးပါသည်။ အားလုံးမေးပြီးမှ သံယာသုံးပါ့စီ၊ သုံးကြော်
တိတိ ၉၀၁အပြီးတွင် ဦးစိန်ဖြင့်တစ်ယောက် ရဟန်းဘဝရောက်၍ ဦးစိန်က
ဖြစ်သွားပေပြီ။ ထို့ကြောင့် ဤနေရာမှစ၍ ဦးဇော်ကဟု ရေးရပါတော့သည်။

ရဟန်ဖြစ်ပြီးသည်နင့် ကျိုကျိုပြင်တိုင်ပြီး လက်အပ်ချိနေကာ သပဇ္ဈယ်ဆရာတော်က သိပါဒေဝါဒေပါသည်။ အကျဉ်းချုပ်မှာ-

“ရဟန်ဖြစ်သွားပြီးဆိတာနဲ့ လောလောဆယ်အရေးတွေ့း သိထား
သင့်တဲ့ အချက်(၉)ချက်ကို ပြောပြုမယ်။ တစ်အချက်က မိမိရဟန်ဖြစ်တဲ့
အချိန်အတိအကျကို ရောမှတ်ထားတဲ့ ဟောဒီရဟန်ရက်ချုပ်ကို သေချာ
ကြည့်ထားပြီး မိမိထက်အသက်သိက္ခာဝါကြီးတဲ့ရဟန်တော်တွေကို တွေ့ရင်
မိမိကရိုစိုရမယ်။ မိမိထက်အသက်သိက္ခာဝါင်ယောက်နဲ့တွေ့ရင် မိမိက
အရှိခိုးခံရမယ်။

“အဲဒါပြီးရင် ဆက်သိရမှာက ဆောင်ရမယ့်အချက်လေးချက်ပဲ။ ရဟန်း ဖြစ်လာတာနဲ့ အစာ၊ ရေဆိုရင် တော်မသေရင် လုံလောက်ပြီ။ ဝတ်ရေးဆိုရင် အရှက်လုံရုံဝတ်ရရင် လုံလောက်ပြီ။ နေရေးဆိုရင် မိုးလုံရုံနေရရင် တော်ပြီ။ ဒီလိုသဘောထားနိုင်ရမယ်။ စာလိုဆိုရင် သည့်ဟကဂုဏ်ပေါ့-ပျိုပါးသော အသက်မွေ့မှုစိတယ်။ သူဘရော-

ପ୍ରାଚୀନ ଲେଖାଚାରୀ

- ၁၄၆ -

ဝေဆါးရှင် (အဆိပ်အာ)

မွေးဖြူဂျယ်တယ်ပဲ့။

ဒါကြောင့် ရေးသုန်းရေးကံရှိလို့ ပင်တဲ့ဆွမ်းရှိရင်လည်း ဘုန်းပေါ်နိုင်တယ်။ မရှိဘူးဆုံးရင် ရွှေမှာချထားတဲ့သဟိတ်နဲ့ ဆွမ်းဆုံးပါ။ သက်နိုင်မှာလည်း လူဗျာရှိရင် လူဗျာဝေတိနိုင်တယ်။ လူဗျာမရှိရင် လမ်းဆုံးလမ်းစွဲ အမိုက်ပုံကြီး၊ အမိုက်ပုံကြေားသွားပြီး တွေ့သမျှအဝတ်စတွေ့ကောက်ယူ ပြီး ကိုယ်တိုင်ချုပ် ကိုယ်တိုင်ဆုံးပြီးဝတ်ပါ။ အဲဒါကို ပံ့သက္ကသက်နိုင်လို့ခေါ်တယ်။

“ကျောင်းရှိရင်လည်း ရှိတဲ့ကျောင်းမှာ နေး၊ မရှိရင် သစ်တစ်ပင်၊ ဝါတစ်ပင်အောက်သွားနောက်မယ်။ ဆောမှာတော့ လူဗျာရှိရင် လူဗျာ ဘုံးပေါ်နိုင်တယ်။ မရှိဘူးဆုံးရှိရင် နားကျင်ငယ်ရောက်ရအောင်ရှာပြီး အဲဒီ ကျင်ငယ်ရေထဲကို စီးပြီး၊ သူစ်ရား၊ သဖန်းခါးသီးများကိုထည့်ပါ။ သုံးလေရေကြောရှိရင် အဲဒါဆေးဖြစ်သွားတာပဲ့၊ ဒီအရွှေ့ကိုလည်းသောက်ပါ။ အဖတ်ကို လည်းစောပါ။ (ဇွဲ)ပြီ၊ အကုန်ပျောက်တဲ့ ဘုရားပေးတဲ့ ဆေးပါပဲ့။ မန်လည်ဆရာတော်တို့၊ အမရပူရပြီး၊ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် ဘုရားကြေးတို့၊ အဖြူတင်း ဘုံးပေါ်ကြပါတယ်။ နောက်ဆုံးပြောမယ့် အချက်လေဆောက်ကတော့ ရဟန်တစ်ပါးအတွက် သေရေးရှင်ရေးတော် အရေးကြီး၊ တာရိုး သေချာမှတ်စီအောင် နားထောင်ပါ။

“ရဟန်ဖြစ်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက် ရဟန်သေစဲ့ကိုယ်ပေါ်မှာ အကျယ်ကုပ္ပါ ကိုးထောင့်တစ်ရာရှစ်ဆယ့်ငါးသုန်းသုံးသောင်းခြောက်ထောင်၊ အကျိုးး နှစ်ရုံနှစ်ဆယ်ခုနှစ်သွားယ်သောသီကွာ့ပုံတွေဟာ တစ်ခါတည်း တည်သွား ပါတယ်။ အကျိုးကိုပဲ အဝိကထားပြီး ပြောကြရအောင်။ အကျိုး(ပုဂ္ဂ)သွားယ် ထဲမှာ ကျူးလွန်စိရင် အသတ်ဖြေလို့ရတဲ့သီကွာ့ပုံတွေက (ပုဂ္ဂ)ရရှိတယ်။ ကျူးလွန် စိရင် အသတ်ဖြေလို့မရတော့ဘဲ တစ်ခါတည်း လူတွေက်ရပြီး တစ်သက်ပတ်လုံး ရဟန်ပြန်ခံလို့ မရတော့တဲ့သီကွာ့ပုံတွေက လေဆုံးထယ်။

သတေသနပိုင်ကိုလိုက်ဆောင်ရွက်နိုင်၊ အသုတေသနပြုလိုက်

- ၁၄၅ -

“အခ အဲဒီသံက္ခာပုဒ်လေးခုကိုပဲ ပြောပြုမယ်။

“ပထမသံက္ခာပုဒ်က မေတ္ထသံတိသာ တဲ့။ ဘာလဲဆိုတော့
အထိရော့၊ အမဇော့ ဘာနဲ့မှ သံတိသာ မပြုရပါဘူး။

“ဒုတိယသံက္ခာပုဒ်က တစ်မတ်တန်တဲ့ ပစ္စည်းကစပြီး
လုံဝန်းပျော်မြင်း မပြုရပါဘူး။

“တတိယသံက္ခာပုဒ်က ဂူမသတ်ရပါဘူး။

“စတုထွေက ရှာန်မင်္ဂလာလှပတွေမရဘဲနဲ့ ရပါတယ်ရယ်လို့ ဒါယကာ၊
ဒါယကာမတွေကို လိမ်မပြောရပါဘူး။ ဒီလေးခုကိုတော့ ရဟန်းဘဝ
တည်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ အသက်နဲ့လဲပြီး၊ တိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်ပါ”

ဦးအနကစိတ်ထဲက ပြောလိုက်မိသေးသည်။ “လူ့ဘဝဖြစ်တော်
လူ့အသက်ကို မသတ်ရပါဘူးဘုရား၊”ဟူ၍။ ဆရာတော်ကြီးက ဦးအနက၏
အတွေးကို သံနေသကဲ့သို့၊ ဆက်လက်ပြောလိုက်သော စကားကြောင့်
ဦးအနကမှာ ရင်ထဲသိမ့်ခန်ပြင်ဖြစ်သွားရသည်။ ဆရာတော်ကြီး ဆက်ပြော
လိုက်သည်က-

“ရဟန်းသံစိတ်ထဲမှာတော့ ထင်နေမှာပေါ့။ လူ့ဘဝဖြစ်တော်
လူ့အသက်ကိုတော့ မသတ်ရပါဘူးဘုရားလို့ ဒီနေရာမှာ တရားဥပဒေနဲ့
ဘုရားဥပဒေဟာ သိပ်က္ခာသွားတယ်။ တရားဥပဒေက လူ့လောက်ကို
ရောက်လာတဲ့ လူတစ်ယောက်ကို သတ်မှသာ အရေးယူနိုင်တယ်။
တည်ကာစကိုယ်ဝန်ကို ကိုယ့်သော်နဲ့ကို သူများမသိအောင် ဖုက်ချလိုက်
တာကိုတော့ အရေးမယူနိုင်ဘူး။

“ဘုရားဥပဒေကတော့ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ တည်ကာစ ကိုယ်ဝန်
လေး ပျက်ကျသွားအောင် ကိုယ်ဝန်ကျဆောင်ရွက်တယ်ဆိုရင်ပဲ အဲဒီရဟန်း
ဟာ ပါရာစိကကျတော့တာပဲ။ ဒါကအရေးအကြော်ဆုံး၊ အာပတ်လေးခုကို
အရင်ပြောပြထားတာ။ နောက်ရက်တွေကျမှ အမရှုပူရမြှုံး၊ မဟာဂန္ဓာရုံ
ဆရာတော် ဘုရားကြိုးရေးသာထားတဲ့ ဘုရားဥပဒေတော်ကြိုးစာအပ်ကို

၁၆၉၈ ၃၈၂၁ ၁၁၀၂

- ၁၄ -

ပေါ်လွှာရှင် (အခြားပိုင်း)

တတိဖော်မယ်။ အဲဒီတော့မှ (၂၂၇)သွယ် သိက္ခာမှန်တွေရဲ့ မြန်မာပြန် အစိပ္ပာယ်တွေကို အကုန်သိသွားမယ်”

ဆရာတော်ကြီးသုတေသနပြီး ဆရာတပည့်ထွေရားများ လစ်ဟင်း ခဲ့လျှင် ခွင့်လွှာတိပါရန် ကြံးတင်တောင်းပန်ပြီးသည်နှင့် ရဟန်းခဲ့ အစိအစဉ် ပြီးခဲ့လေပြီး၊ သိမ်ဆင်းတွင် ဒါယကာ၊ ဒိုယကာမများက ဆပ်ပြာ၊ သွားတိုက် ဆေးစသော လူဖွေယ်ဝတ္ထုပစ္စုည်းများလောင်းလှုံးကြသည်။ ကြွေသည့်အခါ တွင် ရဟန်းသေစိုက် ဦးစားပေးသည့်အနေဖြင့် ရွှေ့ဆုံးမှကြွေပေါ်သည်။

ထိုညာက ဦးနေကတော်တော်နှင့် အိပ်မပျော်။ ဆရာတော်ကြီး ဤပါဒထဲမှ တရားဥပဒေနှင့် ဘုရားဥပဒေဟူသောစကားလုံးက သူ့နားထဲမှ မထွက်နိုင်အောင် ဖြစ်နေသည်။ တစ်ဖုန်း တလောကုမှ နိုင်ငံတကာသတင်း ဂျာနယ်တွင် ဖတ်လိုက်ရသော ဒရက်ကူလာရပ်ရှင်အတ်ကားမှ သွေးစုပ်ဖုတ် ကောင်နှင့် မျက်နှာဆင်တူလှစုသည့် ဒေါက်တာမရဏ(Dr. Death)၏ ဆရာဝန်ဂျက်စိကိုယ်နှင့် လူနာ(၁၃၀)ခန့်ကို အဆိပ်ဆေးထိုး သတ်ပေးခဲ့သည့် သတင်းကြီးကိုလည်း ပြန်လည်အမှတ်ရလာစီပြန်သည်။

ဆရာဝန် ဂျက်စိကိုယ်နှင့်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု မီရိုက်ပြည်နယ်၊ ဒက်ထရိုက်ဖြော့ဖြစ်သည်။ ရောဂါကျွမ်းကာ သေလှမြော ပါးဖြစ်နေသော လူနာများကို ဆရာဝန်များက ဆေးထိုး၍ သတ်ဖြတ်နိုင်ခွင့် ရိုရမည်ဟူသော အယူအဆလက်ခံအောင်မြင်စေရန် တရားရုံးတွင် အကြိုတ် အနယ် ရင်ဆိုင်လျက်ရှိသည်။

မကြာသေးမီကပင် (Lou Gehrig's Disease)၏ နာတာရည် သီးချို့ ရောဂါပြင်းကြောင့်ဖြစ်ရသော ကြော်သားယိုယွင်းခြင်းနှင့် ကျော်း နှင်ကြာ ယိုယွင်းသည့် ဒေဝန်းစားနေရာ၏ သော်ယတ်ယွတ်ဆိုသူ လူနာ တစ်ဦးကို လူနာ၏ ဆန္ဒနှင့်အညီ ဆရာဝန်ဂျက်စိကိုယ်နှင့် ဆေးထိုး သတ်ဖြတ်ပေးပုံကို တို့မှ ထုတ်လွှင့်ပေးခဲ့သေးသည်။ ယင်းကဲ့သို့ သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ကရာဇာဖြင့် သတ်ဖြတ်ခြင်းဟု ဆိုပါသတဲ့။

၁၁၆

အကျင်းများစွဲတို့၏အပေါ်တော်း၏ အသေခြားချောင်းများ

- ३६ -

လူနာအယောက်(၁၃၀)ခန့်သတ်ဖြတ်ပြီးခဲ့သည်ကိုထောက်လျှင်
လူနာရှင်များကလည်း သဘောတူညီခဲ့၍သာဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားလျပါ
သည်။ သူတို့အယူအဆအရ လူနာကို ရောဂါတ္တာရည်မပံ့စားရအောင်
သနား၍ သတ်ပါသည်ဆိုသော်လည်း ဘုရားသွေအာရ အပြစ်လွတ်ပါမည်
လော့။ ငါးဆိုးသွေစုသော အနောက်တိုင်း အယူအဆတိုးသည် မွှေ့၏
အဟီးသတရားအပေါ်တွင် အခြေခံကာ တည်ဆောက်ထားသော မြန်မာ
နိုင်ငံ၏ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဘယ်လိုမှ ကိုက်ညီဖွယ်ရာမရှိနိုင်။

ပြီးခဲ့သောလက တောက်ကြန့်မှ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းမ၏ ဟောင်ဝါး
ကွဲတစ်ယောက်က သူ့အတွေ့အကြုံတစ်ခုကို ပြောပြခဲ့သည်မှာ ဘုရား
ဥပဒေနှင့်စစ်ကြည့်လျှင် အင်မတန်မှ အပြိုကြီးလိမ့်မည်ထင်သည်။ သူက
ဆေးဝါးလေး အနည်းငယ်နားလည်သဖြင့် အမျိုးထဲမှ ရောက်တစ်ခုဖြစ်
လျှင် သူ့ကို အရင်ခေါ်ပြီး အကူအညီတောင်းကြရသည်။ ဆရာဝန်နှင့်တန်
လျှင် သူက ဆရာဝန်ခေါ်ပေးသည်။

ဆေးနဲ့ပြီးလောက်လျှင်လည်း ဆေးပဲဝယ်တိုက်ခဲ့သည်။ တစ်ခါတော့ သူတို့အမျိုးထဲမှ အဒေါကြီးတစ်ယောက် ရောဂါောက်လာပြီး တော်တော်နှင့် မသောနိုင်သေးဟဲ ခွဲတွေ့တရာ့ရှုံးတင်းနှင့် ရောဂါောက် သေလှမြောပါး ခံစားနေရသည်မှာ သုံးရက်တိတိကြာသည်။ ဆရာဝန်ခေါ်ပြီး စမ်းသပ်ကြည့်တော့ ဘယ်လိုမှ ရနိုင်စရာမရှိတော့။

လူနာရှင်သားသမီများကိုပါ အသိပေးတိုင်ပင်ပြီး ခွဲပျော်ဆေးတစ်နည်း အသက်ညှင်သာစွာထွက်သောဆေးဟု အမည်ပေးထားသော အဆိပ်ဆေးကို ဆရာဝန်အာထိုးနိုင်းလိုက်ရာ (၉)မီနှစ်အတွင်း အသက်ထွက်သွားသည်တဲ့။ ကုသၣ်မရတော့သဖြင့် ဘဝနိဂုံးချုပ်အောင် ပြုလုပ်လိုက်သည်ကို သုတို့ ဆရာဝန်တွေအနေ(Euthanasia)ဖြေဆောင်ရွက်ယေား။

နောက်တစ်ပုံရှိနေသောသည်။ မိဘတွေ အသက်တာအား ကြီးလာတော့ သတိတွေကလွတ်၏ ရောဂါကလည်းသည်။နှင့် ချုပ်ထမင်းဖားပြီး မဏေခြသေး

- ၁၅၀ -

ဝေးလွှာရှင် (ခုခြံးအိမ်)

ဟု ပြောကာ နောက်ထပ်တောင်းလိုတောင်။ သည်ကြားထဲ သေးမေနိုင်၊ ချေးမေနိုင်နှင့် စွဲစရာကလည်းကောင်းလာပြန်ရာ နိုင်ကမှ ပြုစုနေရတာ ဖိတ်ခုနေရသည်ကြားထဲ “ငါတို့တော့ နှင့်အမေ မဟာတ်တော့ဘူးထင်တယ်” ဟူသော ပတ်ဝန်းကျင်၏ ဝေဖန်သံများကြောင့် ဖုတ်ဝင်နေသည်ဟန္တုဖြစ် ကာ အင်းချထားသော သီမ်ဝင်သပိတ်ကဲ ရအောင်ရှာပြီး ခေါင်းရင်းမှာ ထားတော့သည်။ ဒါလည်း လူနာကမသော။ နောက် ဘေးလူများအကြော်ပေး သည်အတိုင်း ဉာဏ်ရှုက်ကိုလည်း အိပ်ရာအောက်မှာ ထားပေးသည်။ မရသောအခါ စီးနေသော ခုံဖိနပ်ပြတ်ကို လူနာခေါင်းအုံအောက် ထားသိပ်ပြန်သည်။

ထိုနည်းနှင့်မပြန်သောအခါ ဆရာတု၊ ဆရာတောင်များကို ဟင့်ပြီး ဖုတ်ထုတ်ခိုင်းပြန်သည်။ နိုင်ကတည်းက မရှိသောဖုတ်က ဘယ်လို့မှုမထွက်။ ထိုအခါ လူနာကမသော။ မသေသောအခါ “ဒီဖတ်မျိုးကအသက်ပြင်းထာယ်” အစာရေစာပြတ်မှ ထွက်မှာ” ဟူသော လူပြောသူပြောစကားလေးဖြင့် အဖောင်းအမေရင်းကို အစာရေစာအင်းထားပြီး သတ်မ္မာနပြန်ပါတော့သည်။

မိဘဖြစ်သောလူနာများအား သေချိန်မကျစီ မြန်မြန်သေအောင် ဆေးထိုးသတ်ခိုင်းသော သားသမီးများရော၊ အစာရေစာဖြတ်သတ်သော သားသမီးများရော တရားဥပဒေအရ ဘယ်လို့မှု အရေးယူလို့မရသော လည်း ဘုရားဥပဒေအရ အပြစ်ရှိပရှိ ဓမ္မဘာသာသာဝင်တိုင်း သေချာသိသင့် သည်။ အချိန်မဆိုင်းနိုင်တော့ နံနက်မိုးလင်းသည်နှင့် ဦးနေကတစ်ယောက် ဆရာတော်ကြီးရွှေတွင် ရောက်နေလေပြီ။

နည်းနည်းနောနော ကြောက်စရာမဟတ်။ ဘုရားဥပဒေအရ အပြစ် ရှိသည် ဆိုသည်နှင့် သားသမီးများသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ပင်မသိလိုက်ဘဲ ပွားနှုန်းများကို ကျူးလွှာနှုန်းသား ဖြစ်သူးလေပြီ။ ပွားနှုန်းကို ကျူးလွှာနှုန်းထားမိသူများသည် ယခုဘဝ ဘုရားရှင်နှင့် တွေ့သည်တိုင်အောင် တစ်မျက် တစ်ဖိုလ် ဘယ်လို့မှ မရနိုင်တော့ဘဲ သေပြီးနောက် ကောင်မှုချ အပိုစ်ရဲသို့။

အကျင်းမျိုးစွဲတို့၏အောင်ဆင်ခြင်း အသေချာပြုခြား

- ८६ -

କୁରୋଗ୍ନିରତ୍ୟାବ୍ୟ୍ୟ॥

ဘယ်လိုကုသိလိုလုပ်လုပ် အရိစိမ့် လွတ်လမ်းလုံးဝမနှင့်တော်ပါပေါ်၊ မည်မျှ ကြောက်စရာကောင်းလိုက်ပါသနည်း။ ဆရာတော်ကြီးက ဒီဇာတ် သေချာကြည့်၍-

“ပထမဆုံး ပါတာတိပါတက်ပြောက်စွဲအတွက် အဂါ(၉)ချက်ကို
သီလက္ခနာတိအင်ကတာ၊ စာမျက်နှာ(၉၉)မှာ ပြထားတဲ့အတိုင်း မှတ်သာမြှု
ရအောင်ပါ။ အဲဒါများပြထားတာက-

၁။ ပါယ = သတ္တဝါဖို့ရိုး

BURMESE
CLASSIC

၂။ ပါထသညိတာ = သတ္တဝါဟု အမှတ်ရှိခြင်း

၃။ ဝစ်ကာဖိတ္တာ = သတ်လိုသောဖိတ်၊ သေခေလိုသောဖိတ်ရီဇ်

၄။ ညပက္ခမော = သေစေရန်ပြုလုပ်ပြောဆိုခြင်း

၅။ ତେବୁନ୍ଦରିଯାଙ୍କ = ଯୀପିଲ୍ୟର୍ସଫ୍ରିଜ୍ମାର୍କ୍‌ଟାଙ୍କ ସେବଣ୍ଡି

ଲ୍ଦି ତିଆଗରପୁଣି । ତିଦିଆଗରଭୂଷା ଅଶିକାନ୍ତକୁଣ୍ଡଳିଗଠନେ ? ଫୁଲିର୍ବୁଝାଙ୍ଗି
ପ୍ରତିଟି ହେଲେଖିଲେବାହିତିର୍ଥିମ୍ଭିନ୍ଦିତାପି । ହେଲେବାଧିବେଳେତାକୁଣ୍ଡଳିପି
ଅଧିକାରୀଙ୍କର୍ତ୍ତବ୍ୟାକରଣାବାଣି । ଲୁଫାକା ରୋଗିର୍ଭି ଅଭିଭବନ୍ତିପଣ୍ଡିତା
ପ୍ରିଣ୍ଟିଗେ ? ଲୁଫାବିନ୍ଦିରେବା ଲୁଫାବିନ୍ଦିପ୍ରିଣ୍ଟିତୁମାହିରେବା ଲୁଫାବିନ୍ଦିଗୁଡ଼ିକା
ଗଠନେ ? ଅଭୁତିପିଲି । ଅତିମାନାତ୍ମକାରୀଙ୍କରଣିକାହିତିର୍ଥିଗଠନେ ? ଗୁରୁତ୍ବିଲିରିତିପିଲି ।
ଅତିଲେଖି ହେଲେବାଧିବେଳେଖିଗୁରୁତ୍ବିକାରୀଙ୍କରଣେ ? ମହାବିଦ୍ୟାତିରିକିତିର୍ଥିତିରିକିତି
କିମ୍ବାହିନ୍ଦିର୍ବିଜନିକାରୀଙ୍କରଣେ ? କିମ୍ବାହିନ୍ଦିର୍ବିଜନିକାରୀଙ୍କରଣେ ?

၁၆၂၃၈၇ ၂၀၁၅

- ၁၅၂ -

ဝဝဇ္ဈာရှင် (အန္တပြည်သာ)

ဆိတဲ့စိတ်လေး ဖြစ်လိုက်တာနဲ့ တစ်ဖြိုင်နက် ပြခဲ့တဲ့အကါ(၉)ချက်ဟာ ပြည့်စုံသွားပါပြီ။ ဒါကြောင့် လူနာကို သေချိန်မကျခင်သောအင် အဆိပ် ဆောတိုးပေးတာဟာ ပါထာတိပါတက်တိက်တယ်လို့ပဲ မှတ်ပါ။

“ဆရာဝန်ကတော့ နိမ့်ပါထာတိပါတက်ပဲပေါ့။ သေသွားသွာက ပါဘြှုံးနေရင်တော့ ဆောတိုးနိုင်တဲ့သောသမီးတွေဟာ ပွားနှစ်စိုယက်ကြိုး ထိုက်ပါတယ်။ ဒီအချက်ကို သာသမီးတိုင်း သတိထာသများကြပါတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်နဲ့ အလားတူဖြစ်ရပ်ပျိုး ဘုရားလက်ထက်တော်ကလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖဲ့ ပါတယ်။ ပါရာစိုက်ပါ၌တော် စာမျက်နှာ(၁၀၀)မှာ ပြထားတာက တစ်ခါ တော့ ရဟန်တစ်ပါး အသည်းအသန်နာမကျန်ဖြစ်နေတဲ့အခါ အမြား ရဟန်များက ရောက်ဝေဆာခံစာနေရတာကို သနားတာနဲ့ မြန်မြန်သေရင် ဒီရောကို ဝေဆာကလွှတ်မှာပဲဆိတဲ့စိတ်နဲ့ သေခြင်ရဲ့ကောင်းကျိုးတွေကို ချိမ့်စ်း ပြောဆိုကြတယ်။

“ရောက်သည်ရဟန်ကလည်း အာကျသွားပြီး မြန်မြန်သော် အစာရောစာ ဖြတ်လိုက်တဲ့အတွက် စထနဲ့သေသွားပါတယ်။ သေသွား တဲ့အခါကျမှ သေခြင်းအကျိုးကို ချိမ့်ပြစ်တဲ့ရဟန်တွေဟာ ငါတို့မှာ ပါရာစိုက အာပတ်များ သင့်လေမလာစုံ ဘုရားရှင်ထံ သွားမေးတဲ့အခါ ဘုရားရှင်က ပါရာစိုကအာပတ်သင့်တဲ့အကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့ပါတယ်။

“ပါ၌တော်စွင့်ဆိုချက်ကို ပိုမိုရှင်းလင်းအောင် အဋ္ဌကထာနိုကာ မှာပြထားတာက ဒီတွေမှာ အသက်ရှင်နေသည်ထက် သေခြင်ကောင်း ကြောင်း ချိမ့်စ်းရဟန်တွေမှာ ရွှေအစိုးမှာတော့ သနားတဲ့စိတ်ဖြစ်ခဲ့တာ အမှန်ပါ။ နောက်အစိုးကျတော့ သေစေလိုတဲ့စိတ်ဖြစ်ခဲ့တာပဲ့။ ဒါပေမဲ့ သနားတဲ့ စိတ်က ဂိုစ်ရှာနေလို့ လောကပေါ်ဘာရအာဖြင့် ကာရှုညျှန်-သနားသုံး ချိမ့်ပြောဆိုအပ်သည်လို့ ဆိုထားတာပါ။ အဘိဓား သဘောအရ သေစေလိုတဲ့စိတ်ဖြစ်ခဲ့ကိုမှာတော့ သနားကရထာစိတ် လုံးဝမရှိနိုင်တော့ပါဘူးတဲ့။

သယေသနပိုင်စီမံချက်များ၊ အယူယှဉ်ပြုများ

- ၁၅၃ -

“ဒါကြောင့် ဘရာရှင်က ပါရာနိကကျတယ်လို့ သတ်မှတ်ပေါ့
တာပေါ့ စတ်ဝင်တယ်ဆိုပြီး စိုးကိုအစာရောဖြတ်သတ်ကြတဲ့ သာသေး
တွေအတွက် အဆုံးအဖြတ်ကတော့ လူနာရှင်စိုးပေါ်မှာပဲတည်တယ်။
စတ်အစစ် ဝင်နေတာမှန်ရင်တော့ အပြုံမရှိဘူးပေါ့။ ဒါပေမဲ့ စတ်အစစ်
မဟုတ်ဘဲ စိုးဖြစ်နေမယ်ဆိုရင်တော့ သာသေးတွေမှာ ပွားနှစ်ရှိယက်
ထိက်မှာပဲ။ စောစောကအကို(၉)ချက်နဲ့ ကိုကြည့်လိုက်ပေါ့။

“အပြုံရှိမရှိ မသေချာတဲ့အလုပ်ကတော့မလုပ်တာကောင်းတယ်။
ဘာကြောင့်လဲ။ အပြုံမရှိရင် ကိစ္စမရှိပေမယ့် အပြုံရှိရင် ကိုယ်ပဲရမှာ
မဟုတ်လာ။ ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး မန္တလေးဖြို့က ပထမ မစိုးရှိမဲ့ဆရာတော်
ဘရာဖြောင့် ပြုပါဒေါ်တစ်ခုကို ပြောပြုချင်တယ်။

အဲဒီအချိန်တွန်းက ဘန်းကြီးကျောင်းဝင်းအတွင်းမှာ ဒါယကာ၊
ဒါယိုကာမတွေ စိန်စီသော့၊ မစီသော့အငြင်းပွားနေကြတဲ့အချိန်ပေါ့။ တချို့
ဆရာတော်များက မစီသော့ဘူး။ တချို့ဆရာတော်များကတော့ ကားစတဲ့
ယာဉ်ကိစ္စပြီးတောင် ကျောင်းထဲဝင်ခွင့်ပြုသင့်သေးရင် စိန်ဟာလည်း
ယာဉ် တစ်ပျိုးပဲ။ ဒါကြောင့် စိန်စီပြီး ကျောင်းရိုင်းထဲ ဝင်ခွင့်ပြုသင့်တယ်။
ဒါမဲ့ ကျောင်းကန်လည်း အညွှန်အပတ်သက်သာတယ်ဆိုပြီး စိန်စီး
သင့်တယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ကြတယ်။

“မစိုးရှိမဲ့ဆရာတော်ကြီးကို ဒီကိစ္စလာပေါ်ကြတဲ့အခါ ဆရာတော်
ကြီး ဖြောလိုက်တဲ့အဖြောက အရာရာမှာ သုံးလို့ရအောင် နစ်သက်ဖွယ်
ကောင်းလှပါတယ်။ ဆရာတော်ကြီး ဖြောလိုက်တာက ကျောင်းရိုင်းထဲမှာ
စိန်စီးကောင်းတယ်။ မလိုကောင်းဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့ ဘရာဟောကို
ငါတို့တော့ ဘယ်နေရာမှာမ မတွေ့ဖူးသေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ သံသရာမှာအပြုံ
ရမယ်၊ မရဘူးလို့ သေချာမသိတဲ့ အလုပ်မျိုးကိုတော့ မလုပ်တာဘဲ
ကောင်းပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျောင်းရိုင်းထဲ စိန်စီးလို့
အပြုံမရှိဘူးဆိုရင်တော့ ကိစ္စမရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အပြုံရှိလို့ ခံရမယ်

- ၁၅၄ -

ဝေဇာနှင့် (စွမ်းပြည်သာ)

ဆိုရင်တော့ ဒိန်ပိုစိတဲ့ သူတွေပဲ ခံရမယ်ဆိုတာကိုတော့ သတိကြုပ်ကြုပ်
ထာသာင့်တယ်တဲ့။ အခါ ဖတ်ဟတ်မဟတ် ကိစ္စမှာလည်း ဒီလိုပဲ ဆုံးဖြတ်
လိုက်ကြပါစို့”

“မှန်ပဲ။ တပည့်တော်တော့ သေချာသိသွားပါပြီဘရာ။ တခြား
လူတွေ အာလုံဆိုအောင်လည်း တပည့်တော်စာရေးပြီး ကြိုးစားပါပြီမယ်
ဘရား”

မှတ်ချက်

ငှါးသေဆေးထို့မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ယခုထက် ကျယ်ကျယ်ပြန်ပြန်
သိလိုပါလျှင် ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဒေါက်တာဦးမြှင့်ရွေ့ မေးလျောက်ပြီး
မဟာစည်ဘရာတော်ဘရားကြီး ဖြေကြားတော်မှုသော ဘဝပြဿနာ
စာအုပ်၊ စာမျက်နှာ (ရှင်)မှ (ရေး)အထိကို လေ့လာကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။
(စာရေးသူ)

လာသနာစတ်အစေး တို့ထိုအစေးတဲ့
ထင်ခြင်စနေလူရားလည်
အင်အားရှိသရှု ဂိုင်းဝန်း၏ပြုပြင်တာ
အစိုးတန်ဝါရမိတဲ့ ထူးကြပါစလာ။

(အရှင်ဇနကာဘိဝံသ)